

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 84 ■ Τ.Κ. 114 72 ΑΘΗΝΑ ■ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2021 ■ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 655 ■ 2,50 ΕΥΡΩ

Πολλές ευχές για
Καλά Χριστούγεννα!

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Με πλήρη επιτυχία στέφθηκε το ταξίδι του Οικουμενικού Πατριάρχη στην Αμερική, αναφορικά με τις επαφές και τις συναντήσεις του. Μια επίσκεψη υψηλών συμβολισμών αλλά και ουσίας, με εξαιρετικής σημασίας συναντήσεις, το οποίο ήταν προγραμματισμένο να γίνει την περασμένη άνοιξη, ωστόσο αναβλήθηκε λόγω της πανδημίας.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης είχε συναντήσεις με εκπροσώπους της Ομογένειας, τον πρόεδρο των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν, τον υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Άντονι Μπλίνκεν, ο οποίος επαναβεβαίωσε ότι προτεραιότητα της κυβέρνησης Μπάιντεν αποτελεί το άνοιγμα της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης. Στη συνάντηση συμμετείχαν ανώτεροι αξιωματούχοι του αμερικανικού υπουργείου Εξωτερικών, και σε ανακοίνωση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ, τονίστηκε η δέσμευση των ΗΠΑ να υποστηρίξουν τη θρησκευτική ελευθερία σε όλο τον κόσμο και τις ευκαιρίες συνεργασίας με την ορθόδοξη χριστιανική κοινότητα παγκόσμια.

Ακόμη ο Άντονι Μπλίνκεν και ο Οικουμενικός Πατριάρχης συζήτησαν για τις θρησκευτικές μειονότητες στην Τουρκία και την ευρύτερη περιοχή, αλλά και για την επιτακτική ανάγκη

επείγουσας αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης, κατά τη διάρκεια Θείας Λειτουργίας στον ναό των Αγίων Πάντων στο Βερντόν της Δυτ. Βιρτζίνια, κάλεσε τους ομογενείς να πηγαίνουν για προσκύνημα στο Πατριαρχείο, τη Χάλκη και την Αγία Σοφία.

> ΣΕΛΙΔΑ 3

ΤΑ «ΔΙΝΟΥΝ ΟΛΑ» ΓΙΑ ΝΑ ΚΕΡΔΙΣΟΥΝ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ 3ΗΣ ΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΕΟΔΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΚΡΟΥΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΕΝΟΥΣ
ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΕΜΒΟΛΙΟ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

σμάτων. Όσοι έχουν συμπληρώσει έξι μήνες από τη 2η δόση ή δύο μήνες από το μονοδοσικό εμβόλιο πρέπει να κάνουν την 3η δόση».

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η ηγεσία του ΕΟΔΥ για τα ποσοστά κρουσμάτων με Covid σε εμβολιασμένους αναλόγως με ποιο εμβόλιο είχαν ανοσοποιηθεί κατά της Covid.

Αναλύοντας τα 3.869 κρούσματα, ανάμεσά τους και εμβολιασμένοι, που παρουσιάστηκαν από τον ΕΟΔΥ στις 14 Νοεμβρίου προέκυψαν τα ακόλουθα δεδομένα:

ΣΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ 18-39:

Το 30% των πολιτών που νόσησαν είχαν κάνει το εμβόλιο της Pfizer. Πάνω από το 20% ήταν τα εμβολιασμένα κρούσματα με το εμβόλιο της AstraZeneca. Λιγότεροι από το 30% με το εμβόλιο της Moderna και στη συντριπτική τους πλειοψηφία κάτω του 70% των εμβολιασμένων που νόσησαν είχαν κάνει το μονοδοσικό της JJ. Στο σύνολο των κρουσμάτων οι εμβολιασμένοι που νόσησαν σε αυτή την ηλικιακή ομάδα είναι κοντά στο 30%.

> ΣΕΛΙΔΑ 3

Σε κόκκινο συναγερμό βρίσκονται οι υπηρεσίες υγείας της χώρας προκειμένου να αντιμετωπίσει το νέο κύμα πανδημίας. Ο Covid-19 αποδεικνύεται πολύ ύπουλος και δυνατός αντίπαλος. Το ΕΣΥ δοκιμάζει τα όριά του και το κυβερνητικό επιτελείο επιχειρεί να «τετραγωνίσει τον κύκλο». Ουσιαστικά είναι σαν να ξεκινάμε πάλι από την αρχή, αφού εκτός από τους ανεμβολίαστους –πολλοί εκ των οποίων αλλάζουν στάση– στο κάδρο μπαίνουν και πάλι οι εμβολιασμένοι πολίτες, που πρέπει να κάνουν και την τρίτη δόση του εμβολίου.

Ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη επιχείρηση πειθούς για τον άμεσο εμβολιασμό των πολιτών με την 3η ενισχυτική δόση. Σύμφωνα με πρόσφατα επιδημιολογικά δεδομένα, η πλειοψηφία των κρουσμάτων σε εμβολιασμένους είναι σε ποσοστό περίπου 70% και αφορά τις ηλικιακές ομάδες 18-59 ετών.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΕΟΔΥ Θεοκλή Ζαούτη «τα δεδομένα αυτά υποδεικνύουν τη σημασία της άμεσης ενίσχυσης της ανοσοποίησης με αναμνηστική, 3η δόση, σε αυτές τις ηλικιακές ομάδες προκειμένου να μειωθεί σημαντικά ο αριθμός των κρου-

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 Δεκεμβρίου 2021 στις 18:30

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΥΖΟΥΝΟΓΛΟΥ, Πρόεδρος ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ., Ομοτ. Καθηγητής Ε.Μ.Π.

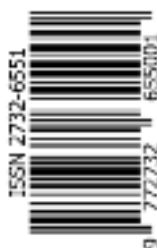
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΡΑΒΙΤΗ-ΦΕΡΕΚΥΔΟΥ, Φιλολόγος-Ιστορικός

ΓΕΥΣΩ ΠΑΠΑΔΑΚΗ, Εικαστικός

Συντονίζει η ΜΑΙΡΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ, Δημοσιογράφος στην εφημερίδα Τα Νέα

* Για την είσοδο απαιτείται η επίδειξη πιστοποιητικού εμβολιασμού ή νόσησης.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ (ΔΗΜ. ΣΟΥΤΣΟΥ 46, ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ)

επικαιρότητα

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ανακοινωθέν

Μετά χαράς ανακοινούται ότι η Α.Θ.Παναγιώτης ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος θά πραγματοποιήσῃ ἀπὸ 20ῆς μέχρι καὶ 25ῆς τρέχοντος μηνὸς Νοεμβρίου ἐπίσημον ἐπίσκεψιν εἰς Ἀθήνας, κατόπιν εὐγενοῦς προσκλήσεως τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ νά συμμετάσχῃ εἰς τό Παναγιυρικόν Συλλεῖτουργον ἐπὶ τῇ μεγάλῃ Θεομητορικῇ ἑορτῇ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς ἐπετειακὰς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριακονταετοῦς συνεχοῦς Πατριαρχίας Αὐτοῦ ἐν τῷ πανσέπτῳ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ.

Λόγῳ τῆς ἐπιδεινυνόμενης ὑγειονομικῆς κρίσεως εἰς τήν εὐρυτέραν περιοχὴν, μετατίθεται εἰς εὐθεώτερον χρόνον ἡ προγραμματισθεῖσα διὰ τήν 25ῃν ἕως τήν 29ῃν Νοεμβρίου ἐπίσκεψις τοῦ Παναγιωτάτου εἰς τήν Θεσσαλονίκην καὶ ἡ ιεραποδημία Αὐτοῦ εἰς τό Ἅγιον Ὅρος. Διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἐπιθυμεῖ νά ἀποστείλῃ μῆνυμα πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν περὶ τῆς ἀνάγκης ἐμβολιασμοῦ καὶ σεβασμοῦ τῶν προστατευτικῶν μέτρων κατὰ τοῦ κορωνοϊοῦ ὡς τῆς μόνης ἀσφαλοῦς ὁδοῦ διὰ τήν ὑπέρβασιν τῆς φονικῆς πανδημίας. Προσεύχεται δέ διὰ τήν ἀνάπαυσιν τῶν ψυχῶν τῶν θανόντων, διὰ τήν ταχεῖαν ἀποκατάστασιν τῆς υγείας τῶν ἀσθενούντων καὶ διὰ τήν ἄνωθεν ἐνίσχυσιν τῶν ἱατρῶν, τῶν νοσηλευτῶν καὶ πάντων τῶν ὑπευθύνων διὰ τήν ἀντιμετώπισιν τῆς παρούσης σκληρᾶς δοκιμασίας.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 13ῃ Νοεμβρίου 2021

**Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας
τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου**

ΕΚΔΗΛΩΣΗ 30 ΧΡΟΝΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΑΣ (1991-2021) ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Οἱ ἐν Ἑλλάδι Σύνδεσμοι/Σύλλογοι Εστίας Θεολόγων Χάλκης, Μεγαλοσχολιτῶν, Ζαππιδῶν, Ζωγραφειωτῶν, Ἰωκειμειάδων, Κεντρικιάδων ὁργάνωσαν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Οἱ.Ομ.Κω., τὴν Παρασκευὴ 22 Οκτωβρίου 2021 στὸ Πνευματικὸ Κέντρο Κωνσταντινουπολιτῶν ἐκδήλωση γιὰ τὴν συμπλήρωση 30 χρόνων εὐκλεοῦς Πατριαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ κ.κ. Βαρθολομαίου στὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνο.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Απὸ νωρὶς, στὴν αἴθουσα «Ἀλέξανδρος Μαζαράκης» τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου Κωνσταντινουπολιτῶν, συγκεντρώθηκαν κατὰ τὸ πλεῖστον Κωνσταντινουπολίτες, προκειμένου νὰ παρακολουθήσουν τὴν ἐκδήλωση γιὰ τὴν τιμὴν τῆς ἐπετείου τῶν 30 ἐτῶν τῆς εὐκλεοῦς Πατριαρχίας τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ κ.κ. Βαρθολομαίου.

Νὰ διευκρινίσουμε ὅτι λόγῳ τῆς πανδημίας, ὑπῆρξε περιορισμένη πλήρωση θέσεων, βάσει τῶν μέτρων ποὺ ἰσχύουν γιὰ τὴν ἀποφυγὴ καὶ τὸν περιορισμὸ τῆς διάδοσης τοῦ κορωνοϊοῦ, ἐνῶ, μετὰ ἀπὸ ἐλεγχό, ἐπιτράπηκε ἡ εἰσόδος μόνο σὲ ἐμβολιασμένους.

Τὴν ἐκδήλωση τίμησαν με τὴν παρουσία τους ο Σεβ. Μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως κ. Ἀμφιλόχιος ὡς εκπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ, ο Σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Θεοδώρητος, ἡ σύζυγος τοῦ τ. Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Σίσσυ Παυλοπούλου, ἡ βουλευτὴς κ. Μαρία Ἀμπατζίδη, ο τ. ὑπουργὸς Παιδείας κ. Κώστας Γαβρόγλου, ἡ κ. Μάρθα Σαμαρά, εκπροσωπώντας τὸν βουλευτὴ κ. Γιώργο Κουμουτσάκο, πρόεδροι καὶ μέλη ὁμογενειακῶν σωματείων, εκπρόσωποι τοῦ ὁμογενειακοῦ τύπου.

Τὴν ἐκδήλωση συντόνισε ἡ δημοσιογράφος κ. Σοφία Κωστίδη, λόγῳ ἀπουσίας τοῦ ἀδελφοῦ τῆς δημοσιογράφου Μανώλη Κωστίδῃ, ὁ ὁποῖος θὰ συντόνιζε τὴν ἐκδήλωση.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως κ. Ἀμφιλόχιος ἀνέγνωσε ἐπιστολὴ με χαιρετισμὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ κ.κ. Βαρθολομαίου πρὸς τοὺς Σχολικοὺς Συνδέσμιους/Συλλόγους τῶν ἐξὶ εκπαιδευτηρίων τῆς Κωνσταντινούπολης καὶ τοὺς παριστάμενους.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ζωγραφειωτῶν ἀνέγνωσε χαιρετισμὸ ἐκ μέρους ὅλων τῶν Συνδέσμων/Συλλόγων, οἱ ὁποῖοι ὁργάνωσαν τὴν ἐκδήλωση ἀναφέροντας τὰ ὀνόματα τῶν Προέδρων τῶν Δ.Σ. Συνέχισε με σύντομη ομιλία ἀναφέροντας τοὺς ομιλητὲς καὶ τοὺς ἱεροψάλτες ποὺ συμμετείχαν, καθὼς καὶ ἐπιγραμματικὰ τὶς δραστηριότητες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ ὅλα αὐτὰ τὰ 30 χρόνια. Τελείωσε εὐχόμενος ἡ Πατριαρχία τοῦ νὰ εἶναι πολὺχρονη καὶ εὐλογημένη! «Ὡς ἄστρο ἄδυτον, θεοδικῶν λάμπει τὸ βλέμμα σου τὸ Πατρικόν. Παναγιώτατε, μὴν μας ξεχνάτε».

Σύντομο χαιρετισμὸ ἀπηύθυνε ὁ Πρόεδρος τῆς Οἱ.Ομ.Κω. κ. Νίκος Ουζούνγλου, ὁ ὁποῖος μετὰ τὶς εὐχὲς

πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη, ἀναφέρθηκε στὴν ἀφοσίωσή τοῦ στὴν παιδεία, τονίζοντας ὅτι σὲ τόσο δύσκολους καιροὺς καλῶς ἔχουμε Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη τὸν κ.κ. Βαρθολομαῖο.

Ἡ κ. Σοφία Κωστίδῃ διάβασε τὶς ἐπιστολὲς ποὺ ἔστειλαν γιὰ τὴν ἐκδήλωση ὁ Διευθυντὴς τῆς Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς κ. Δημήτριος Ζώτος, τῆς Ζαπτείου Σχολῆς κ. Ἀντώνης Ηλιάδης καὶ τοῦ Ζωγραφείου Λυκείου κ. Γιάννης Δεμιρτζόγλου.

Ταυτόχρονα στὴν οθόνη προβάλλονταν φωτογραφίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ.

Ἀμέσως μετὰ ξεκίνησαν οἱ κύριες ομιλίες τῆς ἐκδήλωσης. Πρῶτος ὁ Ομότιμος Καθηγητὴς τοῦ ΕΚΠΑ κ. Κωνσταντῖνος Δελικωνσταντῆς, τοῦ ὁποῖοι ἡ ομιλία προβλήθηκε βιντεοσκοπημένη καὶ εἶχε ὡς θέμα: «Τὸ ὄραμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ κ.κ. Βαρθολομαίου γιὰ τὴν παιδεία».

Δεύτερος ομιλητὴς ὁ Ομότιμος Καθηγητὴς τοῦ ΕΚΠΑ, Πρόεδρος τῆς Εστίας Θεολόγων Χάλκης κ. Νικόλαος Ξεξάκης, με θέμα: «Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχῃ κ.κ. Βαρθολομαῖος καὶ ἡ Χαλκίτιδα Θεολογικὴ Σχολή».

Τρίτος ἔλαβε τὸν λόγο ὁ τ. Εκπαιδευτικὸς Σύμβουλος τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου τῆς Κωνσταντινούπολης κ. Σταύρος Γιωλτζόγλου, με θέμα «Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχῃ κ.κ. Βαρθολομαῖος καὶ ἡ ὁμογενειακὴ παιδεία κατὰ τὴ δεκαετία 2010-2020».

Μετὰ τὶς πολὺ ἐνδιαφέρουσες ομιλίες ποὺ χειροκροτήθηκαν ἀπὸ τοὺς παριστάμενους ὁ κ. Νίκος Κόλμαν, παίρνοντας τὸν λόγο ἀναφέρθηκε στὸν, πρὶν ἀπὸ 6 μῆνες περὶ τοῦ, ἀπροσδόκητο θάνατο τοῦ δημοσιογράφου καὶ φωτογράφου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου αείμνηστου Νίκου Μαγγίνα, ζητώντας ἀπὸ τὸ κοινὸ νὰ κρατηθεῖ 1' σιγή, ἐνῶ στὴν οθόνη προβάλλονταν σημαντικὲς φωτογραφίες ποὺ εἶχε τραβήξει.

Ἡ ἐκδήλωση ἐκλείσει με ἀπόδοση ψαλμωδιῶν καὶ τὸν Πολυχρονισμό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ, ἀπὸ τοὺς Πρωτοψάλτες καὶ Ἀρχόντες Οφφικιάλους τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας κ.κ. Φώτιο Γιαννακάκη καὶ Χρήστο Μηνάογλου, με τὴ συμμετοχὴ τοῦ ἱεροψάλτη κ. Θεόφιλου Πεταλά.

Τελειώνοντας θέλω νὰ ἐπισημάνω ὅτι στὴν ἐκδήλωση θὰ περιμέναμε τὴν παρουσία περισσότερων, ἀν ὅχι σύσσωμων, τῶν Δ.Σ. τῶν Συνδέσμων ποὺ ὁργάνωσαν τὴν ἐκδήλωση, καθὼς καὶ εκπροσώπων τῶν ἄλλων Συλλόγων, ποὺ δυστυχῶς δὲν εἶδαμε.

Μαυρομικαῖη 84 & Καλλιδρομίου, 114 72 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 8817341, e-mail: ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr,
www.tsoukatou.gr

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΚΑΝΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: NEW PRESS HOLD

Ὁρᾶριο γραφεῖων: Δευτέρα ἕως Παρασκευὴ 10.00-18.00

Τὰ ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τὶς ἀπόψεις αὐτῶν ποὺ τὰ υπογράφουν καὶ ὁχι κατ' ἀνάγκη τῆς ἐφημερίδας. Ἡ ἐφημερίδα διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς ἀλλαγῆς ἢ περικοπῆς τῶν κειμένων, ὅταν αὐτὸ κριθεῖ ἀναγκαῖο. Ἡ ἐφημερίδα δέχεται κείμενα μέχρι τὶς 15 κάθε μῆνα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια γιὰ ὅλη τὴν Ἑλλάδα	30 ευρώ
Γιὰ τοὺς Ὀργανισμοὺς	35 ευρώ
Γιὰ Σωματεῖα - Συλλόγους	35 ευρώ
Γιὰ τὴν Ε.Ε.	53 ευρώ
Γιὰ τὴν Τουρκία	53 ευρώ
Γιὰ τὶς ὑπόλοιπες χώρες	53 ευρώ

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ:

Στὰ γραφεῖα μας καθημερινὰ 10.00-18.00, με εἰσπράκτορα, μετὰ ἀπὸ τηλέφωνο, με ταχυδρομικὴ ἐπιταγή, στὶς τράπεζες:

ΕΘΝΙΚΗ: 110/936221-54 - IBAN: GR801101100000011093622154

επικαιρότητα

ΒΡΕΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΡΗΝΗ 1.600 ΕΤΩΝ

Σε αρχαιολογικές ανασκαφές στις διάφορες αναστηλώσεις που διεξάγει ο Μητροπολιτικός Δήμος Κωνσταντινούπολης, ανακαλύφθηκε στο Παλάτι του Βουκολέοντα κρήνη 1.600 ετών της Βυζαντινής περιόδου. Από την ιστοσελίδα E.haber Online (24/9/2021).

Ο αναπληρωτής Γ.Γ. του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης Mahir Polat ανακοίνωσε ότι σε υπό εκτέλεση ανασκαφές βρήκαν την παλαιότερη ιστορική κρήνη και στέρνα νερού.

Ο Μητροπολιτικός Δήμος Κωνσταντινούπολης στις αρχές του 2021 ξεκίνησε εργασίες αναστηλώσεων του εγκαταλεημένου παλατιού του Βουκολέοντα. Το παλάτι, που βρίσκεται στον παραλιακό δρόμο του Sultanahmet, έχει εγκαταλειφθεί εδώ και πολλά χρόνια στην τύχη του και μετατράπηκε σε ερείπια. Κατά τις ανασκαφές βρέθηκαν μπροστά σε κρήνη 1.600 ετών. Ο κ. Mahir Polat μετά από αυτό ανακοίνωσε: «Βρισκόταν σε βάθος 5-6 μέτρων, καλυμμένη από χώματα. Με τις ανασκαφές, προσπαθούμε να βγάλουμε στην επιφάνεια αυτό το παλάτι. Το Παλάτι του Βουκολέοντα είναι 1.600 ετών και είναι ένα από τα κτίσματα που ανήκει στο συγκρότημα του ιστορικού Μεγάλου Παλατιού. Όσο κατεβαίνουμε σε βάθος για τις ανασκαφές μας, ανακαλύπτουμε ένα παλάτι που δεν είχαμε δει ποτέ».

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΝΩΣΤΗ ΚΡΗΝΗ

Στις δηλώσεις του Polat, που εξηγούσε τις ανασκαφές σε 6 μέτρα βάθος, είπε: «Ο χώρος που μπήκαμε είναι η αίθουσα της μνημειακής πύλης εισόδου. Η κρήνη που βλέπετε απέναντι από την είσοδο βρέθηκε πρόσφατα. Όταν ξεκίνησε η ανασκαφή πιστεύαμε ότι ήταν μια κόγχη. Όταν τελειώσαμε όμως παρατηρήσαμε ότι ήταν κρήνη. Πίσω της υπήρχε δεξαμενή και στέρνα νερού. Από το άνοιγμα βλέπουμε ότι υπάρχει και αποχέτευση. Αυτή η παλιά ιστορική κρήνη είναι 1.600 ετών και ανήκει στο τότε συγκρότημα κτιρίων. Είναι από τις παλιότερες γνωστές κρήνες και δομές στερνών της Κωνσταντινούπολης που ανακαλύφθηκαν με ανασκαφή».

ΣΕ 2, 3 ΜΗΝΕΣ ΘΑ ΑΝΟΙΞΟΥΜΕ ΚΑΙ ΤΗ ΣΤΕΡΝΑ

Ο κ. Polat δήλωσε ότι θα συνεχίσουν να μοιράζονται με το κοινό τα νέα ευρήματα, που θα εμφανίζονται σταδιακά, δίνοντας τα ακόλουθα παραδείγματα: «Εκτίθενται σε γκαλερί οι διαδρομές του παλατιού, τα δωμάτια πρόσβασης, οι κλειστοί στενοί διάδρομοι, οι άγνωστες ράμπες και τμήματα που είχαν μείνει θαμμένα. Κάποια από αυτά εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο. Σκεπτόμαστε ανοίξουμε τμήματα διαδρομών στο Παλάτι του Βουκολέοντα, που θα μπορεί να επισκεφθεί το κοινό. Όλες οι διαδρομές θα είναι έτοιμες σε 2 χρόνια. Τώρα μπορείτε να επισκεφθείτε το εργοτάξιο. Μέσα σε 2, 3 μήνες θα ανοίξουμε για το κοινό και τη στέρνα».

ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΑΜΕ ΤΙ ΥΠΗΡΧΕ ΣΕ ΒΑΘΟΣ 5 ΜΕΤΡΩΝ

Ο Polat ανέβασε στα κοινωνικά δίκτυα φωτογραφίες πριν τις ανασκαφές και δήλωσε: «Πριν από λίγους μήνες δεν γνωρίζαμε τι θα βρίσκαμε σε βάθος 5 μέτρων. Στις 23 Σεπτεμβρίου τράβηξε την προσοχή μας αυτή η σημαντική ανακάλυψη».

ΤΑ «ΔΙΝΟΥΝ ΟΛΑ» ΓΙΑ ΝΑ ΚΕΡΔΙΣΟΥΝ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ 3^{ΗΣ} ΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

ΣΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑΚΉ ΟΜΆΔΑ 40-59: Το 40% είχε κάνει το εμβόλιο της Pfizer. Πάνω από το 20% ήταν οι εμβολιασμένοι που νόσησαν και είχαν κάνει το εμβόλιο της AstraZeneca. Πάνω από το 50% ήταν εμβολισμένοι με Moderna και ανάμεσα στο 20% με 30% με το μονοδοσικό της JJ. Συνολικά οι εμβολιασμένοι σε αυτή την ηλικιακή κατηγορία είναι κοντά στο 40%.

ΣΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑΚΉ ΟΜΆΔΑ 60-79: Ποσοστό μικρότερο του 20% είχε εμβολιαστεί με Pfizer. Ξεπερνούν το 40% όσοι είχαν κάνει το AstraZeneca. Πάνω από το 10% με Moderna. Πολύ μικρότερο του 10% με JJ. Συνολικά σε αυτή την κατηγορία κάτω από 20% ήταν το συνολικό ποσοστό των κρουσμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό άλλαξε και η παρουσίαση της ημερήσιας έκθεσης του ΕΟΔΥ προκειμένου να αποτυπώνεται με μεγαλύτερη σαφήνεια η επιδημιολογική εικόνα στη χώρα. Πλέον θα καταγράφεται το ποσοστό των κρουσμάτων, των διασωληνωμένων και των νεκρών στο σύνολο των εμβολιασμένων και στο σύνολο των ανεμβολίαστων. Όπως ανέφεραν οι εκπρόσωποι του ΕΟΔΥ, δεν θα πρέπει να δίνεται βάση μόνο στον αριθμό κρουσμάτων αλλά και στον δείκτη θετικότητας. Παρά το γεγονός ότι έχουμε πολύ υψηλό αριθμό τεστ ο δείκτης θετικότητας αρχίζει και κατεβαίνει.

Επίσης, παρατηρείται σταθεροποίηση των κρουσμάτων τις τελευταίες ημέρες με ελαφρά μείωση. Αναφορικά δε με

τα σχολεία, η εκτίμηση τους είναι ότι το μοντέλο των σχολείων αποδεικνύεται αποτελεσματικό. Ο αριθμός των κρουσμάτων στα παιδιά από την έναρξη των σχολείων είναι σταθερός με πτωτικές τάσεις. Μάλιστα υποστήριξαν ότι η πιο έγκαιρη διάγνωση γίνεται στα σχολεία και μετά μέσα στην οικογένεια. Την ίδια στιγμή μεγάλη έρευνα στη Βρετανία διαπίστωσε πως η τρίτη δόση του εμβολίου για την Covid-19 μειώνει κατά δύο τρίτα τον κίνδυνο μόλυνσης από τον κορωνοϊό σε σύγκριση με τις δύο δόσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας REACT, που διεξήχθη από τις 19 Οκτωβρίου μέχρι τις 5 Νοεμβρίου με τη συμμετοχή άνω των 100.000 ατόμων, η τρίτη δόση παρέχει σημαντική ώθηση στην ανοσία έναντι του SARS-CoV-2. Από τα άνω των 8.300 ατόμων που έκαναν ενισχυτική δόση του εμβολίου και μετείχαν στην έρευνα, μόνον τα 30 –δηλαδή ποσοστό 0,36%– μολύνθηκαν από τον κορωνοϊό στο διάστημα αυτό, ενώ σχεδόν 700 από την ομάδα των 68.000 που είχαν κάνει δύο δόσεις, προσβλήθηκαν από τον SARS-CoV-2, δηλαδή ποσοστό 1,03%. Κι αφού συνυπολόγισαν την ηλικία και άλλους παράγοντες, οι ερευνητές του Imperial College London επεσήμαναν ότι τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η πιθανότητα μόλυνσης στους τριπλά εμβολιασμένους μειώνεται κατά δύο τρίτα σε σύγκριση με εκείνους που έκαναν δύο δόσεις, επιβεβαιώνοντας και πρόσφατη ισραηλινή έρευνα για την αναγκαιότητα της ενισχυτικής δόσης.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Η αναφορά στο μεγάλο μνημείο της ορθοδοξίας, έκανε τη φωνή του Οικουμενικού Πατριάρχη να «σπάσει» από τη συγκίνηση: «Η Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη, που δυστυχώς, όπως ξέρετε, έγινε μουσουλμανικό τέμενος. Αυτός ο περίφημος καθεδρικό ναός της χριστιανισμής που αντέχει στους αιώνες και λυπούμαστε για αυτή την άδικη και άτυχη απόφαση της κυβέρνησης της Τουρκικής Δημοκρατίας», σημείωσε.

Στις 2 Νοεμβρίου ο Οικουμενικός Πατριάρχης σε κλίμα βαθιάς συγκίνησης πραγματοποίησε τα θυρανοίξια του Αγίου Νικολάου στο Σημείο Μηδέν στο Μανχάταν. Η ΑΘΠ συνοδευόταν από τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής κ. Ελπίδοφόρο και τον Μητροπολίτη Χαληδόνας κ. Εμμανουήλ, ενώ τους υποδέχθηκαν Ελληνοαμερικανοί που υπηρετούν στην αστυνομία και το λιμενικό της Νέας Υόρκης. Παρίσαντο ο υφυπουργός Εξωτερικών κ. Ανδρέας Κατσανιώτης, ο Μητροπολίτης Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς κ. Ιουστίνος, επιφανή στελέχη της ελληνοαμερικανικής κοινότητας, παράγοντες της αμερικανικής πολιτικής ζωής, συγγενείς των θυμάτων της 11ης Σεπτεμβρίου και πλήθος κόσμου.

Η τελετή ξεκίνησε με την ανάψωση του σταυρού στον μαρμάρινο τρούλο. Στη συνέχεια, ο Οικουμενικός Πατριάρχης κατευθύνθηκε εκεί όπου βρισκόταν η παλιά εκκλησία, για να ευλογήσει τα κειμήλια που ανακτήθηκαν από τα ερείπια. Νεαρά κορίτσια ντυμένα μυροφόρες μετέφεραν το φως μαζί με τα διασωθέντα κειμήλια στον νέο ναό.

Η πατριαρχική αποστολή έφερε από το Άγιον Όρος τεμάχιο λειψάνου του Αγίου Νικολάου, το οποίο τοποθετήθηκε στο κέντρο της Αγίας Τράπεζας και ο Οικουμενικός Πατριάρχης δώρισε στον ναό τα άμφια που φορούσε.

Οι προσπάθειες ανοικοδόμησης ξεκίνησαν σχετικά σύντομα μετά τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου. Για την ανέγερση του ναού χρειάστηκε να δαπανηθούν 85 εκατ. δολάρια, τα οποία συγκεντρώθηκαν μέσω δωρεών. Ο νέος

Άγιος Νικόλαος είναι σε σχέδια του Ισπανού αρχιτέκτονα Σαντιάγο Καλατράβα, τρεις φορές μεγαλύτερος από τον προηγούμενο, και θεωρείται εθνικό προσκύνημα.

Με δεδομένο ότι εκατομμύρια άνθρωποι επισκέπτονται κάθε χρόνο το Σημείο Μηδέν, δημιουργήθηκε ειδικό κέντρο όπου οι πιστοί άλλων θρησκειών και δογμάτων θα μπορούν να προσεύχονται και να τιμούν τη μνήμη αγαπημένων τους προσώπων που χάθηκαν στα τρομοκρατικά χτυπήματα.

Οι εργασίες είναι ακόμα σε εξέλιξη και υπολογίζεται ότι το εσωτερικό του ναού θα είναι έτοιμο τον Απρίλιο του 2022, πριν από τη Μεγάλη Εβδομάδα. Τα εγκαίνια θα γίνουν στις 4 Ιουλίου 2022, με τη συμπλήρωση 100 ετών από την ίδρυση της Αρχιεπισκοπής Αμερικής.

Το ταξίδι του Οικουμενικού Πατριάρχη, η κούραση, οι έγνοιες του προκάλεσαν αδιαθεσία και οδηγήθηκε για δεύτερη φορά σε νοσοκομείο για εξετάσεις, στο Νοσοκομείο του Όρους Σινά στο Μανχάταν.

Ο Παναγιώτατος υποβλήθηκε σε αγγειοπλαστική επέμβαση και όπως ήταν φυσικό, ανέβαλε για λίγο την αναχώρησή του για Κωνσταντινούπολη. Για την ιστορία να αναφέρουμε ότι επικεφαλής της ιατρικής ομάδας που επέβλεπε τον Οικουμενικό Πατριάρχη ήταν ο συμπατριώτης μας Γιώργος Ντάνγκας.

Μετά την επέμβαση ο Οικουμενικός Πατριάρχης ευχαρίστησε όλη την ιατρική ομάδα, η οποία αποτελούνταν από τους Γιώργο Ντάνγκα, Γιώργο Σύρο, Σταμάτιο Λεράκη, αλλά και όλο το προσωπικό του πανεπιστημιακού νοσοκομείου.

Η ασθένειά του προκάλεσε ανησυχία σε όλο τον Ορθόδοξο κόσμο, και περισσότερο στην Αρχιεπισκοπή Αμερικής, τη συνοδεία του από το Φανάρι, την ομογένεια. Οι ιατροί που τον χειρούργησαν τον συνόδευσαν και στο ταξίδι επιστροφής στην Κωνσταντινούπολη, για να προσφέρουν τη βοήθειά τους εάν χρειαζόταν.

Τέλος καλό, όλα καλά. Σιδερένιος Παναγιώτατε!

ειδήσεις

ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ

Η αντίσταση του Πανεπιστημίου Βόσπορου κατά της εξουσίας κρατά πάνω από 300 ημέρες, χωρίς η εξουσία να μπορεί –μέχρι σήμερα– να αντιδράσει, εκτός από την παύση ορισμένων ακαδημαϊκών και τις κατά καιρούς συλλήψεις φοιτητών από τις δυνάμεις ασφαλείας, που έχουν περικυκλώσει την πανεπιστημιούπολη από την πρώτη ημέρα. Την είδηση δημοσιεύει η ιστοσελίδα Gözlem (11/11/2021).

Η ακαδημαϊκή κοινότητα και οι φοιτητές του Πανεπιστημίου του Βοσπόρου, που αντιστέκονται εδώ και 300 ημέρες επιζητώντας ένα ιδανικό, ελεύθερο, αυτόνομο πανεπιστήμιο, συγκεντρώθηκαν στην πανεπιστημιούπολη για να δείξουν την αλληλεγγύη τους υψώνοντας τις φωνές τους.

Η αντίσταση κατά της διοίκησης του μη εκλεγμένου Πρύτανη στο Πανεπιστήμιο Βοσπόρου, η οποία ξεκίνησε στις 2 Ιανουαρίου 2021 ξεπέρασε μέχρι σήμερα τις 300 ημέρες. Όλη η οικογένεια του Πανεπιστημίου –ακαδημαϊκοί, φοιτητές, εργαζόμενοι, απόφοιτοι, οικογένειες φοιτητών– συγκεντρώθηκαν στη νότια πλατεία και ανακοίνωσαν ότι θα συνεχίσουν τον αγώνα, με διαφορετικές δραστηριότητες κάθε μέρα.

Τα μέλη του Πανεπιστημίου Βοσπόρου –αυτήν τη φορά μαζί με τους ακαδημαϊκούς– που γυρίζουν καθημερινά την πλάτη τους προς το πρυτανικό κτίριο, συμμετείχαν σε ολονύκτια συγκέντρωση διαβάζοντας δήλωση για τις 300 ημέρες αντίστασης.

Κοινά αιτήματά τους είναι η άμεση παραίτηση του διορισμένου προσωπικού –ιδίως του διορισμένου πρύτανη Naci İnci– η απελευθέρωση των φοιτητών Caner Pelit Özer και Enis Berke Gök του Πανεπιστημίου, που έχουν τεθεί υπό κράτηση και δεν έχουν δικαίωμα να παρακολουθήσουν τα μαθήματά τους, η ολοκλήρωση της διαδικασίας για όλους τους φοιτητές που έχουν δικαστεί παράνομα και η επαναφορά όσων ακαδημαϊκών έχουν απομακρυνθεί.

Οι ακαδημαϊκοί επισημαίνουν για τον διορισμένο πρύτανη, ο οποίος εφάρμοσε τον νόμο για την προστασία της οικογένειας και την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών: «Τα προληπτικά μέτρα που έλαβε για τους φοιτητές μας είναι απόδειξη ανικανότητας της διοίκησης».

Μετά την ολονύκτια σύναξη οι φοιτητές διάβασαν γράμμα που έστειλε ο φυλακισμένος φίλος τους Berke από τις φυλακές Metris: «Έχουμε βιώσει και συνεχίζουμε να βιώνουμε 300 ημέρες, όπου όλοι παράγουν σπουδαία αποτελέσματα μοιραζόμενοι τις ιδέες τους και συζητώντας διεξοδικά τα προβλήματα. Στην πραγματικότητα, είμαστε οι συνιστώσες που διαχειριζόμαστε αυτό το σχολείο εδώ και 300 ημέρες». Ο Berke έστειλε επίσης τους χαιρετισμούς του, σε όσους αντιστάθηκαν και αντιστέκονται στο Πανεπιστήμιο Βοσπόρου.

Οικογένειες φοιτητών που ήρθαν στην Πανεπιστημιούπολη από όλη τη χώρα και συμμετείχαν στη νυκτερινή σύναξη είπαν: «Όλοι πρέπει να γνωρίζουν ότι στεκόμαστε δίπλα στα παιδιά μας και είμαστε περήφανοι για αυτά». Οι απόφοιτοι δήλωσαν: «Για να μπορέσουμε να ξεπεράσουμε τη στασιμότητα στην οποία βρισκόμαστε, την τήρηση των αρχών και αξιών των ιδρυμάτων, απαιτούμε να δημιουργηθούν οι σωστές πολιτικές, ώστε να επιτευχθεί μια αξιοκρατική προσέγγιση της διαχείρισης. Δεν θα πάψουμε να παρακολουθούμε με επιμονή το θέμα συνεχίζοντας να είμαστε ενωμένοι».

Οι εκπρόσωποι της Egitim-Sen,* με δήλωση εκ μέρους των εργαζομένων, τόνισαν ότι τα γεγονότα των τελευταίων 300 ημερών αποδεικνύουν πώς δεν μπορούν να διαχειριστούν ένα πανεπιστήμιο: «Πιστεύουμε ότι ο μακροχρόνιος αγώνας μας, ο οποίος έχει ήδη περάσει στην ιστορία της Τουρκικής Δημοκρατίας, θα δημιουργήσει ένα ομορφότερο από πριν Πανεπιστήμιο Βοσπόρου».

* Σωματείο Εργαζομένων στην Έρευνα και την Εκπαίδευση.

ΜΕΓΑΛΟΣ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΙΤΑΣ

Δημοσιοποιήθηκε ότι πριν η εξουσία στην Τουρκία ανοίξει τον δρόμο για ανοικοδόμηση του μικρού νησιού Πίτα ή Κουτάλα, απέναντι από την Αντιγόνη, η εταιρία «Akkök Holding» σχεδίασε τουριστικές επενδύσεις δημιουργώντας για αυτό τον σκοπό την εταιρία «Ak Turizm». Η είδηση δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Cumhuriyet (30/10/2021). Η Πίτα είναι ένα μικρό νησί σε σχήμα κουταλιού. Ένα ιδιωτικό παραδεισένιο νησάκι πλημμυρισμένο από πεύκα, που όλοι, σαν παιδιά, ζηλεύαμε τους πλούσιους ιδιοκτήτες του που δεν γνωρίσαμε ποτέ!

Αποκαλύφθηκε ότι στο νησί Πίτα είχαν ήδη προγραμματιστεί τουριστικές επενδύσεις και μάλιστα ότι είχε ιδρυθεί εταιρεία για αυτόν τον σκοπό. Αυτό έγινε πριν ανακοινωθεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Πολεοδομίας η ανοικοδόμησή της, η ανοικοδόμηση του μαργαριταριού της Προποντίδας. Την προσοχή όλων τράβηξε η δήλωση της ιδιοκτήτριας εταιρίας της νήσου Πίτας, Akkök Holding, στην ετήσια έκθεση του 2020, που σχεδίαζε τουριστική επένδυση για το νησί και από την ολική επιφάνεια των 52.000 τ.μ. που έχει, προόριζε να ανοικοδομήσει τα 7.600 τ.μ. Μετά την απόφαση του Υπουργείου για αλλαγή των όρων χρήσης στο νησί, άνοιξε ο δρόμος για την κατασκευή τουριστικών εγκαταστάσεων και μαρίνας. Ο πρόεδρος του Μητροπολιτικού Παραρτήματος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Αρχιτεκτόνων και Μηχανικών (TMMOB), κ. Esin Köymen, δήλωσε: «Μιλάμε για διαδικασία ανοικοδόμησης, που παραδόθηκε για τον σκοπό αυτό».

Αποκαλύφθηκε ότι την απόφαση εξέδωσε το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Πολεοδομίας για αναδιοργάνωση, προστασία και χρήση των χώρων φυσικού περιβάλλοντος. Για την εφαρμογή αυτών των διατάξεων στα νησιά Πίτα, Αντιρόβυθο και το ιστορικό πάρκο Yıldız, περιοχές με υπέροχη φυσική ομορφιά, υπήρξαν μεγάλες αντιδράσεις. Απόφαση του Υπουργείου στις 20 Οκτωβρίου 2021, χαρακτήριζε τμήμα των νησιών Πίτας και Αντιρόβυθου, ως «φυσική προστατευόμενη περιοχή», αλλά ένα τμήμα τους ως «Περιοχή αειφόρου διατήρησης και ελεγχόμενης χρήσης». Με αυτές τις διατάξεις στα νησιά θα είναι δυνατόν να κατασκευαστούν τουριστικές εγκαταστάσεις και μαρίνες.

Εκτός από τη διάταξη του Υπουργείου, που έφερε αντιδράσεις, γνωστοποιήθηκε και μια άλλη λεπτομέρεια που θα δημιουργήσει τριβές. Ότι η ιδιοκτήτρια εταιρία «Akkök Holding» στην ετήσια έκθεσή της το 2020 προγραμμάτισε για την Πλάτη –που διαθέτει σημαντικές επενδυτικές δυνατότητες, αφού βρίσκεται στο κέντρο της Πόλης– δημιούργησε την εταιρία «Ak Turizm». Στην έκθεση αναφέρονται συνοπτικά οι ακόλουθες δηλώσεις, που τονίζουν ότι ο χρόνος μεταφοράς από την Πόλη στο νησί είναι 40 λεπτά: «Στην Πίτα σχεδιάζεται η κατασκευή ενός πλήρως οργανωμένου συνεδριακού κέντρου και ενός κέντρου υγιεινού τρόπου ζωής. Η Akkök Holding χειρίζεται το έργο με περιβαλλοντική ευαισθησία, προκειμένου να προσφέρει στους κατοίκους πολιτιστικές και τουριστικές εγκαταστάσεις, ευκαιρίες ξεκούρασης μακριά από το θορόβους της Πόλης. Όταν η Ak Turizm –κατά

τις επενδυτικές διαδικασίες– αποφάσισε για την Πίτα, έδωσε μεγάλη σημασία στην προστασία της φυσικής της ομορφιάς, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της Πόλης, αλλά και τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνθήκες. Ως αντανάκλαση αυτής της σχολαστικής προσέγγισης, από τη συνολική επιφάνεια των 52.000 τ.μ. του νησιού θα ανοικοδομήσει μόνο τα 7.600 τ.μ.».

ΘΑ ΚΙΝΗΘΟΥΜΕ ΝΟΜΙΚΑ

Μιλώντας στην εφημερίδα ο κ. Esin Köymen επέστησε την προσοχή στο ότι η ετήσια έκθεση της εταιρείας παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες μέχρι και τ.μ. λέγοντας: «Αυτό δείχνει ότι έγινε προσπάθεια, ώστε να στηθεί ένα οικοδόμημα σε μια περιοχή που ουσιαστικά δεν μπορούσε, πραγματοποιώντας παρέμβαση στις διαδικασίες των χωροταξικών σχεδίων. Ειδικότερα, η περιοχή που εμφανίζεται ως Περιοχή Αειφόρου Διατήρησης και Ελεγχόμενης Χρήσης είναι 5.800 τετραγωνικά μέτρα. Αυτό αποδεικνύει ότι εκπονήθηκαν σχέδια για ξενοδοχειακό συγκρότημα στην περιοχή, πριν αλλάξει ο χαρακτηρισμός του χώρου και στη συνέχεια προετοιμάστηκε το νομικό έδαφος για αυτό. Ο χαρακτηρισμός τμήματος της αποβάθρας σκαφών, ως «ειδική περιοχή φυσικής προστασίας» αποτελεί ένδειξη ότι θα γίνουν κάποιες αναθεωρήσεις που αφορούν την προσέγγιση στο νησί».

Ο κ. Köymen δήλωσε ότι θα κινηθούν νομικά για την απόφαση του Υπουργείου: «Το επόμενο βήμα είναι η προετοιμασία ενός σχεδίου προστασίας και διατήρησης του περιβάλλοντος από την οικοδομική δραστηριότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Πολεοδομίας. Αυτήν τη στιγμή δεν υπάρχει κανονισμός δόμησης για τα νησιά. Από την άλλη ο Δήμος Πριγκηποννήσων και ο Μητροπολιτικός Δήμος Κωνσταντινούπολης εδώ και έναν χρόνο προχωρούν τους κανονισμούς δόμησης για τα νησιά, προκειμένου να τα προστατεύσουν από αυθαιρεσίες. Αγνίζονται για τη μη δόμηση σε χαρακτηρισμένες 1ου βαθμού προστατευόμενες φυσικού κάλους περιοχές. Αναφερόμαστε για την παράδοση μιας διαδικασίας χωροταξικού σχεδιασμού».

ειδήσεις

ΠΟΤΕ Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΕΓΙΝΕ İSTANBUL

Ένα κείμενο, το οποίο που δημοσιεύτηκε (25/10/2021) από τον συγγραφέα Uzay Can Ardal στην ιστοσελίδα Arkeofili και βασίζεται σε μελέτες του γερμανικού Πανεπιστημίου Bamberg.

Η Κωνσταντινούπολη είναι ένα εξαιρετικό μέρος. Μια τουρκική μητρόπολη, η μοναδική κατοικημένη πόλη που ενώνει την ευρωπαϊκή με την ασιατική ήπειρο. Η γεωγραφική της θέση μας βοηθά να εξηγήσουμε γιατί η πόλη αυτή ήταν κάποτε η πρωτεύουσα της Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, της γνωστής και ως Βυζαντινής Αυτοκρατορία και ονομαζόταν Κωνσταντινούπολη. Αργότερα έγινε το κέντρο ισχύος των Οθωμανών σουλτάνων, των οποίων η επιρροή επεκτάθηκε μέχρι την Αφρική και τον Αραβικό κόσμο.

ΠΟΤΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ ΜΕΤΑΤΡΑΠΗΚΕ ΣΕ İSTANBUL;
Η απάντηση είναι εκπληκτική. Δεν μετατράπηκε το 1453, όταν οι δυνάμεις του οθωμανικού στρατού κατέλαβαν την πόλη. Οι διάφορες μορφές του ονόματος της Κωνσταντινούπολης, συνέχισαν να χρησιμοποιούνται από τους Τούρκους κατακτητές πολλά χρόνια μετά την άλωσή της.

Στο γερμανικό Πανεπιστήμιο Bamberg, ο Christoph Herzog στην έδρα Τουρκικών Μελετών δηλώνει: «Είναι γεγονός ότι οι Οθωμανοί την αποκαλούσαν μεταξύ άλλων ονομάτων και Κωνσταντινούπολη, σε χιλιάδες επίσημα έγγραφά τους».

Η πόλη πριν ονομαστεί Κωνσταντινούπολη είχε διάφορα ονόματα. Για πρώτη φορά όταν ιδρύθηκε το 657 π.Χ. είχε την ονομασία Βυζάντιο, αρκετά μετά το όνομά της μετατράπηκε στο λατινικό Byzantium, ενώ συγχρόνως την ονόμαζαν Νέα Ρώμη. Προς τιμή του γιου του Caracalla ο αυτοκράτορας Septimius Severus την αποκάλεσε Augusta Antonina. Εκτός από αυτά, χρησιμοποιήθηκαν σε σύντομη μορφή ονόματα που σημαίνουν «Πόλη» ή «Βασιλεύουσα». Ο Κωνσταντίνος, γνωστός ως ο πρώτος Ρωμαίος αυτοκράτορας που ασπάστηκε τον Χριστιανισμό, της έδωσε το 330 μ.Χ. το όνομά του ονομάζοντάς την Κωνσταντινούπολη. Όνομα που της έμεινε μέχρι την εμφάνιση των Οθωμανών. Και οι Οθωμανοί, που την κατέκτησαν τον 15ο αιώνα, δεν άλλαξαν το επίσημο όνομα της Κωνσταντινούπολης. Ωστόσο επειδή η άλωση απομάκρυνε το κέντρο βάρους της Κωνσταντινούπολης από την Ευρώπη προς την Ανατολή, σηματοδοτήθηκε μια επιταχυνόμενη μετατόπιση στη γεωπολιτική της πόλης αυτής.

Ο Herzog δηλώνει: «Νομίζω ότι η στρατηγική και συμβολική σημασία της Κωνσταντινούπολης ήταν γνωστή και τότε. Αυτό φαίνεται και από το ότι έγινε και η νέα πρωτεύουσα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας».

Οι άνθρωποι που ζούσαν στην περιφέρεια της αυτοκρατορίας, για να προσδιορίσουν τον νέο θρόνο του οθωμανικού αυτοκρατορικού μεγαλείου την αποκαλούσαν στην καθημερινή με την ελληνική έκφραση «Εις την Πόλιν», που μεταφράζεται στα τουρκικά με τη λέξη «şehir». Έτσι την προσάρμοσαν και χρησιμοποιούσαν τη λέξη «İstanpolin». Αν και η «İstanpolin» χρησιμοποιούνταν όλο και περισσότερο, η επίσημη ονομασία της πόλης παρέμενε Κωνσταντινούπολη. Καθώς περνούσαν οι αιώνες, η τοπική γλώσσα σταδιακά άλλαξε, και η Κωνσταντινούπολη έγινε τελικά İstanbul. Κατά την εγκυκλοπαίδεια Britannica, μετά την ήττα του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, το 1922 καταργήθηκε η διοίκηση της οθωμανικής δυναστείας και το 1923 ιδρύθηκε η Τουρκική Δημοκρατία. Μετά από ένα μικρό διάστημα το 1930, η τουρκική Ταχυδρομική Υπηρεσία αποφάσισε ότι έπρεπε να γίνουν κάποιες διευθετήσεις και επέλεξε να μετατρέψει το επίσημο όνομα της πόλης από Κωνσταντινούπολη σε İstanbul. Ακολούθησαν και τα υπόλοιπα ιδρύματα τον ταχυδρομικό οργανισμό. Την ίδια χρονιά, το αμερικανικό Υπουργείο Εξωτερικών και άλλες κυβερνήσεις απ' όλο τον κόσμο άρχισαν να χρησιμοποιούν επίσημα το İstanbul. Ως εκ τούτου, είναι δύσκολο να πούμε πότε ακριβώς η Κωνσταντινούπολη έγινε İstanbul, επειδή την εποχή που χρησιμοποιήθηκε επίσημα το όνομα, οι άνθρωποι είχαν ήδη χρησιμοποιήσει το Κωνσταντινούπολη και τις διάφορες εκδοχές για αιώνες. Δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί χρονικά πότε έγινε η μετατροπή της στην καθημερινή διάλεκτο, γιατί η γλώσσα είναι ένα φαινόμενο που αναπτύσσεται πολύ αργά.

Ο Herzog αναφέρει ότι τα ίχνη πολλών ιστορικά σημαντικών ονομάτων της Κωνσταντινούπολης παραμένουν και σήμερα ζωντανά στην πολιτιστική δομή της πόλης. Λέει: «Η Κωνσταντινούπολη είναι η πρωτεύουσα μιας αυτοκρατορίας που εκτείνεται σε τρεις ηπείρους και για αιώνες υπήρχαν πολλές ομάδες ανθρώπων που ζούσαν σε αυτή».

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΣΤΕΦΑΝΩΝ ΣΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Όπως σε όλες τις πόλεις της Ελλάδας έτσι και στο Παλαιό Φάληρο εορτάσθηκε η επέτειος του ΟΧΙ, παρουσία και του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, ο οποίος παρακολούθησε τη δοξολογία και τη μαθητική παρέλαση, που πραγματοποιήθηκε στον παραλιακό δρόμο.

Μετά τη δοξολογία ο Πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης, ο Δήμαρχος Παλ. Φαλήρου κ. Γιάννης Φωστηρόπουλος, ο τ. Δήμαρχος και τώρα Βουλευτής κ. Διονύσης Χατζηδάκης ακολουθούμενοι από επίσημους και κατοίκους του Δήμου, μετέβησαν στο Ηρώο των Υποβρυχίων, και κατέθεσαν στέφανα για τους πεσόντες πολεμιστές του Π.Ν. στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Στέφανα κατέθεσαν η Ο.Ο.Μ.Κ.ω. και η Εστία Κωνσταντινουπόλεως, τα οποία στη συνέχεια μεταφέρθηκαν και τοποθετήθηκαν στο διπλανό μνημείο πεσόντων Εθελοντών Κωνσταντινουπολιτών κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ακολούθησε μαθητική παρέλαση, με συμμετοχή και αρκετών παιδιών από τους δύο κωνσταντινουπολίτικους Αθλητικούς Συλλόγους Πέρα και Ταταύλα.

Η Εστία Κωνσταντινουπόλεως κατέθεσε στεφάνι και στην Κοινότητα Παλαιάς Φώκαιας, όπου βρίσκεται το γηροκομείο μας.

Στάθης Αρβανίτης

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΦΛΟΙΣΒΟΥ

Ο Δήμος Παλ. Φαλήρου αποφάσισε και ενέκρινε την ανακαίνιση του κτηρίου, γνωστό ως Φλοίσβος, στην παραλία.

Στη συνεδρίασή του, το Δημοτικό Συμβούλιο Παλαιού Φαλήρου ενέκρινε ομόφωνα τα αρχιτεκτονικά σχέδια ανακαίνισης του κτηρίου του Φλοίσβου. Ο σχεδιασμός λαμβάνει υπόψη τη χρήση του ως πολιτιστικού κέντρου, απομακρύνει υφιστάμενες αυθαίρετες πρόσθετες κατασκευές, τις οποίες αντικαθιστά με μια ιδιαίτερα λιτή κατασκευή, σύγχρονης αισθητικής, η οποία τονίζει τον κυκλικό χαρακτήρα του οικοδομήματος. Παράλληλα αξιοποιεί τις υπάρχουσες κατασκευές, ώστε να πληρούνται οι προδιαγραφές-απαιτήσεις για βοηθητικούς χώρους, προσβασιμότητα ΑΜΕΑ και εμποδιζόμενων ατόμων.

Ο Φλοίσβος αποτελεί το πιο εμβληματικό τοπίο του Παλαιού Φαλήρου και μετά από χρηματοδότηση ύψους 1.500.000 ευρώ που εξασφάλισαμε από την Περιφέρεια Αττικής, την άδεια από το Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής και την απόφαση του Δημοτικού μας Συμβουλίου, ξεκινάμε τις απαραίτητες διαδικασίες που θα οδηγήσουν στην κατασκευή του έργου.

ΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ GÜMÜŞKAPI & SILVERGATE

Αγαπητοί φίλοι και συμπατριώτες
Ανεξάρτητα από την αιτία που εγκαταλείψατε την Τουρκία και κατοικείτε στην Ελλάδα, αν έχετε προβλήματα περιουσιακά, κληρονομικά, συνταξιοδοτικά ή διεκδικείτε οτιδήποτε σε οποιαδήποτε πόλη της Τουρκίας, σας γνωρίζουμε ότι η δικηγορική μας εταιρεία είναι ικανή να σας συμβουλεύσει για νομικά και εμπορικά ζητήματα, υπηρεσίες που προσφέρει εδώ και 30 χρόνια στην Κωνσταντινούπολη και σε άλλα σημεία της Ευρώπης και του κόσμου με γραφεία που διατηρεί στην Κωνσταντινούπολη και το Ρότερνταμ.
Σας δίνουμε τη δυνατότητα να μας πληρώσετε κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας της υπόθεσής σας. Είμαστε πρόθυμοι να συζητήσουμε μαζί σας σε ταξίδια μας στην Ελλάδα. Έχετε τη δυνατότητα να συνεννοηθείτε μαζί μας στην Τουρκική, Αγγλική και Ελληνική γλώσσα τηλεφωνικά 5 ημέρες την εβδομάδα και με email όλο το 24ωρο, στα κάτωθι τηλέφωνα και διευθύνσεις:
www.mustafademir.av.tr, www.arabulucumustafademir.com
www.silvergate.nl, www.silvergate-legal-consulting.nl

Ελληνικά και Τουρκικά: Nalan Chasanoglou (0090 532 574 82 75)
Αγγλικά και Τουρκικά: Mustafa Demir (0090 555 222 94 89)
Αγγλικά με όλους τους υπόλοιπους νομικούς συνεργάτες μας στα τηλ.: 0090 212-274 47 64, 272 74 68, 275 63 56, Fax: 0090 212-275 63 56.
Email: gumuskapi.hukuk@gmail.com, avukatmustafademir@hotmail.com, nhasanoglu74@gmail.com
Ortaklar Cad. No:12/10, Mecidiyeköy/İstanbul/Turkey

ειδήσεις

ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΑΠΟ ΕΚΡΗΞΗ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΤΗ ΣΤΟ ΑΚΚΟΥΥ ΤΗΣ ΜΕΡΣΙΝΑΣ

Από άγνωστη αιτία έσκασε μετασχηματιστής προκαλώντας πυρκαγιά στον πρώτο πυρηνικό σταθμό, ρωσικής κατασκευής, παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, στο Akkuyu της Μερσίνας. Ο βουλευτής Μερσίνας του CHP κ. Ali Mahir Başarır δήλωσε: «Ο πυρηνικός σταθμός είναι το βάσανο της Μερσίνας και της Τουρκίας». Ο πυρηνικός σταθμός είναι κοντά στις ακτές της Μεσογείου, απέναντι από την Κύπρο και οι περισσότεροι Τούρκοι πολίτες ήταν και είναι αντίθετοι με την κατασκευή του. Την είδηση υπογράφει ο δημοσιογράφος Ali Ekber Şen στην εφημερίδα Sözcü (31/10/2021).

Πυρκαγιά εξερράγη στον υπό περαιώση πυρηνικό σταθμό του Akkuyu, του οποίου η κατασκευή προχωρά γρήγορα. Μετά από έκρηξη σε ηλεκτρικό μετασχηματιστή από άγνωστη αιτία, εξερράγη πυρκαγιά.

ΚΑΗΚΑΝ ΟΛΑ ΓΥΡΩ

Το άτομο που το βιντεοσκόπησε δήλωσε: «Όταν εξερράγη ο μετασχηματιστής, ξέσπασε φωτιά και κάηκε όλη η γύρω περιοχή. Με την έκρηξη του μετασχηματιστή σήμανε “Κόκκινος συναγερμός” στο Akkuyu. Η φωτιά κατασβήστηκε μετά από ώρα, από την πυροσβεστική. Γίνονται ανακρίσεις για να διαπιστωθεί η αιτία της έκρηξης».

«Ο ΠΥΡΗΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΧΕΙ ΓΙΝΕΙ ΒΑΣΑΝΟ ΣΤΗ ΜΕΡΣΙΝΑ»

Ο βουλευτής του CHP στη Μερσίνα κ. Ali Mahir Başarır σε συνέντευξη για το συμβάν, γνωστοποίησε ότι υπήρχαν πολλά προβλήματα ακόμη και στην αρχή κατασκευής του πυρηνικού σταθμού. Θύμισε ότι είχαν εμφανιστεί ρωγμές στο δάπεδο στη φάση εγκατάστασης. Ο κ. Başarır είπε: «Κατά την κατασκευή οδικών έργων, με χρήση δυναμίτιδας, προκλήθηκαν μεγάλες ζημιές στα γύρω σπίτια. Τώρα προκλήθηκε πυρκαγιά από έκρηξη μετασχηματιστή. Είχα προειδοποιήσει ότι ο πυρηνικός σταθμός δυναμιτίζει και τη Μεσόγειο. Κατ' αρχάς δεν γνωρίζουμε που θα πάνε τα πυρηνικά απόβλητα από τον σταθμό που κατασκεύασαν οι Ρώσοι, από τους οποίους θα αγοράζουμε την ακριβότερη παγκόσμια ηλεκτρική ενέργεια. Υπήρχαν προβλήματα ασφάλειας ζωής κατά την κατασκευή, ένδειξη ότι θα κατασκευαστεί ένας ανεξέλεγκτος πυρηνικός σταθμός, που έχει γίνει το βάσανο στη Μερσίνα».

ΕΣΒΗΣΑΝ ΤΗ ΦΩΤΙΑ

Λέχθηκε ότι η φωτιά ήταν αποτέλεσμα κεραυνού στον πυρηνικό σταθμό ηλεκτροπαραγωγής Akkuyu, στην περιοχή Gülnar της Μερσίνας. Η Εταιρεία Akkuyu Nuclear A.Ş. δήλωσε:

* Με επείγον μήνυμα ειδοποιηθήκαμε ότι ξέσπασε πυρκαγιά στην περιοχή του πυρηνικού σταθμού, σε βοηθητικό μετασχηματιστή. Η φωτιά προήλθε από πτώση κεραυνού στη γραμμή μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε περιοχή κοντά στον πυροσβεστικό σταθμό Akkuyu.

* Η φωτιά αρχικά τέθηκε υπό έλεγχο και στη συνέχεια κατασβέστηκε πλήρως από πυροσβέστες που έσπευσαν άμεσα. Δεν τραυματίστηκε κανείς. Όλες οι μονάδες εκπλήρωσαν γρήγορα τα καθήκοντα που σχετίζονται με την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών στον πυρηνικό σταθμό Akkuyu.

* Από τον κεραυνό προκλήθηκαν μερικές ζημιές στην υποδομή των ηλεκτρικών γραμμών του υποσταθμού με τον μετασχηματιστή. Αμέσως έγινε τακτοποίηση της παροχής του ηλεκτρικού ρεύματος. Όλες οι εργασίες του εργοταξίου συνεχίζονται κανονικά.

ΜΕΤΑ ΤΗ ΜΗ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΛΑΤΗΣ ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Μετά την αποψίλωση του πράσινου και τη μη αποδοτική ανοικοδόμηση της γνωστής από τις δίκες του 1960 Πλάτης (Yassıada), στις οποίες καταδικάστηκαν σε θάνατο οι Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu και Hasan Polatkan, ο Δήμος Σκουτάρεως αποφάσισε να πραγματοποιεί κάθε Πέμπτη δωρεάν εκδρομή για τον λαό. Την είδηση δημοσίευσαν πολλές ιστοσελίδες και η Yeni Asya (5/11/2021). Η τσιμεντοποίηση του νησιού με ξενοδοχεία, αίθουσες συνεδρίων, αθλητικά κέντρα, μουσεία, καφετέριες, εστιατόρια δεν έφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Πριν την ανοικοδόμηση του νησιού υπήρχαν κτίρια που ανήκαν από το 1947 στο Πολεμικό Ναυτικό, όπως ο πύργος Bulwer ο οποίος διατηρήθηκε.

Ο Δήμος Σκουτάρεως ανακοίνωσε ότι ξεκινά το μεσημέρι κάθε Πέμπτης στις 12:00, δωρεάν εκδρομές με το πλοίο «Valide Sultan», τις οποίες ονόμασαν «Διαδρομή στη Δημοκρατία», αφού τελευταία μετόνομασαν το νησί σε νησί Ελευθερίας και Δημοκρατίας.

Το πρώτο ταξίδι έγινε με συμμετοχή πολλών κατοίκων από το Σκούταρι. Λέχθηκε ότι οι εκδρομές μπορεί να αυξηθούν, ανάλογα με τη ζήτηση. Η πλήρωση των θέσεων της πρώτης διαδρομής ολοκληρώθηκε εντός μιας ώρας με ηλεκτρονικές αιτήσεις.

Μετά από έλεγχο του πιστοποιητικού για τον κορωνοϊό, οι συμμετέχοντες επιβιβάστηκαν στο πλοίο ένας-ένας και ενημερώθηκαν ότι πρέπει να φορούν μάσκα και να διατηρούν αποστάσεις. Ο Δήμαρχος Σκουτάρεως κ. Hilmi Türkmen τόνισε στους συμμετέχοντες της πρώτης διαδρομής τη σημασία της νήσου Ελευθερίας και Δημοκρατίας στην πολιτική ζωή της Τουρκίας. Το «Valide Sultan» αναχώρησε μετά την ομιλία του Δημάρχου και έφτασε στην Πλάτη σε περίπου μία ώρα. Οι επιβαίνοντες επισκέφτηκαν το Αθλητικό Κέντρο «Hasan Polatkan» όπου, μετά το πραξικόπημα, πραγματοποιήθηκαν οι ιστορικές δίκες και σήμερα είναι μουσείο. Εδώ προβλήθηκε ένα ντοκιμαντέρ σχετικά με τις δίκες που οδήγησαν στο πραξικόπημα της 27ης Μαΐου 1960. Μετά το τετράωρο πρόγραμμα ξεναγήσης, οι επισκέπτες επέστρεψαν με το ίδιο πλοίο στο Σκούταρι.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΑΜΑΞΙΔΙΩΝ ΣΤΑ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΑ

Μετά τα σοβαρά προβλήματα, λόγω ταχύτητας πρόκλησης δυστυχημάτων, διέλευσης πεζών λόγω παρκαρίσματος, ξεκίνησε από τις 5/10/2021 η απαγόρευση χρήσης ατομικών ηλεκτροκίνητων αμαξιδίων, που έχουν κατα-

κλύσει τα Πριγκηπόννησα. Πολλές οικογένειες διαθέτουν τέτοια οχήματα για όλα τα μέλη τους. Το θέμα αναδεικνύουν η εφημερίδα Cumhuriyet και η T4 (5/10/2021).

Απαγορεύτηκε στα Πριγκηπόννησα η κυκλοφορία των ατομικών ηλεκτροκίνητων αμαξιδίων με συσσωρευτές. Τα χειροκίνητα και ηλεκτρικά αμαξίδια για ΑΜΕΑ εξαίρεθηκαν. Με την απομάκρυνση των ιππύλατων αμαξιών, η χρήση αμαξιδίων με συσσωρευτές διαδόθηκε ευρέως. Στις 3/6/2021 με την υπ' αριθμ. απόφαση 2021/4-4 η Διεύθυνση Συντονισμού Μεταφορών (UKOME) λαμβάνοντας υπ' όψη ότι τα αμαξίδια αναπτύσσουν μεγάλες ταχύτητες προκαλώντας δυστυχήματα και ότι το παρκαρίσμά τους σε κεντρικούς δρόμους δυσχεραίνει τους πεζούς, απαγόρευσε την κυκλοφορία τους. Η απόφαση ξεκίνησε να εφαρμόζεται από τις 5/10 σε όλα τα νησιά.

Ο νησιώτης Yusuf Kaya δήλωσε: «Όλα τα αμαξίδια είναι κρυμμένα σε κήπους σπιτιών. Περιμένουμε, δεν είναι γνωστό τι θα γίνει στο τέλος. Το δικό μου είναι σταθμευμένο στον κήπο μου. Πιστεύω ότι από κει δεν θα μου το πάρουν οι ένστολοι. Στοιχίζει 15.000 ΤΛ. (1.500 ευρώ). Τα γόνата της συζύγου μου είναι κατεστραμμένα, για αυτό το αγόρασα. Ο Δήμος δεν διαθέ-

τει τόσα αυτοκίνητα, ώστε να εξυπηρετούμεθα όλοι. Δεν γνωρίζω ακόμα τι θα κάνω».

Ο Κοινοτάρχης Πριγκήπου Rafet Grip είπε: «Οι κάτοικοι έκρυψαν τα αμαξίδια στα σπίτια τους. Αν εφαρμοσθεί ο νόμος δεν θα τα κρύψουν. Η UKOME έχει λάβει τις αποφάσεις της. Θα απαγορευτούν όλα πλην των ΑΜΕΑ, των ατόμων άνω των 66 ετών και των έμπορων για τροφοδοσία».

Υπάρχει η σκέψη να τεθούν κάποιες προϋποθέσεις για αυτούς που θέλουν να χρησιμοποιούν ηλεκτροκίνητα αμαξίδια: Να είναι μόνιμοι κάτοικοι, μεγαλύτεροι των 66 ετών και κάτοχοι ειδικού διπλώματος.

Ορισμένοι κάτοικοι διαμαρτυρήθηκαν για την απαγόρευση. Μαζεύτηκαν μπροστά στο δημαρχείο, ζητώντας παραίτηση του Δημάρχου και διορισμό διαχειριστή από την κυβέρνηση. Μια διαδεδομένη μέθοδος τα τελευταία χρόνια. Κάποιος δήλωσε: «Έχω δικαίωμα να έχω τέτοιο όχημα. Είμαι κάτοικος του νησιού και θέλω δικαιοσύνη. Πηγαίνω με το ηλεκτροκίνητο αμαξίδιο τα παιδιά μου στο σχολείο. Δεν θέλω να μου το πάρουν».

ειδήσεις

ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ ΤΟ ΝΕΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ ΟΠΕΡΑΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΗ

Ποιος από εμάς δεν θυμάται, και δεν έχει φωτογραφηθεί, στα αγαλματάκια του καταπράσινου πάρκου της Πλατείας Ταξίμ, στο πίσω μέρος της οποίας δέσποζε το τεράστιο κτίριο της όπερας; Το κτίριο που τα τελευταία χρόνια έγινε αιτία για πολιτικές κόντρες, δέχθηκε τις αντιρρήσεις των κατοίκων και τελικά καταφίσηκε με εντολή του Προέδρου Erdoğan πριν από 2,5 χρόνια. Στη θέση του ανεγέρθηκε, σε χρόνο ρεκόρ, ένα νέο, πολυτελές κτίριο όπερας, το AKM. Είναι γνωστό ότι σε παραστάσεις της όπερας συμμετείχε και Άρχων Πρωτοψάλτης του Οικουμενικού Πατριαρχείου Λεωνίδας Αστέρης. Την είδηση δημοσίευσε όλος ο τουρκικός τύπος και το CNN (30/10/2021).

στην Κωνσταντινούπολη». Το κτίριο έπαθε ζημιές από φωτιά που εκδηλώθηκε το 1970. Μετά την επισκευή του, ξαναλειτούργησε το 1975 και ονομάστηκε «Πολιτιστικό Κέντρο Atatürk». Το 2019 τέθηκαν τα θεμέλια του νέου AKM, του σημαντικότερου κέντρου τέχνης της Κωνσταντινούπολης, μιας και υπήρξε ανάγκη αποκατάστασής του. Για να μην αλλάξει η εμβληματική δομή και τα χαρακτηριστικά του μεγάρου, διατηρήθηκε και ξαναχτίστηκε ακριβώς όπως ήταν, ακόμα και ο τοίχος του καλλιτέχνη κεραμοποιίας Sadi Diren, ο οποίος βρισκόταν και στο παλιό AKM.

Εσωτερικά διαθέτει αίθουσα όπερας 2.040 θέσεων, θεατρική αίθουσα 802 θέσεων, στοά πολιτισμού, διώροφη βιβλιοθήκη, παιδικό κέντρο πολιτισμού, κινηματογράφο, εκθεσιακό χώρο, πλατφόρμα μουσικής, καφετέριες, καταστήματα μόδας, εστιατόρια. Η όπερα, η «καρδιά» του AKM, έχει 14 ορόφους και έκταση 49.000 τ.μ.

Στη στοά πολιτισμού, μέσα στο κτίριο AKM, υπάρχει εκθεσιακός χώρος, κινηματογράφος, καφετέρια, καφετέρια με βιβλιοπωλείο, παιδικό κέντρο πολιτισμού, μουσική πλατφόρμα, βιβλιοθήκη και αίθουσες πολλαπλών χρήσεων.

Στα 48.705 τ.μ. κτίριο AKM, υπάρχουν 4 υπόγεια, σκηνές, παρασκήνια, χώροι φουαγιέ, χώροι εργαστηρίων και αποθηκών, αίθουσες πρόβας και μαθημάτων μπαλέτου, αίθουσες πρόβας και μελέτης των τραγουδιστών και της ορχήστρας, στούντιο ηχογράφησης, αίθουσες προβολών, γκαλερί τέχνης, αίθουσες εκθέσεων, λαϊκά καφενεία.

ΥΓ. Η αναγγελία κατεδάφισης του κτιρίου AKM ήταν ένας από τους λόγους ξεσηκωμού του Πάρκου Γκεζί, γεγονός που τόνισε για τις καθυστερήσεις κατασκευής του ο Πρόεδρος Erdoğan στα εγκαίνια του AKM και του νέου τεμένους στην Πλατεία Ταξίμ. Στον ξεσηκωμό του Γκεζί είχε γίνει σημείο συγκέντρωσης και διαμαρτυρίας των διαδηλωτών.

*ΤΟΚΙ, οργανισμός παρόμοιος με αυτόν που κατασκευάζει τις εργατικές μας κατοικίες.

ΕΝΩ ΚΑΛΟΥΝΤΑΝ ΟΙ ΠΙΣΤΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΜΕΝΟΣ, Η ΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΑΡΔΑΝΕΛΙΩΝ ΣΥΝΕΧΙΖΕ

Ο Δήμος Δαρδανελίων, που πρόσκειται στο κόμμα CHP, κατηγορείται ότι, σε εκδήλωσή του, παρουσίασε τον ελληνικό χορό συρτάκι. Οι κάτοικοι ισχυρίζονται, ότι την ώρα που ομουμεζίνης καλούσε τους πιστούς για προσευχή, συνέχισαν να χορεύουν και μάλιστα έναν ελληνικό χορό. Την είδηση δημοσιεύουν αρκετές ιστοσελίδες μεταξύ των οποίων και η Yeni Safak (27/10/2021) αναρτώντας και βίντεο με το χορευτικό. Τώρα πάλι, οτιδήποτε ελληνικό ενοχλεί πάλι τους γείτονές μας.

Κυκλοφόρησαν φωτογραφίες από την εκδήλωση του Δήμου Δαρδανελίων, ο οποίος παρουσίασε χορούς που έμοιαζαν με το ελληνικό συρτάκι.

Το ίδιο επαναλήφθηκε σε εκδήλωση της Χαλκηδόνας με τη δημοτική χορευτική ομάδα να χορεύει συρτάκι, Δήμος που πρόσκειται και αυτός στο CHP.

Παρόλο που ο μουμεζίνης καλούσε εκείνη την ώρα από τέμενος των Δαρδανελίων τους πιστούς για προσευχή, η χορευτική ομάδα δεν διέκοψε τον χορό. Το γεγονός θεωρήθηκε μεγάλη ασέβεια και ήταν η αιτία για να αντιδράσουν οι κάτοικοι, βιντεοσκοπώντας με κινητά τηλέφωνα την εκδήλωση και δημοσιοποιώντας την.

Σε εκδήλωση εορτασμού για την απελευθέρωση της Σμύρνης, που πραγματοποίησε ο Δήμος Χαλκηδόνας, ο οποίος πρόσκειται και αυτός στο CHP, οι χορευτές που συμμετείχαν χορέψαν ελληνικό συρτάκι φορώντας μάλιστα ενδυμασία στα χρώματα της ελληνικής σημαίας. Οι εικόνες δημοιούργησαν και πάλι αντιδράσεις στους κατοίκους που βιντεοσκοπήσαν την εκδήλωση.

ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΤΑΙ ΕΚ ΝΕΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΟΜΠΕΛΙΣΤΑ ORHAN PAMUK

Διενεργείται ξανά δικαστική έρευνα για τον διάσημο Τούρκο νομπελίστα συγγραφέα Orhan Pamuk, ο οποίος κατηγορείται για προσβολή του Atatürk και της σημαίας, στο βιβλίο του Veba Geceleri (Νύκτες πανούκλας). Την προηγούμενη περίοδο για την ίδια κατηγορία είχε εκδοθεί απόφαση μη δίωξης. Με την είδηση ασχολούνται όλα τα έντυπα και οι ιστοσελίδες, όπως και η Evrensel (8/11/2021).

Ο συγγραφέας Orhan Pamuk, ο οποίος είχε αθωωθεί στο παρελθόν από την κατηγορία προσβολής κατά του Atatürk και της τουρκικής σημαίας στο βιβλίο του Veba Geceleri, κατηγορείται εκ νέου για τον ίδιο λόγο. Η εισαγγελία ξανάνοιξε την εις βάρος του Orhan Pamuk δικογραφία.

ΕΙΧΕ ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΙ Η ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Ο Pamuk, σε κατάθεση που είχε δώσει στην Εισαγγελία Κωνσταντινούπολης, μετά από αίτηση του δικηγόρου Tarcan Tülük είχε δηλώσει: «Σίγουρα εγώ δεν έγραψα στο βιβλίο

μου κείμενα που υπονοούσαν για τον Mustafa Kemal Atatürk. Καταρχάς, δεν αναφέρεται ότι ο χαρακτηριστικός τύπος του βιβλίου, ο Kolağası Kamil,* όταν ήταν μικρός κυνηγούσε κοράκια. Λόγω προσωπικού ενδιαφέροντός μου για τα πουλιά, έγραψα στο βιβλίο για τα κοράκια. Μάλιστα επειδή μικρός ήμουν αδύνατος η οικογένειά μου συνήθιζε να με αποκαλεί «κοράκι» και αυτός είναι ο λόγος της αναφοράς μου στα κοράκια. Η τουρκική σημαία δεν έχει καμία σχέση με το έμβλημα του ρωμαϊκού φαρμακείου. Για αυτό δεν δέχομαι

τις κατηγορίες». Ως αποτέλεσμα της έρευνας που διεξήγαγε η Εισαγγελία, ανέφερε ότι στο βιβλίο δεν υπήρχαν σημεία προσβολής του Atatürk και έτσι εκδόθηκε απόφαση μη δίωξης.

ΕΝΣΤΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Σύμφωνα με την εφημερίδα Sabah, ο καταγέλλων δικηγόρος Tülük κατέθεσε ένσταση για την απόφαση. Το Ειρηνοδικείο, το οποίο την εξέτασε, υποστήριξε ότι ορισμένα μέρη του βιβλίου περιείχαν φράσεις που θα μπορούσαν να θεωρηθούν προσβλητικές, για

αυτό υποστήριξε ότι ο Orhan Pamuk θα πρέπει να δικαστεί εκ νέου.

* Κάποια ιστοσελίδα γράφει ότι ένα από τα πρόσωπα του βιβλίου είναι ο Abdülhamit και η άλλη είναι ο Atatürk, ο οποίος παρουσιάζεται μέσω του Kolağası Kamil σε αυτήν τη μυθοπλασία. Kolağası =Εκατόνταρχος.

μελέτη

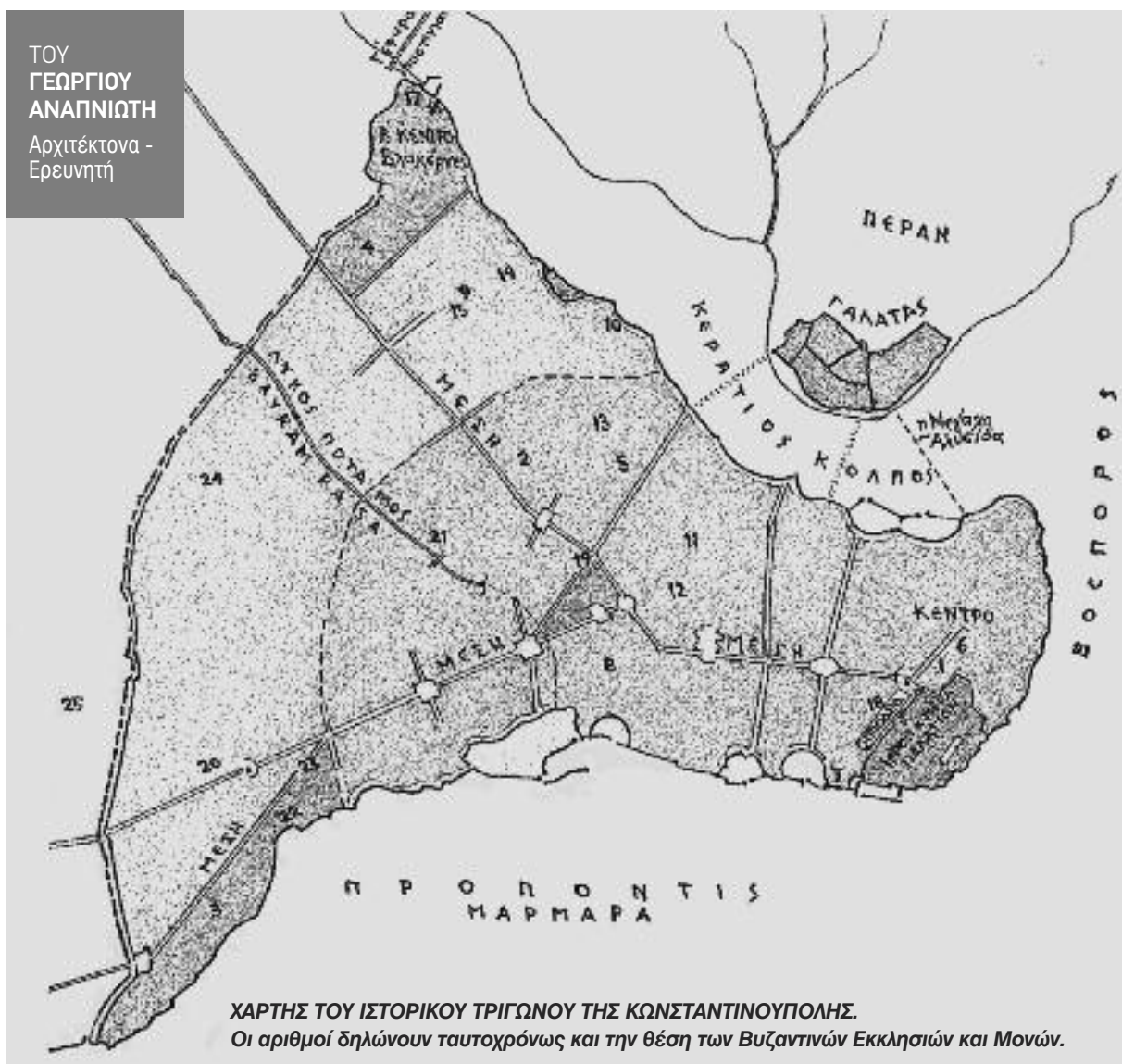
ΤΟΠΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΟΡΟΣΗΜΑ, ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΑ ΕΡΓΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

που περιγράφηκαν στον *Πολίτη* από τον Νοέμβριο 2019 έως και τον Νοέμβριο 2021

1. Η Αγία Σοφία, η Αξεπέραστη.
2. Ο αυτοκρατορικός Ναός των Αγίων Αποστόλων.
3. Μονή Στουδίου (Imrahor Camii).
4. Μονή της Χώρας (Kariye Camii).
5. Μονή Παντοκράτορος Χριστού (Zeyrek Camii).
6. Η Αγία Ειρήνη, ο πρώτος Πατριαρχικός Ναός.
7. Ο Ναός των Αγίων Σεργίου και Βάκχου (Kucuk Aya Sofya Camii).
8. Μονή Μυρελαίου (Bodrum Camii).
9. Μονή Παμμακάριστου (Fethiye Camii).
10. Η Αγία Θεοδοσία (Gul Camii).
11. Οι Άγιοι Θεόδωροι (Vefa Kilise Camii).
12. Μονή Ακαταλήπτου Χριστού (Kalenderhane Camii).
13. Μονή Παντεπόπτη Χριστού (Eski Imaret Camii).
14. Η Παναγία του Μουχλίου-Μουχλιώτισσα.
15. Μονή Αγίου Ιωάννη εν Τρούλλω (Ahmet Pasa Camii).
16. Ναός Πέτρου και Μάρκου (Atik Mustafa Pasa Camii).
17. Η Παναγία των Βλαχερνών.
18. Η Αγία Ευφημία του Ιπποδρόμου.
19. Μονή Αγίου Πολυεύκτου.
20. Μονή Αγίου Ανδρέου εν τη Κρίσει (Koca Mustafa Pasa Camii).
21. Μονή του Λιβός (Fenari Isa Camii).
22. Άγιος Γεώργιος Κυπαρισσάς ή των Κυπαρισσίων.
23. Μονή Γαστρίων (Sancaktar Mescidi).
24. Μικρό Καθολικό (Manastir Mescidi).
25. Μονή Παναγίας Ζωοδόχου Πηγής-Μπαλουκλή.

Οι υπ' αριθμ. 6, 14, 22 εκκλησίες δεν έγιναν ποτέ τζαμί. Οι υπ' αριθμ. 14 και 22 λειτουργούν μέχρι σήμερα. Η υπ' αριθμ. 6, δηλαδή η Αγία Ειρήνη, στην αρχή ήταν αποθήκη όπλων, μετά έγινε μουσείο, χώρος συναυλιών, κ.ά. Σύμφωνα με τους ερευνητές το σύνολο των εκκλησιών μόνο μέσα στο περιτειχισμένο Ιστορικό Τρίγωνο ανερχόταν στις 340 και από αυτές οι 120 ήταν αφιερωμένες στη Θεοτόκο. Επίσης σύμφωνα με τους ίδιους ερευνητές μαζί με το ευρύτερο περιβάλλον, δηλαδή τις εκτός των τειχών περιοχές, όπως το Έβδομον (Bakirkoy), Αρεταί (Torcular), Κοσμίδιον (Eyup), Πικρίδιον (Haskoy), Γαλατάς-Πέραν και στις δύο πλευρές του Βοσπόρου, ανατολικά, δυτικά και αλλού το σύνολο των Μονών και Εκκλησιών ξεπερνούσε τις 1.000!

Τιμήθηκαν με το βραβείο «Αυτοκράτειρα Θεοφανώ» στην Ελλάδα η Dr. Özlem Türeci και ο Dr. Uğur Şahin ιδρυτές της βιοτεχνολογικής εταιρείας BioNTech, που ανέπτυξε στη Γερμανία ένα νέου τύπου εμβόλιο κατά του κορωνοϊού.

στους Dr. Şahin και Dr. Türeci, το βραβείο που δίνεται σε άτομα ή σε ιδρύματα που συμβάλουν στην οικοδόμηση γεφυρών μεταξύ των ιστορικών διαφορών της Ευρώπης, είπε: «Είναι μεγάλη χαρά για μένα να απονέμω το βραβείο Αυτοκράτειρα Θεοφανώ σε δύο

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ Κ. ΣΑΚΕΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ ΒΡΑΒΕΥΣΕ τους Uğur Şahin και Özlem Türeci

Η Ελλάδα στέκοντας στο ύψος της παρά τις καθημερινές προκλήσεις που δέχεται από την τουρκική πλευρά τίμησε με το βραβείο «Αυτοκράτειρα Θεανώ» τους δύο Τούρκους ερευνητές που ανέπτυξαν στη Γερμανία εμβόλιο κατά του κορωνοϊού. Η βράβευση των δύο επιστημόνων έγινε από την Πρόεδρο της Ελλάδας κ. Κατερίνα Σακελαροπούλου στο ιστορικό κτίριο της Ροτόντας στη Θεσσαλονίκη. Την είδηση δημοσίευσε ο τουρκικός τύπος, μεταξύ των οποίων και η Euronews (14/10/2021).

Η Πρόεδρος της Ελλάδας κ. Κατερίνα Σακελαροπούλου, η οποία απένειμε

υπέροχους επιστήμονες, τους Dr. Uğur Şahin και Dr. Özlem Türeci, που πορεύονται μαζί στη ζωή και την επιστήμη».

Η κ. Κατερίνα Σακελαροπούλου, η οποία πρόσθεσε ότι ο Dr. Şahin και η Dr. Türeci μεγάλωσαν στη διασταύρωση των πολιτισμών της Μεσογείου και της Κεντρικής Ευρώπης, τόνισε τη σημασία του ρόλου που έπαιξε το ζευγάρι στην εύρεση εμβολίου που προστατεύει την ανθρωπότητα κατά του Covid-19, μιας από τις μεγαλύτερες απειλές του 21ου αιώνα.

Η Πρόεδρος της Ελλάδας είπε: «Σήμερα, τιμούμε έναν σημαντικό άνδρα και μια σημαντική γυναίκα μαζί με την ομάδα επιστημόνων τους για τη σημαντική συνεισφορά τους στην ανθρωπότητα. Επιβραβεύουμε την πίστη, την αφοσίωση, την επιμονή και τη δύναμή τους».

Η Euronews αναφέρει ότι οι δύο επιστήμονες κατά την παραμονή τους στη Θεσσαλονίκη επισκέφθηκαν το σπίτι του Κεμάλ Ατατούρκ.

μουσειοδιαδρομές

Μουσείο Εθνικής Αντίστασης
Δήμου Ηλιούπολης

ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΑΖΟΚΟΠΟΥ Φιλόλογος - Ιστορικός

Τα εκθέματα αφηγούνται

Συνεχίζοντας την ιστορική μας περιήγηση βρισκόμαστε μπροστά σε σημαντικά κι ενδιαφέροντα εκθέματα.

Τα γράμματα από το Μέτωπο

Τα γράμματα των στρατιωτών, ελπιδοφόρο παράθυρο προς τον έξω κόσμο, τον κόσμο των αγαπημένων τους, είναι κάποιες φορές γραμμένα σε ιταλικό χαρτί, κλεμμένο από τις ιταλικές αποθήκες, και το κείμενο είναι σχεδόν πάντα στερεότυπο καθώς ο αποστολέας αποφεύγει να δώσει οποιαδήποτε πληροφορία που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί από τον εχθρό. Διαβάζουμε το γράμμα ενός φαντάρου, γραμμένο κάπου στα σύνορα, στις 26 Μαρτίου του 1941: «Μικρή μου φίλη Jeanette, ... Τώρα σου γράφω από δω όπου δεν υπάρχει ταχυδρομείο και δεν πουλούν γραμματόσημα ... Είμαστε εδώ, σ' ένα μικρό χωριό, κρυμμένο στους πρόποδες τεσσάρων βουνών. Τί μας κρύβουν οι χιονισμένες αυτές βουνοκορφές; Οτιδήποτε θάνατο καλοδεχούμενο. Ας τολμήσει όποιος θέλει να μετρηθεί μαζί μας. Δεν θα περάσει! Όχι ...».

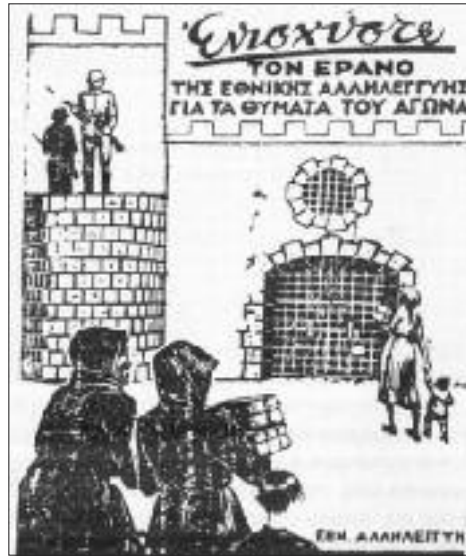
Οι γελοιογραφίες

Ο Έλληνας πολεμάει τον εχθρό και με ένα αλλιώτικο όπλο, άσφαιρο, ωστόσο πανίσχυρο, την γελοιογραφία. Εκατοντάδες πανέξυπνες ατάκες συνδυασμένες με εξαιρετικής σύλληψης σκίτσα ρίχνονται στην πρώτη γραμμή και «μάχονται». Ανάμεσά τους και αυτές που διακωμωδούν τον ιταλό δικτάτορα και σατιρίζουν την εικόνα του εχθρού. Σ' ένα από αυτά τα πανέξυπνα σκίτσα ο Μουσολίνι, φουσκωμένος από αλαζονεία, φουσκώνει ένα μπαλόνι που στην επιφάνειά του είναι γραμμένες όλες οι (υποτιθέμενες) κατακτήσεις του, Λιβύη, Αλβανία, Αβησσυνία, Αθήνα, λέγοντας καυχόμενος: «Θα κάνω την Ιταλία όσο μπορώ μεγαλύτερη». Ο μικρός, όμως, «το δέμας», τσολιάς σπάζοντας το μπαλόνι κάνει κομματάκια τις «κατακτήσεις» προκαλώντας την απελπισία του καυχησιάρη κατακτητή.

Η αντίσταση αρχίζει από την Εθνική Αλληλεγγύη

Στην προθήκη βλέπουμε ένα τόσο δα χαρτάκι. Είναι το κουπόνι του Πανελλήνιου Εράνου κατά της φυματίωσης των 5.000 δραχ-

μών, ντοκουμέντο της Εθνικής Αλληλεγγύης, για να θυμίσει στον επισκέπτη την οργάνωση που πρόσφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες στον αγωνιζόμενο λαό. Η Ε.Α. που είχε ιδρυθεί στις 28 Μαΐου του 1941 στην Αθήνα, είχε ως αποστολή της την περίθαλψη των θυμάτων πολέμου, των τραυματιών και των αναπήρων αλλά και των χιλιάδων στρατιωτών που είχαν καταφύγει στην πρωτεύουσα. Επεκτείνοντας την προσφορά της περιέθαλψε χιλιάδες πατριώτες στις φυλακές και στα στρατόπεδα καθώς και τα θύματα των πυρπολημένων χωριών. Τεράστιο το έργο της και στον τομέα

της κοινωνικής πρόνοιας καθώς ίδρυσε εκατοντάδες ιατρεία, περισσότερα από 1200 λαϊκά φαρμακεία, 90 λαϊκά αναρρωτήρια και 73 λαϊκά νοσοκομεία. Στο έργο της συμπεριέλαβε βρεφικούς και παιδικούς σταθμούς, λαϊκές κατασκηνώσεις και πάνω απ' όλα τα περίφημα λαϊκά συσσίτια που έσωσαν αμέτρητους ανθρώπους από την πείνα και το θάνατο. Γι αυτό και δικαιολογημένα ο λαός την είχε ονομάσει «Μάνα του λαού».

Στον Ιερό Βράχο

Εδώ βρίσκεται και η ανακοίνωση του φρούραρχου της Αθήνας της 31ης Μαΐου του '41. «Κατά τη νύκτα της 30ης προς 31ην Μαΐου, υπεξηρέθη η επί της Ακροπόλεως κυματίζουσα Γερμανική πολεμική σημαία παρ' αγνώστων δραστών. Διενεργούνται αυστηρά ανακρίσεις. Οι ένοχοι και συνεργοί αυτών θα τιμωρηθώσι δια της ποινής του θανάτου». Και, ναι. Εκείνη τη νύκτα δυο παλληκάρια που φλέγονταν από τον πόθο της λευτεριάς κατάφεραν άθλο ηρόκλειο, να κατεβάσουν από τον Ιερό Βράχο το μισητό σύμβολο του εисβολέα κάνοντας, το επόμενο πρωί, όλους τους Αθηναίους ... να χαμογελούν. Οι νεαροί πατριώτες – αγωνιστές ήσαν ο Μανώλης Γλέζος και ο Απόστολος Σάντας, τα ονόματα των οποίων έγιναν γνωστά μετά το 1945.

Η ώρα του ΕΑΜ

Ενδιαφέροντα τα παράνομα τεύχη του «ΡΙζοσπάστη» και ιδιαίτερα το φύλλο με τίτλο «Ο ιταλικός φασισμός καταρρέει». Ακολουθεί το ιστορικό διάγγελμα του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου (ΕΑΜ) προς το λαό στις 10 Οκτωβρίου του 1941. Ντοκουμέντα που μας θυμίζουν την τολμηρή προσπάθεια του Κομμουνιστικού Κόμματος να δημιουργηθεί ένα εθνικό μέτωπο κατά του κατακτητή. Και η προσπάθεια ξεκινά τον Ιούνιο του '41 με την προσέγγιση των πολιτικών αρχηγών Σοφούλη του Κόμματος των Φιλελευθέρων και Καφαντάρη του Κόμματος των Προοδευτικών από τον Δημήτρη Γληνό. Οι δύο πολιτικοί ηγέτες θεωρούν κάθε Κίνημα Αντίστασης πρόωφο χωρίς να αποκλείουν μελλοντικές επαφές. Στο μεταξύ αναλώνεται πολύτιμος χρόνος σε διαπραγματεύσεις που συσπειρώνουν μεν όλα τα μικρά κόμματα σοσιαλιστικών τάσεων, δεν προσελκύουν όμως τα μεγάλα παραδοσιακά αστικά κόμματα που θεωρούν το να αντιπαχθούν στις «πανίσχυρες» δυνάμεις κατοχής εγχείρημα ουτοπικό και άκρως επικίνδυνο.

Έτσι, στις 27 Σεπτέμβρη του ίδιου έτους, αποφασίζεται από το ΚΚΕ η ίδρυση του Μετώπου, στο οποίο συμμετέχουν πολλά μικρά κόμματα και συνδικαλιστικές οργανώσεις που είχαν δεχτεί ένα κοινό πρόγραμμα. Ας σημειωθεί εδώ ο πρώτος σκοπός του ιδρυτικού του: «Η Απελευθέρωση της Ελλάδας μας από τον σημερινόν ξένον ζυγόν και η απόκτηση της πλήρους ανεξαρτησίας της χώρας μας».

Και πραγματικά το έδαφος είναι ευνοϊκό. Μόλις ένα μήνα μετά από την ίδρυσή του το ΕΑΜ προβαίνει στην πρώτη του συμβολική ενέργεια. Στις 26 Οκτωβρίου, επέτειο της ιταλικής επίθεσης στη χώρα, καλεί τον λαό σε εκδήλωση. Με παραδειγματική τήρηση όλων των μέτρων αυτοπροστασίας, οι «αδιάφοροι» διαβάτες και οι «πελάτες» των καταστημάτων της πλατείας Κάνιγγος – διαδηλωτές – πορεύονται «κατά μόνας» προς το σημείο της συγκέντρωσης για να συγκεντρωθούν αστραπιαία σε συμπαγές πλήθος με το άκουσμα του συμφωνημένου συνθήματος.

Εκείνο, λοιπόν, το πρωινό εκατοντάδες πατριώτες με επικεφαλής την εθνική σημαία πορεύονται σε πυκνούς σχηματισμούς προς το Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη όπου καταθέτουν λουλούδια και το στεφάνι της Τιμής. Όσο για τις αρχές κατοχής, αυτές έμειναν εμβρόντητες από τον αιφνιδιασμό.

Τι είναι και τι θέλει το ΕΑΜ

Εδώ είναι εκτεθειμένο και το ιδεολογικό και πολιτικό μανιφέστο του ΕΑΜ που συνέταξε ο Δημήτρης Γληνός και που κυκλοφόρησε το Σεπτέμβρη του 1942 σε έκδοση της «Ελεύθερης Ελλάδας».

«Στις λίγες αυτές σελίδες, γράφει ο συντάκτης, κάθε Έλληνας πατριώτης θα βρει ό,τι του χρειάζεται σχετικά με τον αγώνα για την εθνική απελευθέρωση που είναι ο αγώνας του ΕΑΜ, δηλαδή της οργάνωσης εκείνης που παλεύει νύχτα και μέρα στις πόλεις και στα χωριά για να γίνει η χώρα μας ελεύθερη και ανεξάρτητη». Σε άλλο σημείο επισημαίνει: «Δεν υπάρχει πια δικαιολογία και πρόφαση για κανέναν Έλληνα να μένει αργός, να σταυρώνει τα χέρια του, να περιμένει μοιρολατρικά την εξέλιξη, να σκύβει το κεφάλι μπροστά στην τυραννία και την προδοσία, να περιμένει από αλλού τη σωτηρία. Ο θάνατος κρούει τις πόρτες όλων μας. Η σκλαβιά, η πείνα, η αρρώστια, ο ηθικός εξευτελισμός, η εξαθλίωση είναι πια μέσα στο σπίτι του καθενός μας. Μην ελπίζεις να ξεφύγεις ό,τι και να σοφιστείς. Ο χειρότερος εχθρός σου είναι η δειλία και η μοιρολατρία. Ο καλλίτερος φίλος σου είναι η ενεργή συμμετοχή στον αγώνα». Και προτρέπει: «Μη μένεις λοιπόν αργός. Δούλεψε. Αγώνισου. Πάλαιψε. Από τα βάθη της τρισεχιλόχρονης ιστορίας σε απενίζουν οι πρόγονοί σου, οι ήρωες και οι μάρτυρες. Οι αγωνιστές του Μαραθώνα και της Σαλαμίνας, οι αγωνιστές του '21, οι ήρωες των αλβανικών βουνών. Μην ντροπιάσεις την Ιστορία σου και μην προδώσεις τον εαυτό σου...».

Εδώ, «παρατάσσονται» και τα φύλλα των παράνομων εφημερίδων του ΕΑΜ, «Η Νέα Ελλάδα», η «Ελεύθερη Αχαΐα», «Ο Απελευθερωτής», «Η Φωνή του Μωριά» και η «Ελεύθερη Ελλάδα» που ήταν όργανο της Κεντρικής Επιτροπής του ΕΑΜ καθώς και οι έγχρωμες αφίσες, έντυπα που τυπώνονται από τα παράνομα τυπογραφεία αγωνιστών που εξέθεταν καθημερινά τη ζωή τους σε θανάσιμο κίνδυνο.

Συνεχίζεται

πολιτισμός

Κριτική Θεάτρου

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ

«ΦΥΛΕΣ» της Νίνα Ρέιν (Nina Raine)

Η Ρέιν είναι Αγγλίδα θεατρική συγγραφέας και σκηνοθέτης. Έχει σπουδάσει αγγλική φιλολογία στην Οξφόρδη. Μακρινή συγγενής του μεγάλου Ρώσου συγγραφέα Μπόρις Πάστερνακ. Θεωρείται ως μια πολλά υποσχόμενη συγγραφέας το δε έργο ένα από τα καλύτερα που γράφτηκαν τα τελευταία χρόνια.

«Οι Φυλές», το δεύτερο θεατρικό που έχει γράψει, είναι εμπνευσμένο από κάποιο ντοκιμαντέρ που παρακολούθησε με θέμα ένα κωφό ζευγάρι το οποίο, περιμένοντας τη γέννηση του παιδιού τους, ανέφερε ότι θα ήθελαν να γεννηθεί κωφό. Η εντύπωση που αποκόμισε η συγγραφέας ήταν ότι η οικογένεια αποτελούσε ένα είδος «Φυλής» της οποίας τα μέλη ήθελαν να μεταφέρουν τα δικά τους πιστεύω, τις δικές τους αξίες και τον δικό τους γλωσσικό τρόπο επικοινωνίας στα παιδιά τους. Το ερέθισμα την έβαλε σε σκέψεις για το ότι υπάρχουν και πολλές άλλες ομάδες-φυλές (κοινωνικές, θρησκευτικές, πολιτικές) που έχουν τις δικές τους συνήθειες, τα δικά τους πιστεύω, τις δικές τους απόψεις οι οποίες πολλές φορές είναι δύσκολο να γίνουν κατανοητές από τους άλλους, καταργούν όμως τα μεταξύ τους εμπόδια συνεννόησης.

Το έργο πρωτοπαρουσιάστηκε στο Λονδίνο το 2010 (Royal Court Theatre). Σύσσωμος ο τύπος το επαίνεσε με τις πολύ καλές κριτικές, προτείνοντάς το για διάφορα βραβεία (Ο κριτικός των *New York Times* έγραψε ότι το έργο μας ρωτάει τον τρόπο που ακούμε μιλώντας ή σιωπώντας).

Τα επόμενα χρόνια ανέβηκε στο Broadway 2012 όπου τιμήθηκε με το Drama Desk Award for Outstanding Play. Παίχτηκε σε Καναδά, Αυστραλία και άλλες χώρες αποσπώντας πολλά βραβεία. Η παράσταση αποτελεί την πρώτη παρουσίασή του στην Ελλάδα.

Το έργο

Ο ερχομός ενός παιδιού με ιδιαιτερότητες δημιουργεί, τις περισσότερες φορές, προβλήματα και δυσλειτουργίες στην οικογένεια. Ο βαθμός τους εξαρτάται από το είδος της διαφορετικότητας, τη συμπτωματολογία, τη βαρύτητα, τον τρόπο ικανοποιητικής αντιμετώπισης ή ακόμα και θεραπείας. Πολλές δε φορές το προβληματικό παιδί υπάρχει πιθανότητα να αποδειχτεί ότι είναι χαρισματικό. Στην αρχή παρακολουθούμε μια, κάπως παράξενη, μεσοαστική Αγγλο-Εβραϊκή οικογένεια (η συγγραφέας έχει Εβραϊκή μητέρα) υψηλού πνευματικού επιπέδου. Ο πατέρας (Μανώλης Μαυροματάκης) γράφει κριτικές - κριτικάρει τους πάν-

τες και τα πάντα, ακόμα και τα μέλη της οικογένειάς του. Συνεχώς φωνάζει, βρίζει, βωμολοχεί, προσβάλλει, ειρωνεύεται, πηγαίνει (κάπως περιέργη συμπεριφορά για έναν καλλιεργημένο άνθρωπο). Η μητέρα προσπαθεί να γράψει ένα αστυνομικό μυθιστόρημα με θέμα τη διάλυση ενός γάμου και τέλος που δεν έχει ακόμα αποφασίσει, θέλει να το σκεφτεί όταν τελειώσει την πρώτη γραφή όπως συνήθιζε η Αγκάθα Κρίστι. Ζουν με τα τρία παιδιά τους. Ένας γιος (Δημήτρης Κουρούμπαλης), άνεργος και απογοητευμένος από τη ζωή του, θέλει να γράψει μια διατριβή: «Η γλώσσα δεν καθορίζει το νόημα», αλλά έχει διάφορα ψυχολογικά προβλήματα, ακούει φωνές κτλ. Η κόρη προσδοκά, χωρίς επιτυχία, να γίνει σοπράνο. Ο δεύτερος γιος (Μάνος Καρατζογιάννης) είναι κωφός, ζει στη σιωπηλή μοναξιά του, έχει μάθει να διαβάζει τα χείλη, δεν γνωρίζει όμως τη νοηματική γλώσσα την οποία οι γονείς του δεν ήθελαν να μάθει για να μην φαίνεται ότι διαφέρει από τους άλλους. Μιλάνε όλοι μαζί, διαφωνούν για τα πάντα δίχως να μπορούν να συνεννοηθούν, χωρίς στην πραγματικότητα να είναι δυνατό να επικοινωνήσουν. Φωνές, φλυαρία, ομιλούσα ασυνεννοησία, ο ένας δεν ακούει τον άλλον δεν σωπαίνει για να μπορέσει να τον ακούσει. Ο μόνος σιωπηλός είναι ο κωφός, που δεν μπορεί να ακούσει λόγω του προβλήματός του. Η θορυβώδης ατμόσφαιρα διαρκεί σχεδόν σε όλο το πρώτο μισό του έργου, σε βαθμό που κουράζει.

Σε αυτήν την οικογενειακή χχορύπανση ο κωφός γιος παρουσιάζει τη φίλη του, η οποία έχει γεννηθεί από κωφούς γονείς και τώρα σταδιακά ζει με τρόπο και φόβο την απώλεια της ακοής της. Αυτή όμως θα του διδάξει τη νοηματική γλώσσα, τους τρόπους συνεννόησης και έκφρασης, καθώς και τα πιστεύω του κόσμου των κωφών. Θα τον κάνει να αναζητήσει την ανεξαρτησία του, να βρει δουλειά, να αναπτύξει την προσωπικότητά του, να αλλάξει τις ενδοοικογενειακές ισορροπίες.

Η αλλαγή τρομάζει τον ψυχιατρικά διαταραγμένο αδελφό, γιατί φοβάται ότι ο έρωτας θα τον απομακρύνει από τον ίδιο, ενώ η μητέρα αντιμετωπίζει την αλλαγή στωικά και προσπαθεί να δράσει πυροσβεστικά. Η αδελφή στον κόσμο της, με δικά της προβλήματα, αναλογίζεται αυτά που αφορούν στη σιωπηρή έκφραση μέσω της τέχνης. Όλες οι αλλαγές καταλήγουν στο σημείο όπου ο κωφός γιος απαιτεί από όλα τα μέλη της οικογένειας να μάθουν τη νοηματική και να του συμπεριφέρονται ως ισό-

τιμο μέλος της και όχι σαν κάτι διαφορετικό.

Το έργο παρουσιάζει και προβληματίζει για ότι έχει σχέση με τους διάφορους τρόπους επικοινωνίας. Ουσιαστικά φιλοσοφεί σε ότι αφορά στην κώφωση ως πρόβλημα ή ως άλλη εμπειρία ζωής. Συνιστά να βλέπεις τη ζωή από άλλο μάτι, κυρίως να την ακούς με άλλο αυτί. Τελικά θυμίζει αυτά που λέμε καθημερινά: Άκουσες τι σου είπα; Με ακούς; Τι είπες; Διερευνώντας το πως ακούμε στην ομιλία αλλά και τη σιωπή.

Έξυπνο κείμενο που διαπραγματεύεται ένα παλιό πρόβλημα με καινούργιο τρόπο. Παρουσιάζει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι πάσχοντες και τη σημασία του να ανήκεις σε μια ομάδα ατόμων με το ίδιο πρόβλημα. Τονίζει την αξία της αλληλεγγύης, της φιλίας, της κατανόησης, της αλληλοϋποστήριξης που μπορούν να προσφέρουν οι Ομάδες-Φυλές.

Συντελεστές

Η Μετάφραση από την Έρι Κύργια, όπως πάντα, πάρα πολύ καλή. Η Σκηνοθεσία του Τάκη Τζαμαργιά εξαιρετική με σωστή ατμόσφαιρα και ρυθμό. Τα Σκηνικά-Κοστούμια του Εδουάρδου Γεωργίου ανταποκρίνονται πλήρως. Πολύ σωστοί οι Φωτισμοί από τον Αλέξανδρο Αλεξάνδρου Μουσική επιμέλεια-Πρωτότυπη Μουσική: Γιώργος Χριστιανάκης Βοηθός σκηνογράφου: Έλλη Αποστολάκη Βοηθός σκηνοθέτη: Χρήστος Τζαμαργιάς Βίντεο: Δήμητρα Τρούσα Σύμβουλος δραματουργίας: Ελένη Μολέσκη Επιστημονικός σύμβουλος: Κωνσταντίνος Σαμαράς Φωτογραφίες: Νίκος Πανταζάρας, Ελίνα Γιουαννλή

Ερμηνεύουν: Ο Μανώλης Μαυροματάκης εξαιρετικός, ερμηνεύει πάντα τους ρόλους του με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Τον έχω δει πολλές φορές και τον θυμάμαι με ιδιαίτερο θαυμασμό στον Ρινόκερο. Ο Μάνος Καρατζογιάννης παίζει με συγκρατημένο, έξοχο τρόπο τον δύσκολο ρόλο. Δικαιολογημένη η βράβευσή του. Ο επίσης βραβευμένος Δημήτρης Κουρούμπαλης πάρα πολύ πειστικός. Ερμηνεύει έξοχα τον προβληματισμένο, άνεργο νέο και τα προβλήματα που τον βασανίζουν. Η Βαγγελιώ Ανδρεαδάκη, η Βασιλική Τρουφάκου και η Ελένη Μολέσκη ερμηνεύουν πολύ σωστά τους ρόλους τους. Για την ερμηνεία του στις «Φυλές» ο Μάνος Καρατζογιάννης τιμήθηκε με το βραβείο καλύτερης ανδρικής ερμηνείας στα Θεατρικά Βραβεία Κοινού-all4fun 2019 και μαζί με τον Δημήτρη Κουρούμπαλη τιμήθηκαν με το βραβείο καλύτερης ερμηνείας στα Θεατρικά Κορφιδάκια Βραβεία 2020. Διάρκεια: 110 λεπτά.

ΣΤΕΛΙΟΣ Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ - ΑΘΗΝΑ

Στους δρόμους τους θα γίνουν πάντα τους ίδιους

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΤΑΙΦΟΥΝ ΠΙΡΣΕΛΙΜΟΓΛΟΥ
Η ΟΠΤΑΣΙΑ
ΜΕΤΕΦΡΑΣΗ ΘΑΝΟΣ ΣΑΡΑΓΚΑΛΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

Αγλαΐα Κωνσταντινίδου-Κλουκίνα

ΦΙΛΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1821

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

απόψεις

Αγαπητοί συν-αναγνώστες
Πάει και αυτή η χρονιά, τελειώνει το 2021. Πόσο γρήγορα περνάει ο καιρός! Και νομίζω ότι μεγαλώνοντας ο καιρός περνάει ακόμη γρηγορότερα...
Το 2021 δεν ήταν και ο καλύτερος χρόνος που διανύσαμε... Και δεν νομίζω ότι χρειάζεται να το αιτιολογήσω εκτενώς! Ο περιορισμός μας στο σπίτι, ο περιορισμός των δραστηριοτήτων και ενδιαφερόντων μας, η αναγκαστική απομάκρυνσή μας από φίλους και γνωστούς, από κοινωνικές επαφές, νομίζω ότι μας επηρέασε όλους... Ας ευχηθούμε το 2022 να μην είναι ίδιο!
Είθισται στο τέλος κάθε χρόνου να κάνει ο καθένας μας τον απολογισμό του. Θέλω να αναφερθώ σε συμβάντα που επηρέασαν την εφημερίδα, και για τα περισσότερα έχω μεγάλο μερίδιο ευθύνης...
Αρχίζω λοιπόν ζητώντας συγγνώμη: Από τον Σύνδεσμο Ιωακείμειάδων, που δεν βάλαμε το ψήφισμά του για τον θάνατο του καθηγητή τους Χαράλαμπου Παπαχαράλαμπους, καθώς και την προσφορά του στη μνήμη του στην Εστία Κωνσταντινουπόλεως.
Για τον ΣΕΒΑΣΚ που κείμενά του δεν «έφθασαν» ποτέ στην εφημερίδα και άρα δεν δημοσιεύτηκαν. Και δεν δημοσιεύτηκε κείμενο του κ. Τριφωνίδη, με τον οποίο είχα μιλήσει στο τηλέφωνο και είχαμε συνεννοηθεί...
Και να ζητήσω μια μεγάλη συγγνώμη από τους περισσότερους συνεργάτες μας που, λόγω περιορισμένου χώρου, κόβονται ή περιορίζονται κείμενά τους.
Θα ήθελα να υποσχεθώ ότι δεν θα ξαναγίνει, αλλά δεν μπορώ... Μπορεί να συμβεί ξανά, αλλά θέλω να διαβεβαιώσω όλους ότι αυτό δεν γίνεται από πρόθεση.

Πάντως, κατά γενική ομολογία, η εφημερίδα όσο περνάει ο καιρός γίνεται καλύτερη, πιο ενδιαφέρουσα. Και αισθάνομαι περήφανη γι' αυτό, γιατί είναι αποτέλεσμα δουλειάς νεότερων ανθρώπων. Εντάξει, βοηθάμε και εμείς οι παλιοί, αλλά την εφημερίδα πλουτίζουν και νεότεροι, που έχουν μεγαλύτερη διάθεση και κουράγιο, νέες ιδέες και δεν φείδονται κόπου και χρόνου. Μακάρι να συνεχίσουν έτσι! Να συνεχίσουν να είναι αντικειμενικοί, να δημοσιεύουν νέα συλλόγων, σωματείων, κοινοτήτων, σχολείων. Και συγχρόνως να εκδίδουν πολλά και ενδιαφέροντα βιβλία, όπως κάνουν συγχρόνως με την εφημερίδα!
Τελειώνοντας, θέλω να κάνω μία έκκληση: Μείναμε λίγοι και δεν εννοώ αριθμητικά. Μείναμε λίγοι όσοι ενδιαφερόμαστε για τα σωματεία, τη συνέχειά τους. Λίγοι αυτοί που «εργαζόμαστε», που προσπαθούμε για τη συνέχεια και τη μακρομέρευσή τους. Συνεχίζουμε όμως να διαβάλουμε ο ένας τον άλλο, να κριτικάρουμε αλλήλους. Μήπως πρέπει να σταματήσουμε; Και να σκεφτούμε όλοι μαζί τι μπορούμε να προσφέρουμε για το κοινό καλό;
Και κάτι τελευταίο, που δεν θα σταματήσω ποτέ να το πιστεύω, να το πρεσβεύω: Να δώσουμε χώρο στους νέους, να δώσουμε τα ηνία στους νέους. Μπορεί να κάνουν λάθη, να πελαγοδρομήσουν λίγο, αλλά σίγουρα θα βρουν τον δρόμο τους, θα προχωρήσουν και θα μας εκπλήξουν! Ας μην φοβόμαστε να αφήσουμε τα πρωτεία στους νεότερους!
Εύχομαι το 2022 να είναι γεμάτο υγεία, χωρίς περιορισμούς, να επιστρέψουμε στις δραστηριότητές μας, «να μας έχει ο Θεός γερούς, πάντα να ανταμώνουμε και να ξεφαντώνουμε...», όπως λέει και ο Διονύσης Σαββόπουλος.

Πέπη Τσουκάτου

ΤΙ ΕΣΤΙΝ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ;
«Φωτοδόχον λαμπάδα, τοῖς ἐν σκότει φανεῖσαν»

Πρό καιρού ασχολούμενος μέ την διαπρεπή ήθοποιόν και συγγραφέα Τιτίκαν (Εὐσεβίαν) Σαριγκούλη ήρω-τιστα: «Τί ἐστιν Τιτίκα;» Τήν δέ 22.10 τ.μ. τό Οἰκου-μενικόν Πατριαρχεῖον σεμνοπρεπῶς ἐώρτασε τήν 30ετίαν κλεινῆς ἀναρρήσεως εἰς τόν Θρόνον τοῦ Ἀνακτος τῆς Βασι-λίδος Βαρθολομαίου Α', τοῦ καί Πρώτου τῆς Ὁρθοδοξίας.
Καί ἐρωτῶμεν νῦν: τίς ἐστὶν ΟΥΤΟΣ διὰ τόν ὁποῖον σεμνύ-νονται χιλιάδες ἀνά τήν ὑφήλιον; Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ, προσομοιάζων πῶς καί χρονικῶς πρός τόν ἐπίγειον βίον τοῦ Κυρίου καί Σωτῆρος ἡμῶν διὰ τῆς μακράς Πατριαρχείας του.
Οὗτος, ὁ Πρῶτος τῶν ἀγαπητῶν τεκνίων τοῦ δεινοῦ προ-γραμματιστοῦ τῆς νεοτάτης ἱστορίας τοῦ Φαναρίου Γερομε-λίτωνος, τόν ὁποῖον προητοίμασε διὰ τόν Πατριαρχικόν Θρό-νον διαγνούς διὰ τοῦ ἀετίου βλέμματός του τά προσόντα του.
Καί ὁ Βαρθολομαῖος ὁ «Τρανός», περίλυπος φησίν, ἴσως, ἐνέγλισε: καί τί θά γίνουν τώρα τά ταξίδια μου; Ὅμως ἡ θεία πρόνοια τόν προώριζεν ἵνα «ὀργώσῃ» τήν οἰκουμένην ἅπασαν!
Ἐξελέγη, λοιπόν, Πατριάρχης, ἐδόξασε τήν Ἐκκλησίαν καί ἐδοξάσθη. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ τόν ἐπροίκισε καταλλήλως διὰ νά διακρίνῃ (Hawdala) τά διεστώτα, τό φῶς τοῦ σκότους, τήν ἡμέραν τῆς νυκτός, τό ἱερόν τοῦ ἀνιέρου, τήν ἀλήθειαν τοῦ ψεύδους, τό ὀρθόν τοῦ ἐσφαλμένου, τήν τάξιν ἐκ τῆς ἀταξίας, γενόμενος Προμηθεύς καί οὐχί Ἐπιμηθεύς.
Προώθησε τόν διορθόδοξον, διαχριστιανικόν καί διαθρη-σκευακόν διάλογον, τάς συναντήσεις περὶ εἰρήνης, δικαιοσύνης καί συναλληλίας, ἡσυχολήθη ἰδιαίτερος μέ τό οἰκολογικόν πρό-βλημα, τό ταλανίζον τήν ὑφήλιον οἰκτρῶς, ὑπεραμύνθη τῶν προνομίων καί τῶν δικαιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ὡς Κυ-ναίγειρος κατὰ τῶν ἱταμῶν ἐπιβουλέων αὐτοῦ, οἵτινες ἐπότισαν τήν μητέρα αὐτῶν χολήν μετά ὄξους μεμειγμένην. Προέβαλε διεθνῶς τόν θεσμόν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, συνά-πτων καί καλλιεργῶν ἀγαθὰς σχέσεις μετά τῶν πολιτικῶν καί

ΥΠΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡ. ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

θρησκευτικῶν ἀρχόντων τῆς χώρας, τοῦ ἐξωτερικοῦ, καί τοῦ λαοῦ. Στοργικῶς ἐνδιεφέρθη διὰ τήν ὁμογένειαν τῆς πόλεως, τήν παιδείαν καί τήν πολιτισμικήν της ταυτότητα, τά ἐκκλησια-στικά κειμήλια καί τήν διαφύλαξίν των. Καί ἡ ὁμογένεια, παρά τήν συρρίκνωσίν της, ἀνεπτερώθη ὡς ὁ φοῖνιξ.
Κυρίως δέ συνέβαλεν εἰς τήν συνέχισιν τῆς ζωῆς τοῦ Θρό-νου διὰ τῆς διευρύνσεως τῆς Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, τήν στελέχωσιν τῆς Ἱεραρχίας διὰ «νέου αἵματος» καί ὀργάνωσιν τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ.
Τέλος, ἐκάλλυνεν τήν ἀγαπητὴν του πατρίδα, τήν «Οὐρα-νόεσσαν» Ἱμβρον, διὰ πολυτίμων πετραδίων.
Τοιοῦτος τοῖνον ὑπῆρξε πῶς ὁ παρά τόν Γαμαλιήλ μαθη-τεύσας, μικρός τό δέμας, ἀλλά μέγας ἐν τοῖς ἔργοις τῆς θρη-σκευτικῆς καί ἐκκλησιαστικῆς πολιτικῆς Παναγιώτατος Οἰκου-μενικῆς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος Α', ἀξιώθει νά συγκαλέσει καί τήν ἐν Κρήτῃ Ἀγίαν καί Μεγάλῃν Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς ἀπόκορύφωμα τῆς πολυσχιδοῦς καί ρηξικελεύ-θου Πατριαρχείας του, τοῦ ἰδίου ὄντος προσηνοῦς, κοινωνικοῦ, ἐλκυστικοῦ καί ἀνθρώπινου.
«Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου τῷ ἰδίῳ σου αἵματι...»
Ἐρρωσο Ἀναξ Ἀνάκτων Υἱέ Θεοῦ μόνος.

Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών και οι Εκδόσεις Τσουκάτου σας προσκαλούν στην παρουσίαση του βιβλίου του Βασίλη Μούτσογλου

— Τέλος χρόνου —

Τετάρτη 15 Δεκεμβρίου 2021 ώρα 18:00

Αίθουσα Εκδηλώσεων Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών Δημοσθένους 117, Καλλιθέα

ΟΜΙΛΗΤΕΣ:
Αντώνης Λαμπίδης
Πρόεδρος του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών
Στάθης Κεφαλούρος Δικηγόρος, Συγγραφέας και ο **Βασίλης Μούτσογλου** Πρέσβης ε.τ. και συγγραφέας του βιβλίου

Κωνσταντινούπολη 1971. Η Πόλη συνταράσσεται από τις πολιτικές-κοινωνικές αναταραχές και τα φοιτητικά κινήματα στο Πολυτεχνείο και το Πανεπιστήμιο. Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση συνεχίζει την καταπίεση των Ρωμίων της Πόλης με στόχο να τους εκδιώξει.
Το *Τέλος Χρόνου* είναι πολιτικό μυθιστόρημα που διαδραματίζεται στο πλαίσιο αυτών των ιστορικών γεγονότων. Ο ήρωας του μυθιστορήματος, φοιτητής του Πολυτεχνείου, είναι αντιμέτωπος με την αστυνομία, η οποία τον θεωρεί εξτρεμιστικό στοιχείο της Αριστεράς, ενώ παρασύρεται από τη δίνη που προκαλεί η εκδίωξη των Ελλήνων από την Πόλη το διάστημα 1955-1975.

ΕΠΙΣΤΑΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 1971 ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

Οίκος Τσαγιού Madras 1975

Τα πάντα γύρω από το τσάι
Εισάγουμε περισσότερα από 400 είδη τσαγιού από δώδεκα χώρες παραγωγής κι εξάγουμε σε άλλες πέντε.
Διανέμουμε το τσάι μας σε μεγάλα super market, σε επιλεγμένα καταστήματα και στα καταστήματά μας

✦ στο **Σύνταγμα**,
Βουλής 7, εντός στοάς Μπολάνη
Τηλ: 210 3242777

✦ και στον **Πειραιά**,
Νοταρά 21 / Τηλ: 210 4118067

κάτω από τα εμπορικά μας σήματα:

Pop's Cup Madras Chinese Dragon
Tips & Buds Champion

Ελπίζω να σας βοηθήσουμε να βρείτε τα γέφυρά σας, φτιάχνοντας τα δικά σας χαρμόνια.

βιβλιοφάγος

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ *ΕΝΘΥΜΙΟΙ ΛΟΓΟΙ*

Μόλις έκυκλοφόρησε τύποις, εἰς μίαν ἐπιμελεημένην καὶ καλαίσθητον ἔκδοσιν 246 σελίδων, τὸ πόνημα τοῦ καταξιωμένου ἐν τῇ διακονίᾳ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἀδελφοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Πριγκηποννήσων κ. Δημητρίου μέ τὸν εὐστοχὸν τίτλον *Ἐνθύμιοι Λόγοι*. Τὸ περιεχόμενόν του, τὸ ὁποῖον διαιρεῖται εἰς τρεῖς ἐνότητα, δικαιοὶ πλήρως τὴν εὐστοχὸν κατὰ πάντα ἐπιλογὴν ταύτην. Οἱ Λόγοι τοῦ Ἱεράρχου «πλήρεις χάριτος καὶ ἀληθείας» λειτουργοῦν τῷ ὄντι ὡς ὑπομνήσεις, ἐνῶ ταυτοχρόνως βρῖθουν ἀκραιφνῶν θεολογικῶν ἀναφορῶν, ἐπικαίρων βαθειῶν σκέψεων καὶ περιεκτικῶν ἀναλύσεων.

Τὸ πρῶτον μέρος τιτλοφορεῖται «Ἐνθύμιοι Λόγοι» καὶ περιέχει, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὁμιλίας, αἱ ὁποῖαι ἐξεφωνήθησαν ἐξ ἀφορμῆς ποικίλων λειτουργικῶν εὐκαιριῶν. Μεταξύ ἄλλων συμπεριλαμβάνονται κείμενα εἰς Θεομητορικάς καὶ μεγάλας Δεσποτικάς ἐορτάς, εἰς μνήμας Ἀγίων, καθὼς καὶ εἰς Κυριακάς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐνιαυτοῦ.

Τὸ δεύτερον μέρος, τὸ φέρον τὸν ὑπότιτλον «Εὐγνώμων Ὁφειλή εἰς Μνήμην τοῦ Πατριάρχου Δημητρίου», δῆλον καθιστᾷ ὅτι ἀπὸ τὴν ἐξαίρετον ταύτην ἔκδοσιν δὲν θά ἦδύνατο νὰ ἀπουσιάσῃ ἡ νύκτις ἀναφορά εἰς τὴν σεπτὴν μορφήν τοῦ πνευματικοῦ Πατρός τοῦ συγγραφέως, αἰοιδίου Πατριάρχου τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐνότητος Δημητρίου, ἀπὸ τῆς ἐκδημίας τοῦ ὁποίου συνεπληρώθησαν μόλις πρὸ ἡμερῶν τριάκοντα ἔτη καὶ τοῦ ὁποίου ἡ μορφή, τὸ φρόνημα καὶ τὸ ἦθος ἐμπνέουν καὶ διαπνέουν τὴν σεμνὴν ἐκκλησιαστικὴν διακονίαν καὶ τὴν ἀγλαόκαρπον προσφορὰν τοῦ σεβασμίου ἀδελφοῦ ἀγίου Πριγκηποννήσων. Ἡ βιοματικὴ ἀναφορά εἰς τὰς ἀρετάς πού ἐκόσμουν τὸν μακαριστὸν καὶ ἡ δι' αὐτῶν διαζωγράφσεις τῆς προσωπικότητός του φέρουν αὐθορμήτως εἰς τὴν μνήμην τὸν λόγον τοῦ ἰδίου «ὅταν λείψω, θά μέ γυρεύετε». Καὶ πράγματι, πολλὰς φορές, ἡ Ἐκκλησία ἀνεζήτησε τὴν πρᾶότητα, τὴν σύνεσιν καὶ τὴν εἰρήνην τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Πατριάρχου τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος.

Τὸ τρίτον μέρος, ὑπὸ τὸν ὑπότιτλον «Εὐμνήμονες Λόγοι» περιλαμβάνει κείμενα εἰς τιμὴν καὶ μνήμην σημεινουσῶν προσωπικοτήτων, ἰδίᾳ κορυφαίων Ἱεραρχῶν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἐκ τῆς Πόλεως καὶ ἀλλαχόθεν, τὰς ὁποίας ἐνώνει ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἀφοσίωσις εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῆς πολυσχιδὴς καρποφορία. Πέραν, λοι-

πὸν, τοῦ Πατριάρχου τῆς πονεμένης Ρωμηοσύνης Δημητρίου, καὶ ἕτεροι μεγάλοι ἐκκλησιαστικοὶ μορφαὶ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος σκιαγραφοῦνται εἰς τὴν παρῶσαν ἔκδοσιν: ὁ εἰσαγωγὸν τὸν Μητροπολίτην Πριγκηποννήσων εἰς τὸν ἱερόν κλῆρον Γέρον Χαλκηδόνης Μελῖτων, «Ἱεραρχῶν ὁ ὑπέρτατος καὶ ἐννοίων Χριστοῦ νοῦς ὁ ἀκρότατος», ὁ φωτεινὸς λύχνος καὶ τὸ «κλέος τὸ πανθαύμαστον» τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὁ πολλὰ κοπιᾶσας ὑπὲρ τῆς πανορθόδοξου ἐνότητος καὶ κυρίως διὰ τὴν δόξαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου· ὁ χαρισματικὸς Σχολάρχης μας Σταυρουπόλεως Μάξιμος, τοῦ ὁποίου τελευταία ἐπίγεια λειτουργία ἦτο ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονίαν τοῦ ἀδελφοῦ ἀγίου Πριγκηποννήσων, καρπὸς ἀγλαός καὶ ἐπισφράγισμα τριακονταετοῦς ἀρχιερατικῆς διακονίας· ὁ ἀγαθὸς Καθηγούμενος Πάτμου Τράλλεων Ἰσιδωρος· ὁ μέγας Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας Στυλιανός, ὁ λόγιος καὶ θεολογικώτατος Ἱεράρχης· κ. ἄ. Κοντὰ εἰς αὐτοὺς, μνημόσυνον λόγων ἱερόν ἐξεχόντων προσώπων τῆς πολυπαθοῦς Ρωμηοσύνης μας, πού ἀντικατοπτρίζουν τὴν μαρτυρικὴν ἱστορίαν της.

Ἦδη μέ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν κειμένων τοῦ πρώτου μέρους, ἀγιολογικῆς καταγραφῆς καὶ ἀγιογραφικῆς ἐρμηνείας, ὁ μελετητὴς ἀντιλαμβάνεται εὐθέως τὴν ἰδιαιτερότητα καὶ, ὡς ἐκ τούτου, τὴν ἀξίαν τῆς γραφῆς. Αἱ ἀναφοραὶ ἐπὶ παραδείγματι εἰς τὴν Κυρίαν Θεοτόκον οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν πολιοῦχον τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἐκκλησίας Πρωτόκλητον Ἀπόστολον Ἀνδρέαν ἀναδεικνύουν τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ματιὰ ἐνός Ρωμοῦ, καὶ μάλιστα Ἱεράρχου περιωπῆς, ὅπως ὁ Δημήτριος, τῆς Πόλεως εἶναι μοναδική, καθότι, ὅταν αὕτη μεταποιεῖται εἰς λόγον, δὲν ἐμπεριέχει μόνον τὴν γνῶσιν, τὴν προερχομένην ἐκ τῆς μελέτης τῶν πηγῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ βιώματα τοῦ συγγραφέως, ἥτοι τὴν πολυετὴ ἐμπειρίαν του ἐκ τῆς συναναστροφῆς καὶ κοινωνίας, θά ἔλεγον, μετὰ ἱερῶν προσώπων καὶ σεβασμίων πραγμάτων καὶ τόπων τῆς ἀχωρήτου Χώρας καὶ τῆς ἀστεϊρεύτου Πηγῆς τοῦ Γένους μας.

Αὐτὰ τὰ στοιχεῖα προσφέρουν τὴν μοναδικότητα τῆς καταγραφῆς τοῦ ἀγίου Πριγκηποννήσων, ἐν συνδυασμῷ μάλιστα μέ τὸ κύριον χάρισμα αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄλλον ἀπὸ

τὴν περιεκτικὴν λιτότητα καὶ τὴν ἀφοπλιστικὴν τιμιότητα τοῦ λόγου του. Ἡ ὁμιλία εἰς τὴν Παναγίαν τῶν Βλαχερνῶν γίνεται, μετὰ τῶν μελωδημάτων Ἰωσήφ τοῦ Ὑμνογράφου καὶ τοῦ Ἱεροῦ Δαμασκηνοῦ, ἱκεσία πρὸς τὴν προστάτιδα τῆς Πόλεως, Θεοτόκον, εἰς τὴν ὁποίαν ὡς Βαλουκλιώτισσαν εὐλαβικῶς ἀπονέμεται «προσκύνημα ἐλπίδος». Μείζονα σημασίαν ἔχει τὸ διδάγμα πού διὰ τῶν κειμένων

τοῦ ἀδελφοῦ ἀποκαλύπτεται μέ τὴν ἀναφορὰν ἰδίως εἰς τὴν αἰτηθεῖσαν δόξαν ὑπὸ τῶν κορυφαίων Μαθητῶν Ἰωάννου καὶ Ἰακώβου νὰ καθίσουν ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Κυρίου ὁ εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ ὁ ἕτερος ἐξ ἐυνύμων Του, καὶ εἰς τὴν ἀφοπλιστικὴν θεῖαν ἀπάντησιν τοῦ Ἰησοῦ, σταυρωθέντος μεταξύ δύο ληστῶν ἀδόξων.

Οἱ λόγοι κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας ἀπὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἀμβωνος συμπληρώνουν τὴν ὁμιλητικὴν τοῦ Φαναριώτου Ἱεράρχου ἐσοδεῖαν καὶ τὸν καθιστοῦν κήρυκα, εὐαγγελιζόμενον τὰ μηνύματα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, μηνύματα Ὁρθοδόξου μαρτυρίας, πίστεως, ἐνότητος καὶ ἐλευθερίας.

Ἐπὶ πλέον, ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ συγγραφέως, ἀναδεικνύονται καὶ ἐκ τοῦ προκειμένου πονήματός του εἶναι: α) τὸ ρητορικὸν τάλαντον καὶ ἡ ἐκφραστικὴ δεινότης του· β) Ἡ κριτικὴ θεώρησις τῆς πραγματικότητος, ἥτις λαμβάνει χώραν μέ αὐθεντικά θεολογικά κριτήρια καὶ, ὡς ἐκ τούτου, θά ἦδύνατο ἄνευ ὑπερβολῆς νὰ χαρακτηρισθῇ ἐποικοδομητικὴ καὶ παραγωγικὴ, εἰσερχομένη μέχρι καρδίας καὶ μυελῶν, ἐφ' ὅσον μάλιστα ὁ συγγραφεὺς δὲν διστάζει μὲν νὰ θέτῃ τὸν δάκτυλον εἰς τὸν τύπον τῶν ἡλῶν, ὅποτε κρινεταὶ ἀπαραίτητον, ποιεῖ δὲ τοῦτο μέ τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν διάκρισιν τοῦ πιστοῦ εἰς τὸν Κύριον καὶ Δεσπότην τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου· γ) Ἡ πιστότης του εἰς τὸ ἀγιογραφικὸν κήρυγμα τῆς μετανοίας καὶ ἡ ἀνάδειξις τῆς σημασίας τῆς πίστεως διὰ τὴν ἰσορροπίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐξ αὐτῆς διὰ τὴν καταλλαγὴν τῶν πάντων· καὶ δ) ἡ ἐμπειρικὴ παρουσίασις τοῦ βιώματος τῶν Ρωμῶν τῆς Πόλεως, τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων, κυρίως ὁμῶς τῆς προσηλώσεως τῶν γεγενηῶν καὶ τῆς θεοπρεποῦς καὶ ἅμα θεοφιλοῦς μεταδόσεως τῶν ἀρρήτων καὶ ἀλαλήτων στεναγμῶν καὶ παραδόσεων τῆς Ὁρθοδόξου Ρωμηοσύνης τῆς Πόλεως ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, ὡς εὐστόχως καὶ γλαφυρῶς περιγράφει.

Ταῦτα καθίστανται δυνατὰ, διότι παιδιόθεν ὁ συγγραφεὺς ἐδιδάχθη καὶ βιοὶ τὸ ὀρθόδοξον ἦθος, ἀκριβῶς ὡς τὸ ἐβίου οἱ μακαριστοὶ γονεῖς του καὶ δὴ ἡ ἀλησμόνητος μήτηρ αὐτοῦ Ζωή, εἰς τὴν ὁποίαν ἀξιοχρέως ἀφιερῶν τὸν ἐν λόγῳ Τόμον, καταθέτων λόγον νύκτις ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης.

Τὰ κείμενα τοῦ Μητροπολίτου Δημητρίου εἶναι πλήρη πίστεως, χαρᾶς καὶ φωτός, ὡς μαρτυρία ἀνδρός «τῆς Ἀναστάσεως τὴν πείραν εἰληφότος». Εἶναι «ποταμοὶ διαδαγμάτων μελρρύτων». Εἶναι ἐκφρασις θείας «δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας», καὶ κυρίως βιοματικὸ ἀπαύγασμα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ δημιούργημα Του, τὸν ἄνθρωπον.

Ὁ λόγος τοῦ πονήσαντος εἶναι εὐαίσθητος καὶ δωρικός. Χωρὶς φλυαρίας καὶ βαρύγδουπα μηνύματα εἰσέρχεται εἰς τὴν οὐσίαν. Ἐπισημαίνει μέ ἀπλότητα ἀλλὰ καὶ μέ ἐμπειρικὴν θεολογικὴν ἐκφρασιν νοήματα καὶ ἐρωτήματα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως καὶ ἐνίοτε «σφάζει μέ τὸ βαμβάκι». Ἐστιάζει τὴν ματαιότητά τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως καὶ τὴν ἀσημαντότητά της καὶ τὴν ἀναφέρει εἰς τὸν Κυβερνήτην τῶν πάντων Κύριον, τὸν Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν. Τέλος, ὁ λόγος τοῦ Γέροντος ἐκφράζει κατὰ τρόπον ἀπόλυτον τὸ ἦθος καὶ τὸ φρόνημα τῆς Μητρὸς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας. Τῆς μεγάλης «σχολῆς» τοῦ Φαναρίου, τοῦ φορέως ὕψιστων ἀξιών, τῆς ὑπομονῆς, τῆς σιωπῆς, τῆς εὐγενείας τῶν παλαιῶν, τοῦ ἀκοιμήτου φύλακος τοῦ θησαυροῦ τῆς ἀμωμότητος ἡμῶν πίστεως καὶ τῶν ἀξιών τοῦ Γένους μας, φύλακος ἐνεργοῦ καὶ δυναμικοῦ. Εἶναι ὁ «Γραμμένος-Ἀγραφος λόγος» τῶν στενωπῶν τοῦ Διπλοφαναρίου. Εἶναι οἱ ἀλάλητοι καὶ ἀνέκφραστοι, βιοματικοὶ καὶ ἐμπειρικοὶ, στεναγμοὶ τῆς Ρωμηοσύνης τῆς Πόλεως, διὰ νὰ ἐπαναλάβω ἐπιγραμματικὰς ρήσεις κλεινοῦ Ἱεράρχου τοῦ Θρόνου. Λόγοι πού καταδεικνύουν ὅτι τὸ πᾶν εἶναι ὁ Χριστός, ὡς ἐμπειρικὰ ἐκήρυττε καὶ ὁ Ἅγιος Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης. Εἶναι ἡ προλογικὴ καὶ σοφὴ ρῆσις καὶ προτροπὴ καὶ εὐχή τοῦ συγγραφέως-δείγμα καὶ τοῦτο τῆς ποιότητος τοῦ ἀδελφοῦ Ἱεράρχου- ὅπως ὁ ἀναγνώστης τοῦ λόγου του τὸν μετουσιώσῃ εἰς καθημερινὸν βίωμά του «διὰ τῆς προσοχῆς του καὶ περισσώτερον διὰ τῆς προσευχῆς του ὑπὲρ εὐσταθείας τῆς τροφῆς τοῦ Γένους Μητρὸς Ἐκκλησίας, πού εἶναι γιὰ ὅλους μας καὶ θά εἶναι γιὰ πάντα ἡ προσφερόμενη καὶ προσφερομένη, ὅπως ὁ Ἰδρυτὴς καὶ Δομήτωρ της, ὁ Χριστός». Ἀμήν.

† **Ὁ Φυλαδελεῖας Μελῖτων**

Κουρού Καϊμάκ

Kaiti Anastasiadou

Εκδόσεις Ἐκάτη, 2020

Η ιστορία μιας οικογένειας ἀπὸ τὴν Καππαδοκία, δοσμένη σαν παραμῦθι, με ἀφορμὴ τὴν ἐπίσκεψιν στα «πατῶνα» ἐδάφη μιας μητέρας με τὸν γιο της.

Οἱ ιστορίες μπλέκονται με ταξὺ τους, ἀφοῦ συγχρόνως με τὴν ἀφήγηση γιὰ τὸ παρελθόν

τῆς οικογένειας, ἀναφέρονται καὶ ιστορίες συγχωριανῶν. Γιατί, ὅπως ἀναφέρει ἡ συγγραφεύς «...ὅλοι εἶναι πρωταγωνιστές στη δική τους ἱστορία, ἀλλὰ κυρίως γιατί ἡ ζωὴ συνεχίζεται πάντα καὶ μετὰ τὴν ζήσανε αὐτοὶ καλὰ κι ἐμεῖς καλύτερα...». Καὶ συνεχίζει: «Κάποιες ἀφηγή-

σεις ἀναφέρονται σε γεγονότα που μου διηγήθηκαν γιαγιάδες καὶ παππούδες... ἐνῶ οἱ δικές μου μνήμες περίμενενα υπομονετικά νὰ εἶμαι πια ἐγὼ γιαγιά γιὰ νὰ τις ἐξιτορήσω». Καὶ καταλήγει: «...Αὐτὸ τὸ βιβλίο εἶναι ἀνάγκη ψυχῆς ... καὶ ὡς τέτοιο τὸ καταθέτω».

Τὸ βιβλίο κοσμοῦν φωτογραφίες ἀπὸ τὴ Χαλκηδόνα, τὸ Κουσκουντζούκι, τὸ Πέρα, ἀφοῦ ἡ συγγραφεύς εἶναι γεννημένη καὶ μεγαλωμένη στὴν Πόλη, φωτογραφίες ἀπὸ τὸ νησί τοῦ Μαρμαρά καὶ τὴν Καππαδοκία. Διαβάζεται εὐχάριστα, ὅπως ἓνα παραμῦθι γιὰ αἰώνια παιδιὰ!

βιβλιοφάγος

ΙΕΡΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ ΟΜΙΛΙΕΣ ΣΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

Του Αρχιμ. Ειρηναίου Χατζηγεφραμίδη, Εκδόσεις Μπαρμπουνάκη, 2021

Ο πολυγραφότατος και δραστήριος συνάδελφος Αρχιμανδρίτης Ειρηναίος Χατζηγεφραμίδης είναι καθηγητής του Παιδαγωγικού Τμήματος της Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Κατάγειται από τη Φλώρινα και είναι εφημέριος στον Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Παντελεήμονα και ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας. Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά, σε τόμους πρακτικών συνεδρίων, σε συλλογικούς τόμους και έχει εκδώσει μεγάλο αριθμό βιβλίων. Ενδεικτικά αναφέρουμε ορισμένα: *Οι Ολυμπιακοί Αγώνες πριν την κατάργησή τους 393/426 μ. Χ.: Μαρτυρίες θύραθεν και εκκλησιαστικών συγγραφέων* (2005), *Ορθοδοξία και πολιτισμός. Η διακονία της κατάφασης στην πολιτισμική πολυμορφία* (2006), *Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Πραγματιστής του παρόντος, οραματιστής του μέλλοντος* (2013), *Ο «οικιστήρ» μέγας Κωνσταντίνος και ο ολοπόρφυρος κίων του φόρου* (2014), *Φορητές εικόνες και βημόθυρα από ναούς της Αχρίδος* (2014), *Η αλληλογραφία των αγίων Αυγουστίνου και Ιερώνυμου* (2015), *Αγίου Ειρηναίου Επισκόπου Λουγδούνου: Έλεγχος και ανατροπή της ψευδονύμου γνώσεως* (2017), *Γρηγόριος ο Θεολόγος, Μυσταγωγός λόγου και πράξης* (2017).

Η διακονία της κατάφασης στην πολιτισμική πολυμορφία (2006), *Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Πραγματιστής του παρόντος, οραματιστής του μέλλοντος* (2013), *Ο «οικιστήρ» μέγας Κωνσταντίνος και ο ολοπόρφυρος κίων του φόρου* (2014), *Φορητές εικόνες και βημόθυρα από ναούς της Αχρίδος* (2014), *Η αλληλογραφία των αγίων Αυγουστίνου και Ιερώνυμου* (2015), *Αγίου Ειρηναίου Επισκόπου Λουγδούνου: Έλεγχος και ανατροπή της ψευδονύμου γνώσεως* (2017), *Γρηγόριος ο Θεολόγος, Μυσταγωγός λόγου και πράξης* (2017).

Ο συγγραφέας μετά από πολυετή κόπο και μόχθο παρουσίασε έναν καλαίσθητο ογκώδη τόμο, που εκδόθηκε από τις εκδόσεις Μπαρμπουνάκη και αφορά τις ομιλίες του ιερού Αυγουστίνου στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο. Ας σημειωθεί ότι είναι η πέμπτη φορά που καταπιάνεται με το έργο του αγίου Αυγουστίνου, που αποδίδει στην ελληνική τα νοήματά του, τον φιλοσοφικό του νου και μελετά την πίστη του στο Θεό. Δεν είναι εύκολο να ασχοληθεί κανείς με τον άγιο Αυγουστίνου, να τον προσεγγίσει, να τον κατανοήσει, να παρουσιάσει το έργο του. Πρόκειται για έναν πατέρα και θεολόγο της Δύσης, που έζησε στα τέλη του Δ' και τις αρχές του Ε' αιώνα με τεράστια επίδραση στον δυτικό χριστιανισμό, όπως τον χαρακτηρίζει ο π. Ειρηναίος «γίγαντα του πνεύματος».

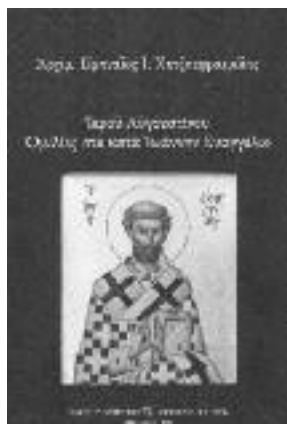
Ο Πανοσιολογιώτατος μεταφράζει εκατόν είκοσι τέσσερις ομιλίες του Αυγουστίνου όταν ήταν επίσκοπος Ιππώνος. Οι πρώτες πενήντα τέσσερις εκφωνήθηκαν στο βασιλικό Ιππώνα από 16 Μαρτίου έως 23 Νοεμβρίου του 413. Οι υπόλοιπες δεν εκφωνήθηκαν στην εκκλησία, όπως μας πληροφορεί ο συγγραφέας. Πιθανόν να γράφτηκαν ή να υπαγορεύτηκαν το 418.

Ο π. Ειρηναίος το πόνημά του, όπως αναφέρει «το αφιερώνω με πολλές αναμνήσεις και περισσή ευγνωμοσύνη στον αείμνηστο Καθηγητή μου Στέργιο Σάκκο» (σ. 7). Ακολουθούν τα περιεχόμενα (8), τα προλεγόμενα (9), η σύντομη και περιεκτική εισαγωγή (11-13), στην οποία κάνει λόγο για τον χρόνο και τόπο συγγραφής του έργου του ιερού Αυγουστίνου, για τον χαρακτήρα, το περιεχόμενο και τον τίτλο των ομιλιών. Μας δίνει σημαντικές πληροφορίες για το έργο, τον τρόπο σκέψης του Αυγουστίνου, που ακολουθεί κυρίως την ιστορική μέθοδο της ερμηνείας, την οποία χρησιμοποιεί κατά την παράθεση χωρίων της Γραφής, τη Vulgata. Ακόμα ο π. Ειρηναίος τονίζει ότι το σημαντικότερο χαρακτηριστικό των ομιλιών είναι η καθημερινή ερμηνεία του ευαγγελικού κειμένου, ο ζωντανός λόγος και η άμεση επικοινωνία με το ακροατήριο, το οποίο παρακολουθούσε τις δύσκολες αυτές ερμηνείες. Στη συνέχεια σχολιάζει με πόση ταπεινότητα, αγωνία και φόβο Θεού ερμήνευε ο Αυγουστίνος. Υπενθυμίζει ότι στους κώδικες και στη διεθνή βιβλιογραφία το έργο του αγίου Αυγουστίνου τιτλοφορείται ως Tractatus, δηλ. πραγματείες, διατριβές και ομιλίες. Ο ίδιος επέλεξε να χρησιμοποιήσει τον τίτλο ομιλίες και μεταφράζει επί τη βάση της κριτικής έκδοσης του Corpus Christianorum, Series Latina XXXVI-8 (1954): Brepols (R. Willems). Το βιβλίο κλείνει με τη βιβλιογραφία (1064-1067) και θεολογικούς όρους.

Το πόνημα του π. Ειρηναίου καλύπτει ένα κενό που υπήρχε στον χώρο της Θεολογίας. Είναι αξιόλογο και αποτελεί ευχάριστο ανάγνωσμα στον ειδικό επιστήμονα και τους αναγνώστες. Ο συγγραφέας έχει μελετήσει πολύ καλά τον ιερό Αυγουστίνου και έχει πλήρη γνώση του πηγαίου υλικού. Έχει αφιερώσει τη ζωή του στην Εκκλησία, στη διδασκαλία και την επιστήμη. Είναι άξιος πολλών επαίνων, συγχαρητηρίων και ευχαριστιών, διότι παρουσιάζει μεταφρασμένο το έργο του αγίου Αυγουστίνου, το οποίο δεν είναι κάτι εύκολο, που κατόρθωσε να κάνει μετά από πολλά χρόνια δουλειάς και συνιστά προσφορά. Τέλος, το πολυσέλιδο βιβλίο, που ανέλαβε να εκδώσει σε άριστη έκδοση ο αγαπητός φίλος Μπάμπης Μπαρμπουνάκης, αξίζει να μελετηθεί από ερευνητές, μελετητές και να διαβαστεί από αναγνώστες.

Πασχάλης Βαλασαμίδης

Αν. Καθηγητής Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟ ΤΗΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΗΣ

1875 - 1925 ΚΑΙ 1953 - 1984

Ένα ακόμη βιβλίο για το Ζάππειο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Τσουκάτου. Το Νηπιαγωγείο στο Ζάππειο της Κωνσταντινούπολης. Είναι διαφορετικό από αυτά που έχουμε συνήθει. Πραγματεύεται το σύντομο ιστορικό του νηπιαγωγείου που λειτουργεί στη Σχολή.

Αναφέρεται στην περίοδο 1953-1984 και αφιερώνεται στις δύο νηπιαγωγούς, που συνέβαλαν στην επανίδρυσή του. Συγχρόνως μας πληροφορεί για τα πρώτα πενήντα χρόνια λειτουργίας του και το πρόσφατο παρελθόν του, φθάνοντας στις μέρες μας.

Το πρώτο μέρος εξιστορεί την καθημερινότητα των μικρών μαθητών, ακολουθεί το κομμάτι με τα δείγματα των ενημερωτικών που έστειλαν οι νηπιαγωγοί στις μητέρες. Οι έγχρωμες εργασίες και άλλα ντοκουμέντα που αφορούν τους μικρούς μαθητές δίνουν ένα ιδιαίτερο χρώμα στο περιεχόμενό του.

Φυσικά υπάρχει ονομαστικός κατάλογος των νηπίων που μαθήτευσαν από το 1953-1984. Και ολοκληρώνεται με πάρα πολλές φωτογραφίες που απαθανατίζουν τις πολλές δραστηριότητες τους στο ζεστό σχολικό περιβάλλον του.

Σίγουρα συγκινεί τους μαθητές που είχαν το προνόμιο να φοιτήσουν στις τάξεις του και κάνει εμάς τους υπόλοιπους να ζηλεύουμε που δεν ήμασταν μαθητές του!

Εύχομαι να είναι καλοτάξιδο!

Λία Καμάρο

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΩΝ/ΠΟΛΗ

Του Γ. Αναπνιώτη, Εκδόσεις Τσουκάτου, 2021

Χρόνια πριν, διαβάσαμε σε σχολικό αναγνωστικό μια σύντομη περιγραφή της Κωνσταντινούπολης. Σε ερώτηση του δασκάλου μας για τον σκοπό της γραφής της, η απάντηση ήταν «για να ξέρουμε τι χάσαμε». Αυτή την αίσθηση απώλειας αποκομίζει κανείς διαβάζοντας τη μελέτη του κ. Γ. Αναπνιώτη.

Ο συγγραφέας, Ρωμιός και κάτοικος της Πόλης ως τα μέσα της 10ετίας του 1960, νομίζω ότι εκπροσωπεί τον ιδανικό ερμηνευτή του βυζαντινού παρελθόντος της. Πρόκειται για έναν αρχιτέκτονα ο οποίος, λόγω σπουδών, συνδιάζει τεχνικές γνώσεις, ερευνητικό πνεύμα και σχεδιαστική ευχέρεια με την απόλυτη γνώση του χώρου όπου έζησε και σπούδασε, τις μεταλλάξεις και τις ιδιορρυθμίες του. Ίσως όλα αυτά δεν θα επαρκούσαν για τη σύνταξη αυτής της μελέτης αν δεν τα συνδύαζε η αγάπη του για τη γενέτειρα πόλη που υποχρεώθηκε να εγκαταλείψει.

Η εκτενέστατη μελέτη του είναι προϊόν έρευνας περισσότερων των 30 ετών. Περιλαμβάνει γεωγραφική ανάλυση του ευρύτερου χώρου και του χαρακτηριστικού τριγώνου όπου αναπτύχθηκε η πόλη, ιστορικά στοιχεία που συνετέλεσαν στην εξέλιξη της καθώς και την πολεοδομική, κοινωνική και πολιτιστική οργάνωσή της σε διάφορα στάδια του εξεταζόμενου κύκλου ζωής της.

Αξιοσημείωτη είναι επίσης η πλούσια και κατατοπιστική εικονογράφηση που συνοδεύει τη μελέτη, οι χάρτες, ο σχεδιασμός των κύριων αρτηριών, των κτισμάτων, αστικών και θρησκευτικών, άλλοτε υφιστάμενων, άλλοτε πάλι εικαζόμενων από αρχαιολογικές έρευνες ή περιγραφές χρονικογράφων. Έτσι ο επισκέπτης αυτής της πολυδαίδαλης πόλης μπορεί να αναγνωρίσει μέσα στο παλαιό τρίγωνο που ορίζεται από τα Θεοδοσιανά τείχη και τις περιβάλλουσες θάλασσες ότι βαδίζει στα ίχνη της Μέσης Οδού και των κλάδων της, παρά τη διαφορετική πλέον ονομασία τους που τόσο σοφά δεν παραλείπει να σημειώνει, εδώ και σε άλλα σημεία, ο κ. Αναπνιώτης. Και όταν επισκέπτεται το Fatih τζαμί να γνωρίζει ότι χαμηλότερα βρίσκονται τα ερείπια των Αγίων Αποστόλων, αυτοκρατορικού ναού και μαισωλείου του Μ. Κωνσταντίνου.

Στη μελέτη εξετάζονται και κάποια ειδικότερα θέματα, όπως οι ναυτικές κυρίως επιχειρήσεις που προηγήθηκαν της άλωσης της Πόλης με βάση χρονικά της εποχής, παρουσιασμένα και εικονογραφημένα παραστατικά σύμφωνα με τη χρονική εξέλιξή τους. Επίσης τα τεχνολογικά επιτεύγματα των Βυζαντινών σχετικά με την οργάνωση της άμυνας τους, όπως τα καταδρομικά τους πλοία, τα τείχη, το υγρό πυρ, αλλά και η λειτουργία της αλυσίδας που έκλεινε τον Κεράτιο, έρευνες που επαληθεύουν τη γενική άποψη του συγγραφέα ότι και οι ιστορικές αναφορές σε θέματα αστεοδομίας και τεχνολογίας απαιτούν τη συμμετοχή, πλην των ιστορικών, και ειδικών επιστημόνων, τοπογράφων, αρχιτεκτόνων, μηχανικών, φυσικών, κ.λπ.

Βάσω Τουρπασόγλου-Στεφανίδου

Επικ. Καθηγήτρια Αρχιτεκτονικής Α.Π.Θ.

1. Εκδρομή στο Γεωργούλη Πριγκήπου των οικογενειών Νεσίμ Ραζόν και Βασίλη Σάμογλου.
2. Εκδρομή κάποιας τάξης της Αστικής Σχολής Πριγκήπου στο παλάτι του Τορκάρι.
3. Θεατρική παράσταση με τις Μ. Ραζόν, Δ. Φιστέδη, Τ. Βαλσαμή.
4. Ο Δ/της Χ. Γεωργιάδης και οι δάσκαλοι Α. Πάνου, Α. Δεντρολιβάνου, Ι. Βερβέρογλου, Hayat Bey και ο αγνώστου στοιχείων μαθηματικός.
5. Θεατρική παράσταση με τις Μ. Ραζόν, Δ. Φιστέδη, Ο. Ζινοπούλου, Τ. Βαλσαμή.

Καλά λέει η παροιμία
ότι ο κόσμος είναι πολύ
μικρός και δεν γνωρίζεις
τι θα βρεθεί στον δρόμο σου.
Πόσες κιτρινισμένες
αναμνήσεις από το παρελθόν
επανέρχονται στη θύμησή μας
από τη γενέτειρα, μετά από
μια τυχαία συνάντηση με
άτομα που δεν γνωρίζαμε.

Ευχάριστη συνάντηση με μια άγνωστη Πριγκηπιανή

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Πριν λίγο καιρό η κ. Ιρέμ Ντερίν, Τουρκάλα φίλη, παντρεμένη με Κρητικό, μόνιμη κάτοικος Ηρακλείου, τηλεφώνησε και με ρώτησε, αν γνωρίζω από την Πρίγκηπο τη μητέρα μια Πριγκηπιανής φίλης της. Συγκεκριμένα αν γνώριζα την Εβραία κ. Μαίρη Ραζόν, απόφοιτη του 1953 της Αστικής Σχολής Πριγκήπου. Μου είπε ότι η κ. Ραζόν με την κόρη της θα ερχόταν στην Αθήνα και ζητάνε τη διεύθυνση του Συλλόγου Πριγκηπιανών «Ο Άγιος Γεώργιος ο Κουδουνάς» προκειμένου να τον επισκεφθεί για να βρει συμμαθήτριες και συμμαθητές της από την Αστική Σχολή Πριγκήπου.

Την πληροφορήσα ότι ο Σύλλογος μετακόμισε από τον χώρο που στεγαζόταν για πολλά χρόνια στο Παλιό Φάληρο και ότι ήμουν διατεθειμένος να την πληροφορήσω για το συγκεκριμένο θέμα. Έτσι έγινε και μου έκλεισε ραντεβού μαζί τους στην Αθήνα.

Την καθορισμένη ημέρα του ραντεβού συναντηθήκαμε στο Μοναστηράκι. Εκεί πραγματικά η κ. Ραζόν μου εξιστόρησε –με συγκίνηση και άπαιστα Ελληνικά– όλες τις αναμνήσεις ως μαθήτρια της Αστικής Σχολής Πριγκήπου τις δεκαετίες '40-'50.

Μου είπε –κάτι που δεν γνώριζα– ότι τότε

στα μειονοτικά σχολεία μπορούσαν να σπουδάσουν εκτός από τα Ρωμιόπαιδα και παιδιά άλλων θρησκευμάτων. Έτσι η ίδια που είναι Εβραία και μια συμμαθήτριά της Αρμένισσα, φοίτησαν μέχρι τέλος στην Αστική Σχολή χωρίς πρόβλημα.

Εκείνη την εποχή ο πατέρας της, Νεσίμ, ήταν ο μοναδικός πωλητής κοτόπουλων στο νησί. Γνώριζε πολύ καλά Ελληνικά, τα οποία είχε μάθει από ανάγκη, αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοίκων στο νησί ήταν Ρωμιοί. Αυτός ήταν και ο λόγος που έστειλε την κόρη του στο Ελληνικό σχολείο, για να μάθει τη γλώσσα. Στην Πρίγκηπο το σπίτι τους ήταν στο Oltaç sok. Και το είχε κτίσει ο πατέρας της κ. Αγνής Νικολαΐδου.

Έφτασε η ώρα να μάθει για τις συμμαθήτριες και τους συμμαθητές της. Τα πρώτα ονόματα που είπε, ήταν τα ονόματα του Γεράσιμου Κούλγα, της Βαγγελιώς και Δέσποινας Φιστέδη για τους οποίους μετά λύπης την πληροφορήσα ότι και οι τρεις είχαν πεθάνει πριν από λίγο καιρό. Επικράτησε σιωπή και στεναχώρια από την ίδια και την κόρη της Ροζίτα όταν το άκουσαν. Επειδή είχε να έρθει πολλά χρόνια στην Αθήνα, την πληροφορήσα ότι οι περισσότεροι από τους γνω-

στούς της έχουν φύγει για τη γειτονιά των αγγέλων.

Στη συνέχεια τηλεφωνήσαμε στην κ. Μιμίκια Σάμογλου, η οποία εκτός από συμμαθήτρια ήταν και οικογενειακή φίλη, μιας και τα καταστήματα των πατεράδων τους ήταν το ένα απέναντι στο άλλο. Προσπάθησα να βρω και κάποιες άλλες που μου είπε και ήταν από ότι γνώριζα εν ζωή, χωρίς όμως επιτυχία.

Την ώρα της συζήτησής μας η κ. Μαίρη Ραζόν άνοιξε έναν φάκελο που είχε μαζί της. Μέσα υπήρχαν κιτρινισμένες φωτογραφίες γεμάτες αναμνήσεις, τις οποίες μου έδειχνε μία-μία, εξηγώντας μου ταυτόχρονα συγκινημένη ποιοι ήταν μαζί της. Επέλεξα και δημοσιεύουμε τις καλύτερες, κατά τη γνώμη μου.

Τις επόμενες ημέρες που έμειναν εδώ, μου τηλεφωνούσαν καθημερινά για πληροφορίες ποιο μέρος των Αθηνών μπορούν να επισκεφθούν.

Έφυγαν ευχαριστημένες από τις ομορ-

φίες της Αθήνας, αλλά στεναχωρημένες επειδή δεν βρήκαν ανοικτό τον Σύλλογο και δεν μπόρεσε να συναντήσει καμία από τις συμμαθήτριάς της αφενός λόγω πανδημίας και αφετέρου γιατί οι περισσότερες είχαν φύγει για τη γειτονιά των αγγέλων.

Την ιδέα να αποτυπώσω στο χαρτί τη συνάντηση αυτή, μου την έδωσε ο φίλος κ. Ακύλας Μήλλας, ο οποίος συγκινήθηκε όταν άκουσε για τον «ταβουκσί» Νεσίμ, όπως τον αποκαλούσαν όλοι. Και ο οποίος πάντα μου επισημαίνει: «Στάθη, όλα φεύγουν. Τα μόνα που μένουν είναι τα γραπτά».

ΤΙ ΕΓΙΝΕ; Η ΕΣΧΑΤΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΔΟΓΑΝ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ;

Ο *Erdogan* φαίνεται ότι έχει δύο δυναμικούς εχθρούς: την Ελλάδα και τη Συρία. Ειδικά όταν διαβάζουμε στον τύπο ότι ετοιμάζει στρατό για επιχειρήσεις εντός του εδάφους της Συρίας, προκειμένου –όπως λέει– να προστατεύσει τα συμφέροντα της χώρας. Ο καθηγητής *Mehmet Efe Caman* αναλύει την κατάσταση στην TR 724 (15/10/2021). Το άρθρο κυκλοφόρησε ευρέως στο Facebook.

Σε προηγούμενο άρθρο μου, υποστηρίζω ο καθηγητής *Mehmet Caman*, έγραφα ότι ο *Erdogan* δεν είχε άλλη επιλογή παρά να ξεκινήσει έναν πόλεμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη μη άμεση απώλεια της εξουσίας, λόγω της καταστροφικής οικονομικής και πολιτικής κατάρρευσης της χώρας. Στο άρθρο αυτό θα ασχοληθώ εν συντομία με τον πιθανό σχεδιασμό αυτού του πολέμου, τους στόχους, την οργάνωση, τα όρια, τον τρόπο εφαρμογής και τους κινδύνους που ενέχει ο πόλεμος, στον οποίο αναφέρομαι.

Πρώτα πρέπει να διευκρινίσω ορισμένα πράγματα. Η εξωτερική απειλή, ο εξωτερικός εχθρός, η χρησιμοποίηση στρατιωτικής δύναμης στο εξωτερικό –δηλαδή οι πολεμικές συγκρούσεις στο εξωτερικό– ωφελούσαν κάθε φορά τους Τούρκους πολιτικούς, την πολιτική τους και την εξουσία. Όταν η τουρκική κοινωνία, που μοιάζει σαν κουρελού και αποτελείται από παράλληλα κοινωνικά στρώματα, αποκομμένα από τα οράματα του μέλλοντος, την ενότητα για έναν σκοπό, αποσυνδεδεμένα από την έννοια κοινής κουλτούρας και αξίας, τότε το κοινωνικό περιβάλλον –με αυξημένες αντιλήψεις για εξωτερική απειλή και ασφάλεια– έχει την τάση να συσπειρώνεται γύρω από την εξουσία. Η εξωτερική απειλή φέρνει το μελλοντικό όραμα του πληθυσμού σε ένα κοινό, ίσο σημείο όσον αφορά την απαλλαγή του από την εξωτερική δύναμη και την εξάλειψη αυτής της απειλής. Αυτό δημιουργεί ενότητα και, για μικρό χρονικό διάστημα, καμουφλάρει τις διαφορές. Παρέχει στον λαό, έστω προσωρινά, μια αίσθηση ασφάλειας. Εξουδετερώνει τον μη κοινό πολιτισμό, το σύνολο των αξιών και ενώνει τον πληθυσμό γύρω από έναν σκοπό. Ο εξωτερικός εχθρός, η εξωτερική σύγκρουση –πόλεμος– έχουν ολική επίδραση στην τουρκική κοινωνία. Παραδείγματα, όπως του πολέμου της Ανεξαρτησίας, της Κορέας, της αποβίβασης δυνάμεων στην Κύπρο επιβεβαιώνουν την παραπάνω θεωρία. Το 2013 οι διαμαρτυρίες του Πάρκου Γκεζί και οι έρευνες της 17ης Δεκεμβρίου παρουσιάστηκαν στον λαό σαν κατασκευάσματα εξωτερικών δυνάμεων και συνέβαλαν σε μακροπρόθεσμη απασχόληση της αντιπολίτευσης. Και αυτό επειδή η αντιπολίτευση εμφανιζόμενη στο κοινωνικό σύνολο γνώριζε τι πιθανότητες θα είχε και τι θα γινόταν αν έλεγε «τι σχέση έχουν αυτά»! Σε αυτό το πλαίσιο, από το 2013 και μετά, ο *Erdogan* και οι γύρω του εμπλεκόμενοι στην εξουσία, πρόσφεραν αυτοπεποίθηση στην κοινωνία και έσπρωξαν την αντιπολίτευση σε έναν περισσότερο «περιφερειακό» χώρο. Με άλλα λόγια, πέτυχαν να υιοθετήσει η αντιπολίτευση τον λόγο του καθεστώτος. Με αποτέλεσμα το καθεστώς να καθιερώσει, να εδραιώσει τη θέση του. Από την άλλη και η απόπειρα της 15ης Ιουλίου 2016 παρουσιάστηκε σαν ευρύτερη απειλή για την ασφάλεια. Η απειλή δηλαδή παρουσιάστηκε στο κοινό ως προγραμματισμένη κατά της ασφάλειας της χώρας από «εξωτερικές δυνάμεις», όπως και του πάρκου Γκεζί και της 17ης Δεκεμβρίου.

Προς το παρόν, το καθεστώς δεν είναι σαν της πάρκου Γκεζί ή της 17ης Δεκεμβρίου. Ούτε σαν την ελεγχόμενη απόπειρα πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου 2016. Χρειάζεται μια πολλή μεγαλύτερης κλίμακας κρίση ασφάλειας. Ο *Erdogan*, για να ξεπεράσει την εκλογική πίεση, είναι υποχρεωμένος να κερδίσει χρόνο. Κατά τη γνώμη μου, για να το επιτύχει η τελευταία λύση είναι να ξεκινήσει έναν πόλεμο. Δεν χρειάζεται να είναι ευρείας ανάπτυξης, μακράς διάρκειας, ολοκληρωτικός. Αλλά να χρησιμοποιηθεί ως μοχλός ισχύος, δηλαδή σαν μια μελέτη αντίληψης προπαγάνδας.

Το καθεστώς έχει ανάγκη από έναν πόλεμο, γιατί νιώθει

ότι θα χάσει τις εκλογές. Αυτός είναι ο λόγος είτε να χειριστεί τις εκλογές και να προσπαθήσει να ανακηρυχθεί νικητής –όπως το μοντέλο της Λευκορωσίας– ή να τις αναβάλει. Είναι όμως δύσκολο να ανακηρυχθεί νικητής με στημένο παιχνίδι, επειδή οι συνθήκες στην Τουρκία δεν έχουν ακόμη πλήρως διαμορφωθεί, παρά τις προσπάθειες του *Erdogan* και των ενδιαφερόμενων μελών της εξουσίας. Εάν, παρ' όλα αυτά, το προσπαθήσουν, θα μπουν σε μεγάλο ρίσκο. Ανησυχούν πολύ για έναν νέο ξεσηκωμό, όπως οι διαμαρτυρίες του πάρκου Γκεζί. Εξετάζουν και αυτήν τη δυναμική. Ειδικά τα CHP και IYI, κόμματα του καθεστώτος, διατηρούν ζωντανό τον εφιάλτη ανατροπής του *Erdogan*. «Εάν αύριο το πρωί ξυπνήσω και δω μπροστά στο παλάτι μου ένα εκατομμύριο άτομα τι θα γίνει;» Είναι αδύνατον να μην κατανοήσουμε το άγχος του. Αυτή η μάζα δεν θα βγει στους δρόμους για τη δημοκρατία ή τη δικαιοσύνη, αλλά αν είναι πεπεισμένη ότι οι εκλογές ήταν νοθευμένες, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αλλαγή προέδρου μέσα από το ίδιο το καθεστώς. Ο *Erdogan* και ο στενός του κύκλος, όλοι αυτοί –η δεξαμενή των δικών του δημοσιογράφων, οι εταιρείες που τον υποστηρίζουν, η ισλαμιστική του βάση– ενδέχεται, μέσα σε μια νύχτα, να βρεθούν ποινικά διωκόμενοι για τρομοκρατία. Οι νόμοι που έφτιαξαν μπορεί να στραφούν εναντίον τους. Να ανακηρυχθούν συλλογικά ως πολιτική πτέρυγα του «FETO». Ο *Erdogan* και ο στενός του κύκλος είναι τρομοκρατημένοι από αυτό. Βλέπουν ότι δεν θα υπάρχει νόμος μετά από αυτούς στην Τουρκία. Φοβούνται τους νόμους περισσότερο από την ανομία. Αυτό είναι το μεγαλύτερο κίνητρο και ο φόβος πολέμου.

Ο *Erdogan* έχει δύο δυναμικούς εχθρούς για πόλεμο, τη Συρία και την Ελλάδα!

Σενάριο 1ο: Ένας πόλεμος με τη Συρία είναι πιο πιθανός. Γιατί μέχρι τώρα τα κόμματα CHP και IYI έχουν υποστηρίξει στο κοινοβούλιο όλες τις πολεμικές επεμβάσεις στη Συρία, επειδή και τα δύο κόμματα δείχνουν τη δύναμη του εθνικισμού στην τουρκική κοινωνία. Τον εθνικισμό –ας το έχω εξηγήσει εκτενώς– τον νιώθεις μέχρι τα κόκαλα σου. Κανένα μέλος δεν μπορεί να αντέξει και να μην εγκρίνει ψηφίσματα επέμβασης κατά της Συρίας. Εάν ο *Erdogan* ξεκινήσει μια μεγάλη στρατιωτική επιχείρηση και προκύψει σύγκρουση με τις δυνάμεις του Bashar al-Assad, η Τουρκία θα έχει ξεκινήσει πραγματικό πόλεμο με τη Συρία –συνεπώς και με τη Ρωσία. Είναι πιθανό ο πόλεμος να σταματήσει πριν επεκταθεί πολύ. Πιθανότατα η Ρωσία δεν θα επιχειρούσε να εισβάλει σε τουρκική γη, επειδή είναι μέλος του NATO. Για τον ίδιο λόγο ούτε θα επιχειρούσε στρατιωτική επίθεση σε τουρκικό έδαφος. Αυτό ακριβώς είναι από τα πρώτα κίνητρα για τον *Erdogan* και το στενό του περιβάλλον, που είναι «ζεστό» για πόλεμο με τη Συρία. Μια περιορισμένη στρατιωτική επιχείρηση, ώστε να αυξήσει τα νότια σύνορα πενήντα χιλιόμετρα, θα ήταν αρκετή για να δώσει στον *Erdogan* το πολιτικό πλεονέκτημα που του φθάνει και του περισσεύει. Η αντιπολίτευση θα υποστηρίξει το «εθνικό ζήτημα» της Τουρκίας, οι εκλογές θα αναβληθούν και ο *Erdogan* θα κερδίσει χρόνο. Επιπλέον, θα βρίσκει δικαιολογία για την οικονομική κατάρρευση που βιώνει η Τουρκία. Ακόμα κι αν αναγκασθεί να υποχωρήσει, με μεγάλες στρατιωτικές απώλειες, θα γίνει εθνικός ήρωας, μέσω μιας επιτυχημένης δραματικής κατάστασης.

Σενάριο 2ο: Το να ξεκινήσει πόλεμο με την Ελλάδα, είναι δυσκολότερο και πιο δαπανηρό. Πρώτον, επειδή η Ελλάδα είναι μέλος του NATO, τμήμα και μέλος της ΕΕ και τα επιχειρήματά της –ως προς το Διεθνές Δίκαιο– είναι πιο στα-

θερά από τους ισχυρισμούς της Τουρκίας. Εάν η Τουρκία ξεκινήσει στρατιωτική επιχείρηση κατά της Ελλάδας, θα αντιμετωπίσει μια σοβαρή συμμαχία εναντίον της, γιατί η Ελλάδα δεν βρίσκεται σε διεθνώς απομονωμένη θέση, όπως η Συρία. Μην νομίζετε ότι όλα αυτά καθιστούν μια τέτοια πιθανότητα για την Ελλάδα αδύνατη. Μάλλον, μια περιορισμένη στρατιωτική επιχείρηση εναντίον της Ελλάδας –όπως απόβαση στο Καστελόριζο ή ναυτική και αεροπορική σύγκρουση με την Ελλάδα– θα ωφελήσει τον *Erdogan* πολύ περισσότερο από μια στρατιωτική επιχείρηση στη Συρία, επειδή τα ανθελληνικά αισθήματα είναι πολύ διαδεδομένα σε όλα τα τουρκικά κόμματα, εκτός ίσως από το HDP. Επιπλέον ο *Erdogan*, αφού εδραιώσει την εξουσία του μετά από αυτόν τον πόλεμο παίζοντας τον πρίγκιπα της ειρήνης, μπορεί π.χ. να εγκρίνει την αποχώρηση της Τουρκίας από την Κύπρο, αποκτώντας έτσι όφελος από τους ξένους. Με άλλα λόγια, πρώτα ο κακός *Erdogan* και μετά ένας Τούρκος ηγέτης που χτίζει ειρήνη με την Ελλάδα και κάνει βήματα σταθερότητας στην Ανατολική Μεσόγειο. Αυτό θα είναι ένα καλό αποτέλεσμα για κείνον.

Σε κάθε περίπτωση, ο *Erdogan* μπορεί να διορθώσει την κακή κατάσταση στο εσωτερικό της χώρας του. Μπορεί να εξουδετερώσει την αντιπολίτευση ή ακόμη να δημιουργήσει μια μεγάλη βάση συνασπισμού. Παίζοντας πρώτα τον κακό αστυνομικό και μετά τον καλό, μπορεί να αυξήσει την αξιοπιστία του τόσο εντός όσο και εκτός της χώρας. Στο μεταξύ κρατά τον «μπαλαντέρ» με τους πρόσφυγες, από τους οποίους μπορεί να αποκτήσει διαπραγματευτική δύναμη εναντίον της Δύσης σε οποιοδήποτε σενάριο. Εσωτερικά θα εμπορεύεται τη στρατιωτική αποτυχία ως «Ο ισχυρός ηγέτης που αψηφά τη Δύση». Θα πουλάει δε το «Η Τουρκία μόνη της μπορεί να σταθεί ενάντια σε όλο τον κόσμο». Πιστεύετε ότι η Τουρκία δεν μπορεί να επωφεληθεί από αυτά;

Και τα δύο σενάρια πολέμου που αναφέρω, θα του δώσουν μια ανάσα. Μπορεί να γίνουν όλα ή κάποια. Η εξουσία μπορεί να διασφαλίσει άλλη μια θητεία στους συγκυβερνώντες μέχρι να αποσυρθεί ο ίδιος, κάνοντας ακόμη και στην αντιπολίτευση παραχωρήσεις με δόλωμα τη «Διαχείριση εθνικής ενότητας ευρείας κλίμακας». Ή μπορεί να προτείνει: «Ελάτε για να επιστρέψω τη χώρα στο κοινοβουλευτικό σύστημα σε αυτήν την περίοδο κρίσης»! Η αντιπολίτευση μπορεί να πείσει στην παγίδα. Άλλωστε κανένας, εκτός από το HDP, δεν διαμαρτύρεται για το καθεστώς που επικρατεί.

Αυτά που αναφέρω είναι πιθανά σενάρια, μαθηματικές ασκήσεις μυαλού. Όλα ή κάποια από αυτά μπορεί να συμβούν. Στο καθεστώς μπορούν να γίνουν πράγματα –πίσω από κλειστές πόρτες– που δεν γνωρίζουμε, για αυτό και μπορεί να συναντήσουμε προσανατολισμούς που δεν περιμένουμε. Μπορεί επίσης –για λόγους που προκύπτουν– να υπάρξει αλλαγή εξουσίας. Ωστόσο, πιστεύω ότι ένα σενάριο πολέμου θα βρίσκεται επάνω στην άκρη του γραφείου του *Erdogan* μέχρι το επόμενο καλοκαίρι. Όσοι δεν απέφευγαν παρόμοιες επιχειρήσεις πριν, δεν θα διστάσουν να προχωρήσουν λίγο περισσότερο στον δρόμο που έχουν χαράξει.

Δεν μπορώ παρά να ευχηθώ στην Τουρκία να μην μπλέξει με αυτό το περιπετειώδες, επικίνδυνο σενάριο της σημερινής ηγεσίας της.

συνέντευξη

ΕΝΑΣ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Στάθης Κεφαλούρος

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

“
Λέω και γράφω
αυτό που βλέπω και,
κυρίως, αυτό που ζω
καθημερινά με τους
συμπολίτες μου...”

”

πολιτικό δοκίμιο

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ
ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΟΥΣ
ΕΛΛΗΝΕΣ

ΣΤΑΘΗΣ ΚΕΦΑΛΟΥΡΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

Τον Στάθη Κεφαλούρο τον γνωρίσαμε, από την επί σειρά ετών Σαββατιάτικη επίσκεψή του για να αγοράσει τον *Πολίτη*, ώστε με τη συντροφιά του να πει τον καφέ του!

Μας έκανε εντύπωση γιατί δεν κατάγεται από την Κωνσταντινούπολη. Και όμως είναι συστηματικός αναγνώστης της εφημερίδας. Ο Στάθης είναι μάχιμος δικηγόρος, παντρεμένος με δύο μικρά παιδιά χωρίς ελεύθερο χρόνο. Συγγράφει άρθρα, βιβλία –δύο βιβλία του εκδόσαμε και εμείς– αγαπάει την Πόλη και την ιστορία της και θέλει να μαθαίνει συνέχεια νέα πράγματα. Είναι ένας διερωτώμενος πολίτης, με ανησυχίες και ερωτηματικά.

Σκεφτήκαμε ότι θα έχει ενδιαφέρον να μας πει τη γνώμη του για τα «πολιτικά», αφού πριν καιρό ζήτησε να γράφει και στον *Πολίτη*! Όχι σε μηνιαία βάση, αλλά όταν έχει κάτι να πει. Αλλά ας αφήσουμε καλύτερα τον ίδιο να μας μιλήσει.

Έχεις μια ιδιαίτερη αγάπη για την Κωνσταντινούπολη και τη δείχνεις. Πώς προέκυψε; Τι σε οδήγησε να ασχολείσαι τόσο με τα κωνσταντινουπολίτικα, όταν μάλιστα δεν έχεις καταγωγή από εκεί; Και κάτι ακόμα. Πώς ήρθες για πρώτη φορά σε επαφή με τον Πολίτη; Σου σύστησε την εφημερίδα κάποιος ή την ανακάλυψες τυχαία;

Πρώτη φορά στον *Πολίτη* ήρθα για ένα γλυκό κυδώνι. Μεταξύ άλλων ωραίων, έχετε εκδώσει κι ένα πολύ ωραίο βιβλίο του φίλου Αλέξανδρου Κεφαλά με τίτλο *Γλυκό κυδώνι*, το οποίο διαπραγματεύεται την αληθινή δραματική ιστορία μιας οικογένειας από το Αϊβαλί. Φιλόξενος ο χώρος σας στην οδό Μαυρομιχάλη, ευνοεί τον διάλογο και τις καλές φιλίες. Μέσα σ' ένα τέτοιο περιβάλλον πήρα στα χέρια μου για πρώτη φορά τον *Πολίτη*. Αν όμως θυμάμαι καλά, πρέπει να είχε προηγηθεί λίγο πριν, το πρώτο μου ταξίδι στην Πόλη.

Διαβάζοντας τον Πολίτη, σου ήρθε η επιθυμία να ταξιδέψεις στην Κωνσταντινούπολη; Να τη δεις από κοντά;

Η εφημερίδα σας με συντροφεύει στον κυριακάτικο καφέ κάθε εβδομάδας. Τη διαβάζω λίγο λίγο για να μην χάνω επαφή με την Κωνσταντινούπολη, ώσπου να έρθει το νέο τεύχος του νέου μήνα. Όπως προανέφερα, είχα ήδη επισκεφτεί την Κωνσταντινούπολη λίγο καιρό πριν. Η πρώτη επίσκεψη στην Κωνσταντινούπολη, για όσους έχουν ευαισθησίες, είναι μια πνευματική αναμέτρηση. Αν δηλαδή βρίσκεσαι σε πνευματική ετοιμότητα, αντιλαμβάνεσαι πολλά που δεν είναι της παρούσης να αναφέρουμε.

Θυμάμαι πως γυρίζοντας στην Αθήνα είχα ήδη από το αεροπλάνο πάρει την απόφαση, μάλλον ώριμη ανάγκη ήταν, να πάψω να παρακολουθώ την ελλαδίτικη και δη αθηναϊκή ειδησεογραφία. Ήταν ίδια, κουραστική και κυρίως θλιβερά επαναλαμβανόμενη. Αντιθέτως, κάθε είδηση που ερχόταν από την Πόλη και διάβαζα στον *Πολίτη* είχε ηρωικό χαρα-

κτήρα. Τα εγκαίνια ενός ελληνικού εμπορικού καταστήματος, τα θυρανοίξια ενός Ιερού Ναού, η ανακαίνιση μιας Μονής, μια απλή χοροεσπερίδα διοργανωμένη από μια ενορία, η εκδήλωση ενός σχολείου, μια χορωδία, μια νέα γέφυρα επικοινωνίας ανάμεσα στους δύο λαούς, η ανακοίνωση για μια βάπτισή, όλα αυτά και άλλα πολλά που συμβαίνουν ακόμα στην Πόλη είναι για μένα πιο σημαντικά, πιο συγκινητικά και εν πολλοίς πιο χαρούμενα από όσα συμβαίνουν στην Αθήνα.

Όλοι λίγο πολύ καταγόμαστε από την Πόλη. Εκεί έχει την έδρα της η Μητέρα Εκκλησία. Αλλά αν θέλετε και μια πιο ειδική απάντηση, ναι, αν και παλαιοελλαδίτης, έχω βυζαντινό προσανατολισμό. Βλέπω, αισθάνομαι και εξακολουθώ να οραματίζομαι βυζαντινά. Είμαι δηλαδή του ανατολικού κόμματος τρόπον τινά...

Τα κείμενά σου αποπνέουν προβληματισμό. Εννοώ ότι αν και πολιτικά ανήκεις σε παράταξη, δεν παύεις να έχεις ερωτηματικά, αντιρρήσεις για γεγονότα που αφορούν κυρίως την Ελλάδα. Πώς γίνεται αυτό; Θέλεις να μας πεις περισσότερα;

Δυστυχώς για το έργο μου δεν ανήκω σε κάποια παράταξη για να τύχει ειδικής προώθησης, αλλά αυτό από την άλλη πλευρά ευτυχώς μου χαρίζει ελευθερία και ανεξαρτησία. Δεν φορώ κομματικά γυαλιά. Λέω και γράφω αυτό που βλέπω και, κυρίως, αυτό που ζω καθημερινά με τους συμπολίτες μου σε δικαστήρια, νοσοκομεία, τρόλεϊ ή λεωφορεία. Όποιος ελεύθερα συλλογάται, συλλογάται καλά. Κάπως έτσι δεν μας δίδαξε και ο Ρήγας;

Το δεύτερο βιβλίο σου, που περιέχει άρθρα σου σε εφημερίδες και περιοδικά –και στον Πολίτη, και σε ευχαριστούμε γι' αυτό– καταγράφει τα ερωτηματικά σου σε σχέση με το μέλλον της πατρίδας μας, την πορεία της, τον προσανατολισμό της. Πώς βρίσκεις χρόνο και αποφάσεις να «εκτεθείς» με κείμενα και πώς βρίσκεις χρόνο παρά

την έντονη επαγγελματική σου ενασχόληση και τις απαιτήσεις της οικογενειακής ζωής;

Η προσφορά στον τόπο μου με οποιοδήποτε τρόπο, ακόμα και με τη δημοσίευση άρθρων σε εφημερίδες και περιοδικά, είναι για μένα λόγος ύπαρξης. Αν επιλέξεις τα σωστά μέσα ενημέρωσης, όπως π.χ την ιστορική *ΕΣΤΙΑ* ή τον ιστορικό πλέον *Πολίτη*, και επιπροσθέτως διαθέτεις και καλοπροαίρετη γραφή, τότε η έκθεση άρα και η ανησυχία είναι μικρότερη και ασφαλώς διαχειρίσιμη.

Και κάτι τελευταίο, σαν «μέλος» της οικογένειας του Πολίτη: Θεωρείς την ύλη του ενδιαφέρουσα; Πιστεύεις ότι θα ήταν καλό να προστεθεί κάτι ακόμα και αν ναι, τι θα ήταν αυτό;

Μεγάλη η τιμή να με αποκαλείτε μέλος της οικογένειας του *Πολίτη*, ειλικρινά. Δεν έχω να περιμένω και πολλές άλλες τιμές σε αυτήν τη ζωή. Ευχή μου είναι η εφημερίδα να συνεχίσει ως έχει και να μακροημερεύσει λαμβάνοντας υπ' όψιν όχι μόνο τους Έλληνες της Πόλης, του Πόντου και της Μικράς Ασίας αλλά όλους όσους ζουν εκεί, γιατί χωρίς συνεύρεση δεν γίνεται μεγάλη πολιτεία. Αν εγώ προσέθετα κάτι στην εφημερίδα, αυτό θα ήταν πολιτικά προβοκατόρικο και γι' αυτό δεν σας το προτείνω. Να προωθούσατε δηλαδή φανερά τη βαλκανική συνεννόηση του αγαπημένου Ίωνος Δραγούμη και να αντιπαρεθεθείτε στον άγονο ψευδοεθνικισμό του αθηναϊκού κράτους.

Το παράδειγμα του Στάθη μάς κάνει να αναρωτιόμαστε γιατί οι «δικοί» μας νέοι, οι νέοι που κατάγονται από την Πόλη, που έχουν δεσμούς μαζί της δεν ασχολούνται όσο θα έπρεπε. Μήπως να παραδειγματιστούν από τον Στάθη Κεφαλούρο; Ή μήπως να σκεφτούμε εμείς οι μεγαλύτεροι να ανοιχτούμε και να δώσουμε βήμα σε νέους ανθρώπους που, μπορεί να μην κατάγονται, αλλά ενδιαφέρονται για την Πόλη; Ένας προβληματισμός που πρέπει να μας απασχολήσει σοβαρά!

συνελεύσεις

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

Το απόγευμα της Τετάρτης, 3 Νοεμβρίου 2021, η εφημερίδα μας παραβρέθηκε στην καθιερωμένη συνάντηση ενημέρωσης του Δ.Σ. με τα μέλη της Γ.Σ. και τους εκπροσώπους των μελών σωματείων της ΟΙ.Ομ.Κω., που πραγματοποιήθηκε λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, διαδικτυακά. Η συμμετοχή και αυτήν τη φορά ήταν πολύ μικρή, περίπου 18 άτομα, ένα θέμα που πρέπει να ερευνηθεί.

Ενημέρωσε, όπως πάντα, ο πρόεδρος κ. Νίκος Ουζούνογλου όλους όσοι παρακολούθησαν τα θέματα που προέκυψαν μετά την ενημέρωση στις 26/5/2021.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΕΘΗΚΑΝ:

- Για τον ΣΥΡΚΙ που πραγματοποίησε εκλογές και ανέλαβε νέο Δ.Σ. υπό την προεδρία του κ. Γιώργου Παπαλιάρη. Το δυναμικό ξεκίνημά τους ξεκίνησε με επισκέψεις στις κοινότητες, πρόκειται μάλιστα να έρθουν και στην Αθήνα τον Ιανουάριο για να συναντηθούν με τα σωματεία.
- Για την επίσκεψη του υφυπουργού Εξωτερικών κ. Ανδρέα Κατσανιώτη στην Πόλη. Σύντομα αναμένεται να τον συναντήσει και η ΟΙ.Ομ.Κω.
- Συζήτηση και λεπτομερής ενημέρωση για τις εκλογές των βακουφίων της Πόλης, οι οποίες δεν προχωρούν μιας και δεν έχει εκδοθεί ακόμη ο κανονισμός από τη Δ/νση Βακουφίων.
- Συγκέντρωση του Συμβουλίου της Ομογενειακής Παιδείας στα μέσα του χρόνου στο οποίο συζητήθηκαν εκτός των άλλων, το θέμα κοινού ταμείου για την ομογενειακή παιδεία και το σοβαρό θέμα στήριξης του Ζαπτείου. Έκτοτε δεν έχει γίνει καμία συνεδρίαση παρ' όλο που η ΟΙ.Ομ.Κω. έχει στείλει υπομνήσεις. Επίσης συζητήθηκε και το θέμα που αφορά το σύστημα πρόσληψης εκπαιδευτικών, το οποίο όμως δεν εφαρμόστηκε μέχρι σήμερα.
- Για τον τρόπο αύξησης των μαθητών των σχολείων στην Πόλη, με παιδιά από διάφορα ιδρύματα της Ελλάδος. Ένα θέμα που έχει συζητηθεί πολλές φορές σε παλαιότερες συναντήσεις. Αν πάνε παιδιά από την Ελλάδα, υπάρχει η ελπίδα να λυθεί και το πρόβλημα της ελληνομάθειας.
- Ενημέρωση και πλήρη ανάλυση για τις συντάξεις των ομογενών στην Πόλη. Έγινε γνωστό ότι μετά το 2009 οι νέοι συνταξιούχοι εκεί δεν πληρώνονται. Υπάρχουν για τους εκεί συνταξιούχους κάποια προβλήματα.
- Για την καλή συνεργασία με την Α4 του ΥΠΕΞ και τη Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού.
- Για τις επαφές με το Γενικό Προξενείο της Τουρκίας.
- Για τις διεθνείς παρεμβάσεις στον ΟΑΣΕ και ΟΗΕ και τις προτάσεις που υποβλήθηκαν από την ΟΙ.Ομ.Κω., αλλά δεν εγκρίνονται από τους κριτές της Ευρωπαϊκής Αντιπροσωπείας στην Άγκυρα.
- Για το πρόγραμμα «ΕΛΠΙΣ» που έχει πολλές δραστηριότητες. Την παλιννόστηση νέων από την Ελλάδα στην Πόλη. Τη βοήθεια που λαμβάνουν μαθητές λυκείου και φοιτητές. Ανάλυση χορηγιών που έλαβε η ΟΙ.Ομ.Κω. για το πρόγραμμα και ενημέρωση για αποστολή φοιτητών για μεταπτυχιακό και άτομα που θέλουν να εργαστούν στην Πόλη.
- Ενημέρωση για τις δράσεις Κοινωνικής Αλ-

- ληγεγγύης το τελευταίο τετράμηνο, που συνεχίζονται κανονικά μέχρι σήμερα.
- Για τα μέλη σωματεία της ΟΙ.Ομ.Κω. και τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Το Δ.Σ. θα προσπαθήσει πάλι να βοηθήσει όπως μπορεί, κάνοντας διάφορες κινήσεις.
  - Για την επίσκεψη και ομιλία του προέδρου στη Βουλή (21/10/2021) προς ενημέρωση του κοινοβουλίου. Έχει ήδη αποσταλεί το σχετικό βίντεο.
  - Για θέματα τακτοποίησης των πτυχίων των επισκεπτών μαθητών, που σπουδάζουν σε Πόλη και Ίμβρο.
  - Για τις άδειες παραμονής κάποιων συμπατριωτών μας και τα προβλήματα που προκύπτουν με τον ΑΜΚΑ.
  - Υλοποίηση του προγράμματος καταγραφής της ιστορικής μνήμης.
  - Για τη δράση των εθελοντών που το καλοκαίρι λόγω πανδημίας δεν πήγαν στην Πόλη, αλλά ασχολήθηκαν με άλλες δραστηριότητες.
  - Ανακοίνωση της έγκρισης ίδρυσης νέου «Συλλόγου Εθελοντών της ΟΙ.Ομ.Κω.».
  - Για το πρόβλημα ηλεκτροδότησης του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Προμπονά.
  - Για τις εκδηλώσεις που πραγματοποίησε φέτος η ΟΙ.Ομ.Κω. Αυτές ήταν: η βύθιση του πλοίου Ευαγγελίστρια, το μνημόσυνο Νίκου Μαγνίνα και τα Σεπτεμβριανά.
  - Οι προγραμματισμένες δραστηριότητες κοινωνικής αλληλεγγύης μέχρι τη Γεν. Συνέλευση.
  - Για την επίσκεψή του Γενικού Προξένου της Τουρκίας στο Κοσμέτιο και τη συζήτησή του με τους ενοίκους.
  - Συνεργασία με τον Δήμο Νέας Φιλαδέλφειας για τον Νέο Οίκο του Πολίτη.
  - Συνεργασία με τον Δήμο Παλαιού Φάληρου για μελλοντική τακτοποίηση αστέγων συμπατριωτών μας.
- ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ**
- Υποβλήθηκαν ερωτήσεις από τους κ.κ. Μ. Μαυρόπουλο, Δ. Μαυράκη, Α. Αναστασιάδη (Γερμανία), Δ. Δουρμάζερ και τον υπογράφοντα.
- ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΥΖΗΤΗΘΗΚΑΝ:**
- Η αντιμετώπιση των Ελλαδιτών εργαζομένων ή φοιτητών που θέλουν να ζήσουν στην Πόλη, από τους εκεί ομογενείς.
- Πρόταση για νέο συνέδριο Κωνσταντινουπολιτών, στην Πόλη ή την Αθήνα για να λυθούν διάφορα θέματα που υπάρχουν.
- Αναζήτηση λύσης στο πρόβλημα πληρωμής του φόρου συντάξεων των εκεί ομογενών.
- Προϋποθέσεις που απαιτούνται από γόνους Κωνσταντινουπολιτών για να πάρουν την τουρκική υπηκοότητα.
- Σκέψη επιδότησης Ελλήνων φοιτητών για να πάνε στην Πόλη, όπως γίνεται από τη Γερμανία.
- Στάθης Αρβανίτης**

ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΩΝ/ΠΟΛΙΤΩΝ 20^{ΗΣ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2021

- Η Τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών, λόγω μη επιτευχθείσας απαρτίας κατά την 13/10/2021, διεξήχθη στις 20 Οκτωβρίου 2021, στην έδρα του επί της οδού Δημοσθένους 117, Καλλιθέα.
- Βάσει της προταθείσας Ημερησίας Διατάξεως εκ μέρους του αποχωρούντος Διοικητικού Συμβουλίου προτάθηκε και εξελέγη διά βοής το Προεδρείο της Γενικής Συνελεύσεως με Πρόεδρο τον κ. Β. Μούτσουγλου και Γραμματέα την κα Π. Τσουκάτου.
- Ακολούθως κατά την Ημερησία Διάταξη, συζητήθηκαν τα ακόλουθα:
- Α. Ο Πρόεδρος του απερχόμενου Δ.Σ. ανέγνωσε τον Απολογισμό του Διοικητικού Συμβουλίου για την περίοδο 9/6/2019 έως 31/8/2021.
- Β. Ο Ταμίας του απερχόμενου Δ.Σ. ανέγνωσε τον Ταμειακό Απολογισμό της περιόδου 1/1/2019-31/12/2020.
- Γ. Ο Πρόεδρος της Γ.Σ. ανέγνωσε την Έκθεση που ετοίμασε η Εξελεγκτική Επιτροπή και κατά την οποία οι λογαριασμοί που ελέγχθηκαν υπήρξαν ακριβείς.
- Δ. Επί του Απολογισμού του Δ.Σ δεν υπήρξαν ενστάσεις και η Γενική Συνέλευση απάλλαξε διά ανατάσεως των χειρών παμψηφεί, το Διοικητικό Συμβούλιο και την Εξελεγκτική Επιτροπή από κάθε διοικητική και οικονομική ευθύνη.
- Ε. Αναγνώστηκε και εγκρίθηκε διά βοής ο προϋπολογισμός της περιόδου 1/1/2021-31/12/21, λαμβανομένων υπόψη ως προς τον χρόνο, των έκτακτων συνθηκών λόγω της πανδημίας.
- Στ. Ακολούθως ο Πρόεδρος του απερχόμενου Δ.Σ. με εισήγησή του προς τη Γ.Σ. αναφέρθηκε στα προβλήματα των σχέσεων μεταξύ του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών και την Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών τονίζοντας ότι η ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.:
- μετατράπηκε σε πρωτοβάθμιο υπερσωματείο που λειτουργεί ανταγωνιστικά προς τα σωματεία-μέλη της, κατά παράβαση των άρθρων 1 και 3, παρ. 5 και 8 του Καταστατικού της.
  - με επίκληση ανυπόστατων δικαιολογιών, εφαρμόζει διχαστική και ανθενωτική πολιτική, παραβαίνοντας την αρχή της ισότητας εκπροσώπησης των σωματείων-μελών.
  - αγνοεί προτάσεις και περιφρονεί νόμιμα δικαιώματα των σωματείων-μελών της που διατυπώνονται θεσμικά.
  - τροποποίησε το καταστατικό της με παρελκυστική και πέραν από κάθε νομιμότητα τακτική κατά την αμφισβητούμενη λόγω ελλείψεως απαρτίας Γενική Συνέλευση τον Ιανουάριο του 2021, η οποία μάλιστα διεξήχθη διαδικτυακά εν μέσω lockdown.
- Στη συνέχεια προτάθηκαν στη γενική συνέλευση δύο εναλλακτικές:
1. Η αποχώρηση του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών από την ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. και την προς τούτο εξουσιοδότηση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου προς υλοποίηση.
2. Η εξουσιοδότηση από τη Γενική Συνέλευση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου όπως κρίνει αυτό την περαιτέρω παραμονή του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών στην ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.
- Αφού έγινε διαλογική συζήτηση, κατά τη σχετική ψηφοφορία που ακολούθησε, η υπ' αριθμόν 1 πρόταση έλαβε 26 ψήφους και υπ' αριθμόν 2, 14. Επομένως προκρίθηκε η υπ' αριθμόν 1 πρόταση περί αποχώρησης του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών από την ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. και η εξουσιοδότηση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου προς υλοποίηση αυτής της απόφασης.
- Ζ. Έλαβαν τον λόγο και μίλησαν υποψήφιοι του νέου Δ.Σ.
- Η. Εξελέγη διά βοής Τριμελής Εφορευτική Επιτροπή, η οποία και προέβη στη διεξαγωγή μυστικής ψηφοφορίας για την εκλογή νέων μελών του Διοικ. Συμβουλίου και της Εξελεγκτικής Επιτροπής.
- Βάσει της έκθεσής της, εξελέγησαν:
- ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ: Αντώνης Λαμπίδης Μαργαρίτα Γεωργοπούλου, Ελένη Μωυσάκη-Βάλληνδα, Κλεάνθη Περρηφάνου, Θωμάς Κούντερ, Ιωάννης Κιουρούκογλου, Αντώνης Βαρελόπουλος, Αλέξανδρος Καρατζάς, Θεμιστοκλής Παχόπουλος.
- ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ: Πηνελόπη Φούγιαξη, Ελένη Τζαμκιράνη.
- ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Θεόδωρος Γεωργόπουλος, Κωνσταντίνος Καμινάρης, Αλέξανδρος Φιστέδης.
- Βασίλης Μούτσουγλου**

τέχνη του λόγου

ΣΤΗ ΔΙΝΗ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Τις νύχτες που έπεφτε για ύπνο η Φιφή ένιωθε ένα κενό μέσα της. Ένα κενό που κατάπινε μέσα του όλες της τις σκέψεις, ακόμη κι αυτές που δεν ήθελε να κάνει. Σκεφτόταν τον Θεμιστοκλή. Άραγε να τη νοσταλγούσε εκεί στην κοσμοπολίτικη πόλη, το Παρίσι, που ζούσε; Ένωθε τρομερά μόνη, τρομερά ακάλυπτη. Τα γράμματα που της έστελνε, σχεδόν κάθε εβδομάδα, ήταν γεμάτα έρωτα και αγωνιέδεις ερωτήσεις για το πότε επιτέλους θα βρισκότουσαν και πάλι μαζί. Κι όμως εκείνη πίστευε πως μονάχα όταν κατάφερνε να βρεθεί κοντά του, να νιώσει τη ζεστή αγκαλιά του και τα καυτά φιλά του θα γέμιζε το κενό που είχε μέσα της.

«Όσο και να τρέχει ο χρόνος πάνω στις γραμμές της παγκόσμιας πραγματικότητας, όσο κι αν καταμετρούμε πολλές θλιβερές μέρες από δυσάρεστα γεγονότα που δημιουργούν την ανασφάλεια και καθρεπτίζουν την αλλοφροσύνη που ζει κανείς, η αγάπη σ' όλο το μεγαλείο της θα ζει, θα υπάρχει, είναι το μόνο αθάνατο συναίσθημα του ανθρώπου μέσα στους αιώνες». Μ' αυτά τα λόγια παρηγορούσε η Παρασκευή τη Φιφή κάθε φορά που της ανέφερε τις αμφιβολίες και τις ανασφάλειάς της σχετικά με τον άντρα που λάτρευε και βρισκόταν μακριά της.

Ξαναήρθαν αυτά τα λόγια της στον νου της και παρηγορήθηκε. Παράλληλα ωστόσο θυμήθηκε πως είχε καιρό να επικοινωνήσει μαζί της. Την τελευταία φορά που είχαν συναντηθεί δεν ήταν πολύ καλά, είχε πυρετό, θα πρέπει να είχε αρρωστήσει. Με αυτές τις ανήσυχες σκέψεις ξεκίνησε να πάει στα Τατάλα να την επισκεφτεί.

Χάρηκε όταν τη βρήκε σε καλή κατάσταση, είχε αναρρώσει πια και την καλωσόρισε με μεγάλο ενθουσιασμό.

Αφού ήπιαν αντικριστά το τσάι τους και απόλαυσαν τον σμιγδαλένιο χαλβά που πρόσφερε η Παρασκευή, παραμερίζοντας τα δικά της θέματα, η Φιφή δεν άντεξε να μην αναφερθεί σ' εκείνο που την έκαίγε: Το πρόβλημα της Αγγέλας. Το ανέφερε σαν πρόβλημα, γιατί έτσι το αντιλαμβανόταν. Όταν την είχε επισκεφτεί στο νησί, εκείνο που είχε παρατηρήσει ήταν πως η Αγγέλα κινδύνευε, κινδύνευε να χαθεί. Αφού η φίλη της όσο κι

αν ήθελε να κρύψει τα συναισθήματα φόβου που την κυρίευαν, δεν τα κατάφερνε. Ήξευρε και η ίδια πως κρατούσε την άκρη από μια εύθραυστη κλωστή, με την καρδιά της να λαχταρά, να φοβάται μήπως κάποιος απότομα την τραβήξει και κοπεί. Ένωθε ξανά μόνη και ακάλυπτη, αφού ο Αστέρης δεν της έδινε εκείνη τη σιγουριά που επιθυμούσε. Άλλωστε η διαίσθηση της Φιφής την προειδοποιούσε πως σύντομα το πάθος του για την Αγγέλα θα καταλάγιαζε. Όπως είχε κάνει και με τη Σοφία. Στην πραγματικότητα αυτός την είχε καταστρέψει συναισθηματικά. Αφού την είχε κάνει υποχείριό του, μετά τη βαρέθηκε και την έσπρωξε στη δυστυχία. Όστε να προτιμήσει τον θάνατο από τη ζωή.

Η Παρασκευή άκουε τη Φιφή με ιδιαίτερη προσοχή και τέλος με μια γλυκύτητα στη φωνή: «Το μόνο που θα ήθελα να σε συμβουλέψω είναι να μην την αφήσεις τελείως μόνη, να σε νιώθει ακόμη κοντά της. Μεταξύ μας μπορεί να λέμε ότι θέλουμε, όμως σ' εκείνην δεν έχει νόημα να μεταφέρεις τις ανησυχίες σου. Εσύ εξακολούθησε να πηγαίνεις στο νησί—όσο βρίσκεται ακόμη εδώ, στην Πόλη—και να προσπαθείς να ανιχνεύεις την κατάσταση. Είναι η μοναδική της ευκαιρία, καθώς εκείνο που συνήθως δεν βλέπει κάποιος ερωτευμένος, το βλέπει και το φαντάζεται κάποιος άλλος. Ωστόσο μην προτρέχουμε, μπορεί και να αλλάξει κάτι στο μεταξύ». Τα λόγια της Παρασκευής την καθυσήχασαν. Άλλωστε εμπιστευόταν την ωριμότητά της. Πίστευε πως τον κόσμο τον γνώριζε καλύτερα, εκείνη που είχε περάσει τόσα πολλά στη ζωή της.

Έμεινε λίγο ακόμη η Φιφή στο ζεστό σπιτικό της Παρασκευής και πριν σουρουπώσει ξεκίνησε να φύγει. «Σ' ευχαριστώ για τον χρόνο που αφιέρωσες να μ' ακούσεις Παρασκευή μου, σ' ευχαριστώ για ότι έχεις κάνει για μένα» της είπε και στο τέλος, αγγιζοντάς την στον ώμο την παρακάλεσε: «Θέλω να έχω τον λόγο σου, πως όλα όσα συζητήσαμε θα μείνουν μεταξύ μας. Θέλω να βασίζομαι στην εχεμύθειά σου». Η απάντηση της Παρασκευής ήταν καθυσχαστική όπως πάντα: «Μην έχεις έννοια, άλλωστε ξεύρεις πως ποτέ δεν συνηθίζω να μεταφέρω τις διαπρο-

σωπικές μου σχέσεις σε κανέναν. Έχω χτίσει μια αρμονία μέσα μου, ώστε οι ξένες ιστορίες να βρίσκονται εκεί, μόνο για μένα. Παρατηρώ τα πάντα, απ' έξω και θέλω να ξέρουν όσοι συναναστρέφομαι πως είναι οι ίδιοι ασφαλείς».

***

Έφυγε η Φιφή και η Παρασκευή προβληματίστηκε και πάλι. Ήταν η πολλοστή φορά που η Φιφή της ζητούσε την εχεμύθειά της. Τους λόγους φυσικά δεν μπορούσε να τους ξεύρει. Ωστόσο δεν θα έπρεπε να την ενδιαφέρει. Η Φιφή για εκείνην ήταν μια αποκάλυψη, μια ψυχή πλούσια σε συναισθήματα, γεμάτη καλοσύνη και δοτικότητα. Την είχε αγαπήσει σαν να ήταν αδελφή της, σαν ένα συγγενικό της πρόσωπο. Γι' αυτό, κάθε φορά που τη συναντούσε, ένιωθε να αντλεί απ' εκεί ενέργεια και ζωντάνια.

Η μυσή αλήθεια της Μαρίτσας

Παραμονή Χριστουγέννων του 1925 και το μουχρό εκείνο απόγειο μελωδικές νότες πιάνου, πλημμυρισμένες με τρυφερότητα, ξεχύνονταν και γλιστρούσαν μέσα από το καθιστικό, σε όλο το σπίτι. Καθισμένη για πρώτη φορά εμπρός στο πιάνο η Κατερίνα, εκτελούσε ένα ρομαντικό κομμάτι του Tchaikovsky με φανερό τη συγκινησιακή της φόρτιση και τη μελαγχολική της διάθεση. Ήταν ένα ξάφνιασμα, ένα ξύπνημα από τη χειμερία νάρκη που βρισκόταν τόσα χρόνια.

Δίπλα της στεκόταν η κόρη της Ελπινίκη και παρακολουθούσε με χαρά και έκπληξη τη μητέρα της να αγγίζει ξανά τα πλήκτρα. Σίγουρα μ' όλη την παιδικότητά της πρέπει να αναρωτιόταν «Μήπως κάτι μπορεί να είχε αλλάξει; Μήπως είχαν κάποια καλή είδηση από τον πατέρα της;». Τίποτα από όλα αυτά δεν είχε συμβεί. Η Κατερίνα εκείνο που έκανε εκείνη τη στιγμή ήταν να ξεπλύνει την ψυχή της για να ξαναφέρει, αν ήταν δυνατόν, πίσω τα ναυαγισμένα χρόνια. Τα χρόνια που είχαν μονάχα χαρές, νιάτα, έρωτα, πάθος και την αγκάλιαζαν προσφέροντάς της την ευτυχία στο πλευρό του αγαπημένου της Νικόλαου.

Με αυτή την κίνησή της έχτιζε μια γέφυρα προς τον κόσμο, στη ζωή που την περίμενε, να ζήσει για να υπάρξει συναισθηματικά. Μία αναπάντεχη, χαρούμενη έκπληξη ήταν και για τη Μαρίτσα και την Ερασμία που ξαφνιασμένες ευχάριστα είχαν βγει από την κουζίνα και καθισμένες στα σκαλιά άκουαν τη δημιουργία της ελπίδας, που έστειλε με τις νότες της η Κατερίνα.

Ακολούθησαν κι άλλες εκτελέσεις της. Κάποιες τις αναγνώριζε η Μαρίτσα, καθώς της άρεσαν οι Ρώσοι συνθέτες, όπως ο Nicolai Medhner που οι νότες του έσταζαν την ίδια μελαγχολία. Κύματα ετερόκλητων συναισθη-

ΤΗΣ
ΖΩΗΣ
ΤΑΤΑΚΗ-
ΙΩΣΗΦΙΔΟΥ

μάτων έφταναν στα αυτιά τους. Μέχρις ότου ακολούθησε σιωπή. Τότε ήταν που δεν κρατήθηκε η Μαρίτσα και έτρεξε επάνω για να αγκαλιάσει, να φιλήσει την κόρη της που είχε στεγνώσει από καιρό η ζωή της και η ζωή όλων, μέσα

στο σπίτι.

Τη βρήκε σαν ξέψυχη κούκλα πεσμένη πάνω στα πλήκτρα. Την πήρε στην αγκαλιά της και ξέσπασαν και οι δύο σε λυγμούς. Η μικρή Ελπινίκη παρακολουθούσε άφωνη και ήταν σίγουρο πως υπέφερε, αφού έβλεπε τη μάνα της να πονάει. Άλλωστε είχε μεγαλώσει αρκετά για να έχει καταλάβει πια πως ο πατέρας της δεν θα ερχόταν στην Πόλη.

Τους πραγματικούς λόγους δεν τους ήξερε. Όμως από κάτι ψιθύρους που είχε ακούσει κατά καιρούς συμπεραίνει πως κάτι κακό θα πρέπει να του είχε συμβεί, εκεί στην Οδησό. Η μαζική νοσηρότητα που επικρατούσε μέσα στο σπίτι ήταν ένα δείγμα επιβίωσης σε όσα περνούσαν από το παιδικό μυαλό της. Και σαν μια αντιπαράθεση στην κατάθλιψη, με μια πρόωρη ωριμότητα στο βλέμμα, απευθύνθηκε στην Κατερίνα. «Μαμά, θέλω να μου μάθεις να παίζω πιάνο. Θυμάσαι πόσο χαρούμενη ήμουν όταν μου μάθαινες τις πρώτες νότες; Μέσα στην ανήλική μου έχω τους ήχους της μπαλαάικα που έπαιζε ο πατέρας, όταν εσύ τον συνόδευες στο πιάνο. Δεν ξεύρεις πόση ευτυχία νιώθω που σε ακούω να αγγίζεις ξανά τα πλήκτρα. Θέλω τον λόγο σου πως θα συνεχίσεις».

Η Κατερίνα έμεινε άφωνη για μια στιγμή. Σκούπισε τα δάκρυά της και αγκάλιασε στοργικά τη μικρή. Την κοίταξε μέσα στα μάτια και με μια ειλικρινή ορμή, της απάντησε: «Σίγουρα θα φροντίσω να μάθεις να παίζεις πιάνο. Σου το υπόσχομαι». Εκείνη τη στιγμή ένιωθε τη χαρά να την πλημμυρίζει. Μια χαρά που μόνον ένα παιδί μπορεί να προσφέρει. Από εκεί και πέρα, θα έταζε στον ίδιο της τον εαυτό πως θα έκανε το καθήκον της. Το ένστικτο της μητρότητας θα υπερτερούσε. Τέλος πια τα δάκρυα, τέλος οι αυταπάτες. Εκείνη σαν μια αντιπαράθεση στον θάνατο, σε ότι την πονούσε, θα ζούσε για το παιδί της. Είχε την ευθύνη να μεγαλώσει έναν υγιή άνθρωπο.

Η Μαρίτσα συγκινημένη έσκυψε και φίλησε μανά και κόρη. Είχε αντιληφθεί την αλλαγή που συντελούνταν μέσα στην Κατερίνα. Αυτό την έκανε να δισθανθεί και τη δική της θέση. Έπρεπε να αλλάξουν πολλά μέσα στο σπίτι τους και ήταν έτοιμη να το εφαρμόσει. Έτρεξε πίσω τις σκάλες και βρέθηκε στην κουζίνα. Η Ερασμία ήταν απασχολημένη με το ξεπουπουλίσμα της γαλοπούλας. Τράβηξε κι εκείνη μια καρέκλα και κάθισε δίπλα της, εμπρός στο μεγάλο δρύινο τραπέζι.

Συνεχίζεται

εκδηλώσεις

2^η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ:

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Το Γενικό Προξενείο της Ελλάδας-Σισμανόγλειο Μέγαρο στην Κωνσταντινούπολη σε συνεργασία με τη Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ-Μπαϊβεργιάν, πραγματοποίησαν το απόγευμα της 22ης Οκτωβρίου 2021 την πρώτη των γνωστών συνεντεύξεων για τη φετινή σεζόν. Η συνέντευξη προστίθεται στον κύκλο που ξεκίνησε από τον Μάιο 2021 με γενικό τίτλο «Πρόσωπα και Άνθρωποι». Ήδη έχουμε περιγράψει αναλυτικά σε προηγούμενα τεύχη τον σκοπό των συνεντεύξεων, που αναλύουν το χτες, το σήμερα, το αύριο της Ρωμαϊκής κοινότητας στην Βασιλεύουσα.

Ο νέος κύκλος ξεκίνησε με μια πολύ ενδιαφέρουσα συνέντευξη, διάρκειας περίπου μιας ώρας και πραγματοποιήθηκε στον φιλόξενο χώρο του Σισμανόγλειου Μεγάρου. Μεταδόθηκε όπως πάντα από το διαδίκτυο στη σελίδα του Facebook και το κανάλι του Youtube του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας. Τον συντονισμό και τις ερωτήσεις πραγματοποίησε η εκπαιδευτικός και συγγραφέας Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ, έχοντας αυτήν τη φορά φιλοξενούμενο τον ερευνητή και συγγραφέα κ. Ορχάν Τουρκέρ.

Η συνέντευξη έγινε στα Ελληνικά, τα οποία μιλάει άπταιστα ο συνεντευξιζόμενος και καταγράφηκε σε βίντεο αρκετό καιρό πριν τη μετάδοσή της, είχε δε όπως πάντα υπότιτλους στα Τουρκικά.

Ξεκίνησε με μουσική και φωτογραφίες από διάφορες τοποθεσίες της Πόλης.

Η Γενική Πρόξενος της Ελλάδας κ. Τζωρτζίνα Σουλτανοπούλου, καλωσόρισε τους φίλους του Σισμανόγλειου Μεγάρου με έναν σύντομο χαιρετισμό.

Ακολούθησε η Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ η οποία, αναφερομένη στην προσπάθεια που έγινε για τη νέα σειρά συνεντεύξεων, που προέκυψαν μετά από την πολύχρονη ενασχόλησή της με την προφορική ιστορία και τις σχετικές δημοσιεύσεις στο πολυπολιτισμικό περιοδικό *Paros* και στην εφημερίδα *ο Πολίτης*.

Παρουσίασε το πλούσιο βιογραφικό του γνωστού από το Μόδι, ερευνητή και συγγραφέα Ορχάν Τουρκέρ, ο οποίος κατοικεί στη Χάλκη, τονίζοντας τις, από μικρή ηλικία, φιλικές σχέσεις του με τους Ρωμιούς της Χαλκηδόνας οι οποίες επηρέασαν την πορεία του. Άλλωστε αυτή ήταν και η αιτία που έμαθε να μιλάει καλά Ελληνικά και να νυμφευτεί εδώ και χρόνια τη Χαλκινή ξεναγό κ. Κατερίνα Πρόκου. Επίσης ανέφερε ότι ο κ. Τουρκέρ εργάστηκε για πολλά χρόνια στην Turing (ΕΛΠΑ Τουρκίας) και μέχρι σήμερα έχει εκδόσει 14 μονογραφίες για διαφορετικές περιοχές της Κωνσταντινούπολης, ενώ σήμερα ως συνταξιούχος συνεχίζει κατά καιρούς να δημοσιεύει άρθρα του στην εφημερίδα *ο Πολίτης*.

Η κ. Κορνηλία Τσεβίκ, αφού ευχαρίστησε τον κ. Ορχάν Τουρκέρ, ξεκίνησε τις ερωτήσεις στις οποίες απάντησε ο συνεντευξιζόμενος.

Μεταξύ των θεμάτων που συζητήθηκαν ήταν: Η ασχολία του από το 1990 και μετά με τη συγγραφή 14 βιβλίων για περιοχές της Κωνσταντινούπολης όπου μέχρι το 1964 κατοικούσαν κατά το πλείστον Ρωμιοί, για τη βοήθεια που του πρόσφερε στη συγγραφική του εκκίνηση ο Çelik Gülersoy, για την καριέρα του ως πτυχιούχος ξεναγός στα Ελληνικά, για τις αναμνήσεις και τα παιδικά χρόνια στο Μόδι, που ήταν συνδεδεμένα με τους Ρωμιούς, για τις σχέσεις του με τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, για τη συνεργασία του με την κ. Μαριάννα Κορομηλά, για τα Σεπτεμβριανά του '55 που έζησε ως παιδί στη Χαλκηδόνα και την καταστροφή των ρωμαϊκών περιουσιών, για το Κυπριακό και τις απελάσεις του 1964, για τις σχέσεις παλαιότερα μεταξύ ξένων και Τούρκων στη Χαλκηδόνα, για τα συχνά ταξίδια του στην Αθήνα, αν σκέπτεται να εκδόσει κάποιο βιβλίο, για την ανταλλαγή των πληθυσμών, για τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης. Πριν το τέλος της συνέντευξης απάντησε επί μακρόν για τη συνεργασία του επί πολλά χρόνια με την εφημερίδα *ο Πολίτης*, και το πρώτο του ταξίδι στην Ελλάδα τη δύσκολη περίοδο της δικτατορίας το 1967.

Την εκδήλωση μπορείτε να την παρακολουθήσετε και από την ιστοσελίδα: www.youtube.com/user/sismanogliomegaro/videos

Στάθης Αρβανίτης

ΟΙ «ΠΑΛΑΙΣΤΕΣ» ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗ ΚΑΡΡΑ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΡΟΒΑ

Μετά από πρόσκληση της αγαπητής συμπατριώτισσάς μας Μαίρης Ραζή, παρακολουθήσαμε το Σάββατο, 30/10/2021, τη νέα παραγωγή του Θεάτρου Πρόβα με το έργο οι «Παλαιστές» του Στρατή Καρρά σε πρωτότυπη μουσική του Διονύση Τσακνή.

Να επισημάνουμε ότι στο Θέατρο Πρόβα οι θεατές εισέρχονται μετά από επίδειξη πιστοποιητικού εμβολιασμού, ενώ οι θεατές φορούν προστατευτικές μάσκες σε όλη τη διάρκεια της παράστασης, προκειμένου να προστατευτούν από την πανδημία του Covid-19.

Οι «Παλαιστές» ήταν ένα «ξεχασμένο» αριστούργημα του Στρατή Καρρά, με διεθνή καριέρα, αφού παρουσιάστηκε σε πολλές χώρες του εξωτερικού. Μια δραματική κωμωδία στην οποία, τρεις γυναίκες (μητέρα, κόρη, αδερφή της μητέρας) ζουν μια κανονική ζωή στο σπίτι τους, μέχρι που αλλάζουν δραματικά τα πράγματα. Στο σπίτι εισβάλει ένας παλαιστής της κακιάς ώρας, ο Εγνάτης, με τον οποίο η χήρα μητέρα αλληλογραφούσε πολλά χρόνια, χωρίς να γνωρίζονται προσωπικά. Ο Εγνάτης, που στην αλληλογραφία πουλούσε φούμαρα, από την ώρα που φτάνει χωρίς ειδοποίηση, προσπαθεί να εξουσιάσει τις τρεις γυναίκες για να ζει σαν άρχοντας. Μετά από λίγες ημέρες εμφανίζονται απρόσκλητοι και άλλοι δυο άνδρες φίλοι του, με την ίδια νοοτροπία. Προσπαθούν και αυτοί να εξουσιάσουν τις τρεις γυναίκες, οι οποίες αρχίζουν να φοβούνται τι θα απογίνουν. Τελικά όμως οι τρεις άνδρες από την αρχή βρίσκονται μπροστά στις αντιδράσεις της κόρης, η οποία και δίνει τελικά τη λύση στο πρόβλημα.

Το έργο σκηνοθέτησε ο Παντελής Παπαδόπουλος, δραματουργός είναι ο Κώστας Γεωργουσόπουλος και σκηνογράφος-ενδυματολόγος η Λαμπρινή Καρδάρ.

Συμμετέχουν οι ηθοποιοί: Μαίρη Ραζή, Σωτήρης Τσόγκας, Κώστας Δαρλάσης, Αντώνης Ζιώγας, Γιάννα Μαλακατέ, Ελένη Κεροκάλη.

Μια ευχάριστη παράσταση που παρουσιάζεται στο Θέατρο Πρόβα (Αχαρνών και Ηπείρου 39), την οποία σας συνιστούμε να μην χάσετε.

Στ. Αρβανίτης

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΔΟΛΑΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΑΞΙΜ

Παρά τις εξαγγελίες του Erdoğan σε επαρχίες της χώρας, στις οποίες αναφέρει ότι η τουρκική οικονομία καλυτερεύει συνεχώς, ο λαός, ακόμα και οι οπαδοί του, τη βλέπουν να κατρακυλάει. Το δολάριο έφτασε στις 10 Τ.λ. και το ευρώ στις 11,5 περίπου. Η κατάσταση έχει φέρει εκνευρισμό στα κατωτέρα στρώματα, με αποτέλεσμα να αντιδρούν παρά τον φόβο σύλληψης από την αστυνομία, που είναι παντού. Από την Cumhuriyet (14/11/2021).

Οι οικοί φροντίδας του λαού (Halkevleri) έκαναν πορεία διαμαρτυρίας στην Πλατεία Ταξίμ για την υποτίμηση της τουρκικής λίρας έναντι του δολαρίου με πανό που έγραφε: «Το δολάριο πήγε 10 Τ.λ., ενώ η ζωή στο «Παλάτι» είναι στο 10».

Δήλωσαν: «Ζούμε σε μια χώρα, που στις δημοσκοπήσεις, οι παιδικές τροφές είναι άφαντες. Ζούμε σε μια χώρα, που εκατοντάδες άνθρωποι οδηγούνται στην αυτοκτονία λόγω της αυξανόμενης ανεργίας, πείνας, φτώχειας. Καθώς γινόμαστε φτωχότεροι, το «παλάτι» και οι εταιρείες διπλασιάζουν τα κέρδη τους. Όταν το δολάριο αυξάνεται μας λένε «εσάς τι σας ενδιαφέρει;» Όμως τα ενοίκια, οι λογαριασμοί, το ρεύμα, το φυσικό αέριο αναπροσαρμόζονται με το δολάριο. Σε μια χώρα που η γεωργία καταστρέφεται, φτωχαίνουμε κάθε μέρα, δεν μπορούμε να ψωνίσουμε από τα σούπερ μάρκετ και ήμασταν αναγκασμένοι να ζούμε από αυτά που πετάνε στην αγορά, ενώ η κυβέρνηση και οι υποστηρικτές της αυξάνουν τα πλούτη τους. Εκατοντάδες εργαζόμενοι οδηγούνται στην αυτοκτονία, γιατί δεν μπορούν να φέρουν ψωμί στα σπίτια τους. Δεν ζούμε καλά. Ο μισθός μας δεν φτάνει για το ψωμί των παιδιών μας, για το νοίκι, ούτε για τους λογαριασμούς. Ονομάζουν τρομοκράτη όποιον μιλήσει για φτώχεια. Όμως αυτοί που μας λένε τρομοκράτες, ζουν σε παλάτια. Με την εντεινόμενη οικονομική κρίση, βλέπουμε το δολάριο στις 10 Τ.λ. και τους πολίτες να μην μπορούν να καλύψουν ούτε θεμελιώδεις ανάγκες. Σχεδόν καθημερινά ανάγκες, όπως ρεύμα, φυσικό αέριο, ψωμί, γάλα αυξάνονται. Οι μισθοί όμως μένουν ίδιοι. Οι πολίτες σκέφτονται αναγκαστικά πώς θα τα βγάλουν πέρα».

Για τις δηλώσεις επενέβη η αστυνομία, συλλαμβάνοντας έξι άτομα.

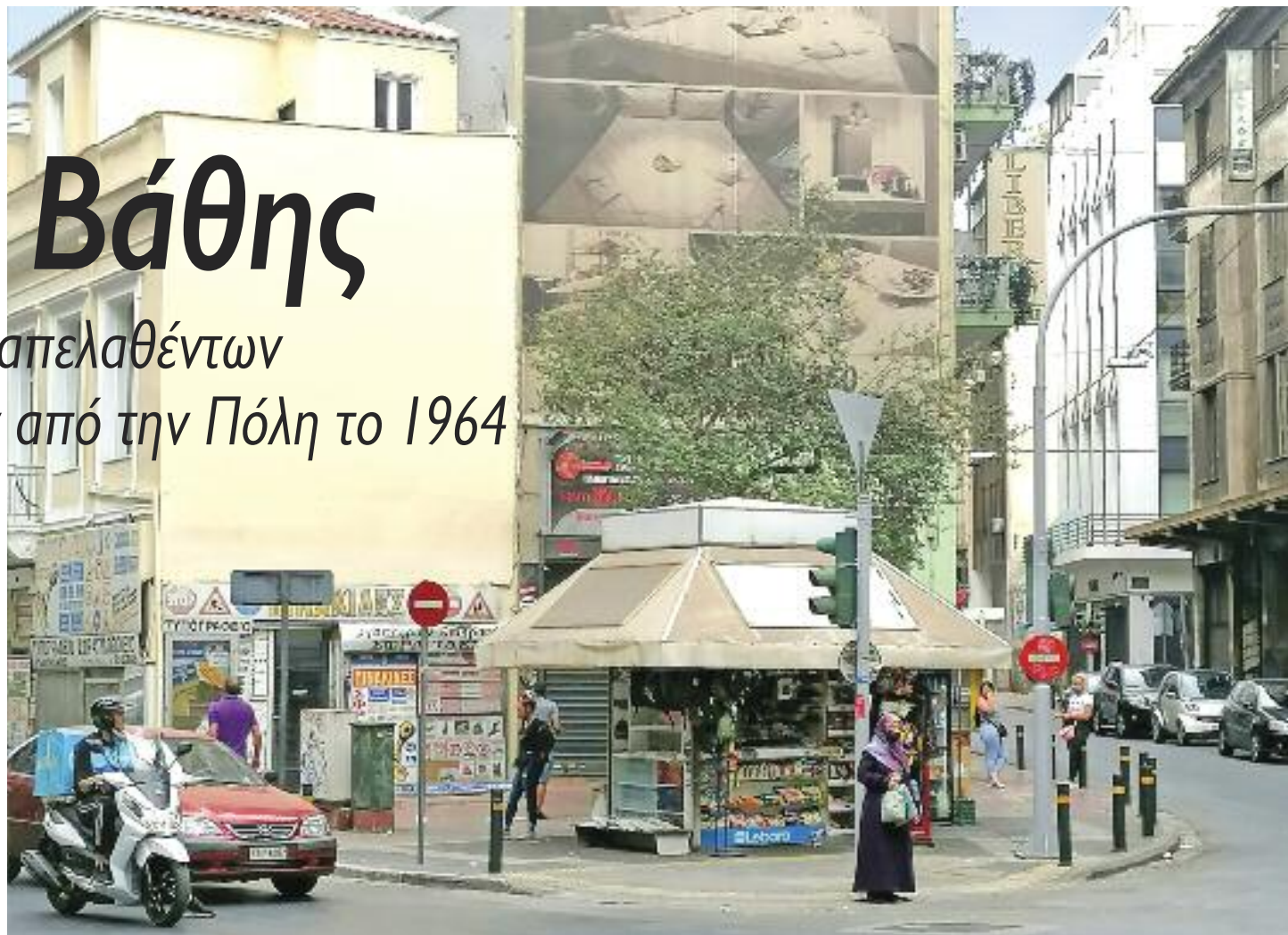
Φωτογραφίες από την πορεία «ανέβηκαν» στα κοινωνικά δίκτυα: «Από τη μια οι κραυγές στην Πλατεία Ταξίμ αυτών που δεν μπορούν να επιβιώσουν, να ζεστάνουν το σπίτι τους, να πληρώσουν το νοίκι τους. Από την άλλη άτομα με μισθούς 80.000 και 100.000. Φτάνει πια, αναλαμβάνουμε δράση».

Πλατεία Βάθης

Η πρώτη στάση των απελαθέντων και των ξεριζωμένων από την Πόλη το 1964

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Η πλατεία Βάθης (επίσημο όνομα πλατεία Ανεξαρτησίας) βρίσκεται στο κέντρο των Αθηνών, πολύ κοντά στην πλατεία Ομονοίας. Στην τριγωνική αυτή πλατεία συγκλίνουν οι οδοί Αριστοτέλους, Χαλκοκονδύλη, Καματερού και Σωκράτους. Πήρε το όνομά της από τα άλλοτε λιμνάζοντα νερά της περιοχής. Σήμερα οι δημοτικοί άρχοντες λένε ότι είναι ένα σημείο της Αθήνας, που πολλοί δεν το γνωρίζουν κι άλλοι δεν θέλουν να ξέρουν, λόγω της κατάστασης στην οποία βρίσκεται. Πριν 60 χρόνια, γύρω υπήρχαν πολλά ξενοδοχεία, στεγασμένα σε νεοκλασικά κτίρια τα οποία χρησιμοποιούσαν τα «κορίτσια», που έκαναν πιάτσα στους γύρω δρόμους. Σήμερα στα γύρω εγκαταλελειμμένα κτίρια και δρόμους συχνάζουν κυρίως δεκάδες ναρκομανείς και ταλαιπωρημένοι μετανάστες, αλλά και «κορίτσια» από όλες τις φυλές του κόσμου. Είναι μια πλατεία που δεν θα ήθελε άνθρωπος να τη διαβεί νύχτα.

Η ίδια όμως αυτή πλατεία από το 1964 μέχρι περίπου το 1970 υπήρξε το μοναδικό στέκι, το σημείο συνάντησης, που επισκεπτόντουσαν σχεδόν καθημερινά οι ταλαιπωρημένοι τότε απελαθέντες και οι ξεριζωμένοι Κωνσταντινουπολίτες, που ερχόντουσαν από την Πόλη. Στη μικρή αυτή, τρίγωνη σε σχήμα, πλατεία, η οποία υφίσταται μέχρι και σήμερα, υπήρχε τότε στην αριστερή της πλευρά ένα μικρό ουζερί, ιδιοκτήτης του οποίου ήταν ένας Κωνσταντινουπολίτης με το όνομα Χάρης, ο οποίος για μεγάλη περίοδο είχε στη δουλειά του σαν μπάρμαν-γκαρσόνια τον Πριγκηπιανό Γιώργο Βλάχη και τον Ίμβριο Νικόλαο Απίστολα, έναν από τους ιδιοκτήτες της ταβέρνας «Ορμάν» της Πριγκήπου. Σέρβιραν αναψυκτικά, μπίρες, ουζάκια με φτωχικά μεζεδάκια, όπως φέτα, κασέρι, ελίτσες, σαρδέλες, ντομάτα, αγγουράκι και άλλα. (Απ' ότι έμαθα ο Χάρης στη συνέχεια με κάποιον Λεωνίδα άνοιξαν στην οδό Μάρνης ένα κατάστημα με δερμάτινα ρούχα που εισήγαγαν από την Πόλη).

Το ουζερί ήταν πάρα πολύ μικρό και είχε

μέσα μόνο 2-3 τραπέζια, ένα ψυγείο βιτρίνα που ήταν και ο μπουφές, ενώ διέθετε και ένα τζουκ μποξ, στο οποίο υπήρχαν 45αρια δισκάκια με λαϊκά τραγούδια των Καζαντζή, Αγγελοπούλου, Πόλυ Πάνου και άλλων καλλιτεχνών, που άκουγαν τότε οι περισσότεροι Πολίτες. Κατά τα λεγόμενά τους, όλοι τότε έριχναν κέρματα για να ακούσουν τα πονεμένα τραγούδια που κυκλοφορούσαν για την εποχή εκείνη της μετανάστευσης των Ελλήνων στο εξωτερικό.

Επειδή ο εσωτερικός χώρος ήταν περιορισμένος, για τους πολλούς πελάτες που επισκέπτονταν το κατάστημα –ειδικά τις απογευματινές ώρες– είχαν τοποθετηθεί πάρα πολλά

Όρθιοι: Σταύρος Φατσίτσας και Στελ. Κονσολέτης (οικοδόμοι). Από αριστερά: Γ. Φραγκόπουλος κουμτζής, Μπάμπα Τζώρτζης (Κλώσσα) οικοδόμος, Νίκος Ξενής ψαράς, Σωτηρ. Κουρπιάς νεράς, Γεώρ. (Τρελλός) κουντουράς, Γιαννούλης Χαλκινός μαραγκός, Μπάμπα Γιάννης Πακουλίδης κουντουρατζής, Σταύρος της Πλουμής (Καμπούρης) μπουγατζής.

τραπέζια με καρέκλες στον εξωτερικό τριγωνικό χώρο της πλατείας, όπου στο άκρο της από τότε υπήρχε ένα περίπτερο. Κάθε απόγευμα το ουζερί αυτό το επισκεπτόντου-

σαν πολλοί Κωνσταντινουπολίτες καλοντυμένοι –ειδικά αυτοί που ασχολούνταν με οικοδομικές εργασίες– προκειμένου να βρουν δουλειά στις οικοδομές. Ήταν τότε η εποχή που στην Αθήνα άνθιζε η ανοικοδόμηση, με αποτέλεσμα πολλοί συμπατριώτες μας να παρατήσουν ακόμα και το κύριο επάγγελμα που εξασκούσαν στην Πόλη και να ασχοληθούν με τα οικοδομικά επαγγέλματα, μια και τότε είχαν μεγάλη ζήτηση. Ένα από αυτά τα επαγγέλματα ήταν η τοποθέτηση πλακιδίων στα λουτρά και τις κουζίνες, κοινώς αυτούς που εμείς οι Πολίτες αποκαλούσαμε «ταινιτζήδες».

Λέγεται ότι τους περισσότερους τότε τεχνίτες στις οικοδομές κουμαντάριζαν –στέλνοντάς τους στις διάφορες οικοδομές τους– ο Πριγκηπιανός εργολάβος Ιορδάνης Πακουλίδης με το παρατσούκλι «Αράπ Ιορδάνης» και ο Πολίτης εργολάβος Μένος Ζέττας. Οι δύο τα απογεύματα στο ουζερί κανόνιζαν τις δουλειές, όπως και στο τέλος της βδομάδας, πάλι στο ουζερί, πλήρωναν τους τεχνίτες.

Άλλοι συνήθεις επισκέπτες του ουζερί ήταν οι απελαθέντες και οι εξαναγκασθέντες Κωνσταντινουπολίτες, που ταξίδευαν τότε από την Πόλη με το πρώτο και μοναδικό τουριστικό πρακτορείο πούλμαν του «İsmail», τα γραφεία του οποίου βρίσκονταν λίγο παρακάτω στην οδό Μάρνης. Αργότερα ιδρύθηκε και το πρακτορείο «Μαλίτας», με γραφεία στο πάνω μέρος της πλατείας Κάνιγγος. Τότε, επειδή όλοι ήταν ενήμεροι για τις ώρες άφιξης των πούλμαν από την Πόλη, πήγαιναν και περίμεναν έξω από τα πρακτορεία για να συναντήσουν συγγενείς, φίλους και συντοπίτες προκειμένου να μάθουν νέα από τους δικούς τους, αλλά και να δώσουν πληροφορίες και κουράγιο για τις πρώτες ώρες που έφταναν σε έναν άγνωστο για αυτούς τόπο και περιβάλλον. Τους περισσότερους μάλιστα, που δεν είχαν κάποιον συγγενή ή φίλο να τους περιμένει, τους βοηθούσαν κανονίζοντας την εγκατάστασή τους για λίγες ημέρες σε κάποιο από τα ξενοδοχεία που υπήρχαν γύρω

“
Με μια βαλίτσα
στο χέρι, κοιτούσαν
από την πρώτη ημέρα
πως θα βάλουν
το κεφάλι τους κάτω
από μια στέγη,
πως θα βρουν δουλειά,
πως θα τακτοποιήσουν
τα παιδιά τους
στα σχολεία.”

των εκ Τουρκίας για να εξυπηρετεί ποικιλότροπα τα άτομα αυτά. Επίσης από υπηρεσία που βρισκόταν στην περιοχή οι απελαθέντες παραλάμβαναν για τον πρώτο καιρό και το μικρό κρατικό βοήθημα.

από την πλατεία Βάθης. Τα ξενοδοχεία φυσικά, σύμφωνα με πληροφορίες, δεν ήταν και ότι καλύτερο με τα «ραντεβουδάκια» που εξελίσσονταν εκεί. Απλά έκαναν υπομονή για λίγες ημέρες μέχρι να βρουν κάποιο κατάλληλο ενοικιαζόμενο διαμέρισμα και να φύγουν. Αυτός ήταν ο λόγος που πολλές φορές τα απογεύματα συναντούσες στο ουζερί και οικογένειες με παιδιά, που ερχόντουσαν από τα γύρω ξενοδοχεία για να συλλέξουν πληροφορίες, μιας και δεν γνώριζαν τίποτα για την Αθήνα. Οι μόνοι, κατά κάποιον τρόπο, τυχεροί ήταν αυτοί που είχαν συγγενείς που τους φιλοξενούσαν τον πρώτο καιρό μέχρι να μπορέσουν να τακτοποιηθούν.

Οι νέοι ταξιδιώτες, που κατέφθαναν καθημερινά σωρηδόν με πούλμαν, καράβια και αεροπλάνα, μετά από τις πληροφορίες που έπαιρναν, επισκεπτόντουσαν οπωσδήποτε το συγκεκριμένο ουζερί για να βρουν κάποια δουλειά από γνωστούς τους, κάποιο διαμέρισμα προς ενοικίαση ή κάποιον γνωστό και φίλο από τη γειτονιά που έμεναν στην Πόλη. Το πρώτο και δύσκολο βήμα μάλιστα που έπρεπε να κάνουν τότε, πριν από όλα, αυτοί που είχαν τουρκική υπηκοότητα, ήταν να εμφανιστούν στην πλατεία Κάνιγγος στην Υπηρεσία Αλλοδαπών για να αποκτήσουν άδεια εργασίας, απαραίτητη προϋπόθεση για να πιάσουν κάπου δουλειά. Άλλωστε για αυτό κοντά στην πλατεία Βάθης, στην οδό Αριστοτέλους 10, είχε ανοίξει και το πρώτο γραφείο του Σύλλογου Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέν-

Πραγματικά όλα εκείνα τα πρώτα χρόνια ήταν δύσκολα για τους ξεριζωμένους από τα χώματά τους Κωνσταντινουπολίτες, γιατί το μεγαλύτερο ποσοστό απ' αυτούς δεν είχε ξαναέρθει στην Ελλάδα και δεν γνώριζε τις συνθήκες που επικρατούσαν. Με μια βαλίτσα λοιπόν στο χέρι και λίγα χρήματα που είχαν στην τσέπη, κοιτούσαν από την πρώτη ημέρα πως θα βάλουν το κεφάλι τους, μαζί με την οικογένειά τους, κάτω από μια στέγη, πως θα βρουν δουλειά, πως θα τακτοποιήσουν τα παιδιά τους στα εδώ σχολεία. Είναι γνωστό ότι το μεγαλύτερο μέρος των αφιχθέντων τότε βρήκαν σπίτια στην περιοχή της Αχαρνών, της Κυψέλης, γενικά στα Πατήσια.

Από διάφορους φίλους που σύχναζαν εκεί έμαθα ότι συχνά κάποια βράδια αργά, στις 11:00 περίπου πριν κλείσει το ουζερί τα μεσάνυχτα, κατέφθανε εκεί για να πει τα ουζάκια της η αείμνηστη ρεμπέτισσα Σωτηρία Μπέλλου, που όταν είχε κέφια τραγουδούσε και κανένα τραγουδάκι, ενώ τη σιγοντάριζε ο Πριγκηπιανός καλλιφώνος Έντι Νταμάτο, κουνιάδος του Γιώργου Βλάμη που εργαζόταν εκεί. Επίσης μου είπαν ότι κάποια φορά οι Κωνσταντινουπολίτες διαπληκτίστηκαν με τον Αρμένιο φωτορεπόρτερ Ara Güler της εφημερίδας *Hürriyet*, που επισκεπτόταν συχνά το ουζερί για να κάνει ρεπορτάζ με τους εκεί θαμώνες. Στις ανταποκρίσεις του, που έστειλε στην Κωνσταντινούπολη, έγραφε ότι οι Ρωμιοί που εγκατέλειψαν την Πόλη και κατοικούσαν στην

Αθήνα δεν πέρναγαν καλά και ζούσαν μέσα στη φτώχεια. Αυτό ήταν το γεγονός που ξεχείλισε το ποτήρι και ξεσήκωσε κάποιους Πολίτες, οι οποίοι λογομάχησαν με τον φωτορεπόρτερ, που δεν ξαναπάτησε το πόδι του στην περιοχή. Κάποιοι ισχυρίζονται ότι τον συνάντησαν αργότερα στο Σύνταγμα

με τις μηχανές του να φωτογραφίζει τη στρατιωτική παρέλαση.

Με το πέρασμα του χρόνου οι νεαροί σε ηλικία Κωνσταντινουπολίτες, εγκατέλειψαν το ουζερί της πλατείας Βάθης και μεταφέρθηκαν σε νέο στέκι, σε ένα καφενείο που βρισκόταν στο ισόγειο της Στοάς Φέξη, το οποίο υπάρχει μέχρι σήμερα, στην αρχή της οδού Πατησίων, απέναντι από το τότε πολυκατάστημα «Μινιόν». Οι νεαροί σε αυτό το νέο στέκι είχαν την ευκαιρία να συζητούν τα δικά τους θέματα, αλλά και να επισκέπτονται τα σφαιριστήρια που λειτουργούσαν στο υπόγειο, καθώς και απέναντι για να παίξουν ποδοσφαίρακι και τα γνωστά «τιλτ» που ήταν τότε της μόδας σε όλη την Ελλάδα.

Εκεί κοντά άλλωστε, στην πλατεία Κάνιγγος υπήρχαν και τα δύο πολιτικά καταστήματα που είχαν εισάγει από την Τουρκίας τις πρώτες μηχανές για τoστ, μάρκας «Senur», με τις οποίες έφτιαχναν τoστ με σουτζούκι

και κασέρι, προϊόντα άγνωστα την εποχή εκείνη στην Ελλάδα. Τα δύο καταστήματα συνόδευσαν τα τoστ με το γνωστό μας αϊράνι.

Τα τελευταία χρόνια συζητάμε στα σπίτια μας και βλέπουμε και στα ΜΜΕ να ασχολούνται με τους πρόσφυγες που έρχονται στη χώρα μας και σε όλη την Ευρώπη λόγω πολέμων ή οικονομικών αναγκών, να μαζεύονται σε κάποιες πλατείες, όπως στη Βικτωρίας, Αμερικής, Κολιάτσου, Αγίου Παντελεήμονα. Αυτοί λοιπόν κατά εθνικότητα μαζεύονται για τους ίδιους ακριβώς λόγους που μαζεύομασταν και εμείς σε κάποια πλατεία, απλά οι εποχές άλλαξαν και υπάρχουν διαφορές στη νοοτροπία και στους τρόπους διαχείρισης αυτών που σήμερα μεταναστεύουν.

Ας γνωρίζουμε και εμείς ότι αυτοί που απελάθηκαν και ξεριζώθηκαν από την Κωνσταντινούπολη, την Ίμβρο και την Τένεδο, βρέθηκαν κάποτε στην ίδια θέση αλλά με κάπως καλύτερες συνθήκες, κυνηγώντας το όνειρο από τα πρώτα χρόνια που ήρθαμε μέχρι να τακτοποιηθούμε, έχοντας ως αφετηρία οι περισσότεροι την πλατεία Βάθης. Απλά εμείς προσαρμοστήκαμε πολύ γρήγορα στην Ελλάδα, λόγω της ίδιας γλώσσας και εθνικότητας και επειδή ήμασταν νοικοκύρηδες και εκεί στην Πόλη και εδώ στην Ελλάδα.

Πριν τελειώσω θέλω να ευχαριστήσω τους φίλους Έντι Νταμάτο, Νικόλαο Περβανά, Κώστα Περβανά, Γεράσιμο Κούλγα, Διονύσιο Αγγελόπουλο και τον Κωνσταντίνο Καραγκιόζ, που κατοικεί στις ΗΠΑ, για τις πολύτιμες πληροφορίες που μου έδωσαν για να

ολοκληρώσω το άρθρο αυτό. Επίσης ευχαριστώ και τον κ. Διαμαντή Ηλιάδη για την α/μ φωτογραφία που μας επέτρεψε να χρησιμοποιήσουμε από το ημερολόγιο, που εξέδωσε παλαιότερα με τον Σύλλογο Πριγκηπιανών.

Τελειώνοντας αφιερώνουμε στην τότε ηγεσία του Λαϊκού Κόμματος, το τραγούδι της Ευτυχίας Παπαγιαννοπούλου «Όνειρο απατηλό», μιας και το όνειρό τους, η προσδοκία τους ότι οι Κωνσταντινουπολίτες για να επιζήσουν θα πούλαγαν λεμόνια στην πλατεία Ομονοίας δεν τους βγήκε. Τελικά το όνειρο ήταν τρελό, απατηλό και ναυάγησε σαν πλοίο, αλλά και μάδησε σαν νούφαρο στις λίμνης μέσα το θολό νερό. Οι Κωνσταντινουπολίτες που εκδιώχτηκαν πάλεψαν, στάθηκαν στα πόδια τους έστω και με δυσκολία, αλλά χωρίς να αναγκαστεί κάποιος από αυτούς να πουλήσει λεμόνια στην πλατεία Ομονοίας.

εκδηλώσεις

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΜΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ZÜLFİ LİVANELLİ

Στις 19 Οκτωβρίου 2021 στο Αμφιθέατρο Aşik hava της Κωνσταντινούπολης δόθηκε συναυλία του Zülfî Livanelli στη μνήμη του Μίκη Θεοδωράκη και την Ελληνοτουρκική Φιλία. Στο κατάμεστο αμφιθέατρο «Harbiye Cemil Topuzlu Aşikhava Tiyatrosu» παραβρέθηκαν ο τ. Πρωθυπουργός κ. Γεώργιος Παπανδρέου, ο οποίος ταξίδεψε ειδικά για τη συναυλία στην Κωνσταντινούπολη και ο Δήμαρχος του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης κ. Ekrem İmamoğlu. Επίσης αρκετοί Ρωμιοί της Πόλης, προκειμένου να παρακολουθήσουν τη συναυλία που πραγματοποίησε ο Zülfî Livanelli για τον αείμνηστο φίλο του Μίκη Θεοδωράκη και την Ελληνοτουρκική Φιλία που προωθούσαν όλα τα χρόνια οι δυο τους.

Όπως δημοσιεύει μεταξύ άλλων η Olay medya (21/10/2021) η συναυλία προσέλκυσε με μεγάλο ενδιαφέρον κατοίκους της Κωνσταντινούπολης στο Θέατρο του Harbiye. Ο Πρόεδρος της Διεθνούς Σοσιαλιστικής και τ. Πρωθυπουργός της Ελλάδος κ. Γεώργιος Παπανδρέου, ο οποίος ήταν ανάμεσα στους προσκεκλημένους, χαιρέτισε τον κόσμο, απευθύνοντας μήνυμα ειρήνης.

Ο Zülfî Livanelli δήλωσε ότι στη φιλαρμονική ορχήστρα της συναυλίας, στη μνήμη του Μίκη Θεοδωράκη, συμμετείχαν 55 μουσικοί. Μάλιστα ξεσήκωσε το κοινό όταν διάβασε το ποίημα του Θεοδωράκη «Ποιοι ήμαστε εμείς»:

Στο δεύτερο μέρος της συναυλίας στη σκηνή ανέβηκε η Μπέττυ Χαρλαύτη, από τις τελευταίες τραγουδίστριες της νέας γενιάς που συνεργάστηκαν με τον Θεοδωράκη, η οποία δήλωσε: «Το γεγονός ότι αυτή η συναυλία πραγματοποιήθηκε στην Κωνσταντινούπολη είναι σε μεγάλο βαθμό συμβολικό και ταυτόχρονα αποτελεί μεγάλη τιμή για μένα. Γιατί σε αυτήν τη σκηνή είχε εμφανιστεί και ο Μίκης Θεοδωράκης. Με τιμή να βρίσκομαι απόψε μαζί σας, μετά από πρόσκληση του κ. Livanelli, που είναι μεγάλος θαυμαστής του ελληνικού λαού». Έτσι ευχαρίστησε και τον κ. Livanelli.

Οι δύο καλλιτέχνες, Livanelli και Χαρλαύτη, τραγούδησαν μαζί τουρκικά και ελληνικά τραγούδια.

Την ορχήστρα διηύθυνε ο Rengim Gökmen, ενώ τα τραγούδια απέδωσαν οι σολίστες Zeynep Halvasi, Teyfik Rodos και Gökrem Ezgi Yıldırım, που έκαναν το κοινό να ζήσει μια μοναδική βραδιά μαζί με τις αφηγήσεις του δεξιτέχνη Zülfî Livanelli.

Με πολύ συγκινητικό τρόπο η Κωνσταντινούπολη αποχαιρέτησε τον αγαπητό σε όλους, μεγάλο Μίκη Θεοδωράκη.

Ο διευθυντής του Ζωγραφείου κ. Γιάννης Δεμυρτζόγλου, ο οποίος παραβρέθηκε στη συναυλία, έγραψε στα κοινωνικά δίκτυα ότι η Μπέττυ Χαρλαύτη επισκέφθηκε και το Ζωγράφειο συγκινώντας με το ενδιαφέρον της όλους όσοι τη γνώρισαν. Πληροφορεί μάλιστα ότι έχει μικρασιατική καταγωγή.

ΡΩΜΗΩΝ ΠΡΑΞΕΙΣ: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε το μεσημέρι της Κυριακής 24 Οκτωβρίου 2021 η εκδήλωση-συγκέντρωση της Ομάδας Εθελοντών Ρωμηών Πράξεις, που συνηθίζει να οργανώνει μετά από κάθε εκδήλωσή της.

Η συγκέντρωση πραγματοποιήθηκε στο γνωστό παραθαλάσσιο κυκλικό κτίσμα που στεγάζεται το Πολιτιστικό Κέντρο «Φλοίσβος» του Δήμου Παλ. Φαλήρου, το οποίο ευγενώς παραχώρησε ο Δήμαρχος κ. Γιάννης Φωστηρόπουλος.

Η συγκέντρωση οργανώθηκε κυρίως για τους ομιλητές, όλους όσοι ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα συμμετοχής στον διαγωνισμό δοκιμίου και εικαστικού εξωφύλλου για τα Σεπτεμβριανά 1955, αλλά και για τους εθελοντές της ομάδας, οι οποίοι, και αυτήν τη φορά, έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους πετυχαίνοντας ένα καλό αποτέλεσμα.

Τη χαρούμενη συγκέντρωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Παλ. Φαλήρου κ. Γιάννης Φωστηρόπουλος, η Υφυπουργός κ. Σοφία Βούλτεψη και ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Αλίμου κ. Στέφανος Διαμαντής. Όλοι, όπως και η υπεύθυνη της Εθελοντικής Ομάδας Ρωμηών Πράξεις κ. Έλλη Κόβη, απηύθυναν σύντομο χαιρετισμό, αναφερόμενοι στις επιτυχημένες εκδηλώσεις της Εθελοντικής Ομάδας. Στη συγκέντρωση παραβρέθηκαν οι εφημερίδες *Ο Πολίτης* και η *Ηχώ της Πόλης*.

Ακολούθησε γεύμα με πατροπαράδοτους πολιτικούς μεζέδες, που με μεράκι είχαν ετοιμάσει οι εθελοντές της ομάδας για τη φιλική συνάντησή τους. Κατά τη διάρκεια του φαγητού, που συνοδεύονταν από κρασάκι και αναψυκτικά, δημιουργήθηκαν πολλά φιλικά πηγαδάκια με ευχάριστες συζητήσεις, ενώ την ίδια ώρα κάποιοι έδειχναν στην πίστα τις χορευτικές τους ικανότητες.

Η έκπληξη ήρθε λίγο πριν τη λήξη της συνάντησής με τον εορτασμό γενεθλίων του ακούραστου στα ομογενειακά θέματα συμπατριώτη μας κ. Ηλία Κουλουριδίδη, ο οποίος έσβησε μετά χαράς τα κεράκια της τούρτας.

Και εδώ στην είσοδο έγινε ο απαραίτητος έλεγχος των πιστοποιητικών εμβολιασμού.

Η εφημερίδα μας εύχεται στην Εθελοντική Ομάδα Ρωμηών Πράξεις καλή συνέχεια.

Στάθης Αρβανίτης

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΩΝ/ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΒΕΤΙΑ

Ο Πολίτης παρακολούθησε άλλη μια ενδιαφέρουσα εκδήλωση στις 2/11/2021 στο διαδίκτυο. Την εκδήλωση «Η Σηλυβρία της Ανατολικής Θράκης. Μια ιστορική διαδρομή από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα» που οργάνωσαν ο Σύλλογος Ελλήνων εκ Κωνσταντινουπόλεως στην Ελβετία, σε συνεργασία με την Οι.Ομ.Κω. και συμμετοχή των Συλλόγων Κωνσταντινουπολιτών Γερμανίας, Ηνωμένου Βασιλείου, Ουάσιγκτον ΗΠΑ. Ομιλητές ήταν ο Σεβ. Μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Μάξιμος και ο αναπλ. Καθηγητής του Δ.Π.Θ. κ. Πασχάλης Βαλσαμίδης. Την τεχνική επιμέλεια είχαν οι κ.κ. Διονύσια Χατζηγιάννου και Παναγιώτης Κρανιδιώτης.

Η διαδικτυακή εκδήλωση άνοιξε με χαιρετισμό του Προέδρου του Συλλόγου Ελλήνων εκ Κωνσταντινουπόλεως Ελβετίας, κ. Νίκου Αναγνωστόπουλου, ο οποίος έδωσε ορισμένα στοιχεία για τον Σύλλογο. Ευχαρίστησε τους δύο ομιλητές και έδωσε τον λόγο στο μέλος του Δ.Σ. κ. Ρέα Πουρνάρα, συντονίστρια και εμπνεύστρια της εκδήλωσης.

Η κ. Πουρνάρα καλωσόρισε τα μέλη του συλλόγου και το κοινό που παρακολουθούσε την εκδήλωση σε πολλές γλώσσες. Παρουσίασε το πλούσιο βιογραφικό του κ. Πασχάλη Βαλσαμίδα, Αναπ. Καθηγητή του Δ.Π.Θ., ο οποίος μίλησε για την ιστορία της Σηλυβρίας από την αρχαιότητα έως το τέλος της οθωμανικής περιόδου.

Ο κ. Πασχάλης Βαλσαμίδης, αφού ευχαρίστησε τους διοργανωτές, παρουσίασε τη λεπτομερή εισήγηση του για την ιστορία της Σηλυβρίας από την εποχή που ήταν αποικία των Μεγαρέων μέχρι και σήμερα. Στη διάρκεια της ομιλίας του πρόβαλε φωτογραφίες από ναούς, κίονες, παλιές οικίες Ελλήνων, ταφόμενες, επιγραφές και την κιστέρνα. Αναφέρθηκε και στη σύνθεση των κατοίκων της Σηλυβρίας που μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα αποτελούντο από Έλληνες, Αρμένιους, Εβραίους, Τούρκους και τσιγγάνους.

Στη συνέχεια η κ. Πουρνάρα έδωσε στον λόγο στον Σεβ. Μητροπολίτη Σηλυβρίας κ. Μάξιμο, αφού πρώτα ανέγνωσε το βιογραφικό του και ανήγγειλε το θέμα που θα παρουσίαζε για τη Σηλυβρία, την οποία διακονεί σήμερα.

Και ο Σεβ. κ. Μάξιμος ευχαρίστησε αρχικά τους διοργανωτές της εκδήλωσης. Συμπλήρωσε κάποια ιστορικά στοιχεία για τη Σηλυβρία και συνέχισε με αναφορές στους ναούς και τις εκκλησιαστικές προσωπικότητες της περιοχής, όπως του Αγίου Νεκταρίου, Αγίου Ευθύμιου, Αγίου Δαφνίου και άλλων. Μεταξύ των πολλών θεμάτων που αναφέρθηκε, μίλησε και για την οικοδόμηση εξ αρχής της κατοικίας του Αγίου Νεκταρίου, τις επαφές του με τον δήμαρχο και τις αρχές της περιοχής, τις Ιερές Λειτουργίες που γίνονται εκεί κάθε 15 ημέρες με τη συμμετοχή σλαβόφωνων, την αγορά κατοικίας την οποία μετέτρεψαν σε ναό και βρίσκεται σε απόσταση 50 μέτρων από τη μη υπάρχουσα σήμερα οικία του Αγίου Νεκταρίου. Τελειώνοντας αναφέρθηκε στη Θεία Λειτουργία που έγινε το 2018 με την παρουσία του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου.

Μετά το τέλος των δυο ομιλιών, κάποιοι από τους παρόντες υπέβαλαν ερωτήσεις, οι οποίες απαντήθηκαν.

Στάθης Αρβανίτης

ιστορία

Ηρωίδες της Επανάστασης του 1821

Γνωστές και άγνωστες γυναικείες μορφές της Ελληνικής Επανάστασης, που έδωσαν ακόμα και τη ζωή τους για την ελευθερία της πατρίδας μας. Ελληνίδες, οι οποίες αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για να μην πέσουν στα χέρια του εχθρού, αλλά και γυναίκες που διέδεταν την περιουσία τους στον Αγώνα και πέθαναν σε συνθήκες απόλυτης ένδειας.

ΤΗΣ ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ-ΚΛΟΥΚΙΝΑ

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ '21 ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

«Η ιστορία της ελληνικής επανάστασης», όπως την έγραφαν οι ιστορικοί και οι απομνημονευματογράφοι της εποχής «κατήντησε να μοιάζει με τις μονές του Αγίου Όρους όπου θηλυκό κανενός είδους δεν εισχωρεί. Οι ιστοριογράφοι του περασμένου αιώνα δεν έκριναν άξιο της σοβαρότητάς τους ν' ασχοληθούν με τις γυναίκες.

Αποτέλεσμα αυτής της ανδροκρατικής αντίληψης ήταν να χαθούν πολύτιμες πληροφορίες για τη συμβολή της Ελληνίδας στον αγώνα του '21. Στη διάδοση πληροφοριών σημαντική είναι η συμβολή της Καλλιρόης Παρρέν και των συνεργατριών της, που συγκέντρωσαν σπιρί-σπιρί πληροφορίες και τις δημοσίευσαν στην *Εφημερίδα των Κυριών*. Επίσης η Σωτηρία Αλμπέρτη είχε την πρόνοια να μαζέψει υλικό και να συγκροτηθεί, μετά τον θάνατό της, ιδιαίτερος τόμος για τις ηρωίδες του '21. Στο τέλος του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ού, ιστορικοί, λόγιοι και δημοσιογράφοι, με ευρύτερη αντίληψη, δημοσίευσαν άρθρα, νεκρολογίες και μονογραφίες για τις γυναίκες του '21.

Σημαντική πηγή πληροφοριών είναι και το δημοτικό τραγούδι. Τις ηρωίδες των δημοτικών τραγουδιών μπορεί να τις κατατάξει κανείς σε δύο κατηγορίες: α) τις ηρωίδες με ενεργητικό ρόλο και δράση και β) τις ηρωίδες με παθητικό ρόλο.

Οι πρώτες είναι αυτές που παίρνουν τ' άρματα και πολεμούν σαν αμαζόνες δίπλα στους άνδρες τους ή και μόνες, όταν αυτοί λείπουν. Τέτοιες είναι οι Σουλιώτισσες, οι Μεσολογγίτισσες, οι Μανιάτισσες, κ.ά. Εξίσου συγκινητικά όμως είναι και τα τραγούδια που ανιστορούν τον ηρωισμό της Ελληνίδας στην παθητική του, ας πούμε, μορφή. Αυτά τραγουδούν τις γυναίκες που χωρίς να πάρουν τ' άρματα να πολεμήσουν τους Τούρκους ξέρουν να κρατήσουν ψηλά τον ηρωικό κλήρο που τους έλαχε, προτιμώντας να θυσιάσουν τη ζωή τους, παρά να προδώσουν την παράδοση που κληρονόμησαν, να μην σκύψουν το κεφάλι στον Τούρκο.

Εκείνο που χαρακτηρίζει την Ελληνίδα των ιστορικών δημοτικών τραγουδιών –ας σημειωθεί ότι πηγάζουν αμέσως μετά από ιστορικά γεγονότα, χωρίς να μπαίνει σ' αυτά κανένα στοιχείο μύθου– είναι η περιφρόνηση του θανάτου, η αδιαφορία για μια ζωή ταπεινωμένη, η περηφάνεια, το σθένος, η ευψυχία. Για όλα αυτά που μας μιλάνε τόσο εύγλωττα τα δημοτικά μας τραγούδια, οι ιστορικοί του '21 δεν μας είπαν σχεδόν τίποτα.

Όλα τα δημοτικά τραγούδια είναι εμπνευσμένα από τα δεινοπαθήματα και τους αγώνες του λαού στους προεπαναστατικούς χρόνους. Η Επανάσταση του '21 είναι η αποκορύφωση των αγώνων αυτών. Γι' αυτό και μεις όταν λέμε γυναίκες του '21, δεν αναφέρουμε τις γυναίκες που αγωνίστηκαν περιοριστικά στα χρόνια 1821-1827, αλλά ανατρέχουμε και κατά τους χρόνους της τουρκοκρατίας. Οι αγώνες αυτοί

σφυρηλάτησαν τη γυναίκα του '21, αρχίζοντας από την ανυπακοή στον κατακτητή για να φτάσουν στον ένοπλο αγώνα και το ολοκαύτωμα».

Απόσπασμα από το βιβλίο της ιστορικού Κούλας Ξηραδάκη *Γυναίκες του '21*

Πολλά δημοτικά τραγούδια υμνούν τον ρόλο της γυναίκας στα χρόνια της σκλαβιάς και είναι ανεκτίμητη πηγή πληροφόρησης για την προσφορά της. Δειρμηνεύουν τον συναισθηματικό κόσμο και τις θυσίες της Ελληνίδας, η οποία έδωσε ψυχή, σώμα και χρηματική εισφορά για τον απελευθερωτικό Αγώνα του έθνους, αποτελώντας πηγή πολύτιμη για τους ηρωισμούς και τα δεινοπαθήματα των γυναικών στον αγώνα του '21.

Ελάχιστα δείγματα δημοτικών τραγουδιών αναφέρω παρακάτω:

«Των γυναικών τα βάσανα ανθρώπου νους δεν βάνει, τα ήθη των Αγαρινών και την κακή τους πλάνη, τους άπανδραις χωρίζουν οι ασεβείς και 'τέρναν και την Τουρκία και στα νησιά ήρχονταν και τση 'φέρναν. Γυναίκες ήτον συντροφιαίς μέσα και πολεμούσαν κι όταν οι Τούρκοι ήρχοντο εκείναις επετούσαν πέτραις επάνω των Τούρκων με προθυμίαν μεγάλην και των ανδρών εδίδασι βοήθειαν τόσην άλλην».

«...Σφάζουν τους γέρους και τις γραις κι ούλα τα παλληκάρια τις κοπελλιές και τα μωρά στα φλόττα τους μπαρκάρουν σκλάβους να τους πουλήσουνε στης Μπαρμπαριάς τα μέρη. Και μια απ' τις σκλάβαις έλεγε με θλιβερή φωνίτσα –Χίλια κι αν κάνεις Χουσεϊν, χίλια κι αν μας πουλήσεις, εμείς του Τούρκου το σπαθί δεν θα το φοβηθούμε για θα μας κόψεις όλους μας, για λευτεριά θα δούμε».

«Ποιος είδε χάρι στο βουνό και θάλασσα σπαρμένη ποιος είδε την Αρκαδιανή στα κλέφτικα ντυμένη. Τέσσερους χρόνους περπατεί μ' αρματωλούς και κλέφτες κανείς και δεν τη γνώρισεν από τη συντροφιά της».

«Δεν μας εφύσηξε βοριάς, ούτε κακό χαλάζι. Μπράϊμ πασάς μας πολεμά με τους στραβαραπάδες. Δέκα χιλιάδες τακτικοί έξι καβαλαρία. ...Πήραν μανούλες με παιδιά, γυναίκες απ' τους άντρες. Εκεί ν' ακούστε κλάματα, δάκρυα και μοιρολόγια. Κλαίνε μανάδες για παιδιά, γυναίκες για τους άντρες».

«Πολύ κακό που πάθανε οι Κολοκοτρωνάιοι που τους εσκλάβωσ' η τουρκιά, τ' Αλήμπετ τ' ασκέρι. ...κι η Κωνσταντού ήταν πονηρή και ντύθηκε τ' αντρίκια. Επήρε τ' αλαφρό σπαθί και το βαρύ ντουφέκι και με τους άντρες έσμιξε και πάει στη μέσα Μάνη».

Κι Αλήμπετς που τάκουσε πολύ του κακοφάνη. –Δεν είχα Τούρκους ιδικούς, δεν είχα παλληκάρια για να την πιάσουν ζωντανή!»

«...ο ζωντανός ο χωρισμός παρηγοριά δεν έχει. Αφήνει η μάνα το παιδί και το παιδί τη μάνα, χωρίζει κ' έν' αντρόγυνο μια μέρα ανταμωμένο».

«Αχός βαρύς ακούγεται, πολλά τουφέκια πέφτουν Μήνα σε γάμο ρίχνονται, ουδέ σε χαροκόπι; –Ουδέ σε γάμο ρίχνονται, ουδέ σε χαροκόπι. Η Δέσπω κάνει πόλεμο με νύφες και μ' αγγόνια. Αρβανιτιά την πλάκωσε στου Δημουλά τον πύργο. ...Δαυλί στο χέρι άρπαξε, κόρες και νύφες κράζει: –Σκλάβες Τούρκων μη ζήσωμε, παιδιά μ', μαζί μου ελάτε και τα φυσέκια ανάψανε κι όλες φωτιά γενήκαν».

«Δεν είναι δω το Χόρμοβο, δεν είν' ο Άη Βασίλης Μόν' είν' το Σούλι ξακουστό, το Σούλι ξακουσμένο Που πολεμούν μικρά παιδιά, γυναίκες και κορίτζια Που πολεμάει η Τζαβέλλαينا σαν άξιο παλληκάρι. Με το παιδί στην αγκαλιά με το ντουφέκι στ' άλλο. Με τα φυσέκια σ' την ποδιά σαν άξιο Σερασκέρι».

«Έχε γεια καημένη κόσμε. Έχε γεια γλυκειά ζωή Και συ δύστυχη πατρίδα. Έχε γεια παντοτινή. Στη στεργιά δεν ζει το ψάρι, ούτ' ανθός στην αμμουδιά Κι οι Σουλιώτισσες δεν ζούνε μέσ' τη μαύρη την σκλαβιά Έχετε γεια βρυσούλες, λόγγοι, βουνά ραχούλες...».

«Κοπέλλες οχ τα Γιάννενα, νυφάδες, οχ το Σούλι Τα μαύρα να φορέσετε, τα μαύρα να ντυθήτε. Το Σούλι θα χαρατσωθεί, χαράτσι θα πληρώσει. Σαν τ' άκουσε η Τζαβέλλαينا βαρεία της κακοφάνη. Παίρνει και ζώνει το σπαθί, παίρνει και το ντουφέκι Και πάει δίπλα στα βουνά, βγαίνει στο καραούλι Φωνάζει μια, φωνάζει δυο, φωνάζει τρεις και πέντε: Που είστε παιδιά σουλιώτικα, σαΐνια και ξεφτέρια Για βγάλτε τα λαμπρά σπαθιά, τσακίστε τα φηκάρια, πάρτε τους Τούρκους εμπροστά».

Τέλος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:
Γ. Πουρναρόπουλου, *Η Ελληνίδα στον Αγώνα*.
Κ. Ξηραδάκη, *Γυναίκες του '21*.
Σ. Ροδοπούλου, *Οι άσπρες και οι ταπεινές του '21*.
Γιώργος Καραμπελιάς, *Φιλική Εταιρεία*.
David Brewer, *Η φλόγα της Ελευθερίας (1821-1833)*.
David Brever, *Ελλάδα - οι άγνωστοι αιώνες (1453-1821)*.

Μυστηριώδης ανακάλυψη κάτω από το Τορκαρι, την Αγία Σοφία και την Αγία Ειρήνη

Από την ιστορικό και ειδική επιστήμονα διατήρησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς κ. Arzu Ulas, ανακαλύφθηκαν κάτω από σημαντικά κτίρια, όπως τα ανάκτορα του Τορκαρι, την Αγία Σοφία και την Αγία Ειρήνη, που βρίσκονται στην ιστορική χερσόνησο της Κωνσταντινούπολης, στέρνες, υπόγειες στοές, κανάλια και διανομείς υδάτων, πηγάδια, αγιάσματα, υπόγειες βρύσες, αποθήκες υδάτων πυρόσβεσης, αρχαία αρχιτεκτονικά ευρήματα. Η είδηση από την ιστοσελίδα Takvim.

Κάτω από σημαντικά κτίρια, όπως των Ανακτόρων του Τορκαρι, της Αγίας Σοφίας και της Αγίας Ειρήνης, που βρίσκονται στην ιστορική χερσόνησο της Κωνσταντινούπολης, βρέθηκαν μυστηριώδη κατασκευάσματα στα οποία το ένα τμήμα τους περπατιέται, ενώ το υπόλοιπο είναι διαβατό με πλαστικό βαρκάκι.

Η ιστορικός, ειδική επιστήμων διατήρησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς Arzu Ulas, ανακάλυψε μετά από έρευνες τριών ετών στην ιστορική χερσόνησο, στέρνες, υπόγειες στοές, κανάλια, διανομείς υδάτων, πηγάδια, αγιάσματα, υπόγειες βρύσες, αποθήκες υδάτων πυρόσβεσης και αρχαία αρχιτεκτονικά ευρήματα. Συνολικά 285 υποδομές.

Κατά τις έρευνες βρέθηκαν εγκαταλελειμμένες στέρνες που για εκατοντάδες χρόνια χρησίμευαν στην υδροδότηση της Κωνσταντινούπολης. Μετά την είσοδο των ερευνητών, η οποία επιτεύχθηκε μέσω σκουριασμένων καλυμμάτων σιδήρου, σε βάθος 23 μέτρων, συνάντησαν κανάλια νερού στα οποία βρέθηκαν πιθάρια, θραύσματα οστών και απόβλητα διαφόρων υλικών. Η Arzu Ulas κυκλοφορούσε σε αυτά τα κανάλια, κάτω από την ιστορική χερσόνησο, με ένα μικρό ελαστικό βαρκάκι. Κάποια σημεία αναγκάστηκε να τα περάσει συρόμενη. Με τις έρευνες αποκαλύφθηκε ότι είναι μυθεύματα, οι ιστορίες για τους μυστηριώδεις διάδρομους διαφυγής. Τα μόνα που βρέθηκαν ήταν κατασκευάσματα παροχής νερού από την αρχαιότητα, όπως πιθάρια, θραύσματα οστών και απόβλητα διαφόρων αντικειμένων.

«ΘΕΛΗΣΑ ΝΑ ΕΡΕΥΝΗΣΩ ΤΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ»

Η Arzu Ulas, η οποία ξεκίνησε με προορισμό την ανακάλυψη υποδομών των ιστορικών κτιρίων, είπε: «Η ανακάλυψη των ιστορικών στρωμάτων της Κων/πολης, τα οποία είναι πολυεπίπεδα, ανακαλύπτεται τυχαία κατά τη διάρκεια ανασκαφών ή εκτέλεσης δραστηριοτήτων ανοικοδόμησης. Παρατήρησα την έλλειψη μελετών σχετικά με την ερμηνεία δομής και υφής της πόλης. Αυτός ήταν και ο λόγος που θέλησα να ασχοληθώ με τις υποδομές υπόγειων κτιρίων στην Κωνσταντινούπολη, που υπήρξε πρωτεύουσα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. (Ξέχασαν τελείως να αναφέρουν τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία!)

Ξεκίνησα σαρώνοντας στο πρωθυπουργικό γραφείο τους καταλόγους με τις υποδομές των κτιρίων από τα αρχεία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Από αυτά τα έγγραφα καθόρισα τις τοποθεσίες στους ιστορικούς χάρτες εκείνης της περιόδου. Μετά τον καθορισμό τους, θέλησα να δω τη σημερινή κατάσταση αυτών των τοποθεσιών. Για να κάνω αυτή την έρευνα χρειάστηκε να λάβω επίσημη άδεια από πολλές υπηρεσίες. Από την Περιφερική Διεύθυνση Πολιτισμού και Τουρισμού της Κωνσταντινούπολης, την 1η Περιφερική Διεύθυνση Βακουφίων, την Περιφερική Μουφτία Κωνσταντινούπολης, τη Διεύθυνση Εθνικής Παιδείας Κωνσταντινούπολης. Επίσης προκειμένου να ερευνήσω τα υπόγεια τμήματα των κτιρίων συνεργάστηκα με δύτες και σπηλαιολόγους. Έτσι κινηματογράφησα και φωτογράφησα τα έργα και τις υποδομές που ερεύνησα».

«ΑΠΟ ΤΙΣ 285 ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΟΙ 59 ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ»

Οι έρευνες της Ulas διήρκησαν τρία χρόνια: «Στις έρευνές μου, εκτός από τις βιβλιοθήκες και τα αρχεία, επεξεργάστηκα και τις κατά περιόδους υποδομές των κτιρίων. Επεξεργαστικά οθωμανικά έγγραφα που αναφέρονταν σε 285 κτίρια, που βρισκόταν στην ιστορική χερσόνησο. Στο τέλος των ερευνών μου είδα ότι από τις 285 υποδομές κτιρίων οι 59 δεν υπάρχουν στις ημέρες μας, έχουν χαθεί.

«ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΑ ΤΗ ΣΤΕΡΝΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ»

Εξηγώντας τις πρώτες της έρευνες η Ula είπε: «Κάτω από την επιφάνεια νερού, αποκόμισα πρώτη φορά την εικόνα του τι υπάρχει στις στέρνες του τεμένους του Fatih, συγκεκριμένα του Ιεροδιδασκαλείου της Μαύ-

ρης Θάλασσας, του τεμένους Ahmediye, του τεμένους Süleymaniye και του Αρχαιολογικού Μουσείου. Ανακάλυψα στο χάνι Caferiye και στο τέμενος Sokullu Mehmet Paşa κανάλια ύδατος και εσωτερικές περιοχές με νερά. Στο Μεγάλο Χάνι ανακάλυψα ένα κανάλι ύδατος που είναι ακόμα ενεργό».

«ΕΙΔΑ ΠΙΘΑΡΙΑ, ΘΡΑΥΣΜΑΤΑ ΟΣΤΩΝ, ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ»

«Η δομή που με εντυπωσίασε περισσότερο και τη βρήκα ενδιαφέρουσα, ήταν η στέρνα του τεμένους του Fatih, συγκεκριμένα του Ιεροδιδασκαλείου της Μαύρης Θάλασσας, που αποκόμισα πληροφορίες. Όσο βαθύτερα πήγαινα τόσο περισσότερες νέες πληροφορίες αποκτούσα. Υπολόγισα ότι μετά το 1939 δεν μπόρεσαν να ανακαλύψουν την είσοδο της στέρνας. Εμείς κυκλοφορήσαμε με ελαστικά βαρκάκια στο τμήμα της στέρνας κάτω από την επιφάνεια της γης. Παρατήρησα ότι η στέρνα ήταν γεμάτη νερό μέχρι το σκέπασμά της. Το πιο εκπληκτικό ήταν ότι υπήρχε και αρχαιολογικό στρώμα στεγάνωσης στο πάτωμα της στέρνας. Μέσα στη στέρνα υπήρχαν πιθάρια, θραύσματα οστών και απόβλητα από διάφορα αντικείμενα.

«ΟΙ ΣΤΕΡΝΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΣΑΝ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΓΙΑ ΝΕΡΟ»

Γι' αυτές τις εγκαταλελειμμένες στέρνες η Ulas είπε: «Ανακαλύψαμε αυτές τις υπόγειες εγκαταλελειμμένες στέρνες. Μόλις μπήκαμε από τα σιδερένια καπάκια μας ήρθαν οσμές μούχλας και σκουριάς. Οι στέρνες εξυπηρετούσαν τις μεγάλες ανάγκες του πληθυσμού με νερό». Οι στέρνες μας βεβαιώνουν, είπε η Ulas, ότι επάνω από αυτές κάποτε ζούσαν και κυκλοφορούσαν άνθρωποι: «Είναι μοναδικά κτίσματα για την πόλη, τόσο καλλιτεχνικά, όσο και αρχιτεκτονικά. Αυτές οι στέρνες ήταν πολύ σημαντικές για την τροφοδότηση, ρύθμιση και διανομή νερού στην Κωνσταντινούπολη από την αρχαιότητα».

«ΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ ΝΕΡΟΥ ΗΤΑΝ ΜΠΑΖΩΜΕΝΑ ΜΕ ΧΑΛΙΚΙΑ»

Ανέφερε ότι σε ορισμένα σημεία των υποδομών υπήρχαν κανάλια υδάτων, με ύψος μεγαλύτερο του ανθρώπινου σώματος. «Στο μυαλό όλων των ανθρώπων υπάρχει ένας μύθος. Ότι κάτω από την Αγία Σοφία υπάρχουν υπόγειες στοές, που διακλαδίζονται σε όλη την Κωνσταντινούπολη. Κρίμα δυστυχώς που δεν αντίκρισα κάτι τέτοιο. Αλλά για πρώτη φορά, προσδιορίσαμε τον χάρτη των οθωμανικών καναλιών νερού, γεγονός που κατέληξε να είναι η βασική, η "σπονδυλική" στήλη των εργασιών μου. Κατά τους χάρτες της εποχής εκείνης το νερό, που εισέρχονταν από την Πύλη Αδριανού-πόλεως (Edirnekapı), έφτανε με ένα αγωγό που διακλαδιζόταν μέχρι τα ανάκτορα του Τορκαρι. Σήμερα με τις οικοδομικές δραστηριότητες και τις αλλαγές μορφής της πόλης, παρατήρησα ότι τα κανάλια νερού έχουν μπαζωθεί με χαλίκια. Υπήρχαν όμως σημεία που τα διαβήκαμε, συρόμενοι μέσα σε αυτά. Κάποια περίοδο μπορεί να χρησιμοποιήθηκαν και ως στοές διαφυγής, αλλά προσωπικά δεν συνάντησα περάσματα και υπόγειες στοές διαφυγής».

«ΤΟ ΚΑΝΑΛΙ ΜΕ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΜΗΚΟΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΤΕΜΕΝΟΣ ΣΕΗΖΑΔΕΒΑΣΙ»

Η Ulas τελειώνοντας είπε: «Από τα οθωμανικά έγγραφα που ταυτοποίησα με εντυπωσίασαν περισσότερο τα κανάλια ύδατος στο τέμενος του Şehzadebaşı. Το κανάλι, που εισχωρεί στο συγκεκριμένο τέμενος, διακλαδίζεται σε δυο κλάδους. Τη στιγμή που μπήκαμε, παρατηρήσαμε ότι αυτό το κανάλι ύδατος είχε το μεγαλύτερο μήκος. Εντόπισα, από το συνολικό μήκος της όλης εγκατάστασης νερού του τεμένους του Şehzadebaşı, ένα κανάλι νερού περίπου μήκους 200 μέτρων».

ελληνοτουρκικά

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Τούρκος πρώην δικαστής ΕΔΔΑ: Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι εσωτερικές υποθέσεις κανενός κράτους. Είναι υπόθεση ολόκληρης της Διεθνούς Κοινότητας

Σε δηλώσεις στην εφημερίδα *Cumhuriyet*, ο πρώην δικαστής του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), Ριζά Τουρμέν δήλωσε ότι το κύριο ζήτημα είναι η κράτηση του Οσμάν Καβάλα για τέσσερα χρόνια χωρίς κανένα αποδεικτικό στοιχείο και υπενθύμισε ότι το ΕΔΔΑ έκρινε ότι η κράτησή του αντίκειται στο Δίκαιο. Σημειώνοντας ότι η Τουρκία δεν εφαρμόισε την απόφαση του ΕΔΔΑ, ο Τουρμέν είπε: «Η έκκληση που έγινε από τους 10 πρεσβευτές λέει: «Εκπληρώστε τις δεσμεύσεις που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΔΑ). Αντί η κυβέρνηση να λάβει υπόψη της την έκκληση, λέει “είναι παρέμβαση στο δικαστικό σώμα, παρεμβαίνουν στις εσωτερικές μας υποθέσεις”, αυτό είναι λάθος. Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι εσωτερικές υποθέσεις κανενός κράτους. Είναι υπόθεση ολόκληρης της διεθνούς κοινότητας».

Ο Τουρμέν υπενθύμισε ακόμη ότι οι πρεσβευτές είχαν κάνει δήλωση σχετικά με την απελευθέρωση του Καβάλα και στο παρελθόν, «η κίνηση των πρεσβευτών δεν ήταν αποσυνδεδεμένη από το κράτος τους. Φυσικά το έκαναν με εντολή του κράτους τους. Μπορείτε να κηρύξετε δέκα πρεσβευτές persona non grata, αυτή είναι μια πολιτική απόφαση. Δεν υπάρχει καμία νομική κύρωση εναντίον αυτής της απόφασης. Αλλά φυσικά έχει πολιτικές συνέπειες. Αυτά τα κράτη θα κηρύξουν με τη σειρά τους persona non grata, τους Τούρκους πρεσβευτές που βρίσκονται στις χώρες τους».

Παρέχοντας πληροφορίες για τη διαδικασία, ο Τουρμέν είπε: «Στις 30 Νοεμβρίου, η Επιτροπή Υπουργών θα συνεδριάσει για να συζητήσει την υπόθεση Οσμάν Καβάλα. Η πλειοψηφία των δύο τρίτων πιθανότατα θα λάβει απόφαση και θα κινήσει διαδικασίες παράβασης. Μόλις ξεκινήσουν οι διαδικασίες αυτές, τα πράγματα θα γίνουν ακόμη χειρότερα. Η υπόθεση θα σταλεί εκ νέου στο ΕΔΔΑ το οποίο και θα ερωτηθεί αν η Τουρκία έχει εφαρμόσει ή όχι την απόφαση. Το ΕΔΔΑ θα απαντήσει ότι η απόφαση δεν εφαρμόστηκε από την Τουρκία. Τότε, η Επιτροπή Υπουργών θα αρχίσει να επιβάλλει όλο και πιο αυστηρές κυρώσεις στην Τουρκία. Θα φτάσει μέχρι την αποβολή της Τουρκίας. Θα αποβληθεί από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Το πολιτικό κόστος μιας τέτοιας κατάστασης είναι πολύ βαρύ και οι σχέσεις σας με τη Δύση διακόπτονται. Η Τουρκία θα επιστρέψει σε εντελώς διαφορετικό χώρο, όσον αφορά τη διεθνή της θέση. Η πολιτική της που ίσχυε από την ίδρυση της Δημοκρατίας θα έχει αλλάξει».

Φαϊνάνσιαλ Τάιμς: Θα σημάνει το τέλος του Ερντογάν η προβληματική τουρκική οικονομία;

Σε πρόσφατο εκτενές άρθρο με τίτλο «Θα σημάνει το τέλος του Ερντογάν η προβληματική τουρκική οικονομία;» η εφημερίδα *Financial Times* αναλύει την οικονομία στην Τουρκία και αναφέρεται στους άστοχους χειρισμούς του Τούρκου Προέδρου.

Τα σημαντικότερα μέρη του άρθρου: «Ο Ερντογάν βρίσκεται αντιμέτωπος με ολοένα αυξανόμενα προειδοποιητικά μηνύματα ότι η ιδιότυπη προσέγγισή του στη διαχείριση οικονο-

μίας της Τουρκίας, ύψους 765 δισ. δολαρίων, δεν λειτουργεί. Αν και η οικονομική ανάπτυξη φαίνεται καλή στα χαρτιά, δεν έχει μεταφραστεί σε θέσεις εργασίας. Ο πληθωρισμός έφτασε σχεδόν το 20% τον Σεπτέμβριο και το νόμισμα χάνει συνέχεια την αξία του. Πριν από μια δεκαετία το δολάριο κόστιζε περίπου 1,8 λίρες, σήμερα σχεδόν 10.

Για τον πρόεδρο Ερντογάν είναι ανησυχητικό ότι η υποστήριξη προς το κόμμα του Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) έχει μειωθεί κατά περίπου 10 ποσοστιαίες μονάδες από τις βουλευτικές εκλογές του 2018 και έχει φθάσει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, μεταξύ 30 και 33%.

Η αντιπολίτευση είναι πεπεισμένη ότι η αποτυχία της οικονομίας θα τη βοηθήσει να ρίξει τον Ερντογάν. Οι επόμενες εκλογές έχουν προγραμματιστεί για το 2023, αλλά ορισμένοι αναλυτές προβλέπουν ότι μια πρόωρη ψηφοφορία θα μπορούσε να διεξαχθεί το πρώτο εξάμηνο του επόμενου έτους. Ωστόσο, ο Τούρκος πρόεδρος φαίνεται είτε ανίκανος είτε απρόθυμος να ακούσει όσους τον παροτρύνουν να αλλάξει πορεία.

Τον Οκτώβριο εξέπληξε πάλι τις αγορές όταν η κεντρική τράπεζα μείωσε τα επιτόκια, εν μέσω ραγδαίας αύξησης του πληθωρισμού, ενώ οι κεντρικές τράπεζες παγκόσμια αυξάνουν τα επιτόκια. Η ριψοκίνδυνη κίνηση προκάλεσε νέα βουτιά της λίρας, βαρόμετρο της οικονομικής υγείας της χώρας.

Το ΔΝΤ προβλέπει ότι το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της Τουρκίας θα αυξηθεί κατά 9% φέτος, ποσοστό που την τοποθετεί μπροστά από την Κίνα και πίσω από την Ινδία. Η Tusiad, η μεγαλύτερη επιχειρηματική ένωση της χώρας, συχνά επιφυλακτική στην κριτική των πολιτικών του Ερντογάν, έχει προειδοποιήσει ότι η εμμονική εστίαση της κυβέρνησης στην ανάπτυξη με οποιοδήποτε κόστος βλάπτει τη χώρα.

Η αύξηση μισθών δεν μπόρεσε να συμβαδίσει με τον ανεξέλεγκτο πληθωρισμό. Τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα έχουν πληγεί περισσότερο από τη συνεπακόλουθη μείωση του βιοτικού επιπέδου. Το ποσοστό φτώχειας, το οποίο μειώθηκε δραστικά την πρώτη μιάμιση δεκαετία του ΑΚΡ στην εξουσία, άρχισε να αυξάνεται το 2019 μετά από μία νομισματική κρίση που προκάλεσε ύφεση, απώλεια ενός εκατομμυρίου θέσεων εργασίας και μεταφράστηκε σε σχεδόν 1,5 εκατ. επιπλέον φτωχούς, συνολικά 8,4 εκατ. σε εθνικό επίπεδο, εξαλείφοντας σχεδόν όλα τα κέρδη που επιτεύχθηκαν τα τρία χρόνια που προηγήθηκαν της οικονομικής αναταραχής.

Ο Ραφέν Γκιουρκαϊνάν, καθηγητής Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Bilkent Άγκυρας, λέει «είναι προσβλητικό για το κοινό να λένε ότι η οικονομία ανθεί, ενώ οι άνθρωποι βιώνουν ανεργία, ανεξέλεγκτο πληθωρισμό, διάβρωση της αγοραστικής δύναμης και η ζωή τους να γίνεται σαφώς πολύ χειρότερη». Στο ίδιο μήκος κύματος η ιστοσελίδα Tagesschau.de επισημαίνει: «Παρεμβαίνοντας αποκάλυπτα στην πολιτική της κεντρικής τράπεζας ο πρόεδρος Ερντογάν δείχνει σαν μην λαμβάνει υπόψη ότι έτσι πλήττεται η εμπιστοσύνη των αγορών και ενισχύεται η κατάρρευση της λίρας». Σύμφωνα με ειδικούς οι πειραματισμοί του Τούρκου προέδρου με τη νομισματική πολιτική θα έχουν κακό τέλος. Το 2018 ο νομπελίστας Αμερικανός οικονομολόγος Πολ Κρούγκμαν είχε προειδοποιήσει για «σπιράλ θανάτου στην τουρκική οικονομία με αφορμή είτε κρίσιμα γεγονότα εντός Τουρκίας είτε επαναλαμβανόμενες επιθέσεις κατά της ανεξαρτησίας της κεντρικής τράπεζας».

Ελλάδα – Τουρκία: Αγώνας δρόμου για επενδύσεις στην Αλβανία

Ένας αθέατος «ελληνοτουρκικός» πόλεμος με επίκεντρο την οικονομία και τις επενδύσεις εξελίσσεται το τελευταίο διάστημα στα Βαλκάνια, ειδικότερα στην Αλβανία. Στόχος η δυναμική επιστροφή της χώρας στην περιοχή, καθώς η επιρροή της Ελλάδας στα Βαλκάνια μειώθηκε πολύ τα χρόνια του μνημονίου, συγκεκριμένα την περίοδο 2015-2019.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της *Καθημερινής*, η Ελλάδα από το 2000 έως το 2015 ήταν ο μεγαλύτερος ξένος επενδυτής στην Αλβανία, καθώς καταλάμβανε σταθερά την πρώτη θέση μεταξύ των επενδυτριών χωρών. Πραγματοποιήθηκαν σημαντικότερες επενδύσεις σε βασικούς τομείς της αλβανικής οικονομίας, όπως χρηματοπιστωτικός, τηλεπικοινωνίες, κατασκευές, υπηρεσίες εκπαίδευσης, νομικές και υγείας.

Την πενταετία 2015-2019 η Ελλάδα υποχώρησε στην όγδοη θέση, με συνολικό απόθεμα επενδύσεων 500 εκατ. ευρώ, καθώς αποχώρησαν από τη χώρα πέντε σημαντικές ελληνικές επενδύσεις, δύο από τον τραπεζικό τομέα (Εθνική, Πειραιώς), από τον τομέα υγείας (Νοσοκομείο Υγεία), τον εκπαιδευτικό τομέα (New York College) και τον τομέα των τηλεπικοινωνιών (Ομίλος ΟΤΕ/Telekom Albania). Σήμερα δρομολογείται η πώληση της Alpha Bank, της τελευταίας ελληνικής τράπεζας, η οποία δραστηριοποιείται στην Αλβανία.

Το τελευταίο έτος η Αθήνα προσπαθεί να ανακόψει την πορεία του οικονομικού «αφελληνισμού» της Αλβανίας. Το 2020 το συνολικό απόθεμα των ελληνικών επενδύσεων αυξήθηκε κατά 6% σε σχέση με το 2019 και διαμορφώθηκε στα 530 εκατ., καταλαμβάνοντας μερίδιο 6% επί του συνολικού αποθέματος άμεσων ξένων επενδύσεων στην Αλβανία.

Η Αλβανία έχει μεγάλες ευκαιρίες επενδύσεων που αναμένεται να προκύψουν στο πλαίσιο Οικονομικού και Επενδυτικού Σχεδίου της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια, δεδομένου ότι θα διατεθεί στην περιοχή ποσό ύψους 9 δισ. ευρώ, ενώ μέσω του Μηχανισμού Εγγυήσεων Δυτικών Βαλκανίων, αναμένεται να προκύψουν επενδύσεις ανερχόμενες σε 20 δισ. ευρώ, ένα σημαντικό τμήμα των οποίων θα αφορά και την Αλβανία.

Σήμερα η Ελλάδα είναι η 3η χώρα μεταξύ των προμηθευτών της Αλβανίας, θέση που φιλοδοξεί να κάνει υψηλότερη. Κατά πληροφορίες σχεδιάζεται παράρτημα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, ενώ θα υπάρξει συνεργασία των δύο χωρών στον τουρισμό, καθώς η Αλβανία θέλει το know how δημιουργίας resort για την εκμετάλλευση του παραλιακού της μετώπου. Την ίδια προσπάθεια κάνει και η Τουρκία, στη λογική δημιουργίας του «μουσουλμανικού τόξου». Οι τουρκικές επενδύσεις στην Αλβανία ανέρχονται σε 1 δισ. δολ., με σημαντικές επιχειρηματικές ευκαιρίες στη βιομηχανία, τον τουρισμό, τις γεωργικές τεχνολογίες, τις υποδομές. Ο πρωθυπουργός Έντι Ράμα είχε δηλώσει πως η Αλβανία δεν πρόκειται να περιμένει κάτι παραπάνω όσον αφορά το ελεύθερο εμπόριο με την Ευρώπη, αλλά θα αξιολογήσει τις προοπτικές με άλλες ανατολικές αγορές, αναφέροντας ενδεικτικά την Τουρκία. Ακολούθησαν τα εγκαίνια του νοσοκομείου στο Φιέρι, δωρεά του Προέδρου Ερντογάν.

Αντίστοιχη πολιτική εφαρμόζει η Ελλάδα και στη Βόρεια Μακεδονία. Κατά την πρόσφατη επίσκεψη του αναπληρωτή υπουργού Εξωτερικών Μιλτιάδη Βαρβιτσιώτη, ο Ζόραν Ζάεφ ζήτησε τη βοήθεια της Ελλάδας στον τομέα ενέργειας και επενδύσεων. Ο Ζόραν Ζάεφ επιθυμεί να γίνει η Aegean βασικός αερομεταφορέας της Βόρειας Μακεδονίας, ενώ κομβικό κομμάτι είναι η επαναλειτουργία του αγωγού πετρελαίου Θεσσαλονίκης-Σκοπίων.

τα σωματεία μας

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ: Αμφιτρίτης 28, Π. Φάληρο, Τηλ.: 2109820901, 2109832243, Fax: 2109813456, http://www.estiakon.org, e-mail: estiakon@otenet.gr,

Τηλ. Γηροκομείου: 2291037816, 2291037819, 2291040826 Fax: 2291037817. Τα Γραφεία λειτουργούν καθημερινά Δευτέρα-Πέμπτη 8:30-12:30 -14:30-16:30 & Παρασκευή 9:00-15:00.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Περιλαμβάνονται οι προσφορές και τα γεύματα που έγιναν από 16/10/2021 έως 15/11/2021

Προσέφεραν οι παρακάτω φιλογενείς κυρίες και κύριοι:
Όμιλος Εκπαιδευτικών στη μνήμη Χαράλαμπα Παπαχαράλαμπος και Ολυμπίας Τσοκώνα **350 €**

Τα αδελφία Ιωάννης και Χάρης Καραγιαννόπουλος στη μνήμη του πατέρα τους Γεωργίου με την συμπλήρωση 30 ετών από το θάνατό του και μητέρας τους Αικατερίνης με την συμπλήρωση 4 ετών από το θάνατό της **300 €**

Ανώνυμη εκπαιδευτικός από την Κωνσταντινούπολη στη μνήμη του συζύγου της **200 €**
100 €

Αλίκη Υ. Τοπρακτσίογλου στη μνήμη Ουρανίας Λαμπρινίδου, οικογ. Χρήστου Υ. Τοπρακτσίογλου στη μνήμη Ουρανίας Λαμπρινίδου, Ελευθέριος Ψαρρός στη μνήμη Ελένης Μανώλη

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

Στη μνήμη ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΓΙΑΡΛΗ: Σμαράγδα Οικονόμου **20 €**, Δημήτρης Αγγελιόγλου **150 €**, Αλίκη Κουρτουλμούς **100 €**, Μιχάλης Κολλάκης **30 €**, Σταύρος και Άννα Κοτσίνη **50 €**, Ιωακείμ και Άννα Σουβατζιόγλου **20 €**, οικογ. Γεωργίου Μαυρογιάννη **50 €**, Ευδοξία Γιαννάτου **50 €**, Κώστας Ζαφειράτος **50 €**, Δήμητρα Αντώνωφ **5 €**, Ελένη Ξενάκη **20 €**

Στη μνήμη ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΝΙΚΟΛΕ: Καλινόγλου Νικόλαος **20 €**, Κουλιανού Μαρία **5 €**, Πρωτόπαπα **5 €**, Διονύσιος Δήμας **10 €**, Φώτιος Καλιοντζόγλου **50 €**

Στη μνήμη ΒΕΡΑΣ ΜΑΝΤΖΟΥΡΙΔΟΥ: Οικογ. Μαίρης Μαντζουρίδου **50 €**, Ιγνάτιος και Ελένη Βασιλείου **50 €**, Δανάη Μετρι-

τίδου **50 €**, Βασιλική Νταλμπός **30 €**, οικογ. Κίτσας Χατζοπούλου **30 €**, Βένος και Όλγα Ζαχαριάδη **50 €**, Θάνος Γρηγορόπουλος **50 €**, Ρέα Μιχαηλίδου **50 €**, Ελένη και Σοφία Γεωργιάδου **50 €**

Στη μνήμη ΕΙΡΗΝΗΣ ΦΙΛΙΔΟΥ: Οικογ. Γεωργίου Παπαδόπουλου **50 €**, Ιωάννα Σισμάνογλου **50 €**, οικογ. Θάνου Μαργαριτίδη **50 €**, Τζόζι Ισμάνογλου **50 €**, οικογ. Μοστίογλου **50 €**, Δέσποινα Πανταζή **20 €**, οικογ. Κοσμά Ντερέντζωφ **100 €**

ΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ

Παρέθεσαν γεύματα με την προσφορά ποσών:

400 € Η κ. Γεωργία Ζουρμπάκη στη μνήμη της αδελφής της Παναγιώτας Γρηγοριάδου, την Κυριακή, 17/10/2021.

450 € Ρούλα Ωραιοπούλου, στη μνήμη του πατέρα της Λουκά Ωραιοπούλου, την Κυριακή, 24/10/2021

500 € Οι κυρίες Άννα Μαρία και Χριστίνα Ασιλάνογλου στη μνήμη του συζύγου και πατέρα τους Αυγερινού Ασιλάνογλου, τη Δευτέρα, 8/11/2021.

ΔΩΡΕΑ ΜΕΣΩ ΔΙΑΘΗΚΗΣ 10.000 \$

Η Κωνσταντινοπολίτισσα Ειρήνη Πανούς, που αποδήμησε προς Κύριο, παραχώρησε στο Ίδρυμα μας, μέσω διαθήκης της, το ποσό των 10.000 \$. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως εύχεται να δεχθεί τις ευχαριστίες μας στον ουρανό των Αγγέλων... Αιώνια η μνήμη Αυτής...

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΣΤΕΦΑΝΩΝ από ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Στις 28 Οκτωβρίου 2021 έγινε κατάθεση στεφάνων στη μνήμη των πεσόντων για την απελευθέρωση της πατρίδας μας, στις δύο εδρες λειτουργίας της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως.

Στο Π. Φάληρο η κατάθεση έγινε από τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. κ. Φώτη Καλιοντζόγλου, ενώ στην Π. Φώκεια η κατάθεση έγινε από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. κ. Γιάννη Κεσκίνογλου.

500 € Μιχαήλ Φραντζεσκάκης στη μνήμη της συζύγου του Ρέας Φραντζεσκάκη, την Κυριακή, 14/11/2021.

Σύνολο Εισπράξεων: 4.415 €

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

Ο κος και η κα Θεολόγου, Φαρμακείο ΘΕΟΛΟΓΟΥ, προσέφεραν ποσότητα φαρμάκων.

Η Κοινωνική Στήριξη, με πρωτοβουλία της Προέδρου κας Αναστασίας Τσιακάλου, προσέφεραν μεγάλη ποσότητα τροφίμων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά

Οι γέροντες ευγνωμονούν

Εκ του Γραφείου Διοίκησης

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ για ΔΩΡΕΕΣ: Alpha Bank IBAN: GR 5501401920192002002003370

Παρακαλούνται οι δωρητές να δηλώνουν στην τράπεζα τα ακριβή στοιχεία τους και να ενημερώνουν τα γραφεία μας στο 210 9820901 (Δευτέρα-Παρασκευή 8.30-12.30)

ΣΕΒΑΣΚ

Συνδέσμος Ελλήνων Βετεράνων Αθλητών Στίβου Κωνσταντινουπολιτών

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Μετά από σχεδόν δύο χρόνια απραξίας, λόγω της πανδημίας, καταφέραμε φέτος να διοργανώσουμε με πολύ μεγάλη επιτυχία διάφορες εκδηλώσεις.

Τον Ιούλιο παρακολούθησαμε στο θέατρο Αλσος την παράσταση με τον Τάκη Ζαχαράτο.

Τον Σεπτέμβριο διοργανώσαμε πενθήμερη εκδρομή σε Πάργα, Σύβοτα και Παξούς. Επίσης διήμερη εκδρομή στην Τήνο.

Τον Οκτώβριο, για το ξεκίνημα της χειμερινής περιόδου, μαζί με μέλη και φίλους του συλλόγου διοργανώσαμε δείπνο στο κέντρο Νάρκισσος στο Μαρούσι. Τη βραδιά εμπλούτισαν με την παρουσία τους οι Τέρης Ιερεμίας και Γιώργος Γερολυμάτος.

Και έπονται άλλες πολλές εκδηλώσεις.

Το Δ.Σ.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2021 καλούνται τα μέλη του ΣΕΒΑΣ Κωνσταντινουπο-

λιτών σε Τακτική Ετήσια Γενική Συνέλευση την **Τετάρτη 15 Δεκεμβρίου 2021 και ώρα 18.30 μ. μ.** στην έδρα του Συνδέσμου, οδός **Ήβης Αθανασιάδου 91, Παλ. Φάληρο**, με θέματα Ημερησίας Διάταξης τα παρακάτω:

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

1. Εκλογή Προεδρείου της Γενικής Συνελεύσεως.
2. Ανάγνωση και επικύρωση Πρακτικών της προηγούμενης Γενικής Συνελεύσεως.
3. Ανάγνωση πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Ανάγνωση ισολογισμού της χρήσης που έληξε.
5. Ανάγνωση Έκθεσης Εξελεγκτικής Επιτροπής.
6. Απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου.
7. Ανάγνωση και έγκριση προϋπολογισμού της νέας χρήσης.
8. Ανακήρυξη των νέων μελών σε τακτικά.
9. Προτάσεις και επερωτήσεις.
10. Εκλογή εφορευτικής επιτροπής για τη διενέργεια εκλογών.
11. Ψηφοφορία για την εκλογή μελών του Δ. Σ. και της εξελεγκτικής επιτροπής.

Σε περίπτωση που δεν θα επιτευχθεί απαρτία η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί την επόμενη **Δευτέρα στις 20 Δεκεμβρίου 2021 στον ίδιο χώρο, την ίδια ώρα και με την ίδια Ημερησία Διάταξη.**

Βάσει του καταστατικού, δικαίωμα συμμετοχής στη Συνέλευση έχουν τα μέλη που είναι ταμειακώς τακτοποιημένα. Επίσης λόγω των μέτρων για προστασία κατά της πανδημίας απαιτείται πιστοποιητικό εμβολιασμού ή νόσησης, καθώς και μάσκα.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΑΚΡΙΔΟΥ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΚΡΙΔΗΣ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Ελλήνων Βετεράνων Αθλητών Στίβου Κωνσταντινουπολιτών (ΣΕΒΑΣΚ) με βαθεία θλίψη μόλις πληροφορήθηκε τον θάνατο του επί σειρά ετών διατελέσαντος δραστήριου μέλους του συλλόγου μας, Μυρεψού του Οικουμενικού Πατριαρχείου

ΙΩΣΗΦ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

εκτιμώντας τη σημαντική προσφορά του στα κοινά των Κωνσταντινουπολιτών,

συνήλθε εκτάκτως και αποφάσισε όπως:

1. Παραστεί στη νεκρώσιμη ακολουθία.
2. Κατατεθεί στεφάνι στην κηδεία του.
3. Να δημοσιευθεί το παρόν στον τύπο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

τα σωματεία μας

www.tsoukatou.gr

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΣΕ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Στις 20 Οκτωβρίου 2021 έλαβε χώρα η Τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών προς ανάδειξη των μελών των καταστατικών του οργάνων για την περίοδο 20/10/2021-20/10/2023.

Γενομένης της διαλογής των ψήφων, αναδείχθηκαν τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη για το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το εκλεγέν Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτήθηκε σε Σώμα στις 26 Οκτωβρίου 2021 ως ακολούθως:

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Λαμπίδης Αντώνης	Πρόεδρος
Γεωργοπούλου Μαργαρίτα	Αντιπρόεδρος
Μουσάκη - Βάλληνδα Ελένη	Γεν. Γραμματέας
Περηφάνου Κλεάνθη	Ειδ. Γραμματέας
Κούντερ Θωμάς	Ταμίας
Κιουρούκογλου Ιωάννης	Έφορος
Βαρελόπουλος Αντώνιος	Σύμβουλος
Καρατζάς Αλέξανδρος	Σύμβουλος
Παχόπουλος Θεμιστοκλής	Σύμβουλος

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Φούγιαξη Πηνελόπη
Τζαμκράνη Ελένη

ΕΞΕΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γεωργόπουλος Θεόδωρος
Καμινάρης Κωνσταντίνος
Φιστέδης Αλέξανδρος

Η Γενική Συνέλευση εξέφρασε την εμπιστοσύνη της προς τη νέα Διοίκηση και έδωσε την εντολή να συνεχίσει να λειτουργεί με τον ίδιο ζήλο, προσηλωμένη στην ιστορική πορεία του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών και οι εκδόσεις Τσουκάτου έχουν την τιμή να σας προσκαλέσουν στην παρουσίαση του νέου βιβλίου του πρέσβη ε.τ. κ. Βασίλη Μούτσογλου:

ΤΕΛΟΣ ΧΡΟΝΟΥ

που θα πραγματοποιηθεί την

Τετάρτη 15 Δεκεμβρίου 2021, ώρα 18:30

στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Συλλόγου

Δημοσθένους 117, Καλλιθέα.

Το Τέλος Χρόνου είναι πολιτικό μυθιστόρημα που διαδραματίζεται στο πλαίσιο ιστορικών γεγονότων που εξελίχθηκαν το 1971 στην Τουρκία και γύρω από το Πολυτεχνείο Κωνσταντινούπολης.

Η είσοδος θα επιτραπεί σε όσους επιδεικνύουν έγγραφα ότι είναι πλήρως εμβολιασμένοι ή νόσησαν το τελευταίο εξάμηνο.

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΧΑΛΚΗΣ «Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ»

ΔΩΡΕΕΣ

Εις μνήμη Μπίτσας-Ελένης Αθανασιάδου προσέφεραν οι: Θάνος-Κατερίνα Αθανασιάδου 500 €, οικογ. Περικλή Πασχάλη 100 €, Σπύρος και Λούλα Ιατρού 50 €, Βάνα Δίκου 50 €, Χριστίνα Σχίζα 25 €, Σταυρούλα Κотταρίδη 20 €.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί

ΑΓΟΡΑΖΩ ΑΚΙΝΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ
Καμπούρης Χρήστος
Τηλ. 6983510450

Σύνδεσμος Μεγαλοσχιολιτών

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΗ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η Γενική Συνέλευση των μελών του Συνδέσμου μας και η εκλογή μελών του νέου Διοικητικού του Συμβουλίου θα λάβει χώρα στην έδρα μας, στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών (Δημητρίου Σούτσου 46, Αμπελόκηποι), τη Δευτέρα, 13 Δεκεμβρίου 2021, στις 17:00. Σε περίπτωση που δεν θα υπάρξει απαρτία, η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί στην έδρα μας, τη Δευτέρα, 20 Δεκεμβρίου 2021, την ίδια ώρα.

Θέματα ημερησίας διατάξεως:

1. Εκλογή Προεδρείου Γενικής Συνελεύσεως.
2. Ανάγνωση πρακτικού προηγούμενης Γενικής Συνελεύσεως
3. Ανάγνωση απολογισμού του απερχομένου Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Ανάγνωση και έγκριση του οικονομικού απολογισμού.
5. Έκθεση Ελεγκτικής Επιτροπής.
6. Ανάγνωση και έγκριση οικονομικού προϋπολογισμού.
7. Απαλλαγή των Μελών του απερχομένου Διοικητικού Συμβουλίου από πάσης ευθύνης.
8. Υποβολή προτάσεων.
9. Εκλογή επιτροπής για την διενέργεια της εκλογής Μελών του νέου Διοικητικού Συμβουλίου.
10. Διεξαγωγή ψηφοφορίας για την εκλογή Μελών του νέου Διοικητικού Συμβουλίου.
11. Ανακοίνωση αποτελεσμάτων ψηφοφορίας.

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 2021

Ο Πρόεδρος
Σταύρος Ανεστίδης

Ο Γενικός Γραμματέας
Ευστάθιος Αρβανίτης

Σύνδεσμος Ιωακειμιάδων

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ιωακειμιάδων Αθηνών μόλις πληροφορήθηκε με μεγάλη θλίψη την εκδήμιά του εκπαιδευτικού

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

ο οποίος υπηρέτησε στο Ιωακείμειο Παρθεναγωγείο επί σειρά ετών, αποφάσισε:

1. Να παραστεί στην εξόδιο ακολουθία.
2. Να σταλεί συλλυπητήριο επιστολή στους οικείους.
3. Στη μνήμη του να κατατεθεί το ποσό των 100 ευρώ σε φιλανθρωπικό ίδρυμα.
4. Να δημοσιευθεί το παρόν στον τύπο.

Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος
Α. Αγγελοπούλου-Βουτσινά

Η Γ. Γραμματέας
Κ. Τσαούσογλου

Αγαπητά μας μέλη, φίλες και φίλοι,
Επικοινωνούμε και πάλι μαζί σας για να σας ευχηθούμε Καλές γιορτές, Καλή Χρονιά με Υγεία και Χαρά και σας ενημερώνουμε ότι στις 15 Δεκέμβρη ημέρα Τετάρτη θα παρακολουθήσουμε την παράσταση «ΤΟ ΜΙΝΟΡΕ» στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά.
Καλή αντάμωση τον Γενάρη στο κόψιμο της Πίτας.

Με φιλικούς χαιρετισμούς το Δ.Σ.

Τηλ. Επικοινωνίας: Κ. Γρατσία 2109819484, Κ. Γρεβενίτη 2109818534.

ΔΩΡΕΕΣ

Για τον Σύνδεσμο προσέφεραν: Δ. Παπουτσόγλου στη μνήμη Χ. Παπαχαράλαμπους 50 € και Α. Διαμαντοπούλου 50 €, Α. Κελαϊδίτη στη μνήμη Δ. Χαράλαμπιδου (το γένος Τοπρακτσόγλου) 50 €, οικογ. Κ. Πέρρου στη μνήμη Σ. Μειμαρίδη 50 €.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί θερμά

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΖΑΠΠΙΑΩΝ Ε.Ι. 1937 ΣΠΑΙΡΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Αγαπητά μέλη και φίλες του Συλλόγου μας, Σας προσκαλούμε στην παρουσίαση του βιβλίου της καθηγήτριας Ιωάννας Ψαροπούλου-Δόκου

Το Νηπιαγωγείο στο Ζάππειο της Κωνσταντινούπολης 1875-1925, 1953-1984

που θα γίνει το Σάββατο 18 Δεκεμβρίου 2021, ώρα 18.00 στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών Δημ. Σούτσου 46 (μετρό Αμπελόκηποι).

Ομιλητές: Αιμιλία Θεμοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ειρήνη Κουτσουπιδή, Φοίβος Κουβαράς, μαθητές του Νηπιαγωγείου στο Ζάππειο.

Ιωάννα Ψαροπούλου-Δόκου, η συγγραφέας.

Συντονίστρια: Πέπη Τσουκάτου

Στις εκδηλώσεις μας τηρούνται όλα τα απαραίτητα μέτρα υγειονομικής προστασίας.

Με θερμούς χαιρετισμούς

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Ζαππιδών

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΡΩΜΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Σύνδεσμος Υποστήριξης Ρωμαϊκών Κοινοτικών Ιδρυμάτων (ΣΥΡΚΙ) βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσει τη σύσταση δύο νέων τμημάτων, που θα συμβάλουν με τη δράση τους στην ενίσχυση του έργου των Κοινοτήτων μας.

Συγκεκριμένα συστήνεται Τμήμα Νομικής Υποστήριξης, το οποίο θα αναλαμβάνει να εξετάζει ή να προωθεί εκκρεμείς υποθέσεις των Κοινοτήτων. Στόχος μας είναι να δίνεται η δυνατότητα σε όσα βακούφια το επιθυμούν, να προσφεύγουν στη Δικαιοσύνη για τα ακίνητά τους που δεν έχουν λάβει τίτλο ιδιοκτησίας ή έχουν απαλλοτριωθεί ή ακόμη και για καταγγελία συμφωνητικών με μισθωτές και άλλα νομικά ζητήματα. Σημειώνεται ότι ο ρόλος του τμήματος θα είναι πρωτίστως αυτός, της παροχής νομικών συμβουλών σε θέματα που εκ των πραγμάτων είναι δύσκολο να τα παρακολουθήσει η κάθε επιτροπή μόνη της. Η τελική απόφαση για την ανάληψη ή μη νομικής δράσης θα επαφίεται ωστόσο αποκλειστικά στην εκάστοτε Κοινότητα.

Ομοίως, συστήνεται Τμήμα Τεχνικής Υποστήριξης, το οποίο θα ασχολείται με την αξιολόγηση των επισκευών, νέων κατασκευών, αγορών και πωλήσεων κοινοτικών ακινήτων. Και αυτού του τμήματος η δράση θα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Και τα δύο νέα τμήματα στελεχώνονται από ειδικούς: νομικούς, αρχιτέκτονες, μηχανικούς κ.ά. και είμαστε βέβαιοι πως θα συμβάλουν αποφασιστικά στην επίλυση τρεχόντων και χρόνιων προβλημάτων των Κοινοτήτων μας.

Η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών των νέων τμημάτων προς τις Κοινότητες είναι δωρεάν.

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

ΑΦΟΙ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ Ο.Ε.

ΑΝΔΡΙΚΑ - ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ

ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΛΕΚΚΑ 10 - 10562 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. ΚΑΤ. 210.32.30.850
ΟΙΚ. 210.98.45.991

τα σωματεία μας

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Προς την Διεύθυνση της εφημερίδας ο Πολίτης

Κύριε Διευθυντά,

Σας αποστέλλουμε την κατωτέρω επιστολή με την παράκληση όπως τη δημοσιεύσετε στο φύλλο του Δεκεμβρίου 2021 της εφημερίδας σας *ο Πολίτης*, η οποία περιλαμβάνει και σχετική Ανακοίνωση του ιστορικού ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ του οποίου η Γενική Συνέλευση των μελών αυτού, σεβόμενη την ιστορία και την αξιοπρέπεια του, αποφάσισε την αποχώρηση-διαγραφή του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών από μέλους-σωματείου της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών (ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.).

Η εν λόγω Απόφαση-Ανακοίνωση κοινοποιήθηκε στην ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. και στα Διοικητικά Συμβούλια των μελών-σωματείων αυτής, σε φορείς, καθώς επίσης αναρτήθηκε και σε διαδικτυακά μέσα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών, η οποία διεξήχθη στις 20 Οκτωβρίου 2021, στην έδρα του επί της οδού Δημοσθένους 117, Καλλιθέα, επί του ογδού θέματος της Ημερήσιας Διάταξης αναφορικά με τις σχέσεις του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών με την Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.) και λήψη αποφάσεων επ' αυτού, ο πρόεδρος του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου κ. Γεώργιος Λεύκαρος ανέγνωσε εκ μέρους του απερχόμενου Δ.Σ. Εισήγηση-Δήλωση, το σκεπτικό της οποίας συνοψίζεται ως εξής:

Η ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.:

- μετατράπηκε σε πρωτοβάθμιο υπερσωματείο που λειτουργεί ανταγωνιστικά προς τα σωματεία-μέλη της, κατά παράβαση του άρθρου 1 και του άρθρου 3, παρ. 5 και 8 του Καταστατικού της
- με επίκληση ανυπόστατων δικαιολογιών, εφαρμόζει διχαστική και ανθενωτική πολιτική, παραβιάζοντας την αρχή της ισότιμης εκπροσώπησης των σωματείων-μελών
- αγνοεί προτάσεις και περιφρονεί νόμιμα δικαιώματα των σωματείων-μελών της που διατυπώνονται θεσμικά

Αποκορύφωμα των αντιδεοντολογικών ενεργειών και αυθαίρετων πράξεων υπήρξε η παρελκυστική και πέραν από κάθε νομιμότητα τακτική ως προς την τροποποίηση του καταστατικού της, κατά την αμφισβητούμενη λόγω ελλείψεως απαρτίας Γενική Συνέλευση τον Ιανουάριο του 2021, η οποία μάλιστα διεξήχθη διαδικτυακά εν μέσω lockdown.

Από το Δ.Σ. του Συλλόγου προτάθηκαν προς τη Γ.Σ. οι ακόλουθες δύο εναλλακτικές προτάσεις προς λήψη απόφασης:

(1) Την αποχώρηση του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών από την ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. και την προς τούτο εξουσιοδότηση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου προς υλοποίηση.

(2) Την εξουσιοδότηση από τη Γενική Συνέλευση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου όπως κρίνει αυτό την περαιτέρω παραμονή του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών στην ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

Αφού έγινε διαλογική συζήτηση και σχετική ψηφοφορία, προκρίθηκε η υπ' αριθμόν (1) πρόταση και αποφασίστηκε η αποχώρηση του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών από την ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. και η εξουσιοδότηση του νέου Διοικητικού του Συμβουλίου προς υλοποίηση αυτής της απόφασης.

Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών, σεβόμενος την 93χρονη ιστορία του, συνεχίζει την πορεία του και στηρίζει κάθε προσπάθεια, ώστε να επικρατήσει ενωτικό πνεύμα σε πλαίσια δημοκρατικών αρχών και διαδικασιών.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Με την ευκαιρία της παρούσης θέλουμε επίσης να επισημάνουμε ότι η **επιστολή της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.**, η οποία δημοσιεύθηκε στις 7 Νοεμβρίου 2021 στην ημερήσια διαδικτυακή εφημερίδα ΤΥΠΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ σε απάντηση της Απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών για την αποχώρηση από την ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ., **βρίθει ανακριβειών και ασύστολων ψευδών** χωρίς να γίνεται ουδεμία αναφορά επί της ουσίας των καταγγελλομένων, όπως:

- Στη δικαστική διερεύνηση εις βάρος της Διοίκησης της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. της νομιμότητας εκλογής της, λόγω των παρατυπιών και παρανομιών που διεπράχθησαν κατά την εκλογική Γενική Συνέλευση αυτής.
- Στην **εν μέσω πανδημίας διαδικτυακή!!!** διοργάνωση Γενικής Συνέλευσης για την τροποποίηση του καταστατικού, τον Ιανουάριο 2021, της οποίας η νομιμότητα αμφισβητείται ως προς την απαρτία αυτής λόγω της κατά δήλωση του ιδίου του προέδρου του Δ.Σ. κ. Νικ. Ουζούνoglou ταμειακής ενημερότητας των συμμετασχόντων μελών-σωματείων, και μάλιστα από τη Διοίκηση της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. της οποίας η νομιμότητα τελεί υπό δικαστική κρίση.

Ευχαριστούντες για τη φιλοξενία, μετά τιμής
Το Διοικητικό Συμβούλιο

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

11/11/2021

Η πρόσφατη κυκλοφορία στο διαδίκτυο «Ανακοίνωσης περί αποχώρησης του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών (ΣΚ) από την Ομοσπονδία» δεν μας προκαλεί εντύπωση και **δεν αποτελεί είδηση**, διότι:

1- Τα τελευταία έξι (6) χρόνια, και κατά παράβαση του Καταστατικού του ίδιου του σωματείου τους –αλλά και της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.–, τα μέλη των Δ.Σ. του αναφερόμενου σωματείου δεν διενέργησαν εκλογές αντιπροσώπων χωρίς την έγκριση της Γ.Σ. των μελών τους. Η εκλογική αντιπροσώπων των μελών σωματείων της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. αποτελεί βασική υποχρέωση τους.

2- Απείχαν δε αδικαιολογήτως σε πάνω από πέντε (5) γενικές συνελεύσεις της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ., και σε αντίθεση με όλα τα άλλα σωματεία που είναι μέλη της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. Η αλήθεια είναι ότι ενώ μέλη του συγκεκριμένου σωματείου, δηλαδή του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών, εκλέχθηκαν δυο φορές στο Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ., μετά από ένα χρονικό διάστημα παραιτήθηκαν, επικαλούμενα φόρτο εργασίας.

Επιπλέον, τα μέλη του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών που παραμένουν οι ίδιοι εναλλασσόμενοι σε θέσεις στο Δ.Σ. του σωματείου τους, έχουν αποστασιοποιηθεί όλα τα τελευταία 12 χρόνια, από τις συλλογικές προσπάθειες της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ., οι οποίες υλοποιούνται με τη στενή συνεργασία όλων των υπολοίπων μελών σωματείων της, όπως:

- α) την Κοινωνική Αλληλεγγύη προς μεγάλο αριθμό υποστηριζόμενων,
- β) τις κοινές πολιτιστικές δράσεις όπως π.χ. τα Φεστιβάλ Κωνσταντινουπολιτών,
- γ) τις τριμηνιαίες συναντήσεις αλληλοενημέρωσης,
- δ) τις διαδικασίες αναθεώρησης του Καταστατικού της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. και το κυριότερο,
- στ) τη **διεκδίκηση του δικαιώματος για αποκατάσταση και θεραπεία των αδικιών που έχει υποστεί ο Ελληνισμός της Κωνσταντινούπολης.**

Παρόλο που τα μόνιμα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών δεν έχουν υποβάλει ανοικτά και επισήμως για εισαγωγή θεσμικά προς συζήτηση την πρότασή τους προς τη Γενική Συνέλευση της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ., στο χρονικό διάστημα 2016-2019 τα μέλη αυτά υποστηρίζοντας ότι πρόκειται περί πρεσβυγενούς συλλόγου (που δεν ισχύει αφού ο Σύλλογος Μέγα Ρεύματος είναι αρχαιότερος), έχουν προσπαθήσει μέσω «**παρασυναγωγών**» να επιβάλλουν –εις βάρος των άλλων σωματείων της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.–, την καθιέρωση διορισμού σε μόνιμη θέση έξι (6) μελών του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών στο δεκαπενταμελές Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

– **Δεν σχολιάζουμε τέτοιες νοοτροπίες που καταστρατηγούν τις δημοκρατικές αρχές που στηρίζονται σε ομόφωνες αποφάσεις.**

Θεωρούμε πως οι αναγνώστες σας πρέπει να ενημερωθούν ότι η απόφαση της αποχώρησης του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών από την ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. ελήφθη κατά τη διάρκεια γενικής συνέλευσης του Συλλόγου τους, όπου τα συμμετέχοντα μέλη δεν υπερέβησαν το διπλάσιο των μελών του Δ.Σ. του σωματείου.

Οι τρεις λόγοι αποχώρησης τους οποίους επικαλείται ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών είναι, όπως φαίνεται από τα παραπάνω, αόριστοι και εντελώς ανυπόστατοι.

Πρέπει, επίσης, να τονιστεί ότι τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών έχουν την υποχρέωση να σεβαστούν το άρθρο 10 του Καταστατικού της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ., σύμφωνα με το οποίο θα πρέπει να ενημερώσουν γραπτώς για την αποχώρησή τους την ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. και να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους ως μέλη.

Η εμπειρία δείχνει πως δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ανθενωτική στάση των κάποιων, ελάχιστων, μελών του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών θα συνεχιστεί και ότι θα προσπαθήσουν να προξενήσουν ζημιά στην ενωτική πορεία των εκπατρισμένων Κωνσταντινουπολιτών. Θα πρέπει, όμως, όλοι να είναι σίγουροι ότι αυτές οι μελλοντικές προσπάθειές τους θα αποτύχουν και πάλι, όπως και όλες αυτές των τελευταίων ετών.

Ωστόσο μας λυπεί το γεγονός ότι σε αυτή την πάρα πολύ δύσκολη συγκυρία για τον Ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης ένα αδελφό σωματείο επιλέγει την έλλειψη αλληλεγγύης και την απομόνωση.

Η ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ. είναι αποφασισμένη, βασισμένη στην ομόφωνη γνώμη των μελών της, να συνεχίσει απρόσκοπτα το έργο της για να διεκδικήσει τα δίκαια και το μέλλον των Κωνσταντινουπολιτών, χωρίς να υποκύψει σε συμβιβασμούς, ή και εκβιασμούς που ίσως κάποιοι προσπαθούν να επιβάλλουν.

Εκ μέρους του Δ.Σ. της ΟΙ.ΟΜ.ΚΩ.

Νικόλαος Ουζούνoglou
Πρόεδρος

Νικόλαος Αναγνωστόπουλος
Γενικός Γραμματέας

α-Πολίτης

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΑΤΖΟΥΡΑΚΗΣ (25 ΙΟΥΛΙΟΥ 1944 - 22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2021)

Το αιχμηρότερο πινέλο της αφύπνισης!

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Θ. ΚΟΛΜΑΝ

«δεν μπορείς να κάνεις τέχνη αν δεν πιστεύεις ότι μια πινελιά μπορεί ν' αλλάξει τον κόσμο» Κ.Κ.

«Και είχε όλη τη γλύκα της ποίησης, την ανάλαφρη, επική αφήγηση, τη γεμάτη άλγος και πένθος».¹

Ο Κυριάκος Κατζουράκης (ο Κυριάκος ή ο Κάκος μας) «περπάτησε»² πάνω στη Γη δίπλα στην Κάτια για να ανακουφίσει με το πινέλο του, τις κινηματογραφικές εικόνες του, τα σκηνικά τοπία του τους αδύναμους. Ως καλλιτέχνης-«πολυσυνυγής» αφαιρούσε με μικροχειρουργικές λεπτομερείς επεμβάσεις το illustration που κάλυπτε τον πόνο, την αδικία, την αρρώστια της εποχής μας.

«Μια τεράστια απώλεια για τους ανθρώπους που ξέρουν ν' αγαπούν και να αγωνίζονται για εκείνα και για εκείνους που αγαπούν, όπως η Κάτια Γέρου και μια τεράστια απώλεια για όλον τον καλλιτεχνικό αλλά και τον πολιτικό κόσμο, αφού ήταν από τους σπουδαιότερους εικαστικούς καλλιτέχνες που τολμούσαν από όποια θέση και να βρίσκονταν να λένε τη γνώμη τους και να αγωνίζονται για το δίκαιο στη ζωή και στην τέχνη στην Ελλάδα και στον κόσμο ολόκληρο».³ Ένα από τα δεκάδες μηνύματα/σχόλια που κατακλίσανε το διαδίκτυο και τα μέσα επικοινωνίας αμέσως μόλις μαθεύτηκε η απώλεια του Κυριάκου Κατζουράκη

Η πορεία του Κυριάκου, από το μεταπολεμικό 1944 μέχρι το δυστοπικό 2021, τροχιοδρομήθηκε πάνω σε αυτοκατασκευαζόμενες ράγες, υπηρετώντας με συνέπεια τη σημασία της αφύπνισης. Αντί ευκαιριακής παντιέρας κράτησε ψηλά τη σημαία της ανταρσίας. Αποποιήθηκε συνειδητά, καταβάλλοντας το όποιο κόστος, τη θαλπωρή της κομματικής στέγης ή την κάλπικη λάμψη του life style.

Ο Κυριάκος μας πλούτισε με το πιο σπάνιο βλέμμα του – το βλέμμα της γενναιοδωρίας, καλοσύνης, οξυδέρκειας και ευφυΐας: «Τα γλυκά του μάτια, κλείσανε».⁴ Αυτό το βλέμμα του Κάκου μας ενδέχεται, έστω την ύστατη στιγμή, έστω εκ των υστέρων, να μας ξεστραβώσει. Να μπορέσουμε να δούμε το τεράστιο καλλιτεχνικό μέγεθος του πολυσχιδούς έργου του. Να συνειδητοποιήσουμε την εξάισια ζωγραφική και την τολμηρή δημιουργικότητά του. «Θέλω να υπογραμμίσω το ρόλο που έχει παίξει ο Κυριάκος Κατζουράκης την τελευταία πεντηκονταετία στη διαμόρφωση της νεοελληνικής ευαισθησίας, της αισθητικής μας συνείδησης. Το έργο του βαθιά χειροποίητο επιχειρηματολογεί με όλα τα μέσα ως προς τη δυναμική και τη σχεδόν ελεγειακή υποβολή της εννοηματομένης εικόνας».⁵

Ο Κυριάκος χρησιμοποιεί με μαεστρία όλα τα μέσα που κατείχε: πινέλο, ξύλο, καμβά, μπογιά, καβαλέτο, χαρτί, πανί, για να ζωγραφίσει, να γράψει, να σκηνοθετήσει, να σκηνογραφήσει... Όλα για να υμνήσει την αρχοντιά του άστεγου στη γωνία Βατατζή και Ιπποκράτους!!!

Στην τελευταία του έκθεση στο Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (MIET) «Αναφορά στη Γκουέρνικα», ο Κυριάκος «αποδομεί, μεταφράζει στα καθ' ημάς, επανασυστήνει τον αντιπολεμικό πίνακα του Picasso».⁶ Στην «Αναφορά» αυτή διαλογίζεται με τις ενοχές που τραυμάτισαν την αυτοεκτίμησή του στο ορφανοτροφείο ή το ερώτημα που δεν έκανε στον Picasso για τον φορμαλισμό του ή με τη «νεκρή φύση/1934» της Χρυσάνθης Κατζουράκη (1918-1950)... για να εμποτίσει με αθώο όνειρο την πραγματικότητα: «Ο πόνος, η οδύνη που προκαλείται απ' τις σφαγές και τις αδικίες είναι μέρος του αέρα που αναπνέουμε... εδώ (στη χώρα μας) έχουν γίνει λόγος, τραγούδι και έτσι μας έχουν μεταβιβάσει την ηδονή της οδύνης, ο στίχος του Εμπεϊρικού «έκαναν οίστρο της ζωής το φόβο του θανάτου» συμπυκνώνει όλα τα παραπάνω».¹ Με ταπεινή εγρήγορση και ιδιοσυγκρασιακή ενσυναίσθηση ενθέτει στο βομβαρδισμένο από τους φασίστες τόπο, —ενθέτει στο εμβληματικό αντιπολεμικό έργο— τους σημερινούς απόκληρους, παραθέτοντας τον αντίστοιχο πόνο, την αντίστοιχη αρρώστια και

αδικία. Καθρέπτης του τώρα στο τότε και τανάπαλι! Στην ξενάγηση που μας προσέφερε (15/6/2019) μεταξύ άλλων αναφέρει: «στην προσπάθειά μου να καταλάβω το έργο ένοιωσα την ανάγκη να το ζωγραφίσω και να ενθέσω εικόνες χωρίς να τραυματίσω τον ψυχισμό του... όταν το τέλειωσα κατάλαβα ότι μήκκα σε μια νέα περιπέτεια και ανυπομονώ πότε θα συνεχίσω...».⁷

«Έτσι η μεγάλη Γκουέρνικα του μοντερνισμού εν προκειμένω κατακερματίζεται σε μικρές μεταμοντέρνες Γκουέρνικες εγχώριου ενδιαφέροντος στις οποίες η γελοιότητα ανταγωνίζεται τη θλίψη και η απογοήτευση την αηδία».⁸

«Δείτε τα 400 έργα ζωγραφικής στο site: <https://simatakapnou.art/>, δείτε τις ταινίες του, τα κείμενά του, καμαρώστε τον αιώνο έφηβο, τον ακτιβιστή, τον σπουδαίο καλλιτέχνη».⁴

Το έργο του κοσμή την Εθνική Πινακοθήκη «Las Meninas», το Μουσείο Κασιόγρα στη Λάρισα «το τρίπτυχο Guernica 2016», τη Βιβλιοθήκη της Καλαμάτας «Το Τέμπλο»... Παρ' όλα αυτά η αναγνώριση του έργου του για το καλλιτεχνικό μέγεθος που αντιπροσωπεύει κρίνεται περιορισμένη. «Να γίνει προσπάθεια από εδώ και πέρα, από εμένα, τον Άρη (γιος του) και από τους φίλους του επιτέλους να εκτιμηθεί το πραγματικό μέγεθος του Κυριάκου στη χώρα μας κι όχι μόνο».⁴

Ο Κυριάκος ανήκει στη σπάνια κατηγορία εκείνων των ανθρώπων που δημιουργούν έργα υψηλών διαμετρημάτων συνυφασμένα με τη στάση της ζωής τους. «Είναι αδύνατον να είσαι άνθρωπος όταν βιώνεις καθημερινά την αδικία, όταν δεν ξέρεις πως να διαχειριστείς την απέχθεια για τους έχοντες, τους ανέγικτους και τους υπερόπτες. Αυτά παράγουν το τεράστιο χάσμα μεταξύ της ζωής και της έκφρασης, της ζωής και της ποίησης... Αλλά ποτέ δεν έπαψα να πιστεύω πως κάποια μέρα θα ξεσπάσει η επιθυμία για μια δίκαιη κοινωνία και το ξέσπασμα θα είναι άτσαλο, άμορφο, χωρίς στυλ».¹

«Ο Κυριάκος τρυφερός, επιεικής και απόλυτος. Συνεχιστής μιας μεγάλης ζωγραφικής παράδοσης που την τίμησε όχι μόνο με τον πλούτο και την αισθαντικότητα της τέχνης του, αλλά και ως εκφραστής ο ίδιος ενός κριτικού, αναστοχαστικού βλέμματος πάνω στις μορφές και τα περιεχόμενα της κληρονομημένης αισθητικής μας παιδείας. Οι τόνοι της χώρας, του καφέ, του θερμού κόκκινου, του βαθύ κίτρινου, του πικρού γαλάζιου, οι γήινες αποχρώσεις της χρωματικής του γκάμας έκαναν ακόμη και τα πιο υπερρεαλιστικά ποιντικά συμβάντα στη ζωγραφική του να αποκτούν την τρυφερότητα, στέρεη γείωση με την πραγματική ζωή. Μια ζωή που αποκτά ουσία και νόημα κυρίως μέσα από την ανθρώπινη οδύνη, τον ανθρώπινο μόχθο, τις χαρές και τις πληγές, την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την ανθρώπινη μάχη για μια σκληρή επιβίωση, για έναν κόσμο πιο υποφερτό, πιο ελεύθερο και πιο δίκαιο».⁹

Το έργο του Κυριάκου με βοήθησε να κατανοήσω την ανθρώπινη μοίρα. Οι πινελιές, τα χρώματα, οι σκιές, το φως, το κόκκινο, το μπλε, το λευκό κάθε φορά που τα παρατηρώ βλέπω μια διαφορετική πτυχή της αφήγησης. Και πάλι απέχω από Βεβαιότητες! Μου χάρισε παράθυρα ανεκτίμητης σημασίας ακόμη κι αν μέχρι σήμερα δυσκολεύομαι να αντιληφθώ το βάθος και την έκταση του κόσμου που ανοίγεται μπροστά μου... Κυρίως μου προσέφερε απλόχερα τις σκέψεις του για τις φορές που συνδυάστηκαν η τέχνη του με τις ταπεινές εμπορικές απόπειρές μου.

Την άνοιξη του 1989 οργανώνεται το Παγκόσμιο Συνέδριο Ψυχιατρικής με χιλιάδες γιατρούς από όλο τον κόσμο στην Αθήνα με πρόεδρο τον καθηγητή Κώστα Στεφανή στο ΣΕΦ. Ο καθηγητής αποδέχεται πρότασή μου (product manager cardiovascular Abbott) το αναμνηστικό δώρο στους διακεκριμένους καλεσμένους του να είναι μεταξοτυπίες με θέματα που σχετίζονται με την ψυ-

χιατρική. Ο Κυριάκος δημιουργεί τρία θέματα: Οιδίποδας, Νάρκισσος, Έρως και Ψυχή. Η αποδοχή από τους συνέδρους και τους οργανωτές πολύ ισχυρότερη από την αναμενόμενη. Είναι συγκινητικό να βλέπεις να κοσμούν τα γραφεία τους μέχρι σήμερα χαρακτηριστικά του από εκείνο το συνέδριο.

Το 1998 η ΟΕ (καθηγητές Κ. Σολδάτος, Γ. Ραμπαβίλας, Γ. Βασιλαματζίς) του 1st International Conference of the Neuropathy Association συμφωνεί στην πρότασή μου (Director Neurology-Thrombosis Sanofi) στην εναρκτήρια τελετή να παρουσιαστεί το θεατρικό έργο «Προσωπογραφία» με αφηγητή τον Καψάλη, ηθοποιούς την Κάτια Γέρου (Ρουθ) και την Ανέζη Παπαδοπούλου (Υακίνθη) και ζωγραφική-σκηνικά του Κυριάκου (27/8/1998 Λουτράκι).

Το 1997 με τη διευθυντική ομάδα συνεργατών μου (Director Cardiology-Thrombosis Sanofi) επισκεπτόμαστε το ατελιέ του Κυριάκου να συζητήσουμε, εκτός των στενών ορίων της εμπορικής έκθεσης, για ένα περίπτερο διαφορετικό από τη συννησμένη κοινοτυπία των stand. Εκείνο το απόγευμα, που η ώρα κύλισε χωρίς να το καταλάβουμε σαν ποτάμι δροσερό και γρήγορο, μας έφερε στην όχθη της δημιουργικής έξαψης να εκδηλώνεται στο πρόσωπό του, καθώς ήδη είχε αρχίσει να δημιουργεί στη φαντασία του το «Κουτί της Τέχνης»!

«Θα δημιουργήσω ένα Κουτί, θα το ρίξω στα πιράνχας του εμπορίου, θα ηρεμήσω τα ακατανίκητα πάθη, θα μαγέψω με ήχο, με φως, με χρώμα, θα εγκλωβίσω τις αδηφάγες εντάσεις, θα ζωγραφίσω τη νίκη του υγιούς ενάντια στην αρρώστια...».¹⁰

Το «κουτί» αυτό συμμετείχε στα συνέδρια που λάμβανε μέρος η εταιρία ανά την Ελλάδα την περίοδο 1997-2000. Όσοι καρδιολόγοι, παθολόγοι, νευρολόγοι, αιματολόγοι, αγγειολόγοι πέρασαν μέσα από «το Κουτί» θυμούνται μέχρι σήμερα τη μουσική, την εναλλαγή χρωμάτων και τη γυναίκα με το δόρυ που τους εντυπώθηκε ως η αισιόδοξη οπτική στη θεραπευτική, η επικράτηση του «καλού» ενάντια στο «κακό». Το «κουτί τέχνης» παρουσιάστηκε στο περιοδικό της Sanofi ως το πετυχημένο pre marketing Plavix. Με την είδηση του θανάτου του Κυριάκου μου τηλεφώνησαν καθηγητές ιατρικής να μου θυμίσουν το «Κουτί» και ότι η μεταξοτυπία «η γυναίκα με το δόρυ» κοσμή το δωμάτιό του!

Το 2001, κατά την εναρκτήρια τελετή των 4ων Κυθηραϊκών Ημερών Υπέρτασης και Νεφρολογίας στην Ιερά μονή Οσίου Θεοδώρου, παρουσιάστηκε το θεατρικό έργο της Ομάδας Τέχνης του Κυριάκου η «Περιπλάνηση σε μια Πόλη», μια εικαστική παρέμβαση που αναφερόταν στον κόσμο των ξένων που ζούνε στην πόλη σε μια προσπάθεια να ενταχθεί η ιστορική μνήμη στο παρόν.

> Συνέχεια στη σελίδα 31

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

1. *Τάξη στο Χάος*, Κυριάκος Κατζουράκης, εκδόσεις Καλειδοσκόπιο, 2013.
2. Δήλωση της Κάτιας Γέρου, όταν ο Κυριάκος νοσηλευόταν στο Υγεία (ιδιωτική συνομιλία).
3. Ανάρτηση της ηθοποιού Μάνιας Παπαδημητρίου στο FB, 22/10/2021.
4. Ανάρτηση της Κάτιας Γέρου, 22/10/2021 στις 16:25 στο FB.
5. «Ένας ζωγράφος ερμηνεύει τον εαυτό του ερμηνεύοντας τον κόσμο» πρόλογος του Μάνου Στεφανίδη στο βιβλίο *Τάξη στο Χάος*, 2013.
6. «Είς Μνήμην» Αριστείδη Μπαλτά, *Τα Νέα*, 30/10/2021.
7. Βιντεοσκοπημένη (στο κινητό μου) ιδιωτική παρουσίαση του Κυριάκου Κατζουράκη στην έκθεση στο MIET, 15/6/2019.
8. «Η ζωγραφική σαν θέατρο του κόσμου» Μάνου Στεφανίδη, *Neuchatel* 2018.
9. «Στη μνήμη του Κυριάκου Κατζουράκη», Γιάννη Ψυχοπαίδη, *Η Εφημερίδα των Συντακτών*, 26/10/2021.
10. «Συνδοιπόρος στο ταξίδι...», Ν. Κόλμαν, *Η Αξία*, 25/4/2015.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΤΕΛΕΣΤΗΚΕ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΩΝ ΙΩΣΗΦ ΚΑΙ ΒΑΛΕΝΤΙΝΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Την Κυριακή 7 Νοεμβρίου 2021 στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου στον Άλιμο τελέστηκε το 40ήμερο μνημόσυνο των αείμνηστων Ιωσήφ Κωνσταντινίδη και Βαλεντίνας (Βάλιας) Κωνσταντινίδη στο οποίο προέστη ο Πανοσ. Αρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Ξυνός συμπαραστατούμενος από ιερείς του Ναού, ενώ στο αναλόγιο έψαλαν οι Κωνσταντινουπολίτες Άρχοντες Πρωτοψάλτες της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας κ.κ. Χρήστος Μηνάογλου και Φώτης Γιαννακάκης, βοηθούμενοι από τον κ. Αντώνη Βαρελόπουλο.

Στον σύντομο συγκινητικό λόγο που εκφώνησε ο Παν. Αρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Ξυνός, ο οποίος σπούδασε μαζί με τον αείμνηστο Ιωσήφ, αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στους αδελφικούς δεσμούς τους, στη φιλία τους από την εποχή στην Ιερά Θεολογική Σχολή της Χάλκης μέχρι σήμερα, που τον επισκεπτόταν στο φαρμακείο που διατηρούσε κοντά στην εκκλησία.

Το μνημόσυνο έγινε παρουσία της κόρης, του εγγονού, συγγενών και φίλων, καθώς και αρκετών μελών του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών, του Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών, της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως, του ΣΕΒΑΣΚ, του Μορφωτικού Συνδέσμου Χάλκης, του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών και της εκκλησίας μας.

Αιώνια σας η μνήμη Ιωσήφ και Βάλια.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Το ετήσιο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του πολυαγαπημένου μας

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ

θα τελεστεί την Κυριακή, 28 Νοεμβρίου 2021 και ώρα 11.00π.μ. στο Νεκροταφείο Παλ. Φαλήρου.

Η τεθλιμμένη οικογένεια

E-MAIL & SITE:

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr, www.tsoukatou.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ
ΑΠΟ ΤΟ 1982

Αγίου Αλεξάνδρου 50, Παλαιό Φάληρο
Τηλ.: 210 9828800, 210 9814891
Κιν.: 6944 143133, 6944 242570
www.poimenidi.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

«ΠΙΣΤΩΦ»

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ, ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ - ΤΑΞΙΜ

τώρα και στο Φάληρο

Θα βρείτε σ' αυτό φροντίδα και ειλικρινή συμπαράσταση

ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ 73Α, Π. ΦΑΛΗΡΟ

210.98.38.801 - 210.98.28.070

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Προς όλους τους συγγενείς και φίλους που παραβρέθηκαν στη νεκρώσιμη ακολουθία και τον ενταφιασμό, διέθεσαν διάφορα ποσά στην Εστία Κωνσταντινουπόλεως, μας συλλυπήθηκαν με τηλεφωνήματα και όλους όσοι με οποιονδήποτε τρόπο συμμετείχαν στο πένθος μας για τον θάνατο του πολυαγαπημένου μας συζύγου, πατέρα, παππού και προπάππου

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΣΙΚΗ

απευθύνουμε τις θερμότερες ευχαριστίες μας. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τον Σύλλογο Μακροχωρίου για την παρουσία και συμπαράστασή του. Τέλος, ευχαριστούμε την **Υπηρεσία Κηδείων Τογρίδη** για την άσπογη διεξαγωγή της νεκρώσιμης ακολουθίας, του ενταφιασμού και του μνημοσύνου.

Η οικογένεια

ΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΨΥΧΗ ΤΗΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ...

Στις 14 Ιουλίου έφυγε για τη γειτονιά των αγγέλων η δασκάλα μας Βασιλική Βιγγοπούλου, κόρη του Λαμπαδάριου της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας Ευσταθίου Βιγγόπουλου. Έφυγε πλήρης ημερών και εν ειρήνη, ήσυχα κι απλά, με αξιοπρέπεια μέσα σε απεριόριστη αγάπη και φροντίδα των δικών της ανθρώπων που τόσο αγάπησε και την αγάπησαν.

Ένοιωσα λοιπόν την ανάγκη να γράψω λίγα λόγια γι αυτήν, την πραγματική Δασκάλα αν και είναι δύσκολο να εκφράσεις αυτό που νοιώθεις για κάποιους ανθρώπους, γιατί τα λόγια είναι λίγα και πτωχά.

Η κα Βάσω, όπως την λέγαμε, υπήρξε μια υπέροχη δασκάλα, φωτισμένη, γεμάτη ευγένεια και διάθεση προσφοράς στην ομογενειακή εκπαίδευση την οποία υπηρέτησε με αρχές και αφοσίωση.

Στην μακρά θητεία της πέρασαν από τα χέρια της πολλά παιδιά, πρώτα από το Σχολείο της Αντιγόνης, μετά της Πρώτης και τέλος του Τζιμπαλή από όπου και έφυγε για την Ελλάδα. Στην Ελληνική Επικράτεια υπηρέτησε σε Σχολεία της Βοιωτίας και της Αττικής, από όπου και συνταξιοδοτήθηκε.

Το εκπαιδευτικό της έργο δεν είχε να κάνει μόνον με τις γνώσεις, αλλά και με τις αρχές που γαλούχησε όλους τους μαθητές της.

Η Κοίμησή της μου έφερε στην μνήμη παιδικές αναμνήσεις. Θυμήθηκα το γλυκό της χαμόγελο, την υπομονή της, τις «παρατηρήσεις» της στις αταξίες μας. Θυμήθηκα τις εκδρομές που μας πήγαινε, τις επισκέψεις στα μουσεία της Πόλης. Μας πρόσφερε απλόχερα την αγάπη της. Αγάπη που μας ζέσταινε ακόμα κι όταν γινόταν αυστηρή.

Μας έμαθε να αγαπάμε τους ανθρώπους, τη γνώση, τη φύση, την καθαριότητα.

Υπήρξε σπουδαία δασκάλα που είχε το πάθος και την αγωνία να μας μεταδώσει γνώσεις και εμπειρίες ζωής που πίστευε πως θα μας βοηθούσαν. Μια εκπαιδευτικός που δεν έδινε άγευστη και στεία γνώση αλλά που ήθελε να πλάσει ανθρώπους σε κάθε δυνατή ευκαιρία που της δινόταν.

ΝΑΙ, η αγαπημένη μου δασκάλα, μάς έμαθε πως ποτέ δεν προτάσσουμε το ΕΓΩ αλλά πάντα το ΕΓΩ το βάζουμε στο τέλος!!! Μας τόνιζε: «Θα λέτε ο Νίκος, η Διαμάντω κι εγώ!!!»

Χάρη σε εκείνην, μάθαμε τι θα πει ευγενική άμιλλα, τι σημαίνει πειθαρχία.

Προ ετών συναντηθήκαμε όλοι οι μαθητές της από το μονοθέσιο σχολείο της Πρώτης και της είπαμε ένα μεγάλο ευχαριστώ από καρδιάς για όλα όσα έκανε για μας και που τότε δεν είχαμε την κρίση να εκτιμήσουμε. Θυμάμαι πόσο έντονη ήταν η χαρά κι η συγκίνησή της.

Μεγάλη ευλογία και θεία τύχη, η συμβολή της στη μαθητική μας ζωή. Ήταν μια από τις τελευταίες μεγάλες δασκάλες της Ομογένειας που δυστυχώς δεν κατάφεραν οι μαθητές της να την αποχαιρετήσουν όπως της ταίριαζε, λόγω της πανδημίας.

Σε αποχαιρετούμε όλοι μας στο τελευταίο και μεγάλο ταξίδι της ζωής σου.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που θα σε σκεπάσει.

Καλό Παράδεισο!!!

Σοφία Ορφανίδου

ΚΗΔΕΙΑ

Την πολυαγαπημένη μας σύζυγο, μητέρα και συγγενή

ΜΠΙΤΣΑ-ΕΛΕΝΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

κηδεύσαμε στις 9 Νοεμβρίου 2021 από τον Ιερό Ναό Αγίων Θεοδώρων του Α' Κοιμητηρίου Αθηνών.

Ο σύζυγος Θάναος

Η κόρη Κατερίνα

Οι λοιποί συγγενείς

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Προς όλους τους συγγενείς και φίλους που παραβρέθηκαν στη νεκρώσιμη ακολουθία και τον ενταφιασμό, κατέθεσαν στεφάνια και άνθη, διέθεσαν διάφορα ποσά σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, μας συλλυπήθηκαν με τηλεφωνήματα και όλους όσοι με οποιονδήποτε τρόπο συμμετείχαν στο πένθος μας για τον θάνατο της πολυαγαπημένης μας συζύγου και μητέρας

ΜΠΙΤΣΑΣ-ΕΛΕΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

απευθύνουμε τις θερμές μας ευχαριστίες.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα το **Γραφείο Τελετών Ποιμενίδη** για την άσπογη διεξαγωγή της νεκρώσιμης ακολουθίας και του ενταφιασμού.

Η οικογένεια

ΠΕΝΘΟΣ

Σήμερα η Εταιρεία μας πενθεί!!! Η οικογένεια της Επταλόφου αποχαιρετά με θλίψη έναν από τους ιδρυτές της.

Ο **Αλέκος Παπαδόπουλος** έφυγε από τον κόσμο αυτό για τη χώρα των ζώντων.

Τον αποχαιρετούμε με θλίψη, σεβασμό και ευγνωμοσύνη. Του είμαστε ευγνώμονες διότι μας έκανε κοινωνούς της εμπειρίας του. Το κενό που αφήνει είναι δυσαναπλήρωτο. Θα ζει πάντα στην καρδιά μας, στην σκέψη μας... ανάμεσά μας. Παρακαταθήκη του η ομοψυχία και η ενότης. Του την υποσχόμεθα. Η Επτάλοφος σου χρωστάει τα πάντα!

Καλή αντάμωση αγαπημένε μας!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΒΑΛΣΑΜΑ

ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΡΓΑΤΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ!

Αγαπημένη μου Αλεξάνδρα, μήνες τώρα ήθελα να γράψω για σένα, μα δεν πήγαινε το χέρι μου... Σαν να μην ήθελα να πιστέψω ότι πια δεν είσαι μαζί μας. Ότι έφυγες για πάντα... Κι ήταν τα ρούχα μου στη ντουλάπα που ταξινομούσα για τις φθινοπωρινές ανακατατάξεις που, άλλη μια φορά μου θύμισαν, έντονα την παρουσία σου.

Εκείνο το μακρύ γαλανό ζέρσεϊ, μου θύμισε τη γιορτή καρυδιού που κάθε χρόνο κάναμε τον Αύγουστο στο χωριό σου, την Παναγία, τις εκφωνήσεις, τα ποιήματα, που μου έδινες να πω πάντα στην αρχή τιμητικά, καθώς με ευγένεια με καλούσες να αρχίσω τις εκδηλώσεις σου. Μπόλιασες (ίσως δίκως να το καταλάβεις), με ποίηση και την Τέχνη του Λόγου, το χωριό σου! Πόσο μου λείπεις, στιγμή δεν έπαψα να σε σκέφτομαι, σε λίγο θα ρωτώ κλείνεις έναν χρόνο από τότε που ο κορονοϊός σε πήρε... Τόσο νέα, τόσο ζωντανή... Ούτε που μπορούσαμε να σε χαιρετήσουμε –αυστηρά τα μέτρα– μήτε στην εκκλησία επιτρεπόταν να πάμε. Ένας κόμπος, όταν σκέφτομαι ότι δεν ήμουν κοντά στις τελευταίες σου στιγμές...

Και τώρα να, κι αυτό το μαύρο με το λίγο στρας φουστάνι, που έβαλα όταν κόβαμε μαζί και ευλογούσαμε τη βασιλόπιτα στην έλευση των νέων χρόνων χριστιανικά- →

απόψεις

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΑΤΖΟΥΡΑΚΗΣ (25 ΙΟΥΛΙΟΥ 1944 - 22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2021)

Το αιχμηρότερο πινέλο της αφύπνισης!

> Συνέχεια από τη σελίδα 29

νικά, με προσευχή και ευχές για επανεκκίνηση προσδοκιών στα Νέα Έτη και μετά, λόγος ποιητικός, στην αρχή, τιμητικά – σαν να ήξερες, ότι η ποίηση είναι ο Ανθός της ψυχής. Ακολουθούσε χορός, γλέντι, σμίξιμο όλων των ανθρώπων στην ταβέρνα του Μεθόδιου, κάτω από τη μεγάλη πλατάνα του χωριού σου. Όλες μαζί οι γυναίκες του Συλλόγου Γυναικών Παναγίας, μαζί κι εγώ –ξένη, δίχως ρίζες απ’ το χωριό– κι όμως ένιωθα σαν να ήμουν κι εγώ από την Παναγία!

Αγαπημένη μου Αλεξάνδρα, δεν θυμάμαι στ’ αλήθεια πότε σε πρωτογνώρισα, σαν να σε ήξερα πάντα. Σε πρωτοείδα στη Χορωδία του Δήμου Θάσου, με τα ξανθά πλούσια μαλλιά, τα φουλάρια, τη δυνατή φωνή και το καθάριο χαμόγελό σου, σαν να καθεφτιζόταν πάνω σου η Ζωή...

Να και το κόκκινο φουστάνι, που φορούσα τις Απόκριες στον αποκριάτικο χορό που για χρόνια ήσουν δραστήριο μέλος και επίτιμη Πρόεδρος και πάντα έτρεχες για την παραμικρή λεπτομέρεια. Είχες την επιμέλεια του μενού, των δώρων και στο τέλος ρωτούσες με αγωνία καθώς τους αποχαιρετούσες, αν ήταν όμορφη η βραδιά και αν περάσανε ωραία.

Ναι Αλεξάνδρα, όλοι όσοι σε γνωρίσαμε περάσαμε ωραία. Περάσαμε όμορφα, με τον καθάριο, ντόμπρο χαρακτήρα, την αστείρευτη ενέργειά σου.

Το σπίτι σου, τυχαίο ήταν ακριβώς απέναντι από την εκκλησία. Κουκλίστικο, μεγάλο όσο χρειαζόταν για να χωρέσει τη μεγαλοκαρδιά σου, με κάμαρες φροντισμένες, έναν κήπο μικρούλη, με δενδράκια, λουλούδια, γλάστρες. Εκεί για χρόνια φρόντισες τον νεφροπαθή άνδρα σου. Παιδιά δεν έκανες, αλλά σίγουρα είχες αντίψια που σε αγάπησαν πολύ, φίλους και συγγενείς που δεν σε άφησαν να νιώσεις ποτέ μόνη.

Σε θυμάμαι στην Πόλη, όταν πήγαμε για προσκύνημα, ήσουν η ψυχή της παρέας. Να χορεύεις πιο όμορφα κι από τα χανουμάκια, κι όλοι να σε χειροκροτούν για το μπρίο, το κέφι, τη ζωντάνια σου.

Ανέστηρες και έδωσες ζωή στο Σύλλογο Γυναικών Παναγίας, τόλμησες σε ένα ανδροκρατούμενο χωριό, να κάνεις τη Γιορτή της Γυναίκας, όχι σε κάποια αίθουσα, αλλά σε ταβέρνα και πριν το γλέντι τιμούσαμε το ωραίο μας φύλο με Λόγο και Ποίηση.

Αποδείξαμε Αλεξάνδρα, ότι η ποίηση δεν είναι υπόθεση των λίγων, μπορεί να γίνει των πολλών, αρκεί να τους μπολιάσουμε, και έτσι κάναμε....

Σπάσαμε τα στερεότυπα, φέραμε τον Λόγο τον Ποιητικό στην ταβέρνα, αλλά και στο Βιγλί, όταν κάναμε τη Ναυτική βραδιά δίπλα στις ελιές, απέναντι από τη θάλασσα, που πρωτοτραγουδήσαμε τον Ύμνο της Θάσου και μετά, σε κάθε γιορτή, αρχίζαμε με αυτόν χάρη στο πρόσταγμα σου, παρουσία του πατέρα μου, του Παπαγιώργη. Οι εκδηλώσεις που δημιουργήσαμε μαζί με τα μέλη του Συλλόγου σου, συνδυασμένες με τα χορευτικά των Συλλόγων της Θάσου, αλλά χορευτικά ή χορωδίες άλλων τόπων, ανέβασες πραγματικά πολύ τον πήχη, στο χωριό σου.

Κλείνω την ντουλάπα μου, άκεφα, απόμειναν τα φουστάνια μου να σε θυμίζουν... Να μου θυμίζουν τις ωραίες στιγμές, που κάναμε σπονδή στον Πολιτισμό, που δημιουργούσαμε στα σκληροτράχηλα βουνά της Θάσου Πολιτιστικούς Θεσμούς. Πόσο ανιδιοτελής υπήρξες! Γι’ αυτό σε αγάπησα. Ταγμένη στο χρέος, σε κάθε τι όμορφο και υψηλό.

Αχ, Αλεξάνδρα μου, βιάστηκες να φύγεις. Είχες χρόνια ακόμα να ζήσεις, είχες να δώσεις ακόμα πολλά... Μα ίσως να ‘πρεπε να φύγεις τόσο ζωντανή, τόσο κεφάτη, τόσο καλόψυχη, με το υπέροχο χαμόγελο σου, για να σε θυμόμαστε όλοι όρθια και ορθή. Ήσουν μια αληθινή μελισσόουλα εργάτρια του Πολιτισμού, κάθε υψηλού και ωραίου. Εύχομαι ο Σύλλογος Γυναικών Παναγίας να τιμήσει και να συνεχίσει το έργο σου.

**Από την ποιήτρια
Ανδρομάχη Διαμαντοπούλου-Φιλιππίδου**

Κι αυτή η δουλειά του Κυριάκου αγκαλιάστηκε με ενθουσιασμό από τον ιδιαίτερα καλλιεργημένο και ενημερωμένο ιατρικό κόσμο των Κυθηριακών Συνεδρίων, τα οποία αποτελούν έμπνευση των καθηγητή Νίκου Παπαγαλάνη, Δημήτρη Τσακίρη, Κώστα Σιαμόπουλου...

Ο Κυριάκος «που δεν χαμπάριαζε τίποτα» απλόχερα ενέταξε το σημείωμά μου «Συνοδοιπόρος στο ταξίδι για το όνειρο»¹¹ στο 367 σελίδων σκληρόδετο λεύκωμα της Μεγάλης Αναδρομικής Έκθεσης του (1963-2013) στο Μουσείο Μπενάκη την άνοιξη του 2013 (23 Απριλίου-28 Ιουλίου). Συμπεριλαμβάνοντας κείμενό μου μεταξύ των παρεμβάσεων των καθ’ ύλην αρμοδίων: Α. Δεληβοριά, Γ. Γρηγοριάδη, Κ. Παπαχρίστου, Μ. Στεφανίδη, Χ. Λάνγκενφας, Π. Ρηγοπούλου, Γ. Ανδρεάδη... «Το ταξίδι συνεχίζεται και μετά την αναδρομή! Άλλωστε εκείνη την αυγουσιτιάτικη νύχτα με πανσέληνο στις “θαλασσινές σπηλιές”, εναποθέσαμε τους λυγμούς της Κάτιας... τα ανεξίτηλα ψυχικά της αποθέματα! Παρακαταθήκη για τα μελλούμενα...».¹¹

Όπως έγραψε ο Θωδωρής «εκείνες οι εικόνες στους τοίχους του πατρικού μου» κάθε φορά γεννούν νέα αναπάντητα ερωτήματα που, όπως έλεγε ο Κυριάκος, οι απαντήσεις είναι μέσα μας. Όπως εκείνη η φιγούρα με γυρισμένη την πλάτη κοιτάζει προς τη θάλασσα, σε μια από τις ακουαρέλες του... (6/12/2013).

Εννιά μέρες μετά την περιδιάβασή σου με τα τάγματα των αγέλων – σε βλέπω:

Ως Άγγελο με σπαθί που γυαλίζει στο φως του φεγγαριού, ακριβώς όπως ζωγράφισες «βουτηγμένη» στο μπλε την Κάτια.¹²

Να κρύβεσαι πίσω από το ζευγάρι του Velazques, στο Las Meninas.

Να προβάλλεις στη στενή Πύλη του Τέμπλου σου... Οι δυο αρχάγγελοί σου σταθερά εκεί.

Η Κάτια και ο Άγγελος.

«Νιώθω ότι αγκαλιάζουν από δεξιά και αριστερά όλη αυτή την ακαταστασία της σύνθεσης, βάζουν τάξη χωρίς να παίρνουν ένα βάρος προσωπικό, ταυτίζομαι μ’ αυτούς...».¹³

«Η επιθυμία μου είναι το Τέμπλο ολοκληρωμένο, να ταξιδεύει και να σπίνεται συνεχώς σαν «πρόσφυγας» ναός... Η αφήγηση του Λοιμού είναι πρόλογος σε μια αφύσικη κατάσταση... όσο κι αν άλλαξαν οι καιροί, η αρρώστια είναι πάντα εδώ».¹⁴

«Εκεί κατοικούν αυτοί που δεν έχουν κάνει ακόμη πράξη την οργισμένη επιθυμία τους να γκρεμίσουν όσα τους πνίγουν... οι εν δυνάμει οργισμένοι τοποθετούνται κατευθείαν “εκεί”, στο περιθώριο... το “εκεί” δεν είναι χώρος, είναι ένα τεμαχισμένο “εκεί”, μια παράξενη τοπογραφία, μερικές φορές μέσα στο σπίτι του γείτονα, ή στα κτίρια γραφείων».¹

Στην επιστολή παραίτησής του από το ΔΣ του Μουσείου Ακρόπολης (20/12/2020) ο Κυριάκος αποκάλυψε τους απaráδεκτους χειρισμούς του Υπουργείου Πολιτισμού, προσπαθώντας να περιγράψει τη θλίψη του «για την κακομεταχείριση της μνήμης μας και την απαξίωση της αίσθησης της ιστορίας και των παθών του λαού που ζωντάνευαν πάνω στον κακοτράχαλο βράχο –στα μάτια μου ιερός ως φορέας μνήμης και φορέας πολιτισμού– που η προσοχή μας στο δύσκολο βάδισμα πάνω στις πέτρες του, μας οδηγούσε στην κυριολεξία να σκύβουμε με προσοχή, να γινόμαστε ένα με τη δυσκολία του». Ο καλλιτέχνης Κυριάκος προβληματιζόταν όχι μόνο για τις άστοχες επεμβάσεις στους αρχαιολογικούς χώρους αλλά και στον αστικό ιστό της Αθήνας, που θεωρούσε έναν ζωντανό οργανισμό. Χωρίς κραυγές ήταν ένας ιδεολόγος αγωνιστής μιας αριστεράς χωρίς κομματικές περικαρκώσεις και σκοπιμότητες, ένας ιδεολόγος μιας δικαιότερης κοινωνίας, χωρίς βία, χωρίς αυθαιρεσία των λίγων ενάντια στους πολλούς, για έναν καλύτερο κόσμο. Στην τελευταία θεατρική σκηνοθεσία του στο έργο της Κάτιας Γέρου «Stand-up Tragedy» (6 Μαρτίου 2020) σχολιάζει: «η κοινωνία του θεάματος καλά κρατεί ότι και να συμβαίνει γύρω μας

...και το αιώνιο αίτημα για ανάταση και νόημα (αντέχει ακόμα)».

Ο Κυριάκος πρόλαβε να συνοδεύσει το τεράστιο ζωγραφικό του έργο με τη δοκιμαϊκή παρακαταθήκη του, 330 σελίδων, στις οποίες «κάθε λέξη σταθμός σ’ ένα μοναχικό ταξίδι. Σκέψεις με εξαιρετική διαύγεια, απόλυτη αισθαντικότητα, εξομολόγηση, πένθος για την απώλεια και βάλασμο για το πένθος... Τι νόημα θα είχε ένα κατόρθωμα αν δεν σε έκανε να ματώσεις;»¹⁵ «ο χρόνος κυλάει σε βάρος μας και δεν ξαναγυρνά να διορθώσει λάθη, να καλύψει κενά – η κληρονομιά όμως που αφήνουμε στις επόμενες γενιές αναπόφευκτα τα περιέχει», σημειώνει προφητικά ο Κυριάκος Κατζουράκης.

«Σήμερα, σ’ αυτούς τους δισεκτονικούς καιρούς που ζούμε εξακολουθώ να αναζητώ την ευθύτητα – όχι καθαρότητα. Αλλά τη λερωμένη από τα πάθη των ανθρώπων ευθύτητα», έγραψες Κυριάκο στις τελευταίες σελίδες του βιβλίου σου *Αναφορά στην Γκουέρνικα*.

Σήμερα που έφυγες Κυριάκο από τη ζωή η χώρα μας έγινε φτωχότερη γιατί «χάθηκε ένας υπέροχος, μοναδικός Ζωγράφος, ένας ιδιοφυής σφαιρικός καλλιτέχνης...».⁴

Σήμερα που αφήνει ένα κενό η απουσία σου, βάλασμο το ανεξίτηλο άγγιγμα των έργων σου.

Σήμερα που «τα γλυκά σου μάτια έκλεισαν για πάντα» σε διαβεβαιώνουμε ότι θα ακολουθήσουμε την προτροπή της Κάτιας: «Ας γίνει ο Κυριάκος μας ένα σημείο αναφοράς για τις επόμενες γενιές στην ταραγμένη εποχή που ζούμε».⁴

Σήμερα επείγει το «Τέμπλο» να ταξιδέψει στην Πόλη μαζί με το δραματουργικό σκέλος του, ως σύνολο, όπως ακριβώς το επιθυμούσες Κυριάκο! ...αξίζει αυτό το ταξίδι να πραγματοποιηθεί!

«πρέπει ν’ ακούσεις τη σιωπή...
γιατί η σιωπή εν τέλει δεν είναι άδεια ...κατοικείται!» Κ.Κ.

ΥΓ 1: ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ: 400 πίνακες Ζωγραφικής ΚΑΙ: 1968 νθοποιός στην ταινία «Κιέριον» του Θέου, 1972 σκηνικά στο «Προξενικό της Άννας» του Βούλγαρη, κοστούμια στο «Μέρες του ’36» του Θ. Αγγελόπουλου (θεατρική μεταφορά), ΚΑΙ Σκηνοθεσία: 2003 «Ο δρόμος προς τη Δύση», 2005 «Γλυκιά Μνήμη», 2009 «Small Revolts», 2017 «USSAK»... ΚΑΙ Σκηνογραφία Θέατρο Τέχνης 1989-2003 ΚΑΙ βιβλία: 1994 *Η Περιπέτεια της Ζωγραφικής*, 1996 *Τέμπλο – Οίκος Ενοχής*, 1997 *Προσωπογραφία*, 1999 *Ιερά Οδός*, 2000 *Ο δρόμος προς τη Δύση*, 2013 *Τάξη στο Χάος*... ΚΑΙ καθηγητής στη Σχολή Καλών Τεχνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης 2005-2011... ΚΑΙ...

ΥΓ 2: Ο Κυριάκος στα εγκαίνια της έκθεσής του «Αναφορά στη Γκουέρνικα», (7 Μαΐου 2019 ΜΙΕΤ), μου προσφέρει προσωπογραφία του ιερέα πατέρα μου πάνω σε κομμάτι ξύλου παραπέμποντας στην ψυχολογία των προσωπογραφιών από την εποχή του Τέμπλου του... το δέκατο ζωγραφικό έργο του στην «κατοχή» μου... συν το άλμπουμ με τις ακουαρέλες (6/12/2013), συν σχέδια, μεταξοτυπίες, συν ένα «σύνθετο Εικαστικό Δρώμενο...» (2/3/2001)... Πλημμυρισμένα πλέον με τη σιωπή σου, Κυριάκο... με τα ερωτήματα που πολλαπλασιάζονται μαζί με το «Γιατί;»... όπως εκείνο το χέρι που κρατά τη λάμπα στον Οιδίποδα;

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

11. Κυριάκος Κατζουράκης, *Έργα 1963-2013*, Πρόλογος Ν. Κόλμαν, εκδόσεις Μίλτος.
12. Σκηνικά του Κ.Κ. στο «Βασιλιάς Λήρ» του Γιώργου Λαζάνη στο Θέατρο Τέχνης, 2000.
13. «Η ιδεολογία είναι από τα ελάχιστα που σε διαφοροποιούν». Συνέντευξη του Κυριάκου Κατζουράκη στον Ηλία Κανέλλη, *Αντί*, τεύχ. 565, 24/11/1994.
14. *Τέμπλο-Οίκος Ενοχής*, Κ. Κατζουράκης, εκδόσεις Εξάντας 1996.
15. *Πώς να μιλήσεις για τη σύγχρονη ελληνικότητα σε μια χώρα που «πωλείται»*, Καλλιόπη Ρηγοπούλου, 2013.

ειδήσεις

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΑΠΟ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΠΡΙΓΚΗΠΟΥ

Στις 18 Οκτωβρίου 2021 έφθασαν στην Κωνσταντινούπολη αρχιτέκτονες, μηχανικοί, πολεοδόμοι, ιστορικοί τέχνης, μηχανικοί αναστηλώσεων και προστασίας κτιρίων, τοπογράφοι και επενδυτές για να συζητήσουν την αποκατάσταση και αναστήλωση του Εθνικού Ορφανοτροφείου Πριγκήπου. Η σύναξη αυτή των επιστημόνων είχε ανακοινωθεί από τον υπεύθυνο συντονιστή του έργου, στην επίσημη ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε στις 27 Αυγούστου 2021, στον κήπο του Ορφανοτροφείου παρουσία και του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου.

Η διάσωση, τα έργα αναστήλωσης και οι δυνατότητες αξιοποιήσεως του ιστορικού Ελληνικού Ορφανοτροφείου της Πριγκήπου, το οποίο αποτελεί μέρος της πολιτιστικής ταυτότητας της Ομογενείας, αλλά και της ιστορίας της Πόλεως, βρέθηκε στο επίκεντρο της συνάντησης εργασίας που είχε η Α.Θ. Παναγιώτης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, τη Δευτέρα, 18 Οκτωβρίου 2021, με πολυμελή διεθνή ομάδα επιστημόνων, παρουσία των Σεβ. Μητροπολιτών Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Εμμανουήλ, Γέροντος Πριγκηποννήσων κ. Δημητρίου, Καλλιουπόλεως και Μαδύτου κ. Στεφάνου, καθώς και των Πανασιολ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου κ. Θεοδώρου και Μ. Αρχιδιακόνου κ. Παΐσιου.

Ο Παναγιώτατος καλωσόρισε τους επιστήμονες, που ταξίδεψαν στην Πόλη από πολλές χώρες, τους ενημέρωσε για την ιστορία του

Ορφανοτροφείου καθώς και για τις μέχρι σήμερα προσπάθειες του Οικουμενικού Πατριαρχείου για τη διάσωση του μοναδικού ακινήτου, για το οποίο διαθέτει τίτλους ιδιοκτησίας επί ονόματί του. Στη συνέχεια, ο Εντιμολ. κ. Παντελεήμων Βίγκας, Άρχων Μ. Χαρτοφύλαξ της Μ.Τ.Χ.Ε. και συντονιστής της Επιτροπής του Οικουμενικού Πατριαρχείου για το Ορφανοτροφείο, ενημέρωσε για τις έως σήμερα πρωτοβουλίες της Επιτροπής, αλλά και για τα επόμενα βήματα με στόχο την ταχύτερη έναρξη των σωστικών εργασιών.

Ακολούθησε εκτενής συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων, οι οποίοι, ο καθένας στον τομέα του, παρουσίασαν τις προτάσεις τους για τις απαραίτητες εργασίες και τις τεχνικές που θα πρέπει να ακολουθηθούν για τη διάσωση του επιβλητικού ξύλινου κτηριακού συγκροτήματος.

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΟΥ RUMELI HISARI ΕΚΤΙΣΑΝ ΤΕΜΕΝΟΣ;

Από δημοσιεύματα πληροφορηθήκαμε ότι κτίστηκε ένα μικρό τέμενος (το Boğazkesen), στη σκηνή του διάσημου ανοικτού αμφιθέατρου του ιστορικού φρουρίου Rumeli Hisari, φέρνοντας αντιμέτωπους αρχιτέκτονες και ιστορικούς. Θυμηθήκαμε ότι θα έδινε συναυλία εκεί το 2007 ο Γιώργος Νταλάρας, η οποία ακυρώθηκε για πολιτικούς λόγους.

Κτίστηκε από την αρχή μέσα στο φρούριο Rumeli Hisar το μικρό τέμενος Boğazkesen, του οποίου υπήρχε γκρεμισμένο τμήμα του μιναρέ του επί χρόνια. Η ανέγερση αυτή έφερε αντιμέτωπους αρχιτέκτονες και ιστορικούς. Η θέση ανοικοδόμησης του τεμένους, χρησιμοποιούνταν εδώ και πολλά χρόνια ως ανοικτό θέατρο και χώρος συναυλιών.

Το τέμενος Boğazkesen είχε κατασκευασθεί το 1452 και τον είχαν γκρεμίσει τον 18ο αιώνα. Είχε μείνει μόνο ένα τμήμα από τον μιναρέ του. Τα ξύλινα σπίτια, εντός του Rumeli Hisari, που αποτελούσαν τη μοναδική γειτονιά εντός του φρουρίου είχαν περιέλθει στο δημόσιο και κατεδαφίστηκαν με εντολή του Προέδρου της Δημοκρατίας Celal Bayar. Το 1958 κατασκευάστηκε, σε αυτό το σημείο, από τον θεατράνθρωπο Muhsin Ertuğrul ένα θερινό ανοικτό θέατρο. Από τη δεκαετία του 1980 ξεκίνησαν να δίνονται συναυλίες, με την τελευταία να έχει πραγματοποιηθεί το 2008.

Των Ταξιαρχών σήμερα

Την ανάβαμε λοιπόν, ας πούμε ήταν σαν «Πρόβα Τζενεράλε», για όσους που έστω και ερασιτεχνικά ασχολιόμασταν με το θέατρο. Και ήμασταν αρκετοί. Μια με τον Φιλανθρωπικό Σύνδεσμο τάδε, τον Αθλητικό Σύνδεσμο δείνα, τον Αθλητικό Σύλλογο του ενός χωριού και τον Μορφωτικό του άλλου... Μικροί, μεγάλοι κάτι κάναμε, δεν ψάχναμε δα και για ταλέντα, λίγη φωνή, λίγο θάρρος και καλή καρδιά. Βέβαια υπήρχαν και ταλέντα, αλλά αυτή είναι άλλη ιστορία.

Σαν σήμερα ανάβαμε λοιπόν τη σόμπα για πρώτη φορά. Όχι τη σόμπα, τις σόμπες θα πρέπει να πω. Δεν ξέρω πόσες είχαμε στο παλιό μας σπίτι, το ξύλινο με τα τριάντισα πατώματα, τη σπιταρόνα που έλεγε η μαμαζέλ Θέκλη. Θυμάμαι τις δύο, την ταινένια, που ήταν στην τραπεζαρία και έκαιγε ξύλα (πόσα τσεκιά αγόραζε ο μπάμπας μου άραγε;) και την άλλη, αυτήν που έκαιγε κοκ/κάρβουνα στο καθιστικό – σαλόνι λεγόταν τότε. Τις ανάβαμε πρωί-πρωί με την αυγούλα κατά πως έλεγε και ο Όμηρος στην Οδύσειά του, για να ξεμυρίσουν τα μπουριά ώστε είναι έτοιμα το απόγευμα που θα ερχόταν οι μουσαφिरαίοι για τα Χρόνια Πολλά στη μαμά μου, Αγγελική.

Από τον Οκτώβρη ήταν αγκαζαρισμένος ο κύριος Λάζαρος να έρθει να βάλει τα μπουριά, στις αρχές του Νοέμβρη. Η γιαγιά μου συμβούλευε η «πρόβα» να γίνει νωρίτερα, να μην «τρέχουν» τα μπουριά στον δρόμο –το σοκάκι ήταν στενό– να πασαλείβουμε τον κόσμο, να ρεζιλευτούμε κιόλας, αλλά ποιός την άκουγε. Να πω την αλήθεια δεν καταλάβαινα και πολύ, πως τρέχουν τα μπουριά στον δρόμο, αφού ήταν μέσα στο δωμάτο, πόδια δεν είχαν, φυσικά δεν με πολυένοιαζε, δεν με αφορούσε το θέμα. Άκουγα πως λεκιάστηκε το παλτό του ενός θείου και η ρεμπούμπλικα του άλλου από το μπουρί που έσταζε από εκείνο το σπίτι, στο άλλο σοκάκι, όταν πήγαινε με την κυρία του στην Εκκλησία... Έπρεπε να είμαστε προσεκτικοί να μην περπατούμε σύριζα στα ντουβάρια των σπιτιών και λεκιαστεί το καλό μας ρούχο εντάξει αυτό το ήξερα...

Το μπουρί της κοκ στο σαλόνι με τις βυσσινιές κατιφεδένιες πολυθρόνες και τον ασορτί καναπέ ήταν βαμμένο σε χρώμα ασημί. Εβγαίνει από τον τοίχο, που κάτω ήταν το μπαχτσεδάκι μας. Σπιταρόνα το σπίτι μπορεί να ήταν –είχε και πηγάδι μέσα– αλλά ο κήπος του ήταν μικρός. Είχε μια ερική, το σπιτάκι του Φλοξ, το καρβουναριό, λίγα πράγματα, αλλά το καλό ήταν πως δεν υπήρχε φόβος να λερωθεί κάποιο πανωφόρι ή κάποια ρεμπούμπλικα.

Ερχόταν και έφευγε το μεσημέρι και το απόγευμα κατέφταναν οι μουσαφिरαίοι, έτρωγαν το σοκολατάκι τους, έπιναν το λικεράκι τους, έλεγαν τις ευχές τους, λίγα γκαχ-γκουχ και πήγαιναν και αλλού, για άλλη βίζιτα.

Το μπουρί της ταινένιας, βαμμένο με μαύρη γυαλιστερή μπογιά, έβγαίνει και αυτό από μια τρύπα ψηλά στον τοίχο του Sardunya sokak –στενό δρομάκι– μύριζε και αυτό και μισοπνιγόμασταν, αλλά μέχρι την ώρα των επισκεπτών έφευγε η πιο πολλή μυρωδιά. Μ' αρεζε να ακούω το τσιρ-τσιρ που έκαναν οι φλόγες και το χρακκκκ του ξύλου όταν έπεφτε πάνω σε ένα μισοκαμμένο κούτσουρο. Εδώ στην τραπεζαρία ήταν το πιο ανεπίσημο «Χρόνια Πολλά». Είχαμε «τραπέζι». Οι δικοί, οι πολύ δικοί που ήταν πολλοί, θείος, θεία, θείες, θείοι, ξαδέλφια και φυσικά η γιαγιά. Και τι δεν είχε εκείνο το τραπέζι, ίδιο της «Πολίτικης Κουζίνας». Μπουρεκάκια, μυαλά με λεμόνι και λάδι, λακέρδα, φασολάκια πιγιάζι, τζεράκι με φρέσκο κρεμμυδάκι και απαραίτητα τα τουρσιά από τον Καλλίνικο για πρώτο πιάτο. Μετά το δεύτερο, μετά τα φρούτα, το λικεράκι για χωνευτικό και η μέρα γινόταν νύχτα.

Η ώρα για τα «καληνύχτα σας» και τα «χρόνια σας πολλά» έβαζε τελεία στη γιορτή, που δεν ήθελα να τελειώσει. Τα μισοκοιμισμένα ξαδελφάκια στις αγκαλιές των μπαμπάδων τους, έκλειναν τα βλέφαρα και όλοι αναχωρούσαν από το σπίτι μας. Η τραπεζαρία μας άδειαζε.

Οι φωτιές στις σόμπες, η ΚΟΚ στο σαλόνι και η ταινένια στην τραπεζαρία έσβηναν. Τα μπουριά θα παρέμεναν ζεστά για λίγη ώρα ακόμα. Η «Τζενεράλε» πέτυχε! Χρόνια Πολλά στους Άγγελους, Αγγελικές, Μιχάληδες.

Νίκη Beales

έρευνα

2021: ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΜΕΤΑΞΥ 180 ΧΩΡΩΝ Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗΝ 70^Η ΚΑΙ Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΣΤΗΝ 153^Η ΘΕΣΗ. ΔΥΣΤΥΧΩΣ!

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Ο Δείκτης Ελευθερίας του Τύπου (World Press Freedom Index), ο οποίος συντάσσεται από τους Δημοσιογράφους Χωρίς Σύνορα (Reporters Without Borders -RSF) είναι η ετήσια έρευνα που αξιολογεί την ελευθερία που απολαμβάνουν οι δημοσιογράφοι σε 180 χώρες, και περιλαμβάνει βαθμολογία και συγκριτική κατάταξη σύμφωνα με μια σειρά κριτηρίων. Τα τελευταία χρόνια, καθώς η επιρροή πολλών κυβερνήσεων επί των ΜΜΕ, επηρεάζει την ποιότητα ενημέρωσης, η εν λόγω έρευνα αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

Ο Δείκτης Ελευθερίας του Τύπου αντικατοπτρίζει τον βαθμό ελευθερίας των δημοσιογράφων, πρακτορείων ειδήσεων, χρηστών του Διαδικτύου σε κάθε χώρα, και τις προσπάθειες από τις αρχές για διασφάλιση του σεβασμού και της ελευθερίας.

Με τη Νορβηγία, Φιλανδία, Σουηδία, Δανία και Κόστα Ρίκα στις πρώτες πέντε χώρες, η Ελλάδα στην 70^η θέση αφήνει πίσω της μόνο 11 ευρωπαϊκές χώρες, τις Αλβανία (83^η), Μολδαβία (89^η), Βόρεια Μακεδονία (90^η), Ουγγαρία (92^η), Σερβία (93^η), Ουκρανία (97^η), Μαυροβούνιο (104^ο), Βουλγαρία (112^η), Τουρκία (153^η), Λευκορωσία (158^η) και Αζερμπαϊτζάν (167^ο).

ο φόβος υποβολής σε δικαστικό έλεγχο ή αφαίρεσης διαβατηρίου. Η κυβέρνηση ελέγχει το 90% των εθνικών μέσων ενημέρωσης μέσω ρυθμιστικών αρχών όπως το Ανώτατο Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (RTÜK), ενώ το Συμβούλιο Διαφήμισης Τύπου (BIK), το οποίο κατανέμει την κρατική διαφήμιση, και η Προεδρική Διεύθυνση Επικοινωνίας (CIB), η οποία εκδίδει δημοσιογραφικές ταυτότητες, χρησιμοποιούν σαφώς πρακτικές διάκρισης προκειμένου να περιθωριοποιήσουν και να ποινικοποιήσουν τους επικριτές του καθεστώτος στα μέσα ενημέρωσης. Χρησιμοποιούνται όλα τα δυνατά μέσα για την εξάλειψη του πλουραλισμού στη «Νέα Τουρκία» που σηματοδοτείται από την υπερπροεδρία του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, μια Τουρκία στην οποία οι αυθαίρετες αποφάσεις δικαστών και κυβερνητικών υπηρεσιών αποτελούν τη νέα κανονικότητα, ενώ η λογοκρισία στο Διαδίκτυο έχει φτάσει σε πρωτοφανή επίπεδα. Η αμφισβήτηση αρχών και προνομίων είναι πλέον σχεδόν αδύνατη. Εάν οι διεθνείς πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης δεν διορίσουν νομικό εκπρόσωπο στην Τουρκία και δεν εφαρμοστούν οι αποφάσεις περί

**REPORTERS
WITHOUT BORDERS**
FOR FREEDOM OF INFORMATION

τικά μέσα ενημέρωσης και τα μέσα ενημέρωσης που άσκησαν κριτική στην κυβέρνηση είτε παραλείφθηκαν είτε τους δόθηκε δυσανάλογα μικρό μερίδιο διαφήμισης, που προέκυψε από μια αμφιλεγόμενη εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού για τον ιό ύψους 20 εκατομμυρίων. Οι δημοσιογράφοι έπρεπε να λάβουν την άδεια της κυβέρνησης για να κάνουν ρεπορτάζ στα νοσοκομεία, ενώ το υπουργείο Υγείας απαγόρευσε στο ιατρικό προσωπικό να μιλάει στα μέσα ενημέρωσης. Τον Φεβρουάριο 2021, τα δημόσια τηλεοπτικά κανάλια διατάχθηκαν να μην μεταδώσουν βίντεο που κυκλοφορούσε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και έδειχνε τον πρωθυπουργό να παραβιάζει τους κανόνες λοκντάουν. Η αστυνομία κατέφυγε στη βία και αυθαίρετες απαγορεύσεις για να παρεμποδίσει την κάλυψη της προσφυγικής κρίσης στα νησιά. Στη Λέσβο, οι δημοσιογράφοι εμποδίστηκαν να καλύψουν τις συνέπειες της πυρκαγιάς στον καταυλισμό προσφύγων στη Μόρια, ενώ μια ομάδα Γερμανών ελεύθερων (free lance) δημοσιογράφων συνελήφθη για λίγο, ενώ προσπαθούσε να καλύψει την άφιξη νέων μεταναστών. Στη Σάμο, γερμανικό συνεργείο ντοκιμαντέρ συνελήφθη χωρίς κατηγορία και κακοποιήθηκε από την αστυνομία. Το ελληνικό δημόσιο τηλεοπτικό κανάλι, το οποίο ελέγχεται απευθείας από τον πρωθυπουργό, αν και το ανώτατο δικαστήριο έκρινε ότι αυτό είναι αντισυνταγματικό και πλέον εποπτεύεται από τον αναπληρωτή υπουργό του πρωθυπουργού, λογόκρινε τα ρεπορτάζ για τους νέους καταυλισμούς μεταναστών. Στην Αθήνα, η αστυνομία παρεμπόδιζε φωτορεπόρτερ που κάλυπταν εκδήλωση μνήμης (σημ. για τον Γρηγόρη-Πουλο) και προπηλάκισε δημοσιογράφο επειδή υποτίθεται ότι παραβίασε τους κανόνες του Covid-19, κρατώντας τον για λίγο. Υπάρχει ανησυχία σχετικά με τους νέους κανόνες αστυνόμευσης των διαδηλώσεων, επειδή ορίζει περιοχές για τον Τύπο. Τον Απρίλιο 2021, η κοινότητα των Ελλήνων δημοσιογράφων συγκλονίστηκε από τη δολοφονία του δημοσιογράφου Γιώργου Καραϊβάζ, που ειδικευόταν σε θέματα εγκληματικότητας.

Η Έκθεση περιλαμβάνει τα παρακάτω αναφορικά με την Τουρκία και την Ελλάδα:

ΤΟΥΡΚΙΑ

Οι στρατιωτικές επιχειρήσεις της Τουρκίας κατά μήκος των συνόρων με τη Συρία και στην περιοχή του Ιντλίμπ, η στρατιωτική επέμβαση στη Λιβύη, η πολιτική χειραγώγηση της συριακής προσφυγικής κρίσης και ο χειρισμός της πανδημίας Covid-19 χρησιμοποιήθηκαν για να ενισχύσουν την αυταρχική πολιτική της απέναντι στα αντιπολιτευόμενα μέσα ενημέρωσης και τη χρήση του δικαστικού συστήματος για πολιτικούς σκοπούς. Ακόμη και αν η Τουρκία δεν είναι πλέον η πρώτη χώρα φυλακισμένων δημοσιογράφων στον κόσμο, υπάρχει πάντα ο κίνδυνος φυλάκισης,

λογοκρισίας που λαμβάνονται από τα δικαστήρια της Τουρκίας, ο επικριτικός της εξουσίας Τύπος είναι εκτεθειμένος σε ένα κλιμακούμενο φάσμα κυρώσεων που περιλαμβάνει πρόστιμα, απόσυρση της διαφήμισης και μείωση του εύρους ζώνης που τους διατίθεται.

ΕΛΛΑΔΑ

Η ελευθερία του Τύπου υπέφερε στην Ελλάδα το 2020. Η συντηρητική κυβέρνηση υπό τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη χορήγησε γενναιόδωρες φοροαπαλλαγές για διαφήμιση στα μέσα ενημέρωσης, αλλά επεδίωξε, άμεσα ή έμμεσα, να ελέγξει στενά τη ροή πληροφοριών στο πλαίσιο των προσπαθειών της να αντιμετωπίσει τόσο την πανδημία του κορονοϊού όσο και την προσφυγική κρίση. Τα ερευνη-

Οι εκδόσεις Λέμβος σας προσκαλούν στην παρουσίαση του αριστουργήματος της κορεάτικης λογοτεχνίας του διαπρεπή μυθιστοριογράφου, λόγιου και πολιτικού ΚΙΜ ΜΑΝ ΤΣΟΥΝΓΚ

ΤΟ
ΝΕΦΕΛΩΔΕΣ
ΟΝΕΙΡΟ
ΤΩΝ
ΕΝΝΕΑ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΚΕ
ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ, ΩΡΑ 19:00

ΟΜΙΛΗΤΕΣ: Γεώργιος Βέης, πρέσβης επί τιμή, ποιητής
Ελένη Κατσιώλη, μεταφράστρια

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ «Ο ΠΟΛΙΤΗΣ»
ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 84, ΤΗΛ.: 2108817341

Ο Σύνδεσμος Ζαππίδων και οι εκδόσεις Τσουκάτου σας προσκαλούν στην παρουσίαση του βιβλίου της καθηγήτριας Ιωάννας Ψαροπούλου-Δόκου

ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ στο ΖΑΠΠΕΙΟ
της ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ
1875 - 1925 και 1953 - 1984

ΣΑΒΒΑΤΟ 18 Δεκεμβρίου 2021 - ΩΡΑ 18.00

ΟΜΙΛΗΤΕΣ:

Αιμιλία Θεοδοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ειρήνη Κουτσουπιδή, Φοίβος Κουβαράς, μαθητές του Νηπιαγωγείου στο Ζάππειο.

Ιωάννα Ψαροπούλου-Δόκου, η συγγραφέας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ: Πέπη Τσουκάτου

Στις εκδηλώσεις μας τηρούνται όλα τα απαραίτητα μέτρα υγιεινομικής προστασίας.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ
Δημ. Σούτσου 46 (μετρό Αμελόκηποι)

ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ - ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ* (VI)

Τα 4 Α της καταστροφής της ανθρωπότητας: Αμάθεια, Αντιζηλία, Απληστία, Αλαζονεία.

ΤΟΥ **ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΡΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ**

Η ορθόδοξη ιεραρχία αποκαταστάθηκε μετά την κατοχή της Κρήτης από το ΟσΚ. Η Εκκλησία της Κρήτης παραμένει ημιαυτόνομη υπό το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Τα Ιόνια νησιά μέχρι το 1628 είχαν υπό του Μητροπολίτου Κορινθίας τον επίσκοπο Κεφαλληνίας. Όλα τα υπόλοιπα νησιά διευθύνονταν από τους Πρωτοπαπάδες. Το 1799 η Κέρκυρα θα προαχθεί σε Επισκοπή. Το 1866 με Τόμο η διοίκηση όλων των Ιόνιων νήσων θα αφεθεί στην Εκκλησία της Ελλάδας.

Η Γαληνοτάτη Δημοκρατία της Βενετίας με την είσοδο του Ναπολέοντα στη Βόρεια Ιταλία θα καταλυθεί στις 12/5/1797. Η «νέα τάξη πραγμάτων» επικυρώνεται με τη Συνθήκη Campo Formio (17/10/1797). Με το «κάψιμο της Χρυσής Βίβλου» θα καταλυθούν και όλοι οι τίτλοι και τα αξιώματα του κράτους. Πολλοί ευγενείς της Γαληνοτάτης Δημοκρατίας της Βενετίας θα «αγκαλιαστούν» από την Τσαρική Ρωσία, όπου θα τους αποδοθούν οι αντίστοιχοι τίτλοι (όπως της οικογένειας Καποδίστρια που εγγράφηκε στη Χρυσή Βίβλο το 1477). Η Βενετία θα βρεθεί υπό την κυριαρχία της Αυστρίας μέχρι το 1861, οπότε και θα περάσει στην κατοχή της Ιταλίας. Από το 1908 και μετά, το Βασίλειο της Ιταλίας θα διορίζει άτομα της αρεσκείας του ως προέδρους της Ελληνικής Κοινότητας. Το Ελληνικό στοιχείο στην Ιταλία θα τελεί υπό διωγμό με την έλευση του Φασισμού το 1922.

ΟΙ ΟΥΝΙΤΕΣ

Με τη Συνθήκη της Βρέστης του 1596 προφανώς δεν αρκούσε η μεταφορά της Εκκλησίας της Ρουθηνίας στη δικαιοδοσία του Πάπα, αλλά ήταν απαραίτητο να ακολουθήσει όλο το ποίμνιο την εν λόγω απόφαση. Έτσι, ως προς τα τελετουργικά θα επινοηθεί η υβριδική Εκκλησία της Ουνίας (πηγάζει από τη λέξη unio=ένωση), που θα αποτελέσει την 4η ομάδα των Τελετών της Καθολικής Εκκλησίας. Έτσι εμφανίζεται ποίμνιο, το οποίο δέχεται μεν το σύνολο της διδασκαλίας της Δυτικής Καθολικής Εκκλησίας, διατηρεί όμως τα παραδοσιακά οργανωτικά και λατρευτικά στοιχεία της Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας. Τελούν το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας και με ένζυμο και με άζυμο άρτο, αποδέχονται το Filioque, όμως η πλειονότητα των εξωτερικών χαρακτηριστικών είναι Ελληνορθόδοξα (όπως γλώσσα στη Θεία Λειτουργία, ιερατικό σχήμα, γενειάδα και γάμος κληρικών, κ.ά.). Έτσι από τη μία οι διώξεις, από την άλλη η διατήρηση του «φαίνεσθαι», η πολιτική του Παπισμού θα αποδώσει καρπούς σε Πολωνία, Ουκρανία, Ρωσία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία, Αλβανία, Τσεχία, Σλοβακία, Μολδαβία, Αίγυπτο, Συρία, Μεσοποταμία και Καύκασο.

Το πολιτικό σχήμα των Ουνιτών βρίσκεται πάντα στο επίκεντρο των πολιτικών εξελίξεων στην Ευρώπη. Εξάλλου δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι οι πιστοί των Εκκλησιών της Βυζαντινής Τελετής (4ης ομάδας) της Καθολικής Εκκλησίας, αποτέλεσαν τους βασικούς

θύτες, αλλά και τα θύματα των μαζικών εξοντώσεων του 20ου και του 21ου αι.

Οι Ουνίτες θα βρεθούν επίσης στο στόχαστρο των σταλινικών διώξεων ως «όργανα της Δυτικής πολιτικής προπαγάνδας» σε ολόκληρο το Ανατολικό Μπλοκ. Ενώ η πλειονότητα θα επιστρέψει στις Ελληνορθόδοξες εστίες της, μερίδα Ουνιτών θα προσφύγει στις ΗΠΑ, όπου θα συνεχίσει τις θρησκευτικές-λατρευτικές παραδόσεις της. Δεν θεωρείται «έκπληξη» η αναβίωση της Ουνίας, μετά το 1993 σε Ουκρανία, Σλοβακία και Λευκορωσία!

Εδώ πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα, ότι το 1946 ο Οικουμενικός Πατριάρχης Μάξιμος Ε' (1946-1948), αντιδρά στις σταλινικές αποφάσεις για την κατάργηση των αυτοκέφαλων Ελληνορθόδοξων Εκκλησιών Εσθονίας, Λατβίας, Τσεχοσλοβακίας, Πολωνίας και την υποταγή τους στο Πατριαρχείο της Μόσχας. Καλεί Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη στην Κωνσταντινούπολη, γεγονός που θα του στοιχίσει το «ξήλωμά» του, με τη συγκατάθεση και συμβολή του τότε Ελλαδικού κράτους...⁵⁶

Ένα ερώτημα που μένει να απαντηθεί είναι το εάν η Ουνία κατά τον 17ο αι εισχώρησε και επικράτησε εντός του Rum Millet με τη συγκατάθεση των Αρχών του ΟσΚ και γιατί;

Μετά τη Νύχτα του Αγ. Βαρθολομαίου (24/8/1572), οι Προτεστάντες θα ζητήσουν σχετική κάλυψη από το ΟσΚ και την επέκταση των διομολογήσεων του 1536 σε Προτεσταντικά κράτη της Ευρώπης. Έτσι το 1583 θα ικανοποιηθεί εν μέρει το αίτημα της Αγγλίας, σημειώνοντας την απαρχή του Αγγλο-Γαλλικού ανταγωνισμού στη Μεσόγειο Θάλασσα.

Την περίοδο του διανοούμενου Σουλτάνου Murad Γ' (1574-1595), εκτός της διαμόρφωσης του Τόμου αναγνώρισης του Πατριαρχείου της Μόσχας, σημειώνονται επίσης πολλές αλλαγές (μεταρρυθμίσεις;) και στη Ρώμη:

- Οκτώβριο του 1582 η Καθολική Εκκλησία αρχίζει να χρησιμοποιεί το Γρηγοριανό ημερολόγιο.

- Το 1583 έστω και αν δεν έχει ολοκληρωθεί το Ανάκτορο Quirinal (σημερινό Προεδρικό Μέγαρο της Ιταλίας και τώως Ανάκτορο του Βασιλείου της Ιταλίας), θα αρχίσει να χρησιμοποιείται ως Παπική κατοικία και κέντρο διοίκησης της Καθολικής Εκκλησίας μέχρι το 1870, που θα μετατραπεί σε Βασιλική κατοικία της Ιταλίας.

- Το 1583 ο Μανσινέλλι θα αποτελέσει τον πρώτο Ιησουίτη ιεραπόστολο που θα γίνει δεκτός από το ΟσΚ στα πλαίσια συμφωνίας Ρώμης-ΟσΚ (1576). Έκτοτε θα ακολουθήσουν και άλλοι...

Το 1591 το Οικουμενικό Πατριαρχείο θα εκδιωχτεί από τη Μονή Παμμακαρίστου, που αποτελούσε την έδρα του από το 1455. Το 1593 παράλληλα με την αναγνώριση του Πατριαρχείου της Μόσχας ελήφθησαν αποφάσεις σχετικά με τη θέση των Ορθόδοξων έναντι των Καθολικών.⁵⁷ Έτσι στα πρόθυρα

της Βρέστης, το 1595 ο Πάπας Clement Η' (Κλημέντιος Η', 1592-1605), θα εκδώσει ενημερωτική επιστολή προς όλους τους Καθολικούς Επισκόπους, με την οποία διευκρινίζει τον τρόπο διαχείρισης των σχέσεων των Παπικών προς τους Ορθοδόξους...

ΟΙ ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΕΣ

Ο Έλληνας ηγεμόνας της Μολδαβίας Ιάκωβος Βασιλικός Ηρακλείδης Μαρκέτιος (γ. 1523-θ. 1563), προσπάθησε, ανεπιτυχώς, να εισαγάγει στη Μολδαβία τις ιδέες των Παπικών Μεταρρυθμίσεων. Από το μέλος του φιλελληνικού κύκλου των Γότθων Philipp Schwartzertd (Φίλιππου Μελάγχθωνα, γ. 1497-θ. 1560), προήλθε η πρώτη επίσημη προσπάθεια από την πλευρά των Προτεσταντών να προσεγγίσουν την Ορθόδοξη Εκκλησία. Το 1559 ένας διάκονος, ονόματι Δημήτριος, στάλθηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο στη Γερμανία για την πρώτη επίσημη επαφή μεταξύ των δύο πλευρών. Μετά την περιοδεία του Οικουμενικού Πατριάρχη Ιερεμία Β' στις Βορειοανατολικές περιφέρειες της Ευρώπης, την περίοδο 1575-1581, θα διεξαχθεί σε θεολογική βάση η πρώτη επικοινωνία με τους προύχοντες του Προτεσταντισμού, με ανταλλαγή επιστολών, η οποία κατέληξε σε αδιέξοδο, λόγω της μεγάλης απόστασης που χώριζε σε δογματικό επίπεδο την Ορθόδοξη Εκκλησία από τον Προτεσταντισμό.⁵⁸

ΟΙ ΙΗΣΟΥΪΤΕΣ, Η ΡΩΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΟΣΚ

Οι Ιησουίτες από τη μία, με τη στήριξη της παράταξης των «Ενωτικών» του Οικουμενικού Πατριαρχείου, τον 17ο αι. θα ιδρύσουν τη Ρωμαιοκαθολική παράταξη εντός του Οικουμενικού Πατριαρχείου, από την άλλη με τη στήριξη των Αρχών του ΟσΚ θα ξεκινήσουν τον προσηλυτισμό των Ορθοδόξων. Η στήριξη των Αρχών του ΟσΚ πρόσβλεπε στη μείωση της δύναμης της Ορθοδοξίας εντός της επικράτειάς του και στην έμμεση εμπλοκή του στα εσωτερικά του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Από τη μία το ρεζκεζ, από την άλλη η δράση παραταξιακών εντός του Οικουμενικού Πατριαρχείου θα επιφέρουν διαπλοκή μεταξύ ιερατείου και Οσμανικής Διοίκησης. Έτσι θα αναπτυχθούν σχέσεις δωροδοκιών, οι οποίες θα δώσουν έρεισμα στους σύγχρονους ιστοριογράφους να χαρακτηρίζουν το Rum Millet ως «διεφθαρμένο»,⁵⁹ συμβάλλοντας στην πολιτική ΔΑΙΜΟΝΟΠΟΙΗΣΗ (DEHUMANIZATION-Απανθρωποίηση) των Ρωμιών της Κωνσταντινούπολης.

Μέσω Ιησουιτών Ιεραποστόλων θα εισχωρήσει η Ουνία και στους Αγίους Τόπους. Είναι γεγονός ότι μέχρι τέλος του 17ου αι. οι Ελληνορθόδοξοι ήταν αποδέκτες εξαναγκασμών για να ακολουθήσουν τον Καθολικισμό όχι μόνο σε λατινοκρατούμενες περιοχές της οικουμένης, αλλά και εντός της επικράτειας του ΟσΚ.⁶⁰

Η Ρώμη εκτός της οικονομικής και πολιτικής στήριξης θα προβεί και σε πολιτικές-πολιτισμικές κινήσεις:

- Ο Πάπας Gregory ΙΓ' (Γρηγόριος ΙΓ', 1572-1585), το 1577 θα ιδρύσει το κολλέγιο του Αγ. Αθανασίου για τη «μόρφωση των Ελληνοπαίδων», με απώτερο σκοπό τη δημιουργία στελεχών εντός της Κοινότητας, που θα την οδηγήσει στον Καθολικισμό.

- Ο Πάπας Gregory ΙΕ' (Γρηγόριος ΙΕ', 1621-1623), το 1622 θα ιδρύσει την επιτροπή προπαγάνδας, η οποία μέχρι τη Γενοκτονία του 1924 λειτουργεί με στρατηγικό σχέδιο, ιδρύοντας επισκοπές, μονές, νοσοκομεία, σχολεία και τυπογραφεία.

- Τον 19ο αι. ανταλλάσσονται πλήθος γραπτών κειμένων μεταξύ Ρώμης και Κωνσταντινούπολης. Σ' ένα από αυτά, ο Πάπας Pius Θ' (Πίος Θ', 1846-1878), το 1848, καλεί τους Ανατολικούς σε ένωση και υποταγή στον Καθολικισμό. Η άμεση απάντηση του Οικουμενικού Πατριάρχη Άνθιμου Στ' (1845-1848, 1853-1855, 1871-1873) θα προκαλέσει τη Γενική Σύνοδο του Βατικανού (1869-1870) υπό τον Pius Θ', στην οποία θα αρνηθεί να συμμετάσχει ο Οικουμενικός Πατριάρχης Γρηγόριος Στ' (1835-1840, 1867-1871).⁶¹ Μετά την κατάληψη της Ρώμης από το Βασίλειο της Ιταλίας (1870) και την κατάργηση του Παπικού Κράτους, ο Πάπας Leo ΙΓ' (Λέων ΙΓ', 1878-1903) με αλληπάλληλες εγκυκλίους (1880, 1885, 1894) καλεί τους Ορθοδόξους στον Καθολικισμό. Το 1895 ο Οικουμενικός Πατριάρχης Άνθιμος Ζ' (1895-1897) θα εκδώσει αντεγκύκλιον.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο θα αμυνθεί απαγορεύοντας τους μεικτούς γάμους μέχρι το 1878 και την ταφή των Δυτικών υπό των Ορθοδόξων ιερέων μέχρι το 1869. Το 1902 ο Οικουμενικός Πατριάρχης Ιωακείμ Γ' (1878-1884, 1901-1912), με εγκύκλιο απαγορεύει τη φοίτηση των τέκνων των Ορθοδόξων στα «ξένα προσηλυτιστικά σχολεία». Για τις θέσεις αυτές θα συνεργαστεί στενά με τα υπόλοιπα Ανατολικά Πατριαρχεία.⁶²

Συνεχίζεται

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

56. Κοίτα Αρχιμ. Φιλάρτου Βιτάλη, *Μάξιμος Ε', Ο Μαρτυρικός Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως*, Αθήνα 1996, τόμ Β', κεφ. Α'.

57. Κοίτα, Μανουήλ Γεδών, *Κανονικά Διατάξεις: Επιστολαί, λύσεις, θεσπίσματα των αγιατών πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως, από Γρηγορίου του Θεολόγου μέχρι Διονυσίου του από Αδριανουπόλεως*, τυπ. Οικ. Πατριαρχείου, Κωνσταντινούπολη 1888-1889, τομ. Α'.

58. Κοίτα Δημήτρη Παπασταματίου-Φωκίων Κοτζαγεώργης, *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού κατά τη Διάρκεια της Οθωμανικής Πολιτικής Κυριαρχίας*, εκδ. Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, σελ. 103-104.

59. Κοίτα Ahmet Mumcu, *Osmanlı Devletinde Rüşvet (Özellikle Adli Rüşvet)*, εκδ. οίκ. İnkilâp, Κωνσταντινούπολη 1985, σελ. 104-106.

60. Κοίτα Κοίτα Βασιλείου Θ. Σταυρίδου, *Ιστορία του Οικουμενικού Πατριαρχείου (1453-Σήμερα)*, εκδ. οίκ. Αφοί Κυριακίδη α.ε. Θεσσαλονίκη 1987, σελ.32.

61. Κοίτα Ιωάννη Καρμίρη, *Τα δογματικά και συμβολικά μνημεία της ορθοδόξου καθολικής εκκλησίας*, αυτοέκδοση, Αθήνα 1953, τομ. Β'.

62. Κοίτα Βασιλείου Θ. Σταυρίδου, *Ιστορία του Οικουμενικού Πατριαρχείου (1453-Σήμερα)* εκδ. οίκ. Αφοί Κυριακίδη α.ε. Θεσσαλονίκη 1987, σελ.33 -34.

Αθλητικά Νέα

ΝΕΑ ΤΗΣ ΑΕΚ (ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ)

Διά την έκτην αγωνιστική του πρωταθλήματος Ελλάδος η ΑΕΚ αντιμετώπισε εντός έδρας τον Ατρόμητο τον οποίον ενίκησε 3-0 αποδίδοντας καλό ποδόσφαιρο. Στο Α' ημίχρονο προηγήθη με τέρμα που επέτυχε ο Αραujo, ενώ στο Β' εσημείωσε άλλα δύο τέρματα με τους Zumber με πέναλτυ και Vranjes, φθάνοντας σε μία άνετη νίκη. Στον επόμενον αγώνα, στον Βόλο, ενίκησε 1-3 την τοπική ομάδα η οποία ευρίσκετο στις πρώτες θέσεις της βαθμολογίας. Το Α' ημίχρονο έληξε 0-2 με τα τέρματα των Ansarifard και Zumber στο τελευταίο πεντάλεπτο. Στο Β' ημίχρονο, ο Βόλος επέτυχε τέρμα δίδοντας νέο ενδιαφέρον στον αγώνα, αλλά η ΑΕΚ εσημείωσε και τρίτο τέρμα στις καθυστερήσεις με τον Hadjisafi. Την επομένη αγωνιστική στο ΟΑΚΑ, ενίκησε 2-1 τον Άρη, ο οποίος και εφέτος διαθέτει πολύ καλή ομάδα. Η ΑΕΚ που ήτο καλύτερη στο Α' ημίχρονο, προηγήθη 2-0 με τέρματα των Μήτογλου και Μάνταλου με πέναλτυ. Στο Β' ημίχρονο ο αντίπαλός της σταδιακά απέκτησε υπεροχή και επέτυχε τέρμα, απείλησε ακόμη και διά ισοφάρισιν, αλλά τελικά η ΑΕΚ εκράτησε την εστία της ανέπαφη. Στην συνέχεια, αντιμετώπισε στην Ριζούπολιν τον Απόλλωνα Σμύρνης με τον οποίον έμεινε ισόπαλη 2-2 μετά από έναν, όπως απεδείχθη, αμφίροπον αγώνα. Στο ημίχρονο προηγείτο 0-1 με τέρμα του L. Garcia όμως στο δεύτερο, ο Απόλλων «ετιμώρησε» την αδράνεια και, ίσως, υπεροψίαν της αντιπάλου του και επέτυχε δύο τέρματα. Τελικά, η ΑΕΚ η οποία έμεινε και με 10 ποδοσφαιριστάς, λόγω αποβολής του Μήτογλου, κατάφερε να ισοφαρίσει με τέρμα του Αραujo στο τελευταίο δεκάλεπτο.

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ

Διά το πρωτάθλημα Ελλάδος (Α1), η ΑΕΚ την τετάρτην αγωνιστική αντιμετώπισε εντός έδρας, με πολλές απουσίες παικτών, τον Άρη που και αυτός είχε αγωνιστικά προβλήματα. Ύστερα από έναν αγώνα με κάποια συμβάντα, ενίκησε δύσκολα 64-63. Στον επόμενον αγώνα στην Νίκαια με αντίπαλο την τοπική ομάδα η οποία, σημειωτέον, κάνει καλές εμφανίσεις, ενίκησε και πάλι δύσκολα 59-65. Ο επόμενος αντίπαλος, εντός έδρας, ο Κολοσσός Ρόδου όντας καλύτερος ήτο δίκαια νικητής με 82-85. Στην συνέχεια, αντιμετώπισε στο ΟΑΚΑ, πλέον εκτός έδρας διά την ΑΕΚ, τον ΠΑΟ στο άλλοτε... ντέρμπυ πρωταθλήματος. Όμως εφέτος, με τις απουσίες της ΑΕΚ αλλά και με την κακήν αγωνιστικότητα του ΠΑΟ εφαινετο απίθανο κάτι τέτοιο. Η ΑΕΚ προέβαλε αντίστασιν μόνο διά ένα δεκάλεπτο. Μετά, ο ΠΑΟ ήτο κυρίαρχος στον αγώνα και ενίκησε άνετα 100-75. Όσον αφορά την δευτέραν αγωνιστικήν σε όμιλο στο Champions League της Ευρώπης, ηττήθη εντός έδρας από την Ιταλική Beneton Treviso 77-92 ύστερα από κακήν απόδοσιν, με την αντίπαλό της να παίρνει μία άνετη, αλλά δίκαιη νίκη. Στον τελευταίο της αγώνα του πρώτου γύρου, αντιμετώπισε στην Λετονία την VEF Riga, έχοντας πολλές ελλείψεις λόγω τραυματισμών. Ως εκ τούτου, άντεξε μόνο στο Α' ημίχρονο [40-37], αλλά τελικά ηττήθη 92-76. Στον πρώτο αγώνα του δευτέρου γύρου, εντός έδρας, με τον ίδιο αντίπαλο και πάλι με πολλές απουσίες ύστερα από ένα αμφίροπο παχνίδι ενίκησε πολύ δύσκολα 88-79, και έτσι διετήρησε τις ολίγες ελπίδες διά να προκριθή στην επομένη φάσιν.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΠΑΟΚ (ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ)

Ο ΠΑΟΚ διά το πρωτάθλημα Ελλάδος, την έκτην αγωνιστικήν αντιμετώπισε στην Θεσ/νίκη τον Βόλο με τον οποίον ήλθε ισόπαλος 4-4 προηγούμενος στο ημίχρονο 4-1 με τα τέρματα των Grilo (αυτογκόλ αντιπάλου), Ακρομ και Ζινκovic [2]. Στο Β' ημίχρονο, μάλλον επαναπαυόμενος σε αυτό το σκορ, εδέχθη τρία τέρματα απογοητεύοντας τούς οπαδούς του. Στην συνέχεια, εκτός έδρας, στο ντέρμπυ της αγωνιστικής με αντίπαλο την πληρέστερη ομάδα του πρωταθλήματος, τον ΟΣΦΠ, ηττήθη 2-1. Στο Α' ημίχρονο ο ΟΣΦΠ χωρίς να εντυπωσιάσει πολύ προηγήθη 2-0 λόγω της «ωθρότητας» αλλά και ατυχίας του ΠΑΟΚ, ο οποίος στο Β' ημίχρονο παρουσίασε βελτίωσιν και επέτυχε τέρμα με τον Murg. Ο επόμενος αντίπαλος του, στην Τούμπα, ήτο ο Απόλλων τον οποίον ενίκησε 4-1. Στο Α' ημίχρονο ο ΠΑΟΚ προηγείτο 1-0 με τέρμα του Schwab. Στο δεύτερο, ο Απόλλων ισοφάρισε σε 1-1, αλλά ο ΠΑΟΚ με αντεπίθεσιν διαρκείας επέτυχε τρία τέρματα με τους Swiderski, Μιχαηλίδη και D. Augusto. Στην συνέχεια, αντιμετώπισε στο γήπεδο της Λεωφ. Αλεξανδρας τον ΠΑΟ τον οποίον ενίκησε 1-3 αποδίδοντας κατά διαστήματα αρκετά καλό ποδόσφαιρο. Στο Α' ημίχρονο προηγήθη 0-1 με τέρμα του Ακρομ. Στο Β', ο ΠΑΟ ισοφάρισε αλλά ο ΠΑΟΚ επέτυχε άλλα δύο τέρματα με τον Kurtic, στο τελευταίο πεντάλεπτο με πέναλτυ και στο τελευταίο λεπτό των καθυστερήσεων. Διά το Conference League στην Ευρώπη, στην φάσιν των Ομίλων αντιμετώπισε στην Δανία την Copenhagen την οποίαν ενίκησεν 1-2. Στο ημίχρονο προηγήθη 0-2 με τέρματα των Sidcley και Ζινκovic επωφελούμενος και από την αποβολή ποδοσφαιριστού της αντιπάλου ομάδος. Όμως, στο Β' ημίχρονο αντί να επιτύχει και άλλο τέρμα... σκόραρε ο αντίπαλος. Στην συνέχεια, αγωνιζόμενος με την ιδίαν ομάδα στην Θεσ/νίκη, ηττήθη 1-2 απογοητεύοντας διά μίαν ακόμη φορά τους οπαδούς, οι οποίοι ήλπιζαν σε νίκη, ειδικά όταν προηγήθη πολύ γρήγορα 1-0 με γκολ του Ζινκovic. Όμως, η αντίπαλος του ανέκαμψε και επέτυχε τέρμα, με το ημίχρονο να λήγει 1-1. Στο Β' ημίχρονο ο ΠΑΟΚ εδέχθη και άλλο τέρμα, και έτσι έφυγε ηττημένος από τον αγώνα.

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ

Ο ΠΑΟΚ διά την τετάρτην αγωνιστική του Πρωταθλήματος Ελλάδος αντιμετώπισε στην Θεσ/νίκη το Περιστέρι, μία από τις καλές ομάδες του πρωταθλήματος, από το οποίον ηττήθη 86-87 μετά από έναν αμφίροπον αγώνα. Στην συνέχεια και πάλι εντός έδρας, αντίπαλος ήτο ο ΠΑΟ ο οποίος εφέτος, ειδικά στην Ευρώπη, δεν ευρίσκεται σε καλή αγωνιστική πορεία. Στο Α' ημίχρονο ο ΠΑΟ δεν ημύρεσε να ξεφύγει στο σκορ. Όμως, στο Β' παρουσιάσθη βελτιωμένος και ενίκησε τον ΠΑΟΚ 64-81. Στον επόμενο αγώνα με αντίπαλο, εκτός έδρας, την καλύτερη και πλέον φορμαρισμένη ομάδα του πρωταθλήματος, τον ΟΣΦΠ, ο ΠΑΟΚ ήτο ανταγωνιστικός διά ένα ημίχρονο αλλά αργότερα υπέκυψε στην ανωτερότητα του αντιπάλου του και ηττήθη 86-68. Στις ευρωπαϊκές του υποχρεώσεις, σε αγώνα του ομίλου του αντιμετώπισε, εντός έδρας, την τουρκική Galatasaray την οποίαν ενίκησε ύστερα από έναν αμφίροπον αγώνα 81-74. Στην συνέχεια, σε εκτός έδρας αγώνα με την Nyrburk ενίκησε 71-75 την αντίπαλό του, από την οποίαν είχε ηττηθή στην Θεσ/νίκη.

Ο Σ.Ε.Β.Α.Σ. ΚΩΝ/ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ

Μετά από μεγάλη απουσία κι αδράνειας, λόγω των γνωστών συνεπειών της πανδημίας ο διαχρονικός αθλητισμός ξεκίνησε τη δράση του. Το 33ο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Βετεράνων Αθλητών που είχε αναβληθεί πέρσι πραγματοποιήθηκε στις 19-20 Ιουνίου στο Πανθεσσαλικό στάδιο Βόλου. Στους αγώνες συμμετείχαν 24 σωματεία από όλη την Ελλάδα με 280 βετεράνους αθλητές-τριες.

Ο Σ.Ε.Β.Α.Σ.Κ. έδωσε το παρών με 11 αθλητές-τριες στα διάφορα αγωνίσματα στίβου (δρόμοι, άλματα, ρίψεις). Η συμμετοχή σημείωσε επιτυχία, καθώς επιστρέψαμε με 20 μετάλλια από Πανελλήνιο Πρωτάθλημα για πρώτη φορά.

Η απονομή των μεταλλίων, μας έφερε στην 9η θέση μεταξύ 24 σωματείων. Της ομάδας ηγήθηκε και συντόνισε ο υπογράφων, αρχηγός του συλλόγου Γρηγόρης Τριφωνίδης.

Στη συνέχεια συμμετείχαμε στους 30ούς Βαλκανικούς Αγώνες Βετεράνων Αθλητών, που πραγματοποιήθηκαν στην Κορυτσά Αλβανίας από 17-19 Σεπτεμβρίου 2021, υπό την αιγίδα της Βαλκανικής Ομοσπονδίας Βετεράνων Αθλητών.

Ταξιδέψαμε στην Αλβανία με 6 αθλητές εκπροσωπώντας τα ελληνικά χρώματα, παίρνοντας 6 μετάλλια. Να σημειώσουμε ότι ο αθλητής μας Στέλιος Ναρλίδης πήρε 3 μετάλλια σε ισάριθμα αγωνίσματα, στην κατηγορία των 80 ετών.

Οι δέκα χώρες που συμμετείχαν, έδωσαν ιδιαίτερο χρώμα κι ατμόσφαιρα στους αγώνες. Η χώρα μας παρουσιάστηκε με τη μεγαλύτερη συμμετοχή αθλητών (160 βετεράνοι αθλητές) και ήρθε πρώτη σε λήψη μεταλλίων.

Σε αυτές τις δύσκολες εποχές, αποδεικνύεται ότι η άσκηση – βασικά ο αθλητισμός κάθε μορφής – προσφέρει σωματική, ψυχική υγεία και ευεξία σε όλες τις ηλικίες.

Γρηγόρης Τριφωνίδης

ΤΑΤΑΡ ΣΤΗ FAZ: Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΔΕΝ ΘΑ ΦΥΓΕΙ ΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ο ηγέτης των Τουρκοκυπρίων Ερσίν Τατάρ σε συνέντευξή του στην εφημερίδα *Frankfurter Allgemeine*, απαντώντας στο ερώτημα του δημοσιογράφου Μίχαελ Μάρτινς «Γιατί είστε αντίθετος με τη λύση ενός ενιαίου κράτους» δήλωσε: «Ένα ενιαίο κράτος βασισμένο στην ομοσπονδιακή αρχή θα σήμαινε ότι η πλειοψηφία αφομοιώνει τη μειοψηφία (...). Σε ένα ομοσπονδιακό κράτος θα προκύψει η απαίτηση να αποσυρθεί η Τουρκία από την Κύπρο. Όμως η Τουρκία, ως εγγυήτρια δύναμη, έχει δικαίωμα να διατηρεί στρατεύματα στο νησί. Η Τουρκία δεν θα φύγει ποτέ από την Κύπρο».

Γιάννης Τοπτσόγλου

KL Real Estate

Διεκπεραίωση ακινήτων

Αναλαμβάνουμε την διεκπεραίωση **Αγοράς-Πώλησης** ακίνητης περιουσίας και λοιπών εργασιών που σχετίζονται με Κωνσταντινούπολη και Ελλάδα. Γνώστες της Κωνσταντινούπολης λόγω καταγωγής.

Τηλ. - Whatsapp: +30 6949 443607
email: alexandrostorides@gmail.com

πρόσωπα και άνθρωποι

Α' ΜΕΡΟΣ

Τάσος Μπουλμέτης

Αγαπητέ κ. Μπουλμέτη, η καλλιτεχνική σας καριέρα στον χώρο του κινηματογράφου ξεκίνησε με την ταινία «Βιοτεχνία Ονείρων» (1990) και συνεχίσθηκε με την «Πολίτικη Κουζίνα» (2003), η οποία βραβεύθηκε με πάρα πολλά βραβεία στην Ελλάδα και το εξωτερικό, κρατώντας μάλιστα την «πρωτιά» της πιο εμπορικής ελληνικής ταινίας όλων των εποχών. Ακολούθησαν «Ο Νοτιάς» (2016) και το «1968-2018», που αγαπήθηκαν εξίσου και απέσπασαν βραβεία από διάφορα κινηματογραφικά φεστιβάλ. Μεταξύ των ταινιών αυτών, η «Πολίτικη Κουζίνα» έχει ξεχωριστή θέση. Η βιωματική αυτή ταινία, η οποία συνετέλεσε στην εξωτερίκευση των αισθημάτων σας για το παρελθόν σας στην Κων/πόλη, ταυτίζεται όχι μόνο με την προσωπική σας ιστορία, αλλά και την ιστορία γενικώς των απελαθέντων Ρωμιών...

ΤΗΣ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ ΤΣΕΒΙΚ ΜΠΑΪΒΕΡΤΙΑΝ

■ **Μπορείτε να μας μιλήσετε για την καταγωγή των γονέων σας, τότε και για ποιους λόγους ήρθαν κι εγκαταστάθηκαν στην Πόλη και, στη συνέχεια να μας περιγράψετε την περιοχή όπου γεννηθήκατε και μεγαλώσατε, τη γειτονιά σας, το σχολείο στο οποίο φοιτήσατε;**

Ο προπάππος μου, έφυγε από την Άνδρο και ήρθε στην Κων/πολη, όπου εκεί γεννήθηκαν ο παππούς μου και ο πατέρας μου... Η πρόγιαγιά μου έφυγε από την Ήπειρο και εγκαταστάθηκε στην Κων/πολη. Συναντήθηκαν με τον παππού και γεννήθηκε η μητέρα μου, στη Χαλκηδόνα. Ο πατέρας της είχε το πολύ γνωστό μπακάλικο «Νταρ Μπακκάλ» (Στενό Μπακάλικο). Το ήξεραν όλοι. Έβλεπε τον τοίχο της Αγίας Ευφημίας. Ο πατέρας μου μεγάλωσε στα Ψωμαθεία. Πρώτα στη Βλάγκα και μετά στα Ψωμαθεία. Οι γονείς μου ενώθηκαν με συνοικέσιο και έζησαν σε ένα διαμέρισμα στο Καντίκιοϊ (Μόδι) όπου γεννήθηκα. Εκεί μεγάλωσα μέχρι τα επτά μου χρόνια. Το Μόδι ήταν πολύ ωραίο. Έχω πολύ ωραίες παιδικές αναμνήσεις. Μέχρι βέβαια τη χρονιά των απελάσεων. Πήγα πρώτη τάξη στο σχολείο του Μοδιού. Είχαμε δασκάλα την κυρία Αιμιλία Παντελάρα. Από τον Δεκέμβριο του '63 αρχίσαμε να ζούμε το αρνητικό κλίμα των πολιτικών εξελίξεων. Αυτό που έχει πολύ ενδιαφέρον είναι ότι εμείς, κάθε χρόνο, κάναμε καλή βραδιά στα Ψωμαθεία. Ο πατέρας μου είχε επτά αδέρφια. Και οι επτά πήγαιναν κάθε καλή βραδιά στο πατρικό τους, έμεναν εκεί για να γιορτάσουν την 31η Δεκεμβρίου. Κάποιος ντυνόταν Άη Βασίλης και μοίραζε δώρα. Από το '63 στο '64, αυτό το έθιμο δεν το τηρήσαμε, γιατί υπήρχε ο φόβος. Και μάλιστα η μητέρα μου είχε πει ότι «φέτος δεν θα φέρει δώρα ο Άη Βασίλης... τα δώρα μας θα τα μοιράσουμε μεταξύ μας». Υπήρχε μια μουντάδα. Το '62 απελάθηκαν πρώτα τα δυο μικρά αδέρφια του πατέρα μου, ο Θεοδόσης και ο Σοφοκλής. Και μια μέρα, Μάιος μήνας ήτανε, ετοιμαζόμασταν να πάμε στον κινηματογράφο. Χτυπάει η πόρτα κι έρχονται δυο αστυνομικοί, «ευγενικοί» κατά τα άλλα, και λένε στον πατέρα μου, «έχετε μονάχα άλλη μια εβδομάδα στην Πόλη». Από τότε, μπήκαμε στη διαδικασία της αναχώρησης. Η οικογενειακή περιουσία στο Μόδι πουλήθηκε «μπιρ παρά»

που λένε, από τη μητέρα μου, η οποία ήταν τουρκικής υπηκοότητας, όπως κι εγώ. Θεωρητικά, η μητέρα μου και εγώ, θα μπορούσαμε να μείνουμε. Ενώ ο πατέρας μου στα 18 του είχε επιλέξει να παραμείνει Έλληνας υπήκοος. Οπότε τον ακολουθήσαμε στις απελάσεις.

■ **Υπό ποιες συνθήκες πραγματοποιήθηκε ο εκπατρισμός προς Αθήνα; Πώς θυμάστε το ταξίδι αυτό;**

Κοιτάξτε... Κατ' αρχήν ήταν βίαιος αποχωρισμός... Θεωρούσα ότι ο πατέρας μου ήταν ένοχος για κάτι. Προσπάθησαν να μου εξηγήσουν ότι αυτό συνέβαινε με όλους τους Έλληνες υπήκοους της Πόλης. Μείναμε άλλον έναν μήνα με τη μητέρα μου, αφού ο πατέρας μου έφυγε πρώτος τον Ιούνιο. Κι αν θυμάμαι καλά ήρθαμε στην Ελλάδα στις 7 Αυγούστου. Ήταν ένας μήνας προετοιμασίας και αποχωρισμού... Αυτό που θυμάμαι, που έχει μείνει μέσα μου, ήταν η φοβερή, συγκλονιστική εικόνα των μνημείων της Κωνσταντινούπολης. Η μητέρα μου, προτού φύγουμε από την Πόλη, με πήρε από το χέρι και με γύρισε στα μέρη όπου δεν είχα πάει έως τότε. Δεν ξεχνώ το Υδραγωγείο του Ουάλεντος (YERE-BATAN), το οποίο ήταν μια πολύ επιβλητική και σκοτεινή εικόνα. Όπως επίσης ήταν κατά τον ίδιο τρόπο πολύ συγκλονιστικό όταν το ξαναεπισκέφτηκα μετά από τριάντα χρόνια. Το ταξίδι είχε ενδιαφέρον. Ήταν η πρώτη μου πτήση με αεροπλάνο. Μάλιστα είχαμε μαζί μας τη μητέρα της καλύτερης φίλης της μητέρας μου, την κ. Ελευθεροπούλου, την οποία φέραμε μαζί μας στην Ελλάδα. Στη συνέχεια πραγματοποιή

ήθηκε η ενσωμάτωση της οικογένειας στην Ελλάδα... Αυτό ήτανε...

Για μένα ήταν ένας βίαιος αποχωρισμός. Αισθανόμουν μελαγχολία... Κι αν θέλετε, ήταν το τραύμα αυτό που μου έδωσε το έναυσμα να δημιουργήσω την «Πολίτικη Κουζίνα». Ήταν ένα διαχρονικό τραύμα, το οποίο επουλώθηκε όταν έκανα την ταινία. Κράτησε τριάντα, σαράντα χρόνια... Υπ' αυτήν την έννοια ήταν μια τραυματική εμπειρία, ένας αποχωρισμός ο οποίος έμεινε ανεπεξέργαστος. Το εγγύς περιβάλλον στην Αθήνα προσπαθούσε να με διασκεδάσει, λέγοντάς μου διάφορα. «Τι ωραία θα είμαστε στην καινούργια πατρίδα, κ.λπ., κ.λπ.». Το τραύμα όμως έμεινε... δεν ήτανε κάτι εύκολο να ξεπεραστεί.

■ **Μετά την αποδημία σας, ήταν εύκολη η προσαρμογή σας στα Ελλαδικά δεδομένα; Είχατε σχέσεις με Πολίτικους Συλλόγους και Σωματεία όλα αυτά τα χρόνια; Διατηρήσατε σχέσεις με ανθρώπους του πολιτικού κύκλου;**

Ήρθα στην Ελλάδα πολύ μικρός, επτά χρονών. Δεν είχα περιθώρια για διασυνδέσεις. Ενώ είχα φίλους μεγαλύτερους, οι οποίοι δραστηριοποιήθηκαν στους Πολίτικους συλλόγους. Για κάποιο παράξενο λόγο, εμείς, η οικογένειά μου δη-

λαδή, είχαν επιλέξει να μείνουμε στην Πεύκη, στη Μαγκουφάνα. Ενώ όλοι οι Πολίτες πήγαιναν στα Πατήσια και μετά στο Φάληρο, εμείς μέيناμε στην Πεύκη. Εκ των υστέρων συνειδητοποιώ ότι ήταν πολύ ωραία επιλογή, γιατί ζούσαμε στην εξοχή. Τότε η Πεύκη ήτανε σαν χωριό, μια ύπαιθρος, γεμάτη πεύκα. Μάλιστα είχαμε έναν κήπο τον οποίο καλλιεργούσε ο νονός μου. Είχαμε λουλούδια, διάφορα φυτά, μαρούλια κ.λπ. Ήτανε πολύ ωραία περίοδος. Σε αυτό το σπίτι μέيناμε δυο

πρόσωπα και άνθρωποι

χρόνια. Μετά μετακομίσαμε σε ένα σπίτι πιο αστικό. Στο κέντρο της Πεύκης. Πάλι είχαμε έναν πολύ μεγάλο κήπο με φυτά, δέντρα και λουλούδια. Είχα πολύ ωραία παιδικά χρόνια στην Ελλάδα. Στην αρχή βέβαια ήμουν λιγάκι αποκομμένος, είχα π.χ. διαφορετική προφορά και τα άλλα παιδιά με σχολιάζανε. Αλλά αυτά δεν ήταν τόσο τραυματικά πράγματα. Ξεπεράστηκαν γρήγορα και η ενσωμάτωση δεν άργησε να γίνει. Αντιθέτως, ως талаπωρημένοι ήμασταν πολύ καλοδεχούμενοι από κάποιους Ελλαδίτες. Στο δεύτερο σπίτι το οποίο μέναμε υπήρχε μια κυρία Σμυρνιά, η οποία είχε έρθει με την έξοδο της Σμύρνης το '22. Υπήρχε οικειότητα στα βιώματα των δικών μου και στα δικά της, πράγμα που τους έφερε πιο κοντά.

■ **Φύγατε υποχρεωτικά από την Πόλη με τις απελάσεις του '64 κι επιστρέψατε έπειτα από τριάντα χρόνια, το 1994. Το ταξίδι σας αυτό το αποκαλείτε «ταξίδι της ζωής μου». Φθασμένος πια ενήλικας, μετά από όλα αυτά τα χρόνια τι βρήκατε στην Πόλη;**

Να σας εξηγήσω κατ' αρχήν πώς έγινε αυτό το ταξίδι. Βρισκόμουν σε μια περίεργη επαγγελματική περίοδο. Δεν ήξερα τι πορεία να ακολουθήσω στον επαγγελματικό μου χώρο. Τα είχα λίγο χαμένα. Ήμουν λιγάκι υπερδεδεμένος, αναστατωμένος. Μάλιστα μετά από μια σύγκρουση που έζησα με κάποιον συνεργάτη μου... Και κάποιος φίλος μου, μου λέει: «Εσύ έχεις ταξιδέψει σε όλο τον πλανήτη και δεν έχεις πάει στην Πόλη όπου γεννήθηκες. Η οποία Πόλη απέχει 50 λεπτά με το αεροπλάνο. Δεν είναι περίεργο αυτό το πράγμα;» Εκεί, συνειδητοποίησα ότι πράγ-

ματι, κάτι συμβαίνει. Θα προσθέσω και το εξής. Για κάποιο περίεργο λόγο, δεν μιλούσα ούτε καν για την πολιτική μου καταγωγή. Θαρρείς και ήταν κάτι μειονεκτικό. Με τα πολλά, σηκώθηκα και πήγα στην Κων/πόλη. Με φόβο και τρόμο καρδιάς βέβαια στην αρχή. Γιατί δεν ήξερα τι θα συνέβαινε με ζητήματα που αφορούσαν καταγωγή, στρατιωτική θητεία, στάτους κ.λπ. Δεν έγινε τίποτα. Όλα κύλησαν ομαλά, μια χαρά. Πέρασα από το τελωνείο και μετά από τριάντα χρόνια βρέθηκα στην Πόλη για ένα ταξίδι συγκλονιστικό. Το πρώτο πράγμα που θυμάμαι ήταν η μυρωδιά. Θα σας φανεί περίεργο... Ήταν η μυρωδιά του «κοκ». Υπήρχε ακόμα το «κοκ» ως καύσιμη ύλη την εποχή εκείνη. Υπήρχε η μυρωδιά εκείνη όπως τη θυμόμουν από μικρός. Δεν μιλώ για κακιά μυρωδιά. Ήταν η μυρωδιά της Πόλης, πολύ οικεία για μένα. Το πρώτο πράγμα που έκανα ήταν να πάω στο ξενοδοχείο όπου έμεινα, στο Πέρα Παλλάς. Από εκεί πήρα ένα ταξί και πήγα στο Καρακιοϊ. Πήρα

το καράβι και πέρασα απέναντι στο Μόδι. Καταλαβαίνετε ότι το ταξίδι εκείνο κι οτιδήποτε έβλεπα γύρω μου, ήταν ένα αποτύπωμα ζωής. Δεν θα το ξεχάσω ποτέ. Το έχω κινηματογραφήσει όλο. Έφθασα στο Καντίκιοϊ, πήγα βρήκα το μαγαζί του παππού, το οποίο υπήρχε ακόμα. Πήγα στην Αγία Ευφημία, ο παπάς της οποίας μου έδειξε όλα τα σκεύη της Εκκλησίας. Περιπατώντας πήγα στο σπίτι όπου γεννήθηκα, πήγα στου Κότσου κι

έφαγα, πήγα στην παιδική χαρά όπου έπαιζα μικρό παιδί... Και στην επιστροφή περνάω από το σχολείο μου. Χτυπώ την πόρτα, μου ανοίγει η κυρία Αιμιλία Παντελάρα, την οποία αναγνώρισα αμέσως. Μου λέει στα τουρκικά: «Ποιος είστε;» Της λέω: «Είμαι ο γιος της Σοφίας...». Ήταν φίλες με τη μάνα μου. Έβαλε τα κλάματα, με έβαλε μέσα στο σχολείο. Ήταν πολύ συγκινητικό.

Μετά πάλι πήρα το καράβι, επέστρεψα πίσω και την

επόμενη μέρα γύρισα όλο το Εμίνονου, εκεί όπου ήταν το μαγαζί του πατέρα μου. Την τρίτη μέρα γύρισα στην Ελλάδα. Αυτό ήταν το ταξίδι της ζωής μου. Εκεί μου ήρθε η ιδέα να κάνω την ταινία. Στη συνέχεια έκανα άλλα τρία, τέσσερα ταξίδια. Σε ένα από αυτά με συνόδευσαν η Ευανθία Ρεμπούτσικα με την οικογένειά της. Ήταν Πάσχα του '98 ή '99. Είχαμε προηγούμενες συνεργασίες με τον σύζυγό της, τον Παναγιώτη τον Κаланτζόπουλο. Η Ευανθία τότε έπαιζε απλά βιολί, μετά ξεκίνησε να συνθέτει. Ήμασταν στο Τσιραγάν, στον Βόσπορο, όταν μου έβαλε να ακούσω κάποιες συνθέσεις της. Τα ακούσματα αυτά της Ευανθίας ήταν πολύ κοντά στις ιδέες που είχα για τη μουσική επένδυση της ταινίας μου.

■ **Είχατε μοιραστεί την ιδέα της με την ταινία σας έως τότε με κάποιους;**

Όχι. Ούτε με τους γονείς μου ούτε με τον κ. Ουζούντογλου ούτε με τον θείο μου, τον αδερφό της μητέρας μου τον κ. Παπαγιώτη, τον οποίο θεωρώ και μέντορά μου. Στην αρχή είχα κάποιους ενδοιασμούς... Έχοντας οι γνωστοί και φίλοι μου δικά τους βιώματα ο καθείς, έβλεπαν διαφορετικά τα πράγματα, από δικιά τους οπτική γωνία, έκαναν άλλες εκτιμήσεις... Όταν ετοιμάζα την «Πολιτική Κουζίνα» στο μυαλό μου, είχα τέσσερεις σκοτούρες: Πώς θα αντιδράσουν οι Ομογενείς της Πόλης, πώς θα αντιδράσουν οι Πολίτες που ζουν πλέον στην Ελλάδα, πώς θα αντιδράσει η Τουρκία. Όλες μου οι φοβίες αυτές διαψεύστηκαν. Με εξαίρεση ότι η ταινία δεν παίχτηκε στους κινηματογράφους της Τουρκίας. Πράγμα το οποίο θεωρώ πως δεν είχε πολιτικά ελατήρια. Υπήρχε παρέμβαση στρατιωτικών που είχαν ενοχληθεί γιατί η γυναίκα ενός Τούρκου αξιωματικού ερωτεύεται κάποιον Έλληνα. Βέβαια όμως η ταινία παίχτηκε αρκετές φορές στην τηλεόραση. Συνεργάστηκα ως συμπαραγωγός με την πολύ μεγάλη τουρκική εταιρία, την «ANS» του ομίλου Ντογάν. Για όλες αυτές τις σκέψεις και φοβίες που είχα στον νου μου, δεν ανοίχτηκα σχετικά με την ταινία πάρα πολύ. Όταν όμως τελικά έδειξα το σενάριο, όλοι ενθουσιάστηκαν και σιγά σιγά η ταινία πήρε σάρκα και οστά.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΚΑΙ Η ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ

ΤΟΥ ΠΑΡΙ ΣΚΕΡΟΓΛΟΥ

Η φίλια λάμπει στον αστερισμό της αγάπης. Είναι δώρο της ψυχής του ανθρώπου, κρατάει παντοτινά και σε τούτο και στον άλλο κόσμο και ας ξέρουμε μόνο πώς το αίσθημά μας τον κρατάει και τον διαπερνά. Ο άνθρωπος, που ζει το σωστό νόημα της ζωής στην πραγματικότητα σαν πόθο και σαν ιδανικό, νιώθει πολύ έντονα αυτήν τη σχέση σαν δυνατή πίστη και γόνιμη πράξη. Γιατί στ' αλήθεια όταν η φίλια είναι περίσσειμα εσωτερικού θησαυρού, δημιουργεί αθόρυβα αλλά αποτελεσματικά ισορροπία στα άτομα. Στερεώνει την αγάπη, την τρυφερότητα, τη συντροφικότητα και σταθεροποιεί την εμπιστοσύνη και τα καθαρά ανυστερόβουλα αισθήματα.

Η φίλια είναι σχέση ελευθερίας ανάμεσα σε αντιθέσεις και ποικίλες διαφορές. Καλλιεργεί με τον πιο εποικοδομητικό τρόπο. Ανθρωπιά, όχι με το γενικό, αφηρημένο τρόπο της αρετής, αλλά με συγκεκριμένα στοιχεία ειλικρίνειας, θερμής πίστης, αγάπης. Οι κοινωνικές αντιθέσεις, τα συμφέροντα έκαναν να ξεπέσουν τα ψηλά φρονήματα, η ανθρωπιά, η αγάπη.

Ο Σοφοκλής λέει: «Πεθαίνει η πίστη και η απιστία φουντώνει. Το ίδιο αγέρι φυσάει πάντα ανάμεσα σε φίλους».

Η φίλια δοκιμάζεται σκληρά στους νέους τρόπους ζωής, που επέβαλε η τεχνική πρόοδος, οι τεράστιες συγκεντρώσεις πληθυσμών στα καταναλωτικά κέντρα του κόσμου. Πού να γνωρίσει ο άνθρωπος τον άνθρωπο; Πού να ξεχωρίσει μια αμέραιη μορφή, μια αυτόνομη ύπαρξη; Ο σωστός φίλος σου δίνει το αίσθημα ασφάλειας. Και το πόσο τούτο το αίσθημα χρειάζεται στους αβέβαιους καιρούς μας μπορεί πολύ δύσκολα να ειπωθεί.

Ο Ισοκράτης συμβούλευε να μην κάνεις κανένα φίλο προτού εξετάσεις πώς έχει φερθεί στους προηγούμενους φίλους του.

Πολλοί άνθρωποι, για να δείξουν πως έχουν σχέσεις με πρόσωπα που κατέχουν αξιώματα, θέσεις, στοιχεία υπεροχής, κολακεύονται να τους ονομάζουν φίλους, αλλά να μην τους έχουν αγαπήσει. Και να μην δυσκολεύονται να τους αποκαλούν φίλους. Η κατάχρηση που γίνεται είναι απίστευτη.

Η φίλια προϋποθέτει κάποιες ιδιότητες, καταλήγει να μεταμορφώνει δύο πρόσωπα σε τμήματα του ίδιου προσώπου, δύο θελήσεις, δύο προτιμήσεις, δύο αποφάσεις σε μία. Κάθε φορά οι διαφορές παγώνουν τις καρδιές. Μόνο όταν οι καρδιές είναι γενναίες, μεγάλες, μπορούν να κατανικήσουν τις διαφορές. Και να δουν τον αντίπαλο, το φέγγος της αθάνατης ψυχής, τη μορφή μιας συνειδήσης που κι εκείνη έχει δικαίωμα να πιστεύει το σωστό, το δίκαιο. Όπως όλα τα μεγάλα πράγματα σε τούτη την πλάση, έτσι και η φίλια είναι ευαίσθητη και αρρωσταίνει. Η αρρώστια, αν δεν έρθει ευθύς αμέσως η μεταμέλεια και η συγγνώμη, γίνεται θανάσιμη. Και όταν πεθαίνει η φίλια δεν ανασταίνεται. Θα απομείνει ανάπηρη.

Η φίλια, σαν όλες τις ηθικές και συναισθηματικές αξίες, μένει στην ψυχή πάντα αμέραιη, φωτεινή. Ο Απόστολος Παύλος λέει: «Μία καρδιά η οποία μένει σε δύο σώματα».

Θέλει δύναμη να δημιουργήσεις αληθινή φίλια. Θέλει θάρρος για να γνωρίσεις έναν άνθρωπο και μέσα από αυτόν να γνωρίσεις όψεις του εαυτού σου. Ένας φίλος σε ολοκληρώνει τη ζωή είναι αρκετός. Δύο είναι πολλοί. Τρεις σχεδόν αδύνατον. Ο καλός φίλος και η σκιά εμφανίζονται όταν ο ήλιος λάμπει.

Είναι μεγάλο, σημαντικό μέρος της ζωής μας οι καλοί φίλοι. Οι ρίζες της έννοιας της φίλιας είναι αρκετά βαθιές. Αν δεν έχεις μάθει το νόημα της φίλιας, στην πραγματικότητα δεν έχεις μάθει τίποτα. Στις μέρες μας η πραγματική φίλια είναι σπάνια. Άνθρωποι κάθε ηλικίας έχουν ανάγκη να μοιραστούν τη χαρά, τη λύπη, τη σωπή, τις σκέψεις τους. Ποτέ μην εγκαταλείπεις τους πραγματικούς φίλους.

Το να κρατήσεις έναν φίλο είναι αρετή. Το να είναι κάποιος φίλος σου είναι τιμή. Η φίλια είναι ένας ισχυρός ψυχικός δεσμός. Αν τη βρείτε, να μην τη χάσετε.

ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ και ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ **ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΓΟΥΓΟΥΔΗ**

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ,
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ
ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ 1 και ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ - Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ. 210.9848482

Dr. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΤΣΟΛΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ METROPOLITAN Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Αλκυόνης 18α, Π. Φάληρο 175 61 Τηλ./Fax: 210-98 28 894
(έναντι Ι.Ν. Αγ. Αλεξάνδρου, στον Φλοίσβο) Κινητό: 697-2201044
Β' Ιατρείο: Πάρνηθος 32, Σαρωνίδα Τηλ.: 22910 55019

Δρ. ΑΡΓΥΡΩ ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ

MD, Dipl. rer. nat., PhD

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
Υπεύθυνη τμήματος Ειδικών Θεραπειών
& Δερματοχειρουργικής, Νοσ. "Α. Συγγρός"

Βασ. Σοφίας & Χατζηκόστα 7 Τηλ. 6937 191322
ahatzi@med.uoa.gr 210 6411766

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ
Επ. Καθηγητής Οφθαλμολογίας SMU
Διευθυντής Οφθαλμολογικής Κλινικής
Νοσοκομείου Metropolitan
www.eyelaser.gr

Λεωφ. Ποσειδώνος 42, Π. Φάληρο 210 9881800

 Κατερίνα Σπαγή
ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΟΣ ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΟΣ
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ - ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ
ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ & ΘΗΛΑΣΜΟΣ - ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

☎ 698 683 6254

✉ katerinaspagi@gmail.com

📷 katerina_spagi_nutritionist

ΜΕΤΤΙΣΟΠΟΥΛΟΣ **ΟΠΤΙΚΑ ΕΙΔΗ**

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΟΜΗΡΟΥ 64 Ν. ΣΜΥΡΝΗ
ΤΗΛ: 210 9359539 - 210 9344690

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΚΑΪΡΗΣ

Θεραπεία Ορθοπεδικών, Νευρολογικών,
Ρευματοαρθρικών παθήσεων
και Αθλητικών κακώσεων

Επισκέψεις κάθε μέρα 12.00 - 21.00 εκτός Σαββάτου

Λεωφ. Ποσειδώνος και Παρθενώνος 1, ισόγειο

Τηλ.: 210 9843810, 210 9834227 Fax: 210 9812504

www.kairis.gr

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται κάθε μέρα 9-1 π.μ. και 5-8 μ.μ.,
πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει

Αλκυόνης 25 - Π.ΦΑΛΗΡΟ

Τηλ. Ιατρείου 210 9831509, οικίας 210 9814675

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΝΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται 9-1 και 5-8 επί συνεντεύξει

Σόλωνος 52 και Ομήρου, 5ος όροφος Αθήνα

Τηλ. 2103615867 Κιν. 6937120360

ΟΥΡΑΝΙΑ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ **ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ-ΠΑΙΔΟΨΥΧΟΛΟΓΟΣ** MSc στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία στο Παν/μιο Λονδίνου

• Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητας (ΔΕΠ-Υ) • Δυσλεξία • Μαθησιακές δυσκολίες • Συμβουλευτική

Κιν.: 6938 372194

raniatop@hotmail.com

Λακωνίας 33 (metro Πανόρμου), Αθήνα

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ Α. ΟΖΟΥΛΕΡ

Δέχεται από τις 10.00-13.00. και 17.00-20.00

Έλλης 16 (Έδερ) Παλ. Φάληρο

Τηλ. Φυσικ/τηρίου 210 9832978, Κιν.: 6944958130

Κωνσταντίνος Π. Ασματζής

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ

Πτυχιούχος Φ. Σ. Μονάχου, Πανεπιστήμιο Άμστερνταμ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΕΣ:

- MANUELLE THERAPIE (Μυοσκελετικά - Αθλητικές κακώσεις)
- BOBATH N.D.T. (Εγκεφαλικά, Νευρολογικές παθήσεις)

ΛΕΜΦΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΜΦΟΙΔΗΜΑΤΟΣ
(ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ - ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΣ)

"ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΠΟΣΥΜΦΟΡΗΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ MLD/CDT"

ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΔΙΣΗΣ ΠΕΛΜΑΤΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΗΒΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ 30 Α & ΤΡΙΤΩΝΟΣ, Τ.Κ. 175 62 Π. ΦΑΛΗΡΟ
(ΕΙΣΟΔΟΣ ΑΠΟ ΟΔΟ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ)

Τηλ. 210 9848793, Κιν. 6944 798314, E-mail: physioasma@otenet.gr
www.physioasma.gr

Δρ. ΣΤΕΛΙΟΣ Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΠΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ
Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΝΟΣ. GREAT ORMOND STR. ΛΟΝΔΙΝΟΥ
ΠΑΝ/ΜΙΩΝ HARVARD και COLUMBIA ΗΠΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 4 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 210 36 02 745 • ΟΙΚΙΑΣ 210 98 33 413

ΚΙΝΗΤΟ 6932 414 943 e-mail: prdrsant@otenet.gr

Δρ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΣΙΜΑΣΚΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ

ΜΑΡΙΑ Ν. ΣΙΜΑΣΚΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ

τ. Επιμ. Θερ. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

Δέχονται με ραντεβού

Σωκράτους 97 και Δαβάκη - Καλλιθέα

Τηλ. 210 9589352, Κιν. 6944 396597, Κιν. 6947 441792

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΗΛΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ατλαντος 15 - 17 (Στάσις Φλοίσβου)

Π. ΦΑΛΗΡΟ Τηλ. 2109825346

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΖΗΣΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αμφιτρίτης 12, Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9838877, κιν.: 6944 475212

e-mail: k.zisiadis@gmail.com

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Κ. ΜΟΥΓΚΡΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΜΟΥΓΚΡΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ-

ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Μετεκπαιδευθείς στην

Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών

Παρθενώνος 5 (στάση Μπάτης) Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9824212 οικίας: 210 96 7740

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

Τοποθετούνται εμφυτεύματα-Εφαρμογές LASER

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού

Αγγέλου Σικελιανού 12, Ν. Ψυχικό

Τηλ.: 210.6740.777 - Fax: 210.6740.900

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Χ. ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΟΣ

Δημ. Σούτσου 7, Πλατ. Μαβίλη, Αθήνα

Πλησίον Σταθμού Μειρό Μέγαρο Μουσικής

Δέχεται με ραντεβού

Τηλ.: 210 64 27 956 Κινητό: 694 49 42 103

Δρ. ΕΛΕΥΘ. Α. ΦΕΡΕΚΥΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ

Ομ. Καθηγητής Ωτορινολαρυγγολογίας

Πανεπιστημίου Αθηνών

Επίτιμο Μέλος Γερμανικής Εταιρείας

Ωτορινολαρυγγολογίας και Χειρουργικής

Κεφαλής-Τραχήλου

www.drferekidis.com

Σόλωνος 18, Κολωνάκι Τηλ.: 2103603731

Τηλ. 210 8817341

"ΧΑΡΗ... ΤΟΠΟΤΩΝΤΑΣ"

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΓΑΝΤΖΟΥΔΗ

Τίποτα δεν είναι όπως δείχνει;

Νέος μήνας, αγαπημένε μου αναγνώστη. Ο τελευταίος μιας δύσκολης χρονιάς κι εγώ είμαι εδώ για να σε ταράξω περισσότερο. Λες και δεν σου έφταναν όλα όσα συμβαίνουν. Αλλά κι εγώ ταράχτηκα, αγαπημένε μου αναγνώστη, και θέλω αυτή την ταραχή να τη μοιραστώ μαζί σου, γιατί είμαι σίγουρος πως θα με καταλάβεις και θα με συμπονέσεις.

Ταράχτηκα που λες, αγαπημένε μου αναγνώστη, και πιο πολύ οι μνήμες μου, τα παιδικά μου χρόνια, αυτό το νοσταλγικό

πέπλο που κάλυπτε ένα μικρό χωριό, πολύ μακριά από εδώ, στο οποίο η γλύκα, η ανθρωπιά, η καλοσύνη, το ήθος έδιναν κι έπαιρναν και το καλό νικούσε πάντα. Ένα μικρό, χαριτωμένο κορίτσι τρέχει χαρούμενο από την κορυφή του λόφου, το ακολουθεί ένα εξίσου χαριτωμένο σκυλάκι, στο βάθος ένα ξύλινο σπιτάκι, στη μέση του λιβαδιού, το γνωστό σε όλους *Μικρό σπίτι στο λιβάδι* της οικογένειας του Τσαρλς Ίνγκαλς (που ποτέ δεν κατάλαβα γιατί στην ελληνική μεταγλώττιση πέρασε ως Τζο, αλλά αυτό δεν είναι της παρούσης). Κι όλες αυτές οι εικόνες, οι μνήμες, το νοσταλγικό πέπλο έγιναν σκόνη, καπνός, στάχτη κι αυτό γιατί μια εκ των πρωταγωνιστριών, και πιο συγκεκριμένα η Karen Grassle (το όνομα αυτό σίγουρα δεν σου λέει πολλά, αλλά αν σου έλεγα ότι πρόκειται για τη γλυκιά και πάντα καλοσυνάτη Κάρολαϊν Ίνγκαλς;) σαράντα επτά χρόνια μετά την προβολή του πρώτου επεισοδίου στην αμερικανική τηλεόραση, αποφάσισε να γράψει βιβλίο με τίτλο *Bright Lights, Prairie Dust: Reflections on Life, Loss and Love from Little House's Ma* και να βγάλει στη φόρα τόσο τα δικά της άπλυτα όσο και τα άπλυτα του τηλεοπτικού της συζύγου Μάικλ Λάντον.

Το βιβλίο κυκλοφόρησε στις 16 Νοεμβρίου, αλλά πολύ πριν την κυκλοφορία του προκάλεσε αίσθηση (σοκ θα έλεγα εγώ) με τις ιστορίες που η συγγραφέας γέμισε τις σελίδες του. Ιστορίες που αποκαθίλωσαν τον Λάντον και αποκάλυψαν σκοτεινές περιόδους της ζωής της ίδιας της συγγραφέως.

Η σειρά, που βασίστηκε σε πραγματικά γεγονότα από την παιδική ηλικία της Αμερικανίδας συγγραφέως Laura Elizabeth Ingalls Wilde, τα οποία είχαν συμπεριληφθεί στη σειρά παιδικών βιβλίων της που κυκλοφόρησαν με τον τίτλο *Little House on the Prairie*, προβλήθηκε σε πολλές χώρες καθηλώνοντας εκατομμύρια θεατές. Θεατές που ταυτίστηκαν και αγάπησαν τους ήρωές της. Ανάμεσα σε αυτές τις χώρες και η Ελλάδα στην οποία η σειρά άρχισε να προβάλλεται μέσα από τη συχνότητα της YENED στα μέσα της δεκαετίας του '70. Η σειρά κράτησε για εννέα σεζόν το ενδιαφέρον του τηλεοπτικού κοινού, ενώ οι επαναλήψεις στη χώρα μας δεν σταμάτησαν να παίζουν μέχρι και σήμερα.

Με λίγα λόγια η σειρά παρουσίαζε τη ζωή στο χωριό Γουόλντ Γκρόουβ της Μινεσότα την περίοδο του 1800. Εκεί, σε ένα μικρό, ξύλινο σπιτάκι ζούσε ο Τσαρλς Ίνγκαλς με την αγαπημένη του σύζυγο Κάρολαϊν και τις κόρες του Mary, Laura, Carrie και Grace. Φτώχεια και δυσκολίες. Πόνος και αδικίες. Αρρώστιες άγνωστες που πολλές φορές οδηγούσαν στον θάνατο, ρατσιστικές συμπεριφορές... και πολλά άλλα ήταν τα θέματα που διαπραγμα-

τευόταν το σενάριο της σειράς. Πάντα όμως στο τέλος το καλό νικούσε. Και τα μέλη της οικογένειας Ίνγκαλς πάντα ενωμένα σαν μια γροθιά. Κι ενώ εμείς, αγαπημένε μου αναγνώστη, βλέπαμε όλα αυτά, πίσω από τις κάμερες δεν ήταν έτσι τα πράγματα.

Η Karen Grassle τα αποκάλυψε όλα. Κι εγώ αισθάνθηκα να βιώνω μιαν «απώλεια». Άλλη μιαν «απώλεια» μέσα στις τόσες αυτής της χρονιάς. Και αναρωτήθηκα: *Τελικά πόσο μας επηρεάζει η εικόνα; Το προφίλ που πλασάρουν κάποιοι; (μην σου πάει το μυαλό σε Φιλίππιδες κτλ). Τίποτα δεν είναι όπως δείχνει; Είμαστε τόσο ευκολόπιστοι ή έχουμε ανάγκη το «παραμύθι»;* Βάζω όμως φρένο στα φιλοσοφικά ερωτήματα, αγαπημένε μου αναγνώστη, και επιστρέφω στις αποκαλύψεις της Karen.

Πρώτη αποκάλυψη ήταν πως η δική της η ζωή και χαρακτήρας δεν είχε καμία σχέση με αυτή της Κάρολαϊν. Η Karen πέρασε από σκοτεινούς δρόμους: αλκοόλ, εφήμερες σχέσεις που είχαν σαν αποτέλεσμα ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες και όπως η ίδια δήλωσε σε πρόσφατη συνέντευξή της: «Η ζωή μου ήταν εκτός ελέγχου. Μισούσα τον εαυτό μου. Έφτασα στα όρια της απόγνωσης».

Όπως όμως σου είπα, αγαπημένε μου αναγνώστη, η Karen δεν περιορίστηκε μόνο σε αποκαλύψεις που αφορούσαν την ίδια. Μεγάλο μέρος του βιβλίου της είναι αφιερωμένο στον Μάικλ Λάντον. Και όχι με την καλή έννοια.

Πιο συγκεκριμένα στις σελίδες του βιβλίου της, η Karen, αποκάλυπτει τον πραγματικό χαρακτήρα του Λάντον, αυτόν πίσω από τις κάμερες. «Δεν είχε καμία σχέση με τον ρόλο» υποστηρίζει και μιλά για σεξιστικά σχόλια, αηδιαστικά αστεία, υποτιμητικά σχόλια για τις γυναίκες αλλά και για την ίδια ενώ (μιας και εκτός από ηθοποιός ο Λάντον συμμετείχε και στην παραγωγή αλλά και στο σενάριο της σειράς) αρνούταν να της δώσει την αύξηση μισθού που δικαιούταν.

Όπως ήταν φυσικό, αγαπημένε μου αναγνώστη, αυτές οι αποκαλύψεις της Karen προκάλεσαν τρομερή ταραχή στους φανατικούς θαυμαστές της σειράς. Ανάμεσά τους κι εγώ που πια δεν βλέπω με την ίδια νοσταλγία τη σειρά. Η Karen τα γκρέμισε όλα. Βέβαια, ψάχνοντας, πληροφορήθηκα πως παρόμοιες αποκαλύψεις είχαν κάνει στο παρελθόν και άλλες πρωταγωνίστριες της σειράς. Όπως για παράδειγμα η Μελίσα Σου Άντερσον (Μέρι Ίνγκαλς, μεγάλη κόρη της οικογένειας), η οποία στα δικά της απομνημονεύματα υποστήριξε πως ο Λάντον γινόταν κακός και πολλές φορές εκδικητικός. Ή η Άλισον Άρνγκριμ, στο δικό της βιβλίο (Όλοι σχεδόν οι πρωταγωνιστές της σειράς κυκλοφόρησαν βιβλία μετά το τέλος της σειράς εξαργυρώνοντας έτσι την επιτυχία της) έκανε λόγο για έναν άνθρωπο που έπινε, κάπνιζε και έλεγε φρικτά αστεία.

Τελικά, μας πήρε πολλά αυτή η χρονιά, αγαπημένε μου αναγνώστη: παρέες, αγκαλιές, φιλιά, στιγμές... Και τώρα, μετά τις αποκαλύψεις της Karen, και αναμνήσεις. Κι αν δεν της πήρε, σίγουρα τις αλλοίωσε. Ας ελπίσουμε σε μιαν καλύτερη χρονιά. Από τα πιο σοβαρά. Μέχρι τα πιο ανάλαφρα όπως αυτό το άρθρο. Καλή χρονιά, αγαπημένε μου αναγνώστη!

ΤΟΥ ΜΗΝΑ
ΙΩΑΚΕΙΜΟΠΟΥΛΟΥΤσίκο
&
Λάρα

- Είμαι πολύ τυχερή Τσίκο μου..
- Τι έγινε, κέρδισες κάτι;
- Το προηγούμενο Σαββατοκύριακο, όταν εσύ κοιμόσουνα, είχα κουρνιάσει δίπλα στον κυρ-Θανάση, ο οποίος, απ' ό,τι κατάλαβα, άκουγε στο ραδιόφωνο ποδόσφαιρο. Από τα ονόματα των παικτών που έπαιζαν, κατάλαβα ότι ήταν ξένες ομάδες. Και ήταν ονόματα από τόσες διαφορετικές χώρες, που υπέθεσα ότι πρέπει η διοργάνωση να ήταν παγκόσμιας κλίμακας. Πρέπει να ήταν φεστιβάλ ποδοσφαίρου. Αραϊά και που, άκουα και κάποιο ελληνικό όνομα ποδοσφαιριστή, που σημαίνει ότι, συμμετείχαμε κι εμείς σαν χώρα στη φιέστα...
- Τι ονόματα άκουσες Λάρα μου, από ποιες χώρες, μπόρεσες να ξεχωρίσεις;
- Αμέ. Υπήρχαν Πορτογάλοι, Γάλλοι, Ισπανοί, Βρετανοί, γενικά από δυτικοευρωπαϊκές χώρες αρκετοί, πολλά σλαβικά ονόματα, Βαλκάνιοι, Αφρικανοί, ξεχώρισα πολλούς Αιγύπτιους και Ιρανούς, αρκετούς Ασιάτες, αλλά αυτοί που ήταν περισσότεροι, ήταν οι Λατινοαμερικάνοι. Νομίζεις και το φεστιβάλ γινόταν για εκείνους. Αυτό που παρατήρησα, το είπε και ο κυρ-Θανάσης, ήταν ότι οι Έλληνες ήταν ελάχιστοι. Σε μια ομάδα 11 ατόμων, άντε να υπήρχαν δύο ή τρεις Έλληνες. Όλοι οι άλλοι ήταν διαφόρων εθνικοτήτων. Πάντως εγώ το θεωρώ επιτυχία, να έχουμε σαν Έλληνες αυτό το ποσοστό συμμετοχής σε τόσες πολλές ξένες ομάδες...
- Κούνια που σε κούναγε... Ξέρεις τι ήταν εκείνο που άκουγε ο κυρ-Θανάσης στο ραδιόφωνο το απόγευμα του Σαββάτου και της Κυριακής;
- Τι ήταν Τσίκο μου; Δεν ήταν αυτό που νόμισα;
- Μακάρι να ήταν. Αυτό που άκουγε ο κυρ-Θανάσης και άκουσες κι εσύ, ήταν η απευθείας μετάδοση των ποδοσφαιρικών αγώνων της Α' κατηγορίας του Ελληνικού πρωταθλήματος ποδοσφαίρου... Αυτού του πρωταθλήματος που κακώς πλέον ονομάζεται «ΕΛΛΗΝΙΚΟ», ΓΙΑΤΙ ΜΟΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ. Όταν στις υποτιθέμενες μεγαλύτερες ομάδες μας, στις αρχικές ενδεκάδες οι 9 από τους 11 παίκτες είναι αλλοδαποί, ποια ελληνική ομάδα και σαχαλαμάρες; Και όχι μόνο στις μεγάλες ομάδες, το κακό αυτό παράδειγμα ακολούθησαν και όλες οι άλλες ομάδες, με αποτέλεσμα, ενώ κάποτε έβγαιναν κάποια ταλέντα από τις επαρχιακές ομάδες, να καθούν και αυτά. Και το αποτέλεσμα; Το βλέπουμε στην Εθνική μας ομάδα. Δεν μπορούμε να σταυρώσουμε νίκη. Μένουμε στο να αναπολούμε τη μοναδική μας επιτυχία. Καλές οι αναμνήσεις, αλλά... πρέπει να δημιουργήσουμε παίκτες. Με ΧΑΣΑΝ και ΧΟΥΑΝ και ΤΣΙΚΙΤΙΚΟ και ΜΠΑΜΠΟΥΜΠΑ στις αρχικές ενδεκάδες, δεν κάνουμε δουλειά. Σαράντα προπονητές να φέρετε, αν δεν φτιαχτούν παίκτες από τα σπάργανα των ομάδων, ούτε αξιόλογες ομάδες θα έχουμε ούτε Εθνική ομάδα θα φτιάξουμε.
- Καλά τα λες Τσίκο μου, αλλά στον χώρο αυτό παίζονται πολλές προμήθειες...
- ΕΜ... ΓΙ' ΑΥΤΟ ΚΙ ΕΓΩ ΛΕΩ... ΣΤΟΥ ΚΟΥΦΟΥ ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ, ΠΑΡ' ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ ΚΑΙ ΦΥΓΕ...

Ο Κώστας Φέρρης γεννήθηκε στο Κάιρο, από οικογένεια με καταβολές από Κύπρο και Λίβανο.

Σκηνοθέτης, σεναριογράφος, θεατρικός συγγραφέας, μουσικός παραγωγός, ηθοποιός, τραγουδιστής και άλλα του πολυδιάστατου ταλέντου του Κώστα Φέρρη έχουν ήδη γραφτεί. Μεγάλο το έργο και παγκόσμιες οι διακρίσεις του.

ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΜΕ ΠΑΡΑΓΩΓΗ 70 ΑΤΟΜΩΝ

Κώστας Φέρρης η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ του ΡΕΜΠΕΤΙΚΟΥ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΣΤΟΡΙΔΗ

Β' ΜΕΡΟΣ

Όσοι είδαν το ρεμπέτικο το θεωρούν αριστούργημα, καλοεπιλεγμένο καστ, εικόνες, ήχοι, όλα τέλεια. Πώς είναι να γεννιούνται τραγούδια όπως το Δίχτυ, στου Θωμά, Μάνα μου Ελλάς;

Μα το είπες και μόνος σου. Καστ, εικόνες, ήχοι, κινήσεις μηχανής θα πρόσθετα, μοντάζ, σκηνικά, κοστούμια, ακόμα και οι κομμώσεις «εποχής» των κομπάρσων και τόσα άλλα, ήσαν φροντισμένα-τεκμηριωμένα και με νόημα, ώστε να πλησιάζουν την τελειότητα. Εξ ου και η αυθεντικότητα της ταινίας. Πώς μπορούσε η μουσική να κάνει λιγότερα; Ιδιαίτερα με μένα, που αναγνωρίζω τη μουσική ως μητέρα του κινηματογράφου...

Καφέ Αμάν, άλλη μια επιστροφή σε ρίζες... Απολαυστικό και πρωτοποριακό... Πώς ξεκίνησε στο μυαλό σου;

Προηγήθηκε το «Ρεμπέτικο Μυστήριο», δηλαδή η θεατρική παραλλαγή του έργου, με μουσική της Θέσσης Παναγιώτου. Μία λαϊκή όπερα, ή αν προτιμάτε ένα ethnic musical, που όπου ανέβηκε, χάλασε κόσμο. Χάιφα, Άγκυρα, Λευκωσία, Ηρώδειο... Συγκλονιστική εμπειρία. Προπάντων όταν έχεις 70 ηθοποιούς, τραγουδιστές, χορευτές, μουσικούς, στο Κρατικό Θέατρο Άγκυρας, με τους Τούρκους να τραγουδάνε, να κλαίνε τον χαμό της Σμύρνης.

Το Καφέ Αμάν παρουσιάζεται σε πολλές χώρες. Ποιο ήταν το κοινό που σε ξάφνιασε;

Παντού η υποδοχή ήταν ενθουσιαστική, αλλά σε τρεις περιπτώσεις ξεπέρασε τα όρια. Πρώτα στον Πειραιά, όπου το κοινό μας προλάβαινε στα τραγούδια και τραγουδούσε πριν από μας..., ύστερα στην αυστηρή Όπερα της Φρανκφούρτης, όπου... χάθηκε κάθε ίχνος «σοβαρότητας», και στη Σμύρνη, όπου οι νέοι όρμηξαν πάνω μας και... μας έκλεψαν τα καπέλλα, ζητώντας επί πλέον να... τα υπογράψουμε!

Πόσο πιστεύεις ότι έπαιξες ρόλο στην αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για το Ρεμπέτικο;

Αυτό που ξέρω, είναι πως ίσαμε το 1984, ο κόσμος όλος ήξερε δύο λέξεις από την ελληνική μουσική: Βουζουκί και syrtaki. Τη λέξη Ρεμπέτικο, τη μάθαν από την ταινία μου. Φυσικά, η ταινία αυτή έπαιξε σημαντικό ρόλο στην αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για το ρεμπέτικο.

Ως εφημερίδα της Πόλης, κλείνοντας να ρωτήσω: Πώς ήταν η συνεργασία με δυο μεγάλους Κωνσταντινουπολίτες μουσικούς: τον αείμνηστο Δήμη Παπαχρήστου και τον Σταύρο Λογαρίδη;

Εδώ ερχόμαστε στην άλλη μου αδυναμία, το ροκ. Τον Σταύρο τον γνώρισα στο Λονδίνο το 1972, και τον εμπιστεύτηκα τόσο, που να του δώσω αμέσως το λιμπρέτο και τους στίχους μιας ροκ-σουίτας χορού, του εμπιστεύτηκα μια ταινία (Η Φόνισσα), δύο σήριαλ (Μενεξεδένια Πολιτεία

Από την απονομή του μεγάλου βραβείου για το σύνολο του έργου (Life-Time Achievement Award) στο Φεστιβάλ της Σμύρνης.

και Οικογένεια Ζαρντή) και ανταποκρίθηκε πανάξια με τις μουσικές του. Μαζί γνώρισα και τον Δήμη. Τρυφερός, ντροπαλός, δυναμικός όταν χρειαζότανε, ο Παπαχρήστου υπήρξε ο πιο αισθαντικός μουσικός και άνθρωπος που γνώρισα στη ζωή μου. Μιλάνε για όλους τους άλλους, και ξεχνάνε το αληθινό αστέρι της Ελληνικής ροκ σκηνής, που έφυγε πρόωρα.

ΚΩΣΤΑΣ Σ' ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ.